

Громадянин планети який любить мир

Мун Сон Мьон

Автобіографія

- [Передмова](#)
- [Глава 1. Їжа – це любов](#)
  - [Що я дізнався про мир, коли батько носив мене на спині](#)
  - [Радість ділитися їжею з іншими](#)
  - [Стати другом для всіх](#)
  - [Чіткий компас мого життя](#)
  - [Вперта дитина, яка ніколи не здається](#)
  - [Любити природу, щоби вчитися в неї](#)
  - [Розмова з комахами про Всесвіт](#)
  - [Японці мають швидше забратись до Японії](#)
- [Глава 2. Ріка душі наповнена сльозами](#)
  - [Між страхом і натхненням](#)
  - [Чим більше болить серце, тим більше люби](#)
  - [Меч, який не використовується, тупиться](#)

- Ключ для розкриття великої таємниці
- Немов гаряча вогняна куля
- Король страждань, який став другом робітників
- Спокійне море душі
- «Будь ласка, не вмирай»
- Наказ, який потрібно виконати
- Рисове зернятко більше за увесь світ
- Засніжена в'язниця Хиннам
- Війська ООН відчинили тюремні ворота
- Глава 3. Найситіша людина на світі
  - Ти мій духовний вчитель
  - Божевільний красень, який живе біля колодязя
  - Церква без деномінації
  - Виключення студентів і професорів з університетів Йонсе та Іхва
  - На обпалених гілках ростуть нові бруньки
  - Наші рани нас виховують
  - Щира душа понад усе
- Глава 4. Чому ми працюємо глобально
  - Шлях, на якому треба бути готовим навіть віддати життя
  - Шляхетно зароблене витрачається на шляхетні цілі
  - Сила танцю зворушує світ
  - Ангели відкривають шлях через темний ліс
  - Світове турне
  - Останній літак до Америки
  - Наше майбутнє пов'язане з океаном
  - Преподобний Мун — насіння для нової американської революції
  - Пам'ятник Вашингтону, 1976 рік
  - Не плачте за мною, плачте за світом
  - «Чому мій батько повинен сидіти у в'язниці?»
- Глава 5. Істинні сім'ї виховують істинних людей
  - Моя дружина Хан Хак Джа

- Незрівнянна внутрішня краса
- Обітниця, яку подружжя ніколи не має порушувати
- Любити — це віддавати й забувати
- Гармонійна сім'я — основа Царства Небесного
- Десять років сліз, які розтопили серце тестя
- Справжнє значення шлюбу
- Істинна любов панує в істинних сім'ях
- Залишаючи по собі спадок любові

- Глава 6. Любов об'єднує

- Сила релігії робить людей добрими
- Річка не відмовляється від вод струмків
- «Дозвольте релігійну свободу в Радянському Союзі!»
- Об'єднання Кореї приведе до об'єднання світу
- Зустріч із президентом Кім Ір Сенем
- Можна розділити землю, але не народ
- Не пістолетами чи мечами, а істинною любов'ю

- Глава 7. Майбутнє Кореї, майбутнє світу

- Світова гармонія та корейський півострів
- Від страждання і сліз до миру та любові
- Кінцева мета релігії 21 століття
- Культурні проекти виражають Божу творчість
- Господар морів володарюватиме світом
- Великі можливості в океанічну епоху
- Одна кульбаба дорожча за золото
- Розв'язання проблеми бідності та голоду
- Замість давати хліб, краще навчить його робити

- Глава 8. Звернення до молоді

- Поставте перед собою мету — і змініть своє життя
- Глобальний лідер здатен обійняти весь світ
- Усе, що в нас є, позичили нам Небеса
- Щастя в житті заради інших

- Мрія про мирний світ

Передмова

Минулої ночі безперервно падав весняний дощ, яким закінчилася зимова засуха. Я так зрадів дощу, що весь ранок гуляв садом. Від землі йшов духмяний аромат вологості, за яким я скучив за зимою, а на плакучій вербі та деревцях вишні почали пробиватися весняні бруньки. Мені здавалося, що я чую звуки нового життя, які проростають то тут, то там по всьому саду. Моя дружина вийшла за мною і стала збирати молоді пагони полину, які встигли пробитися крізь суху траву. Нічний дощ перетворив увесь світ на запашний весняний сад.

Хай що там відбувається у світі, та коли календар перегортаєш на березень, весна вже стоїть на порозі. Чим старшим я стаю, тим важливішим для мене є прихід весни після зими, який приносить з собою буяння квітів у природі. З року в рік Бог робить так, щоб розпускалися квіти і падав сніг. І я ставлю собі запитання: «Хто я такий?» — щоб, дивлячись на це все, пізнавати радість буття. Любов виринає з найглибших закутків мого серця, і мене переповнюють емоції. Розуміння того, що я безкоштовно отримав усе, що має таку велику цінність, зворушує мене до сліз. Протягом життя я багато разів облетів земну кулю, намагаючись встановити мир, та справжній мир я відчуваю саме тут, у цьому весняному саду. Бог подарував нам мир, але ми його десь загубили і тепер витрачаємо своє життя, шукаючи мир там, де його немає.

Щоб принести мир у цей світ, за життя я побував у найпростіших і найвіддаленіших місцях. В Африці я зустрічав матерів, котрі могли тільки безпорадно спостерігати, як їхні діти помирають від голоду. У Південній Америці я зустрічав батьків, які жили біля річки, повної риби, але не могли прогодувати свої сім'ї риболовлею. Я просто ділився з ними їжею, а вони натомість дарували мені свою любов. Сп'янілий від сили любові, я йшов садити насіння й обробляти ліси. Разом ми ловили рибу, щоб нагодувати голодних дітей, а дерева використовували для

будівництва шкіл. Я відчував щастя й тоді, коли комарі кусали все моє тіло під час нічної риболовлі. Навіть занурюючись по коліна в багнюку, я був щасливий, бо бачив, як тіні відчаю зникають з облич тих, хто мене оточує.

Прагнучи найшвидше встановити мир у світі, шукаючи найкоротший шлях до мирного світу, я докладав зусиль, аби надихнути людей на зміни в політиці та поглядах на життя. Однією зі складових зусиль, спрямованих на примирення комунізму й демократії, була моя зустріч з тодішнім лідером Радянського Союзу Михайлом Горбачовим. Також я зустрівся з тодішнім керівником Північної Кореї Кім Ір Сеном для серйозної дискусії заради встановлення миру на Корейському півострові. Я поїхав до Сполучених Штатів, що перебували в моральному занепаді, й зіграв роль пожежника, який прибуває на виклик, щоб знову пробудити пуританський дух. Я присвятив себе вирішенню різноманітних конфліктів у світі. І навіть розгул терору не зупинив мене, коли я працював над досягненням миру між мусульманами та юдеями. Завдяки моїм зусиллям тисячі людей зібралися на мітинги та марші миру заради об'єднання юдеїв, мусульман і християн. На жаль, цей конфлікт все ще триває.

Попри це, я вірю, що в Кореї незабаром настане епоха миру. Кожною клітиною свого тіла я відчуваю, що на Корейському півострові, сповненому нескінченних страждань і трагедії поділу, накопичилася потужна енергія, що ось-ось готова вибухнути. Подібно до того, як ніхто не може перешкодити приходу нової весни, жодна людська сила не здатна стати на заваді сходженню небесної удачі на Корейський півострів і поширенню її по всьому світу. Небесна удача повернеться до нас, тому корейці всі разом мають добре підготувати й душу, й тіло, щоб розвиватися відповідно до неї.

Одна лише згадка мого імені вже викликає занепокоєння у світі. Я ніколи не шукав грошей чи слави, натомість усе життя закликав тільки до миру. Проте світ присвоював мені різноманітні прізвиська, відвертався від мене і кидав у мене каміння. Багатьом не цікаво знати,

про що я кажу чи що я роблю. Вони лише виступають проти мене.

Мене несправедливо ув'язнювали шість разів — імперська Японія, Північна Корея Кім Ір Сена, уряд Південної Кореї Лі Син Мана і навіть Сполучені Штати. Часом мене били так сильно, що відривали шматки плоті. Але сьогодні моє серце зцілилося, і в ньому не залишилося навіть найменшої рани, адже вони швидко зникають, коли з'являється істинна любов. У присутності істинної любові безслідно зникають навіть вороги. Істинна любов живе у душі, яка постійно віддає і прагне віддавати знову і знову. Істинна любов — це любов, яка забуває, що вже віддавала, і продовжує віддавати знову. Усе життя я прожив сп'янілим від такої любові. Я не прагнув нічого, крім любові, і від щирого серця ділився нею з тими, хто перебував у злиднях. Часом цей шлях любові був настільки важким, що сльози просто текли з очей, а ноги підкошувалися. І навіть у такі моменти моя душа була сповнена любові до людства й відчувала щастя.

Ось і зараз я сповнений любові, яку все ще не зміг віддати іншим. Молячись, щоб ця любов стала річкою миру, котра, наситивши вражену посухою землю, розтечеться до краю землі, я передаю цю книгу світу. Останнім часом багато людей прагнуть більше дізнатися про мене. Заради тих, кому це цікаво, я озирнувся на своє життя і відверто записав спогади у цій книзі. Що ж стосується тих подій, які не вдалося включити сюди, то, сподіваюся, матиму іншу нагоду розповісти про них.

Я посилаю безмежну любов усім тим, хто вірив у мене, залишався зі мною і прожив зі мною своє життя, й особливо моїй дружині Хан Хак Джа, якій я глибоко вдячний за те, що вона пліч-о-пліч зі мною долала найскладніші вершини.

Насамкінець я хотів би висловити сердечну вдячність Пак Ин Джу, очільниці видавництва Кімйон Паблішерс, яка проявила неабияку щирість і посвяту у процесі підготовки публікації цієї книжки. Також я вдячний усім людям з видавництва, які допомогли відредагувати мої слова, щоб часто непростий їхній зміст став зрозумілим для читачів.

Мун Сон Мьон,

Чонпьон, Південна Корея, 1 березня 2009 року

Глава 1. Їжа – це любов

Що я дізнався про мир, коли батько носив мене на спині

Усе своє життя я думав лише про одне. Я хотів побудувати світ, у якому панує мир; світ, де немає воєн і протистоянь, де все людство живе в любові. Хтось може сказати: «Почекайте! Хіба можливо змалечку думати про мир?» Невже це дивно, що дитина мріє про мирний світ?

1920 року, коли я народився, Корея була окупована Японією. Одразу після звільнення спалахнула Корейська війна, а згодом почалася азійська фінансова криза та інші численні важкі негаразди. Протягом багатьох років моя країна не знала миру. Але ці часи були періодом страждань і сум'яття не лише через те, що відбувалося в Кореї. Дві світові війни, війна у В'єтнамі та війни на Близькому Сході показують, що люди у світі постійно ворогують між собою, направляючи одне на одного зброю і завдаючи бомбових ударів. Можливо, для людей, які бачать такі жахливі картини закривавлених тіл і зламаних кісток, спокій був тим, про що можна лише мріяти. Але миру досягти не так і важко. Наприклад, ми можемо знайти спокій у повітрі, яким дихаємо, у природі довкола нас і в людях, котрі нас оточують.

У дитинстві луки були моїм домом. Проковтнувши миску рису на сніданок, я відразу вибігав з дому і проводив цілісінький день на пагорбах і біля струмків. Я міг цілий день блукати лісом, де жило безліч різних птахів і звірів. Я їв трави та ягоди й ніколи не був голодним. Ще дитиною, варто мені було піти до лісу, я відчував полегшення і тілом, і душею.

Награвшись на пагорбах, я часто там і засинав. Батько був змушений іти шукати мене. Коли десь удалині я чув, як він мене гукав: «Йон Мьон! Йон Мьон!» — навіть уві сні я не міг стримати усмішки. У дитинстві мене звали Йон Мьон. Батьків голос будив мене, але я вдавав, що все ще сплю. Татко брав мене на спину і ніс додому. Коли він зносив мене вниз із пагорба, мою душу заповнювали відчуття цілковитої безпеки і спокою — це і був мир. Так, лежачи на батьковій спині, я і дізнався про мир.

Я любив ліс, бо в ньому все існує в гармонії. Жодні форми життя в лісі не борються одна з одною. Звичайно, одна істота з'їдає іншу, і її потім теж хтось з'їдає, але це відбувається, тому що вони голодні і їм потрібне харчування. Вони борються не через вороже ставлення одна до одної. Птахи не ненавидять інших птахів. Тварини не ненавидять інших тварин. Деревя не ненавидять інші дерева. Щоб настав мир, слід позбутися ворожнечі. Люди — єдині істоти, які ненавидять інших представників свого ж виду. Ми ненавидимо людей з іншої країни або тих, хто сповідує іншу релігію чи просто думає по-іншому.

Я відвідав майже двісті держав. І мало де в світі вже в аеропорту я міг зробити висновок: «Це справді мирне і радісне місце». Було багато країн, де через громадянську війну солдати тримали зброю наготові, охороняючи аеропорти та блокуючи вулиці. Вдень і вночі лунали постріли. Кілька разів я опинявся за крок від смерті там, куди приходив закликати до миру. Наш світ все ще сповнений нескінченної низки як малих, так і великих конфліктів і протистоянь. Десятки мільйонів людей страждають від голоду, оскільки їм немає чого їсти. Проте на зброю ідуть трильйони доларів. Однак грошей, витрачених на зброю та бомби, вистачило б, щоб нагодувати усіх цих людей.

Я присвятив своє життя побудові мостів миру між країнами, які ненавидять одна одну як ворогів через ідеологію або релігію. Я створив форуми, де можуть зустрітися іслам, християнство та юдаїзм. Я працював над узгодженням поглядів Сполучених Штатів і Радянського Союзу, коли вони сперечалися між собою за Ірак. Я сприяв процесу примирення між Північною та Південною Кореєю. Я робив це все не

заради грошей чи слави. Відтоді, коли я став достатньо дорослим, щоб розуміти, що відбувається у світі, я мав тільки одну мету – аби світ жив у мирі як одне ціле. Я ніколи не прагнув чогось іншого. Нелегко жити і вдень і вночі заради миру, але ця праця робить мене найщасливішою людиною.

Під час холодної війни ми відчували біль, коли світ було розділено навпіл через ідеологію. Тоді здавалося, що варто зникнути комунізму, і настане мир. Але тепер, коли холодна війна минула, ми бачимо ще більше конфліктів. Нині розділення відбувається за расою та релігією. Ворогують багато країн, які межують одна з одною. До того ж є країни, де люди розділені за расами, релігіями чи регіонами, в яких вони народилися. Люди вважають тих, хто на протилежному боці, ворогами і відмовляються відкривати свої серця одне одному.

Поглянувши на історію людства, ми побачимо, що найбрутальніші та найжорстокіші війни відбувалися не між країнами, а між расами. Найстрашнішими серед них були міжрасові війни, де приводом була релігія. Під час громадянської війни у Боснії, яка вважається одним з найстрашніших етнічних конфліктів двадцятого століття, було жорстоко вбито тисячі людей, включно з великою кількістю дітей. Я впевнений, що ви добре пам'ятаєте терористичний акт 11 вересня 2001 року, коли тисячі невинних людей загинули в будівлях Всесвітнього торгового центру в Нью-Йорку, повністю зруйнованих після того, як у них врізалися пасажирські літаки. Нещодавно у секторі Гази в Палестині та на півдні Ізраїлю сотні людей загинули внаслідок подібного жорстокого конфлікту. Будинки знищено, а люди на межі виживання. Усе це сумні наслідки конфліктів між етнічними групами та релігіями.

Що змушує людей так ненавидіти і вбивати одне одного? Звичайно, є багато причин, але майже завжди це пов'язано з релігійними відмінностями. Так було з війною в Перській затоці, яка велася через нафту. Це стосується арабсько-ізраїльського конфлікту за контроль над Єрусалимом. Коли расизм використовує релігію як привід, проблема стає надзвичайно складною. Ми вважали, що злі примари релігійних

воєн закінчилися ще в середньовіччі, однак вони продовжують переслідувати нас і у двадцять першому столітті.

Релігійні війни і далі спалахують через те, що багато політиків використовують ворожнечу між релігіями заради задоволення своїх егоїстичних намірів. Стикаючись з політичними цілями, релігії втрачають свій шлях і починають хитатися. Вони втрачають бачення свого первісного призначення, згідно з яким існують заради досягнення миру. Відповідальність усіх релігій полягає у побудові миру в усьому світі. На жаль, ми бачимо, що замість цього релігії стають причиною конфліктів. За такими злими діями стоять політичні махінації з метою отримання влади і грошей. Передусім лідер відповідальний за збереження миру. Але часто лідери чинять навпаки і ведуть світ до протистояння та насильства.

Використовуючи мову релігії та націоналізму, лідери приховують свої егоїстичні амбіції. Якщо їхня душа не є праведною, країни та народи блукатимуть у неспокої. Релігія і любов до свого народу не є злом за своєю суттю. Вони цінні, якщо їхня сила спрямована на внесок у побудову глобальної людської спільноти. Коли ж стверджується, що правильною є тільки конкретна релігія або етнічна група, тоді як до інших релігій та етнічних груп ставляться з презирством і переслідуваннями, релігія та любов до нації втрачають свою цінність. Коли релігія заходить так далеко, що зневажає інші релігії і ставиться до них, як до чогось нікчемного, вона перестає бути втіленням добра. Те ж можна сказати і про випадки, коли ви вважаєте, що лише ваша країна або релігія є праведною.

Істина Всесвіту полягає в тому, що ми повинні визнавати й допомагати одне одному. Це відомо навіть найменшим тваринам. Коти і собаки не дуже ладнають між собою, але якщо вони ростуть в одному домі, то піклуються про потомство одне одного та стають друзями. Те ж саме відбувається і серед рослин. Лоза, що звивається по дереву, залежить від стовбура, який її підтримує. Але дерево не каже: «Гей, що ти крутишся довкола мого стовбура?» Принцип Всесвіту полягає в тому,

щоб усі жили разом, заради одне одного. Кожного, хто відступає від цього принципу, чекає неминуча смерть. Якщо народи або релігії, вороже ставлячись, будуть нищити одне одного, людство не матиме майбутнього. Через цей безкінечний терор і війни одного дня людство може просто перестати існувати. Але це не означає, що надії немає. Однозначно, надія є.

Упродовж усього мого життя я ніколи не втрачав цієї надії і завжди мріяв про мир. Щоб створити об'єднаний світ, я хочу повністю усунути стіни та перешкоди, які всіляко розділяють наш світ. Я хочу прибрати стіни між релігіями та між расами й заповнити прірву між багатими та бідними. Варто цього досягти, і ми зможемо відновити світ миру, первісно створений Богом. Я говорю про світ, де ніхто не голодує і не плаче. Щоби зцілити світ, у якому згасла надія і якому бракує любові, нам потрібно відновити чистоту душі, притаманну нам у дитинстві. Щоб позбутися бажання володіти дедалі більшою кількістю матеріальних благ і відновити прекрасну сутність людини, нам потрібно повернутися до принципів миру та подиху любові, яких ми навчилися, коли наші батьки несли нас на спинах.

Радість ділитися їжею з ІНШИМИ

У мене дуже маленькі очі. Розповідали, що, коли я народився, моя мама спитала: «У моєї дитини взагалі є очі?» — і розсунула мої повіки пальцями. Потім, коли я моргнув, вона з радістю вигукнула: «О Боже, так, у нього є очі!» Мої очі були такими маленькими, що люди часто називали мене «Осанськими маленькими оченятами», бо мама була родом із села Осан.

Але я не пам'ятаю, щоб хтось казав, що мої маленькі очі роблять мене негарним. Насправді ті, хто знають щось про фізіогноміку — мистецтво визначення особливостей людини та її долі через вивчення рис обличчя, кажуть, що мої маленькі очі вказують на схильність до релігійного лідерства. Я думаю, що це схоже на те, як камера здатна фокусуватися на віддалених об'єктах зі зменшенням апертури діафрагми її об'єктива. Релігійному лідерові потрібно вміти заглядати в майбутнє далі, ніж інші. Можливо, маленькі очі і є ознакою такого вміння. Мій ніс теж досить незвичайний. Лише одного погляду на нього достатньо, щоб зрозуміти, що це ніс упертого та рішучого чоловіка. Мабуть, у фізіогноміці щось таки є, бо коли я озираюся на своє життя, здається, що ці риси мого обличчя відповідають тому, як моє життя пройшло.

Я народився в селі Сансарі, округу Докон, повіту Чонджу, що у провінції Пхьонан, і був другим сином Мун Кьонг Ю і Кім Кьонг Гє. Я з'явився на світ шостого дня першого місяця (за місячним календарем) 1920 року, через рік після початку визвольного руху в 1919 році. Казали, що наша сім'я оселилася в Сансарі ще за життя мого прадіда. Батьків прадід працював у селі й самостійно вирощував десятки тонн рису, забезпечуючи власноруч добробут для всієї родини. Він ніколи не пив і

не палив, натомість купував їжу для бідних і нужденних. Перед смертю він заповів: «Нагодувавши людей з усіх районів Кореї, ви отримаєте благословення з усіх цих районів». Тому гостьова кімната нашого дому завжди була заповнена. Мешканці навколишніх сіл знали, що, прийшовши до нас у гості, вони могли розраховувати на смачну вечерю. Моя мама без жодних нарікань взяла на себе роль господині та готувала частування для всіх цих людей.

Мій прадід був вельми активною людиною, котра не знала ні хвилини спокою. Якщо у нього випадала вільна хвилинка, він плів солом'яні сандалі, які потім продавав на базарі. Постарівши, він з милосердя купив кількох гусей і відпустив їх на волю з молитвою, щоб у його нащадків усе було добре. Він найняв учителя каліграфії, щоб той у гостьовій кімнаті нашого дому проводив безкоштовні уроки, навчаючи грамоти сільську молодь і дітей. Жителі села називали його «Сон Ок» (Коштовний камінь добра) і шанували його дім як «будинок, який отримає благословення».

Коли я народився й ріс, велика частина статку, нажитого прадідом, вичерпалася, нашій родині вистачало грошей тільки на нагальні потреби. Однак ми продовжували підтримувати сімейну традицію пригощати людей, тому годували наших гостей, навіть якщо при цьому не вистачало їжі для членів сім'ї. Тож перше, чого я навчився, щойно ставши на ноги, — розносити їжу та частувати людей.

Під час японської окупації у багатьох корейців було конфісковано будинки та земельні ділянки. Люди, сподіваючись почати нове життя, тікали до Манджурії. Їхній шлях пролягав повз наш будинок, що стояв на головній дорозі, яка веде до Сончона у провінції Північний Пхьонан. Мама завжди готувала їжу, аби нагодувати подорожніх з усіх куточків Кореї. Якщо до нас стукався жебрак і просив щось поїсти, а мама реагувала недостатньо швидко, дідусь брав свою порцію і віддавав старцеві. Напевно, саме тому що я народився в такій сім'ї, більшу частину свого життя я намагався нагодувати людей. Мені здається, що годувати людей — це найпочесніша праця. Якщо під час трапези я бачу

поруч когось, кому нічого їсти, я відчуваю такий біль, що шматок просто не лізе до рота.

Коли мені було майже одинадцять років, зі мною стався один випадок. Останнього дня року все село було зайняте приготуванням рису до новорічного застілля. Та одна дуже бідна сусідська сім'я не мала що їсти. Їхні обличчя повсякчас виринали в моїй голові, й це мене так непокоїло, що, ходячи по дому, я розмірковував, як їм можна зарадити. Зрештою, вхопивши 8-кілограмовий мішок рису, я вибіг надвір. Я так поспішав винести непомітно мішок, що навіть не зав'язав його. Піднявши ношу на плече і міцно тримаючи її, я побіг крутою гірською стежкою майже вісім кілометрів, щоб дістатися їхнього будинку. Мій настрій покращувався, а груди аж розпирало від думки, що можна зробити так, аби голодні люди наїлися досхочу.

Біля нашої хати стояв сільський млин. Чотири його стіни були щільно підігнані, щоб подрібнений рис не міг просипатися крізь щілини. Тому це було гарне місце, аби взимку врятуватися від вітрів і зігрітися. Коли хтось брав розпалене вугілля з печі нашого дому й розводив вогонь у млині, там ставало тепліше, ніж у кімнаті, що опалювалася за допомогою ондолі. Деякі жебраки, подорожуючи країною, вирішували перезимувати в цьому млині. Я був зачарований тими історіями, які вони розповідали про навколишній світ, і проводив з ними час за кожної нагоди. Мама приносила нам харчі до млина і завжди в такій кількості, щоб було достатньо і для моїх друзів-жебраків. Не маючи паличок для їжі, ми їли з однієї тарілки і вкривалися однією ковдрою. Ось так я проводив зиму. Навесні мандрівники вирушали в далекі краї, а я не міг дочекатися, коли знову прийде зима, і вони повернуться до нас. Попри те, що їхні тіла були жалюгідними, їхні душі зовсім такими не були. Від них віяло любов'ю і теплом. Я пригощав їх їжею, натомість вони ділилися зі мною своєю любов'ю. Глибока дружба і приязнь, проявлені до мене тоді, є джерелом сили й дотепер.

Коли я їжджу світом і бачу голодних дітей, завжди згадую мого дідуся, який за будь-якої можливості ділився їжею з іншими.

Ондоль — традиційна система обігріву будинків у Кореї, коли гаряче повітря від печі перед тим, як вийти через димар, проходить каналами, прокладеними в підлозі будинку.

Стати другом для всіх

Варто мені вирішити щось зробити, я мушу негайно взятися за це, інакше просто не засну. У дитинстві посеред ночі мені щось спадало на думку, проте доводилося чекати до ранку, щоб почати втілювати задумане. Я не міг заснути й колупав стіну, аби згаяти час. Це відбувалося так часто, що я майже прошкрябав дірку в стіні, а на підлозі утворилася купа сміття. Я не міг заснути, якщо до мене хтось був несправедливим. Навіть серед ночі я йшов з дому до будинку кривдника, щоб викликати його на бійку. У моїх батьків дуже боліла душа з приводу мого виховання.

Однак найважче мені було тоді, коли несправедливо ставилися до когось іншого. Я встрявав у кожну бійку, влаштовану сільськими хлопцями, бо відчував відповідальність за те, щоб справедливість завжди перемагала. Я вирішував, хто є винним у цій бійці, й голосно сварив його. Одного разу я навіть пішов до дідуса місцевого забіяки і заявив йому: «Діду, ось що накоїв ваш онук! Будь ласка, розберіться з ним».

І хоч я бував різким у своїх діях, я був дитиною з добрим серцем. Іноді я ходив до своєї заміжньої старшої сестри в дім сім'ї її чоловіка і вимагав, щоб вони нагодували мене рисовими коржами та куркою. Дорослі ніколи не сердилися на мене за це, бо бачили, що моє серце наповнене гарячою любов'ю.

Особливо мені подобалося доглядати за тваринами. Коли птахи звивали гнізда на деревах біля нашого будинку, я викопував для них калюжку, з якої вони могли напиться. Я брав з комори трішки чищеного проса й розсипав по землі, щоб їх погодувати. Спочатку пташки відлітали геть, варто було до них наблизитися. Та незабаром зрозуміли, що той, хто годує, любить їх, і перестали мене боятися.

Одного разу мені спало на думку розводити рибу. Я наловив мальків і випустив у калюжку, а потім набрав пригорщу корму для риб і розсипав по воді. Прокинувшись наступного ранку, я побачив, що всі рибки за ніч померли. А я так мріяв виростити цих мальків! Довго стояв я над калюжею, з подивом дивлячись на те, як вони плавають на поверхні догори черевцями. Того дня я проплакав до вечора без упину.

У батька була чимала пасіка. Він брав великий вулик і кріпив до нього знизу масивну коробку, щоб бджоли будували там стільники з воску й носили мед. Я ж був вельми допитливим, і мені кортіло побачити, як бджоли облаштовують свій вулик. Тоді я засунув голову просто всередину вулика. Як же вони мене покусали! І як страшно після цього набрякло моє обличчя.

Одного разу я вийняв днища з кількох вуликів і дістав за це суворої прочуханки від батька. Як тільки бджоли закінчували облаштовувати вулик, батько виймав днища і прибирав їх на зберігання. Днища були покриті бджолиним воском, яким можна було розпалювати лампи замість гасу. Я набрав цих дорогоцінних днищ, розламав їх і відніс сім'ям, котрі не могли купити гасу для ламп. Це був жест допомоги, проте я зробив його без дозволу батька, за що й отримав доброї прочуханки.

Коли мені було дванадцять, вибір ігор, у які ми грали, був невеликим. Ми грали або в ют, або в чангі, щось на кшталт шахів, або в звичайні карти. Мені завжди подобалося бувати там, де для гри збиралося багато людей. Удень я грав у ют або запускав повітряного змія, а вечорами брав участь у карткових турнірах, які проходили в селі. Переможець отримував по 120 вон за кожну партію, а я міг з легкістю виграти принаймні одну з трьох партій.

Напередодні Нового року за місячним календарем і першого дня повного місяця у карти не грав хіба що лінивий. У такі дні поліція дивилася на це крізь пальці й ніколи нікого не арештовувала за азартні ігри. Я йшов туди, де грали дорослі, та дрімав там ніч, а рано-вранці

просився до них хоча б на три партії перед тим, як усі розходилися по домівках. Потім брав свій виграш, купував на нього різні гостинці та іграшки й дарував їх своїм друзям і бідним дітям з навколишніх сіл. Я ніколи не витрачав ці гроші на себе або на що-небудь погане. Коли до нас у гості приходили чоловіки моїх старших сестер, я просив дозволу взяти в них з гаманців трохи грошей, на які я купував цукерки та солодку патоку для бідних дітей.

Звичайно, у будь-якому селі живуть як заможні, так і бідні люди. Якщо я бачив, як хто-небудь з дітей приносить до школи на обід варене просо, я просто не міг їсти свій смачний рис, тому обмінював його на те просо. Діти з бідних сімей були мені ближчими, ніж з багатих, тому я прагнув подбати, щоб вони не голодували. Для мене це було подібне до найулюбленішої гри. Навіть ще дитиною, я відчував, що хочу бути другом для кожного з них. Насправді я прагнув до чогось більшого, ніж дружба, бо хотів, аби ми ділилися усім, що є у найпотаємніших куточках наших душ.

Один з моїх дядьків був скнарою. Його родина володіла невеликим баштаном посеред села. Щоліта, коли дині достигали й починали поширювати солодкий аромат, сільські діти збігалися до мого дядька й просили пригостити їх динями. Але той поставив намет неподалік баштану й сидів там, охороняючи врожай і не бажаючи ділитись навіть маленькою динькою.

Одного разу, прийшовши до родича, я запитав:

— Дядьку, можна мені іноді приходити до тебе на баштан і з'їдати стільки динь, скільки я захочу?

І він з готовністю відповів:

— Авжеж, приходь!

Я розповів усім дітям, якщо вони хочуть поласувати динями, то мають зібратися біля мого будинку опівночі й захопити із собою мішки.

Опівночі я відвів їх на баштан мого дядька й сказав: «Нехай кожен з вас збере по рядку динь і ні про що не хвилюється». Хлопці зраділи й одразу з криками кинулися до баштану, вмиль обібравши дочиста кілька рядків з динями. Тієї ночі голодні сільські дітлахи сіли в полі посеред конюшини і наїлися динь від пуза — та так, що мало не луснули.

Наступного дня наді мною здійнялася справжня буря. Коли я прийшов до дядька, там кипів грандіозний скандал, немов у потривоженому бджолиному вулику.

— Ах ти негіднику! — кричав на мене дядько. — Це твоїх рук справа?! Це ти знищив увесь урожай динь, над яким я працював цілий рік?

Та, незважаючи на це, відступати я не збирався.

— Дядьку, — сказав я йому, — невже ти забув? Ти ж дозволив мені з'їсти стільки динь, скільки я захочу. А хлопці із села теж захотіли динь, і я відчув, що їхнє бажання – моє бажання. Чи добре я вчинив, давши по диньці кожному з них, чи я не мав їм дати жодної?

Почувши це, дядько відповів:

— Ну добре. Ти правий.

На цьому він охолов.

Ют — традиційна корейська настільна гра, в яку особливо грають на корейський новий рік.

Чангі — настільна гра шахового типу, поширена в Кореї.

Новий рік за місячним календарем — в Україні його часто називають китайським новим роком.

Чіткий компас мого життя

Рід Мунів походить з містечка Намп'юн поблизу Наджу, провінція Чолла, що за 500 кілометрів на південь від Сеула, у південно-західному регіоні країни. У мого прапрадіда Мун Сон Хак було троє синів. Наймолодшим з них був мій прадід Мун Чон Иль, у якого було троє синів: Чі Гук, Шін Гук і Юн Гук. Мій дід, Мун Чі Гук, був найстаршим.

Дід Мун Чі Гук не був письменним, оскільки не навчався ані в сучасній, ані в традиційній сільській школі. Однак він міг настільки сконцентруватися, що декламував повний текст корейського перекладу Сань'очжи, після того як хтось інший його прочитував. І це стосувалося не лише Сань'очжи. Коли він чув, як хтось розповідає цікаву історію, то міг запам'ятати й переказати її ледь не слово в слово. Він міг запам'ятати будь-що, почувши це лише раз. Мій батько успадкував від нього ці якості; він міг напам'ять співати християнський гімн, що складається з понад чотирьохсот сторінок.

Дотримуючись заповіту свого батька, дід прожив життя, прагнучи віддавати, але не зміг зберегти сімейний статок. Це сталося через його молодшого брата, мого двоюрідного

дядька Мун Юн Гука, який, позичивши гроші під заставу сімейного майна, все втратив. Після цього випадку члени родини пережили дуже важкі часи, але ні дід, ні батько ніколи погано не відгукувалися про Юн Гука. Вони знали, що він не спустив ці гроші на азартні ігри чи щось подібне, а надіслав їх Тимчасовому уряду Республіки Корея, який перебував у Шанхаї, Китай. На той час сімдесят тисяч вон були великою сумою, і всі ці гроші мій двоюрідний дядько пожертвував на рух незалежності.

Дядько Юн Гук, випускник Пхеньянської семінарії і пастор церкви, був інтелектуалом, який вільно володів англійською мовою і добре знався на китайській філософії та літературі. Він служив пастором, відповідальним за три церкви, у тому числі церкви Док Хин у Доконмьон. Разом з Чве Нам Сон брав участь у підготовці Декларації незалежності 1919 року. Однак, коли з'ясувалося, що троє з шістнадцяти християнських лідерів, які підписали Декларацію, були пов'язані з церквою Док Хин, дядько вилучив своє ім'я зі списку. Лі Син Хун, один з тих, чий підпис залишився і який працював з моїм двоюрідним дядьком над створенням школи Осан, попросив дядька Юн Гука подбати про його справи на випадок, якщо рух за незалежність зазнає невдачі і він загине від рук японської колоніальної влади.

Повернувшись до рідного міста, дядько Юн Гук надрукував десятки тисяч корейських прапорів і роздав їх людям, які вийшли на вулиці, щоб висловити підтримку незалежності Кореї. У демонстрації взяли участь директор, викладачі та близько двох тисяч учнів школи Осан, майже три тисячі християн і чотири тисячі інших мешканців району. Дядька заарештували 8 березня, коли він очолив демонстрацію на пагорбі за адміністративним офісом Іпо Мьон. Його засудили до двох років у в'язниці Ійджу. Наступного року дядька звільнили в рамках особливого помилування.

Навіть після звільнення, через суворе переслідування з боку японської поліції, Юн Гук ніколи не міг перебувати довго на одному місці й постійно переховувався. У дядька залишився великий шрам від катувань, через те що японська поліція колола його бамбуковим списом і вирізала шматок тіла. Вони проколювали списом його ноги та ребра, але він відповідав, що ніколи не здасться. Зрозумівши, що не можуть зламати дядька, японці запропонували йому посаду очільника району, якщо Юн Гук припинить участь у русі за незалежність. У відповідь він вигукнув: «Ви думаєте, я зможу обійняти посаду та працювати на таких злодіїв, як ви?»

Коли мені було близько семи чи восьми років, недовго дядько Юн Гук жив з нами. Дехто з учасників армії за незалежність Кореї приходив до нього. Вони не мали грошей, тож пробиралися вночі пішки крізь сильний снігопад, щоб дістатися до нашого дому. Пригадую, батько накрив нас ковдрою з головою, аби ми, діти, не прокинулися. Я ж не спав і, лежачи

під ковдрою з широко розплющеними очима, прислухався до розмови дорослих. Попри пізню годину, мама зарізала курку і зварила локшину, щоб нагодувати борців за незалежність.

Донині я не можу забути слів дядька Юн Гука, які, затамувавши подих від хвилювання, я чув з-під ковдри. «Навіть якщо ти помреш, — казав він, — якщо ти помреш заради країни, благословення зійде на тебе». Він продовжував: «Зараз ми бачимо перед собою лише темряву, але обов'язково настане яскравий ранок». Через тортури він не міг повноцінно рухатися, але його голос був сильним.

Я пам'ятаю, мене турбувало питання: «Чому така чудова людина, як мій дядько, змушена була сидіти у в'язниці? Якби ми були сильнішими за Японію, цього б не сталося».

Дядько Юн Гук продовжував поневірятися країною, уникаючи переслідувань з боку японської поліції. Лише 1966 року, перебуваючи в Сеулі, я знову отримав звістку про нього. Дядько з'явився уві сні одному з моїх молодших двоюрідних братів і сказав: «Я похований у Чонсоні, провінції Канвон». Ми поїхали за адресою, яку він повідомив уві сні, і виявили, що він помер дев'ять років тому. Ми знайшли тільки зарослий бур'янами могильний курган. Дядькові рештки перепоховали в Паджу, провінції Кьонгі, поблизу Сеула.

Після визволення Кореї від Японії в 1945 році комуністи Північної Кореї почали без розбору вбивати християнських служителів і борців за незалежність. Дядько Юн Гук, побоюючись, що його присутність може завдати шкоди родині, втік від комуністів на південь, перейшовши 38-у паралель, та оселився в Чонсоні. Ніхто з рідних про це не знав. Він жив

у віддаленій гірській долині, продаючи пензлі для каліграфії. Пізніше нам розповіли, що Юн Гук створив традиційну сільську школу, де викладав китайську класику. За словами деяких колишніх учнів, дядько любляв спонтанно складати вірші китайськими ієрогліфами. Його учні переписали та зберегли близько 130 з них, включно з цим:

Мир для півночі та півдня

□□□

Минуло десять років, як я пішов з дому на південь

□□□□□

Потік часу прискорює посивіння мого волосся

□□□□□

Я б повернувся на північ, але як це зробити?

□□□□□

Те, що було задумано як короткочасне перебування, затягнулося надовго

□□□□□

Носячи літній одяг з довгими рукавами

□□□□□

Обвиваю себе шовковим віялом і думаю, що ж принесе осінь

□□□□□

Наближається мир між Півднем і Північчю

□□□□□

Діти чекають під навісом. Не потрібно так сильно хвилюватися.

□□□□□

Незважаючи на розлуку із сім'єю і життя в Чонсоні, краї геть йому не знайомому, душа дядька Юн Гука була сповнена турботи про країну. Він залишив такі віршовані рядки: «Ставлячи мету на початку, присвяти себе високому стандарту; не дозволяй собі навіть найменшого особистого бажання (□□□□□ □□□□□)». Внесок дядька в рух за незалежність посмертно визнаний урядом Республіки Корея в 1977 році

президентською нагородою, а в 1990 році — орденом «За заслуги перед національним фондом». Навіть зараз я іноді читаю його поетичні твори. Вони просякнуті непохитною любов'ю до своєї країни, хоч і в надзвичайній скруті.

Останнім часом я, вже літня людина, дедалі е частіше згадую дядька Юн Гука. Кожна фраза його поезії, що відображає душу, яка дбає про країну, проникає в моє серце. Я навчив наших членів пісні Дахан Джірі Га (Пісня про корейську географію), слова якої написав дядько Юн Гук. Я люблю співати цю пісню з нашими людьми. Коли я промовляю її слова «від гори Пекту до гори Халла», в мене немов тягар спадає з душі.

Пісня про корейську географію

Корейський півострів на сході
Розміщений серед трьох країн.
На півночі — широкі рівнини Маньчжурії,
На сході — глибоке та синє Східне море,
На півдні — море багатьох островів,
На заході — глибоке Жовте море
Їжа в морях з трьох сторін,
Наш скарб усі види риб.
Могутня гора Пекту стоїть на півночі,
Напуває водою річки Амрок і Тумен,
Що течуть до морів на схід і захід,
Позначає чіткий кордон з Радянським Союзом.
Гора Кимган яскраво сяє в центрі,
Заповідник для всього світу, гордість Кореї.
Гора Халла височіє над блакитним Південним морем
Як орієнтир для рибалок на морі.
Чотири рівнини Тедон, Ханган, Кимган і Чонджу
дають нашому народу їжу та одяг.
Чотири копальні Унсан, Сунан, Гечон і Черьон
дають нам скарби землі.
Чотири міста Кьонсон, Пхеньян, Тегу та Кесон сяють над країною.

Чотири порти Пусан, Вонсан, Мокпо та Інчхон
зустрічають іноземні кораблі.
Залізниці розходяться з Кьонсона,
З'єднуючи дві основні лінії, Кьоний і Кьонбу
Розгалужені лінії Кьонвон і Хоннам проходять на північ і південь,
Покриваючи півострів.
Наші місця розповідають нам нашу історію.
Пхеньян, 2000-річне місто Тангуна,
Кесон, столиця Корьо,
Кьонсон, 500-річна столиця Чосона,
Кьонджу, сяє 2000 років культури Шілли, де народився Пак Хьоккосе,
Серед вражаючих краєвидів Чунчона є Пуйо,
Історичне місце, звідки пішли королі Пекче Чо і Онджо.
Сини Кореї – піонери майбутнього, хвилі
цивілізації омивають наші береги.
Сходьте з пагорбів і простуйте вперед
із силою у світ майбутнього!

Саньгочжи, або Записи трьох держав — китайська хроніка, присвячена історії Китаю періоду Саньго (220—280 рр). Початково була збіркою приватних записів про події 3 століття.

Чве Нам Сон (1890-1957 рр.) — відомий корейський історик, поет і видавець, один з провідних членів Корейського руху за незалежність.

Лі Син Хун (1864-1930 рр.) — освітянин, член Корейського руху за незалежність.

Тангун — Тангун Вангóm — легендарний засновник першої корейської держави Кочосон (Давній Чосон). В корейській міфології є внуком бога небес. Головна фігура корейського фундаційного міфу.

Корьо — (кор. 高麗) держава на Корейському півострові, що з'явилася після падіння держави Шілла в 935 році й існувала до воцаріння династії Чосон в 1392 році.

Чосон — (кор. 조선; 1392–1897 рр.) — корейська династія і держава на території Корейського півострова.

Шілла — (кор. 新羅; 57 до н. е. — 935) — одне з трьох корейських королівств — прото-державне утворення племен південного сходу Корейського півострова. Шілла послідовно захопила два інших корейських королівства, Пекче у 660 і Когурьо у 668 роках, та об'єднала півострів. Наприкінці першого тисячоліття Шілла розпалася на пізні три корейські королівства, які були об'єднані державою Корьо у 935 році.

Пак Хьоккосе — (кор. 朴赫居世; 69 до н. е. — 4 н. е.) — корейський правитель, засновник і перший володар держави Шілла.

Пуйо — (кор. 扶餘) — протодержава чи союз племен з елементами держави, що виник у басейні річки Сунгарі з центром у районі сучасного Харбіна в Північно-Східному Китаї.

Пекче — (кор. 百濟; 18 до н. е. (за легендою) — 660) — одне з трьох стародавніх корейських королівств поряд із Когурьо та Шілла.

Вперта дитина, яка ніколи не здається

Мій батько не вмів стягувати борги, але якщо йому самому доводилося позичати гроші, то він обов'язково повертав їх, навіть якщо для цього треба було продати корову чи один зі стовпів, на якому тримався наш будинок. Тато завжди казав: «Маленькі хитрощі не можуть змінити правду. Правду неможливо підкорити маленькою хитрістю. Все, що спирається на обман, не проживе й кількох років».

Мій батько мав великий зріст. Він був настільки сильним, що без зусиль піднімався сходами з мішком рису на плечах. Те, що у віці дев'яноста років я все ще подорожую світом і продовжую працювати, є результатом фізичної сили, яку я успадкував від батька.

Моя мати дуже любила християнський гімн «Височінь», вона була неймовірно сильною жінкою. Я ціную її не тільки за широкий лоб і кругле обличчя, а й за прямоту та енергійну особистість. Я дуже впертий, тому, безсумнівно, є сином своєї матері.

У дитинстві в мене було прізвисько «денний плаксі́й». Я отримав його, бо, варто мені було почати плакати, я не зупинявся цілий день. Я ревів так голосно, що люди думали, певно, сталося щось жахливе. Сусіди, які спали, підводилися з ліжок і виходили на вулицю подивитися, що відбувається. Я не просто плакав, сидячи на місці, а стрибав по кімнаті, травмуючись і здіймаючи галас. Іноді в мене навіть ішла кров. Я мав дуже сильний характер, ще коли був малим.

Варто мені було щось вирішити, я вже ніколи не відступав, навіть якщо це могло призвести до перелому кісток. Звісно, це було до того, як я став дорослим. Коли мама лаяла мене за те, що я робив щось не так, у

відповідь чула: «Ні. Категорично ні!» Усе, що було потрібно, це визнати свою помилку, та я б скоріше помер, ніж промовив ці слова. Проте моя мати також була досить сильною особистістю.

Вона біла мене й казала: «Ти думаєш, що можеш уникнути відповіді своїм батькам?» Одного разу вона вдарила мене так сильно, що я впав. Але, підвівшись, я все ж не здався. Вона просто стояла переді мною та голосно плакала. І все одно я не визнав, що був неправий.

Моє прагнення змагатися було настільки ж сильним, як і моя впертість. Я ніколи не міг дозволити собі програти. Дорослі в селі говорили: «Осанські маленькі оченята, коли вже вирішили щось робити, то роблять точно».

Я не пам'ятаю, скільки мені було років, коли стався цей випадок. Один хлопець розбив мені носа до крові та втік. Протягом місяця я щодня ходив до нього додому і стояв там, чекаючи, коли він вийде. Побачивши мою наполегливість, дорослі із села були вражені. Врешті-решт, його батьки вибачилися переді мною. Вони навіть дали мені повну коробку рисових коржів.

Це не означає, що я вперто й напористо завжди намагався виграти. Я був фізично набагато більшим і сильнішим за інших ровесників. Жоден з дітей не міг перемогти мене в армрестлінгу. Одного разу я програв боротьбу хлопчикові, старшому від мене на три роки. Я так розлютився, що не міг сидіти на місці. Тож пішов на сусідню гору, зірвав кору з дерева акації та протягом наступних шести місяців щовечора займався на цьому дереві, щоб стати сильним і побороти цього хлопця. Після півроку тренувань я викликав його на матч-реванш і переміг.

Кожне покоління в нашій родині мало багато дітей. У мене був один старший брат, три старші і три молодші сестри. Насправді у мене було четверо інших молодших братів і сестер, які народилися після Хью Сона. Мати народила тринадцятьох дітей, але п'ятеро з них не вижили. Напевно, її серце страшенно краялося через це. Мама невимовно страждала, щоб виховати таку кількість дітей в обставинах, які аж ніяк

не можна було назвати сприятливими. У дитинстві я мав багато братів і сестер. Коли ми об'єднувалися з нашими двоюрідними братами та сестрами, то могли зробити все що завгодно. Минуло багато часу, і тепер я відчуваю, ніби я єдиний з них залишився на цьому світі.

Одного разу 1991 року я ненадовго відвідав Північну Корею. Я побував у своєму рідному місті вперше за 48 років і дізнався, що мати й більшість моїх братів і сестер померли. Залишилися тільки одна старша та одна молодша сестра. Моя старша сестра, яка в дитинстві була для мене другою матір'ю, стала бабусею віком за сімдесят. Моїй молодшій сестрі було понад шістдесят, її обличчя вже вкрите зморшками. У дитинстві я часто дражнив молодшу сестру. Я кричав: «Гей, Хьо Сон, ти вийдеш заміж за одноокого хлопця». Повертаючись до мене, вона казала: «Що ти сказав? Чому ти думаєш, що знаєш це, брате?» Потім вона підбігала до мене та стукала по спині своїми крихітними кулачками.

У рік, коли сестрі виповнилося вісімнадцять, Хьо Сон мала була зустрітися з чоловіком, за якого одна з наших тіток хотіла видати її заміж. Того ранку вона встала рано, старанно розчесала волосся й припудрила обличчя. Потім ретельно прибрала наш дім усередині та зовні й чекала, поки приїде її майбутній наречений. «Хьо Сон, — дражнив я її, — ти й справді хочеш вийти заміж». Це змусило її зашарітися; я і досі пам'ятаю, яка гарна вона була з рум'янцем на обличчі, що проступав крізь білу пудру.

З часу мого візиту до Північної Кореї минуло понад десять років. Моя старша сестра, котра, побачивши мене, гірко плакала, вже померла; залишилась тільки молодша сестра. Це наповнює тугою мою душу, яка немов розривається на шматки.

Я вправно робив щось руками і шив собі одяг. Коли ставало холодно, швидко в'язав собі капелюха та носив його. Я вмів це робити краще за жінок і навіть радив своїм старшим сестрам, як правильно шити чи плести. Одного разу я зв'язав кашне для Хьо Сон. Мої руки були великі та грубі, як ведмежі лапи, та я захоплювався рукоділлям і навіть шив

собі білизну. Я брав трохи тканини з рулону, складав її навпіл, викроював до потрібної форми, підшивав, зшивав і вдягав. Якимось я зробив пару традиційних корейських шкарпеток для мами, у захваті вона сказала: «От добре, я вважала, що другий син просто грається, але шкарпетки мені ідеально пасують».

У ті часи бавовняне полотно ткали, готуючись до одруження сина чи дочки. Мама брала вату й клала на прядку, щоб зробити нитку. На діалекті провінції Пьонан це називалося «токкені». Вона робила дванадцять, тринадцять або й більше шматків бавовняної тканини завширшки в двадцять ниток. Щоразу, коли хтось із дітей мав брати шлюб, мати своїми загрубілими руками виготовляла бавовняну тканину, м'яку і гарну, немов оброблений атлас. Її руки були неймовірно вправними. Тоді як інші ткали зазвичай три-чотири шматки за день, мама могла зробити аж двадцять. Поспішаючи завершити приготування до весілля однієї з моїх старших сестер, за день вона могла зіткати цілий рулон. Вона була нетерпляча. Щоразу, коли бралася за справу, намагалася швидко її завершити. Цю рису характеру я успадкував від матері.

Як і нині, в дитинстві я любив їсти різноманітну їжу. Це кукурудза й огірки, а також сира картопля та боби. Одного разу під час візиту до маминих родичів, які жили майже за вісім кілометрів від нашого дому, я помітив, що в полі росло щось кругле. Я запитав, що це таке, і мені відповіли, що це джигва, або земляний плід. У тих місцях солодку картоплю (батат) люди називали земляним плодом. Хтось, викопавши одну картоплину та приготувавши її, дав мені скуштувати. Вона була така смачна, що, зібравши цілий кошик плодів, я їх з'їв. Наступного року я не міг утриматися і трьох днів, щоб не відвідати своїх родичів. Я кричав: «Мамо, я піду ненадовго», пробігав усю відстань до місця, де вони жили, й ласував солодкою картоплею.

У нашій місцевості травень був так званим «картопляним перевалом». Цей період називали так тому, що приходила весна і ми могли вже житися врожаєм ячменю, тоді як усю зиму харчувалися картоплею.

Травень був тією межею, коли люди часто голодували, бо запас картоплі в них уже вичерпався, а ячмінь ще не дозрів. Пережити цей нелегкий час було ніби здолати крутий гірський перевал, тому його й назвали картопляним перевалом.

Ячмінь, який ми їли тоді, не був таким смачним плоскозернистим ячменем, що ми бачимо сьогодні. Зерна були більш циліндричної форми, але для нас це була добра їжа. Перед приготуванням ми два дні замочували ячмінь у воді. Коли сідали їсти, я розминав його ложкою, намагаючись зліпити докупі. Та це було марно, варто було зачерпнути ячмінь ложкою, він просто розсипався, немов пісок. Я перемішував його з кочуджаном і ніс до рота. Поки жував, зерна намагалися вислизнути між зубів, тому мені доводилося щільно стискати губи.

Також ми ловили та їли деревних жаб. У ті часи в сільській місцевості, коли діти хворіли на кір і їхні обличчя худли від втрати ваги, їх годували деревними жабами. Ми ловили трьох-чотирьох таких великих жаб, оскільки в них були м'ясисті ноги, та смажили їх, загорнувши в листя кабачків. Жаби видавалися нам дуже ніжними та смачними, ніби їх готували на пару в рисоварці. Говорячи про смачні страви, я не можу не згадати м'ясо горобців і фазанів. Ми готували чудові кольорові яйця гірських і водоплавних птахів, які літали над полями й голосно крякали. Блукаючи пагорбами та полями, я зрозумів, що в природному середовищі, даному нам Богом, є велика кількість їжі.

Кочуджан — (кор. 된장) — традиційна корейська соєва паста з клейким рисом і ферментованими соєвими бобами, заправлена червоним перцем у високій концентрації.

Любити природу, щоби вчитися в неї

Одна з рис мого характеру полягала в тому, що я неодмінно мусив знати про все, що потрапляло мені на очі. Я не міг обмежитися побіжним оглядом і тут-таки починав гадати: «Цікаво, як називається он та гора? І що там на горі?» Я мав піти й побачити все на власні очі. У дитинстві я облазив зверху донизу всі гори в радіусі десяти кілометрів від дому. Я бував скрізь і всюди, навіть за горами. Коли я бачив вершину, залиту променями ранкового сонця, я вже знав, що це за гора і що на ній росте, тому міг спокійно милуватися нею. Мені не хотілося навіть дивитися на місця, про які я нічого не знав. Я повинен був довідатися про все, що потрапляло мені на очі, і навіть понад те. Інакше я просто не знаходив собі місця і незнання було, немов катування.

Піднімаючись у гори, я торкався всіх квітів і дерев. Мені було недостатньо просто дивитися на щось; мені хотілося торкатися квітів, вдихати їхній аромат і навіть покласти в рот і жувати. Мені настільки подобалися аромат, дотик і смак, що навіть, якби хтось мені запропонував засунути букет до носа і тримати його там цілий день, я б погодився. Я так любив природу, що раз у раз, коли виходив на вулицю та проводив день, блукаючи пагорбами й полями, забував повертатися додому. Коли мої старші сестри йшли в гори збирати рослини для салатів, я простував попереду них і допомагав їм збирати. Завдяки цьому досвіду я багато знаю про різноманітні види диких рослин, які мають приємний смак і багаті поживними речовинами. Мені особливо подобалася квітка симбаккві (представник родини айстрових). Ви можете змішати її з приправленою бобовою пастою та додати до страви з пібімпапом і кочуджаном – і отримаєте чудовий смак. Коли ви їсте симбаккві, вам треба покласти його в рот і затримати дихання на кілька

секунд. Цей час потрібен для того, щоб зникла гіркота і проявилася солодкість. Щоб відчутти надзвичайний смак симбаккві, важливо дотримуватися правильного ритму.

У дитинстві я любив лазити по деревах. Переважно я видирався на величезний двохсотлітній каштан, який ріс у нашому дворі. Мені подобався краєвид, що відкривався з верхніх гілок того дерева. Звідти було видно навіть за межі села. Варто мені було залізти туди, я не хотів спускатися вниз. Іноді я залишався на каштані до пізньої ночі. Наймолодша сестра виходила з дому і сварила мене через те, що це небезпечно, та намагалася змусити спуститися на землю.

— Йон Мьон, будь ласка, спускайся, — кликала вона. — Уже пізно, і тобі потрібно йти додому лягати спати.

— То я можу й тут собі поспати.

Хай би що вона казала, я і не думав залишати своєї гілки на каштані.

Нарешті вона втрачала самовладання та кричала на мене:

— Гей, мавпо! Мерщій спускайся сюди!

Можливо, тому, що я народився в рік мавпи, мені так подобалося лазити по деревах. Коли каштани в колючих обгортках звисали з гілок, я брав палку й підстрибував угору, щоб збити їх. Пам'ятаю, це було дуже весело. Мені шкода дітей, які в наш час ростуть не в селі й тому не можуть відчутти такої насолоди.

Птахи, що вільно літали в небі, також мене неабияк цікавили. Час від часу прилітали якісь особливі пернаті, і я дізнавався про них усе, що міг, помічаючи, який вигляд мають самець і самка. Тоді не було книжок, які б розповіли мені про різні види дерев, кущів і птахів, тож мені довелося все досліджувати самому. Часто я пропускав обід, бо ходив по горах, шукаючи місця, куди летіли перелітні птахи. Якось я щодня зранку та ввечері вилазив на дерево, щоб перевірити гніздо сороки. Я хотів подивитися, як вона відкладає яйця. Нарешті я став свідком того, як сорока несе яйця, і подружився з нею. Перші кілька разів, коли птаха мене помічала, вона голосно кричала й здіймала страшний галас. Однак

згодом я міг підходити ближче і вона не реагувала на це.

Комахи, котрі жили довкола, також були моїми друзями. Щороку наприкінці літа на верхніх гілках хурми, що росла біля моєї кімнати, співала цикада світлого кольору. Кожного літа я радів, коли гучні, дратівливі звуки інших видів цикад, які шуміли все літо, раптово припинялися, і я чув пісню моєї цикади. Слухаючи її спів, я розумів, що вологе літо незабаром мине і почнеться прохолодна осінь. «Сили силилили!» — співала вона.

Щоразу, коли я чув, як співає цикада, я дивився на хурму й думав: «Звісно, коли вона вже співає, то має робити це з високого місця, щоб усе село могло чути й радіти. Хто б почув, якби вона забралася в яму та заспівала?»

Незабаром я збагнув, що й літні цикади, і світлі цикади видають звуки для кохання. Незалежно від того, співали вони «мем мем мем» чи «силук силук», все ж видавали звуки, щоб привабити до себе пару. Після того, як зрозумів це, я не міг втриматися, щоб не засміятися щоразу, коли чув, як комаха починає співати. «О, ти хочеш любові, чи не так? Тоді співай і знайди собі гарну пару». Поступово я навчився дружити з усім у природі, так щоб ми могли відчувати душі одне одного.

Ми жили приблизно в чотирьох кілометрах від узбережжя Жовтого моря. Море було досить близько, і я міг бачити його з будь-якого пагорба біля будинку. На шляху до моря і тут і там було розкидано безліч ставків і озер, між яких дзюрчав звивистий струмок. Я частенько залазив в один із цих ставків зі стоячою смердючою водою і ловив у цій твані вугрів і прісноводних крабів. У пошуках різних водних мешканців я облазив безліч озер і боліт, тому добре знав, де що водиться. Вугри, наприклад, не люблять бути на виду й ховають своє довге тіло в крабових норах або інших отворах. Іноді вони не можуть повністю залізти в дуже маленьку дірку, і їхні хвости залишаються стирчати назовні. Я легко ловив вугрів, хапаючи їх за хвіст і витягаючи з нори.

Якщо до нас приходили гості й ми хотіли почастувати їх запеченим вугрем, мені було завиграшки пробігти кілька кілометрів до ставка й назад і притягти із собою штук п'ять вугрів. Під час літніх канікул за день я міг зловити більш ніж сорок вугрів!

Що я справді не любив робити, то це пасти корову. Коли батько просив мене йти на випас, я зазвичай виводив тварину на луг сусіднього села, прив'язував до кілочка й тікав у своїх справах. Проте через деякий час я трохи починав хвилюватися за неї. Прибігши подивитися, як у корови справи, я бачив, що вона, як і раніше, стоїть там, де її прив'язали, мукає і чекає, поки хтось прийде та попасе її. Бідолаха могла простояти на одному місці з ранку й до полудня. Мені було шкода, коли я здалеку чув її мукання і думав: «Ну що це за корова! І що мені тепер з нею робити?» Уявіть, як нелегко мені було ігнорувати мукання нашої животини! Та все ж коли ввечері я приходив відв'язати її, вона не сердилась і не намагалася вдарити мене рогами – ні, вона була щаслива бачити мене! Тоді я зрозумів, що наше ставлення до головної мети життя має бути подібним до цієї корови. Чекайте і будьте терплячі, і ваше життя неодмінно зміниться на краще.

У нас жив собака, якого я дуже любив. Він був таким розумним, що, коли я повертався зі школи, він біг назустріч, хоч я був ще далеко від дому. Пес був щасливим щоразу, коли мене бачив. Я завжди гладив його правою рукою. Тож, коли він підбігав до мене з лівого боку, то потім переходив праворуч і терся об мене мордою, бажаючи погладити його. Тоді я гладив його по голові та спині правою рукою. Якщо я цього не робив, собака скавчав і бігав довкола мене.

«Ах ти, негіднику», — казав я. «Ти знаєш про любов, чи не так? Тобі подобається любов?» Тварини знають про любов. Ви коли-небудь бачили, як квочка висиджує яйця, доки з них не вилупляться курчата? Тримаючи очі розплющеними, вона тупотить ногами об землю, щоб ніхто до неї не підходив. Я входив і виходив з курника, знаючи, що це розлютить квочку. Коли я заходив у курник, вона витягувала шию і намагалася мені погрожувати. Замість того, щоб відступати, я також поводився загрозливо стосовно курки. Після того, як я кілька разів

заходив до курника, квочка вдавала, що не бачить мене. Але вона наїжачувалася, а її довгі й гострі кігті були напоготові. Здавалося, що вона хотіла кинутися і напасти на мене, але не могла рухатися, бо висиджувала яйця. Тож квочка просто сиділа в муках. Я підходив і торкався її пір'я, але вона навіть не ворушилась. Здавалося, немов вона вирішила не сходити з цього місця, поки не вилупляться курчата, навіть якби хтось намагався вирвати все пір'я з її тіла. Оскільки саме любов так міцно прив'язує її до яєць, курка має владу і не дає навіть півню робити все, що йому заманеться. Квочка має повну владу над усім під небесами, ніби кажучи: «Мені байдуже, хто ти, але краще не торкайся цих яєць!»

Коли свиня народжує поросят, це також є проявом любові. Я спостерігав за льохою, щоб побачити це. У момент народження свиноматка робить поштовх з гучним рохканням, і порося вислизає на землю. Льоха знову гучно рохає, і виходить друге порося. Подібне відбувалося з кішками та собаками. Я був у захваті, спостерігаючи, як маленькі дитинчата, які навіть не розплющили очей, з'являються на світ. І не міг стримати радісного сміху.

З іншого боку, мені було дуже важко бачити смерть тварин. Неподалік села була бойня. Як тільки корова опинялася там, з'являвся м'ясник і вдаряв її залізним молотом завбільшки з передпліччя людини. Корова падала. У наступну мить з неї знімали шкуру і відрізали ноги. Вона так відчайдушно чіплялася за життя, що обрубки ніг, які залишилися на корові, продовжували тремтіти. У мене від побаченого на очах навернулися сльози, і я голосно заплакав.

Змалечку у мене була певна особливість. Я міг знати те, чого не знали інші, наче мав якісь природні паранормальні здібності. Коли я казав, що буде дощ, то й справді йшов дощ. Я міг бути вдома й промовити: «Старий пан такий-то в сусідньому селі сьогодні відчувається зле». І це завжди справджувалося. З восьми років я був добре відомим чемпіоном серед сватів. Варто було мені побачити фотографії майбутніх наречених, я міг розповісти все про них. Коли я казав: «Цей шлюб

поганий», а вони все одно одружувалися, то пізніше неминуче розлучалися. Я робив так аж до 90 років, і тепер я можу багато розповісти про людину, коли просто побачу, як вона сидить чи сміється.

Зосередившись, я міг розповісти, що мої старші сестри роблять у певний момент. Тож, хоча вони й любили мене, однак також дещо побоювалися. Сестри відчували, що я знаю всі їхні таємниці. Може здатися, що я володію якоюсь неймовірною паранормальною силою, але насправді цьому не варто дивуватися. Навіть мурахи, яких ми часто вважаємо незначними істотами, можуть визначити, коли настане сезон дощів, і йдуть туди, де сухо. Люди, які перебувають у гармонії з природою, повинні вміти сказати, що їх очікує попереду. Це не така вже й складна річ.

Уважно оглянувши гніздо сороки, ви можете визначити, куди дутиме вітер. Сорока робить вхід у своє гніздо з протилежної сторони від напрямку, з якого дує вітер. Вона бере гілочки і складно сплітає їх до купи, а потім носить дзьобом багно й заліплює верх і низ гнізда, щоб захиститися від дощу. Вона впорядковує кінці гілочок так, щоб ті були в одному напрямку, на кшталт жолоба на даху, таким чином вода стікає в одне місце. Навіть сороки мають мудрість, яка допомагає їм вижити, то хіба не природно, щоб люди також мали подібні здібності?

Коли я йшов з батьком на ринок, де продавали корів, я міг сказати: «Батьку, не купуй цю корову. Хороша корова повинна мати добру потилицю і міцні передні копита. У неї мають бути тверді зад і спина. Ця корова не така». Звісно, таку тварину не продати. Мій батько питав: «Звідки ти все це знаєш?», а я відповідав: «Я знаю це ще з утроби матері». Авжеж я жартував. Якщо ви любите корів, ви можете багато про них розповісти.

Наймогутніша сила в світі — це любов, а найстрашніша — це об'єднання душі й тіла. Варто вам заспокоїти свою душу, то десь глибоко в ній є місце, де вона знайде спокій. Ви повинні дозволити своїй душі досягти такого стану. Варто вам досягти цього і лягти спати, прокинувшись, ви відчуєте надзвичайну чутливість. Це мить, коли слід відключити всі

сторонні думки та зосередити свою свідомість. Тоді ви зможете спілкуватися з усім. Якщо ви мені не вірите, спробуйте просто зараз. Кожна форма життя у світі прагне об'єднатися з тим, що дає їй найбільшу любов. Отже, володіння або панування над чимось, що ви не любите по-справжньому, є хибним і призведе до того, що одного разу відбудеться відторгнення.

Пібімпап (кор. 피뽕) — одна з найпопулярніших страв традиційної корейської кухні, складається з відвареного білого рису, покритого овочевим салатом, пасти з гострого перцю — кочуджан, сирого яйця або яєчні й тонко нарізаних шматочків м'яса.

Розмова з комахами про Всесвіт

Перебування в лісі очищає душу. Шелест листя на вітру або очерету, крізь який дме вітер, квакання жаб у ставках: усе, що ви чуєте, це звуки природи, які не дозволяють стороннім думкам потрапити у вашу душу. Якщо ви очищуєте душу і дозволяєте природі наповнити все ваше єство, між вами і природою зникає межа. Природа входить у вас, і ви стаєте повністю єдиними з природою. Варто цій межі зникнути, ви відчуєте глибоку радість. Тоді природа стає частиною мене, а я стаю частиною природи.

Я завжди цінував такий досвід у своєму житті. Навіть зараз, заплющуючи очі, я вхожу в стан, у якому стаю єдиним з природою. Дехто називає це відсутністю власного «я» або «не-я», але для мене це навіть більше, оскільки природа входить і займає спорожніле місце. Перебуваючи в такому стані, я слухаю звуки природи — шум сосен, дзижчання комах — і ми стаємо друзями. Проходячи через село і навіть ні з ким не зустрічаючись, я міг відчути душевний настрій тамтешніх людей. Заночувавши на сільській луці, я слухав розповіді посівів на полях. Дивлячись на посіви, я бачив, сумні вони чи щасливі, таким чином розуміючи, які люди там живуть.

Я пережив в'язниці у Південній Кореї, Сполучених Штатах і навіть у Північній Кореї, однак не почувався там самотнім та ізольованим. Причина в тому, що і в тюрмі я чув звуки вітру й розмовляв з комахами, які були зі мною.

Ви можете запитати: «Про що ви говорите з комахами?» Навіть найменша піщинка містить всесвітні принципи, і навіть порошок, що

ширяє в повітрі, наповнена гармонією Всесвіту. Усе, що нас оточує, народилося через поєднання сил, настільки складних, що нам навіть важко це уявити. Ці сили тісно пов'язані одна з одною. Будь-що у Всесвіті було задумано як частина Божого Шімджон. Тріпотіння одного листка містить у собі подих Всесвіту.

З дитинства в мене був дар входити в резонанс зі звуками природи, коли я блукав пагорбами та луками. Створюючи гармонію, природа випромінює чудовий і прекрасний звук. Ніщо не намагається хизуватися і ніщо не ігнорується, все просто існує у найвищій гармонії. Щоразу, коли я стикався з труднощами, природа мене втішала; щоразу, коли я впадав у розпач, вона піднімала мене. Сьогодні діти ростуть у містах і не мають можливості познайомитися з природою, але розвиток чутливості до природи насправді важливіший за здобуття знань. Який сенс в університетській освіті для дитини, котра не здатна на повні груди відчувати природу, чия чутливість притуплена? Відокремлена від природи людина звідусіль збирає книжкові знання і зрештою легко стає особистістю, яка поклоняється матеріальним благам.

Нам потрібно відчувати різницю між звуком весняного дощу, який падає, немов тихий шепіт, і звуком осіннього дощу, що гучно тріскотить. Тільки людина, яка насолоджується гармонією з природою, може розвинути в собі справжню особистість. Кульбаба, що квітне біля дороги, дорожка за все золото світу. Наша душа повинна вміти любити природу і любити людей. Той, хто не може любити природу чи любити людей, не здатен любити Бога. Усе творіння символічно відображає Бога, тоді як людина була створена за образом Божим. Лише той, хто любить природу, здатний любити Бога.

Я не тільки розгулював по горах і луках і грався там, а й старанно працював, допомагаючи старшому братові по господарству. У будь-якого селянина на кожен сезон є певні види робіт, які належить виконати. Ми орали рисові поля й городи, висаджували паростки рису й пололи бур'яни. Найважче було полоти ділянки, засіяні просом. Після посіву насіння всі борозни потрібно було полоти щонайменше тричі, від

такої роботи в нас дуже боліла спина. Закінчивши полоття, ми ще довго не могли розігнутися.

Солодка картопля буде несмачною, якщо її посадити в глину. Найсмачніша картопля виростає в ґрунті, що на третину складається з глини і на дві третини з піску. Для зернових кращим добривом є екскременти людини, тому я брав затверділі шматки калу і прямо руками подрібнював їх на частини. Допомагаючи на фермі, я дізнався, як найкраще вирощувати боби і який ґрунт найбільше підходить для сої та червоної квасолі. Тож я – усім фермерам фермер!

Провінція Пхьонан однією з перших у Кореї прийняла християнську культуру, і, як наслідок, же в 30-40 роки сільськогосподарські угіддя оралися по прямій лінії. Для пересадки саджанців рису треба взяти довгу міру, розбиту на дванадцять рівних поділок, і відміряти нею рядки по всій ширині рисового поля. Потім дві людини, просуваючись уздовж міри, мають посадити по шість рядків кожен.

Пізніше, переїхавши на південь Кореї, я побачив, що для посадки рису там натягують волосінь поперек усього поля, де топчеться в бруді добра дюжина людей. Мені здається, це неефективний спосіб висаджувати рис. Я ж зазвичай розставляв ноги вдвічі ширше за плечі і таким чином садив рис набагато швидше. Під час сезону посадки я заробляв достатньо грошей, щоб оплатити своє навчання.

Шімджон (кор. 심정) — це сутність краси і первісне коріння любові. У термінах філософії об'єднання означає нестримний емоційний імпульс для отримання радості через любов. Найближчим за значенням словом української мови є «серце», однак воно не передає всієї глибини значення.

Японці мають швидше звертатись до Японії

Коли мені виповнилося десять, батько записав мене в традиційну сільську школу, де ми вивчали китайську грамоту. Усе, що від нас було потрібно — це вивчати напам'ять по одній брошурі на день. Я зосереджувався і вивчав брошуру за півгодини. Якщо мене викликали до дошки, то, стоячи перед педагогом, я декламував вивчене і після цього міг бути вільний. Варто було вчителю задрімати вранці, як я одразу тікав зі школи і вирушав у гори чи на луки. Чим більше часу я проводив у горах, тим краще знав, де можна відшукати їстівні рослини. Зрештою, я так наїдався всякої зелені, що міг уже й не обідати, тому я перестав обідати вдома.

У школі ми вивчали китайські ієрогліфи і читали збірки праць Конфуція та Мен Цзи. Я досяг успіху в каліграфії, і коли мені виповнилося дванадцять, учитель попросив мене написати табличку з прикладами ієрогліфів, за якою могли б навчатися інші учні. Однак насправді я мріяв ходити до звичайної, а не традиційної сільської школи. Я зрозумів, що не хочу зубрити напам'ять Мен Цзи і Конфуція, тоді як інші конструюють літаки. Це був квітень, а батько сплатив за моє навчання до кінця року. І все ж я вирішив залишити сільську школу і зробив усе, аби переконати батька віддати мене до загальноосвітньої школи. Я намагався вмовляти і дідуся, і навіть дядька. Але для того, щоб перейти у звичайну школу, мені потрібно було скласти іспит, а для цього треба було ходити на підготовчі заняття. Я вмовив одного з молодших двоюрідних братів піти туди зі мною, і нас разом прийняли до приватної школи Вонбон, де ми готувалися до іспиту, щоб перейти в початкову загальноосвітню школу.

Наступного року, коли мені виповнилося чотирнадцять, я склав іспит і

вступив до третього класу школи в Осані. Як порівняти з іншими, я пізно почав, але старанно вчився і зміг перейти відразу в п'ятий клас. Школа в Осані була у восьми кілометрах від нашого дому, але я жодного разу не пропустив урок і не запізнився. Щоразу, піднімаючись угору, по дорозі в школу на мене чекала група однокласників. Та я крокував так швидко, що їм доводилося мало не бігти за мною, аби не відстати. Так ми й ходили гірською дорогою, по якій, за чутками, час від часу прогулювалися тигри.

Школа належала національно-визвольному руху і була заснована Лі Син Хуном, активістом Руху за незалежність. Мало того, що там не викладали японську мову, — учням узагалі заборонялося говорити нею. Однак я був іншої думки, оскільки мав переконання, що для перемоги над ворогом ми повинні знати про нього якомога більше. Склавши ще один вступний іспит, я перейшов у четвертий клас загальноосвітньої школи Чонджу. У таких закладах усі заняття проводилися японською мовою, тож я вивчив усю катакану та хірагану за ніч перед першим навчальним днем. Я не знав жодного слова японською, тому зібрав усі підручники з першого по четвертий клас і вивчив їх десь за два тижні. Завдяки цьому я почав розуміти їхню мову.

Вже до закінчення початкової школи я вільно говорив японською. У день випуску я зголосився виступити з промовою перед високопосадовцями Чонджу. Однак те, що я говорив, не було словами вдячності. Натомість я звернувся на ім'я до кожного з учителів і розкритикував їх, висловивши все, що думав про ведення справ у школі. Я говорив про те, що ми живемо в особливу епоху, а також про відповідальність, яку мусять узяти на себе впливові люди суспільства. Увесь цей монолог я виголосив японською.

«Японці повинні зібрати свої речі і швиденько забратися до Японії! — говорив я. — Цю землю нам залишили наші предки, і тут мають жити всі майбутні покоління нашого народу».

Я виголосив цю промову перед начальником місцевої поліції, главою округу й мером міста. Я публічно висловив усе, про що інші не наважувалися говорити. Люди були вражені. Залишаючи сцену, я бачив,

як бліднуть обличчя слухачів.

Тоді мені це зійшло з рук, однаке згодом почалися проблеми. З того дня японська поліція внесла мене до списку неблагонадійних і стала стежити за мною, завдавши багато клопоту. Пізніше, коли я вирішив податися до Японії для продовження навчання, керівник поліції відмовився поставити печатку на потрібному мені папері, через що в мене виникли проблеми. Він вважав мене небезпечним суб'єктом, якого не можна пускати до Японії, і не поставив печатки на моєму документі. Я довго сперечався з ним і врешті-решт переконав поставити ту печатку. Лише після цього я зміг поїхати до Японії.

Катакана і хірагана — японські складові абетки.

Глава 2. Ріка душі наповнена сльозами

Між страхом і натхненням

Коли я трохи підріс, то почав ставити собі запитання: ким я стану, коли виросту? Мені подобалося спостерігати за природою та вивчати її, і я думав, що непогано було б стати науковцем. Проте згодом, побачивши, як японська колоніальна влада жорстоко грабує і знищує народ, я передумав. Люди так бідували, що не могли навіть прогодувати себе. Я зрозумів, що як учений, навіть якщо я отримаю Нобелівську премію, я все одно не зможу полегшити долю мого багатостраждального народу.

І тоді я захотів стати тим, хто осушить людські сльози і втішить їхні сповнені тугою душі. Лежачи на траві в лісі і слухаючи спів птахів, я розмірковував: «Як було б добре, якби наш світ став таким теплим і ласкавим, як цей спів! Я мушу допомогти людям забувати прекрасним і ароматним цвітом, немов квіти». Я навіть не уявляв, яким фахом мені треба оволодіти, але був твердо переконаний, що повинен стати тим, хто зробить людей щасливими.

Коли мені виповнилося десять років, дякуючи дядьку Мун Юн Гуку, який був пастором і вів палке життя у вірі, наша сім'я прийняла християнство. З того часу я віддано відвідував церкву, не пропускаючи жодного тижня. Якщо я хоч трохи спізнювався на богослужіння, мені ставало так соромно, що я навіть не міг підняти голови. Я не знаю, що в такому молодому віці я міг зрозуміти, аби надихнутися на таке, але вже тоді Бог був присутнім у моєму житті. Я дедалі частіше замислювався про життя і смерть, страждання і прикrostі людського існування.

Коли мені було дванадцять, я став свідком перенесення могили мого прадіда. Зазвичай на таку подію з родини допускали тільки дорослих, але я дуже хотів побачити на власні очі, що стається з людьми після смерті. Зрештою, я переконав батьків дозволити мені долучитися до ексгумації. Коли дорослі з урочистою церемонією розкопали могилу і я

побачив останки, то був шокований, мене охопив страх, адже то був лише сухорлявий скелет. Від тих рис, які мені описували батько й мати, не залишилось і сліду. Було видно самі жахливі білі кістки.

Мені знадобився деякий час, щоб оговтатися від шоку через вигляд прадідових кісток. Я міркував: «Ми, мабуть, схожі на прадіда. То виходить, що мої батьки після смерті теж перетворяться на купу білих кісток? Невже це те, що залишиться після мене, коли я помру? Вмирають усі, але неville після смерті ми просто лежимо там, не в змозі ні про що думати?» Це питання не йшло мені з голови.

Десь у той самий час у нашому домі відбулася низка дивних подій. Я яскраво запам'ятав одну з них. Щоразу, коли наша сім'я ткала тканину, залишки ниток з пряжки ми зберігали у глиняному глечики, доки не назбирається достатньо на шматок тканини. Полотно, яке ми робили з цих фрагментів, називалося «єджан», це була особлива тканина, яку використовували під час весілля в родині. Однієї ночі ці фрагменти знайшли розкиданими по гілках старого каштана в сусідньому селі, через що дерево стало білим. Ми не могли збагнути, хто узяв ці шматки з глечика, відніс їх аж до каштана в сусіднє село та розвісив їх по всьому дереву. Здавалося, таке не під силу людині, тому це лякало всіх у селі.

Коли мені виповнилося шістнадцять, у нашій сім'ї сталася трагедія — за рік померло п'ять моїх молодших братів і сестер. Неможливо описати горе батьків, які втратили п'ятьох із тринадцяти дітей протягом такого короткого часу. Було відчуття, що смерть не збирається на цьому зупинятися. Інші члени родини втратили свою худобу. Одна з наших корів раптово померла, хоча була цілком здорова. В іншому домі один за одним померло кілька коней. У третьому будинку за ніч загинуло сім свиней.

Здавалося, що страждання однієї сім'ї тісно переплетені зі стражданнями всієї країни і навіть світу. Було нестерпним бачити відчай корейського народу під наростаючим тиранічним гнітом японської

окупації. Людям не було що їсти, тому вони рвали траву і обдирали кору з дерев, щоб зварити і хоч щось поїсти. Здавалося, що війні, яка охопила світ, не буде кінця. До того ж в одній з газет я прочитав про самогубство школяра-підлітка, котрий був моїм ровесником.

«Чому він помер? — питав я себе. — Що змусило цього хлопця накласти на себе руки в такому юному віці?» Ця новина все перевернула в мені, наче це сталося з близькою мені людиною. Я проридав над газетою, розгорнутою на цій статті, три дні й три ночі поспіль. Я плакав і плакав, і просто не міг зупинитися.

Я не міг усвідомити, чому відбуваються низки цих дивних подій, чому вони відбуваються з добрими людьми. Побачивши кістки мого прадіда, я почав замислюватися над питаннями життя і смерті, а незвичайні події у нашому домі та навколо нього змусили мене вхопитися за релігію. У церкві я чув Слово Боже, але його було не достатньо, щоб чітко відповісти на мої питання. Щоб полегшити біль душі, я, природно, почав занурюватися в молитву.

«Хто я? Звідки я взявся? Яка мета мого життя? Що відбувається з людьми після смерті? Чи існує світ для вічної душі? Чи справді Бог є? Чи справді Бог всемогутній? Якщо Він є, то чому Він стоїть осторонь і дивиться на горе світу? Якщо Бог створив цей світ, то чи створив Він усі ці страждання, що є у світі? Що покладе край трагічній японській окупації Кореї? У чому сенс страждань корейського народу? Чому люди ненавидять одне одного, конфліктують і починають війни?» Мою душу переповнювали ці серйозні фундаментальні питання. Ніхто не міг дати на них відповіді, тому єдиним виходом була молитва. Вона допомогла мені знайти розраду. Щоразу, коли я викладав Богові усе, що мені болить, мої страждання та печаль зникали, і моя душа заспокоювалася. Я почав дедалі більше часу проводити в молитві, аж до того, що згодом став молитися всю ніч. Зрештою, я отримав рідкісний і дорогоцінний досвід, коли Бог відповів на мої молитви. Цей день назавжди залишиться найдорожчим спогадом мого життя — днем, який я ніколи не забуду.

Це була ніч на Великдень року, коли мені виповнилося шістнадцять. Я всю ніч молився на горі Мьоду і в сльозах благав Бога відповісти, чому Він створив світ, наповнений смутком і відчаєм? Чому всезнаючий і всемогутній Бог залишив світ у такому болі? Що мені зробити заради моєї багатостраждальної батьківщини? Я ридав, постійно ставлячи ці запитання.

Рано-вранці, після ночі палкої молитви, переді мною з'явився Ісус. Він виник миттєво, немов порив вітру, і сказав: «Страждання людства приносять Богу велике горе. Ти мушиш узяти на себе особливу місію на землі, пов'язану з роботою Небес».

Того дня я чітко побачив скорботне обличчя Ісуса і почув його голос. Від пережитого явлення Ісуса моє тіло тремтіло, наче листя осики на вітру. Мене охопив величезний страх, бо я відчув, що можу померти, й водночас найглибша вдячність, яка принесла відчуття, що я можу вибухнути. Ісус чітко сказав, що саме я маю виконати. Це були надзвичайні слова про порятунок людства від страждань і принесення радості Богу.

Моєю першою реакцією було: «Я не можу цього зробити. Хіба це можливо? Хіба можна ставити переді мною такі важливі завдання?» Я дуже злякався і хотів якось уникнути цієї місії. Ридаючи, я чіплявся за край його одягу.

Чим більше болить серце, тим більше люби

Я був украй розгублений. Я не міг поділитися з батьками своєю величезною таємницею і розповісти їм, що в мене на душі. Але також я не міг тримати це в собі. Я не знав, як бути. Я зрозумів, що отримав особливу місію Небес — це була величезна і важка відповідальність. Я здригався від страху, варто було мені подумати, що можу з нею не впоратися. Я став молитися ще відчайдушніше, ніж раніше, намагаючись заспокоїти свою збентежену душу, однак це теж не допомогло. Скільки б я не намагався, і на мить не міг звільнитися від спогадів про зустріч з Ісусом. У спробі заспокоїти свою душу й зупинити сльози, я склав вірш:

Корона слави

Коли у людях сумніваюся, мені болить,
Засуджувати інших — це нестерпно.
Коли у серці ненависть кипить,
Який же сенс тоді на світі жити?

Коли я вірив, відчував у спині ніж брехні.
Коли любив, отримував я зради.
Страждання й сум наповнювали дні.
Невже я не правий? — питався я поради.

Так, неправий!
Навіть в омані вірити продовж,
Навіть у зраді вчися пробачати,

І навіть тих, хто ненависті друг,
Навчись любити і плекати.

Ти витри сльози й усміхнися тим,
Хто бреше і не кліпне оком,
Для кого зрада — це звичайна річ,
А каяття є невідомим кроком.

Господь, який це біль — любов!
Ти подивись на мої руки.
Долонь мені на груди поклади,
То ж серце розривається від муки.

Якщо гонителів своїх люблю,
Отримую я перемоги лаври.
Коли і ти крокуєш цим шляхом,
Тобі вручу корону слави.

Зустріч з Ісусом повністю змінила моє життя. Його сумний вираз обличчя залишився в душі, ніби його там викарбували, я не міг думати ні про що інше. З того дня я з головою занурився у Слово Боже. Часом мене оточувала непроглядна темрява й охоплював біль, який заважав навіть дихати. Інколи моє серце наповнювалося радістю, наче я дивився, як ранкове сонце сходить над обрієм. Я пережив низку подібних днів, які допомогли мені зануритися все глибше і глибше у світ молитви. Я прийняв нові слова істини, які почув безпосередньо від Ісуса. Я опинився в Божому полоні, і моє життя кардинально змінилося. Я замислювався над багатьма речами і поступово став неговірким хлопчиком.

Кожен, хто крокує Божим шляхом, повинен прагнути до своєї мети всім своїм серцем і повною мірою присвячувати себе. Цей шлях вимагає завзятості. Я впертий від народження, тому наполегливість була характерною мені рисою. Дана Богом завзятість допомогла мені

подолати труднощі й піти призначеним мені шляхом. Щоразу, коли в мене з'являлися сумніви, я заспокоювався, згадуючи: «Я безпосередньо отримав це слово від Бога». Це був дуже непростий вибір, бо, обираючи цей шлях, я мав пожертвувати рештою моєї молодості. Іноді в мене виникало бажання уникнути цього шляху.

Хоч би як важко було, та мудрець продовжує рухатися вперед, покладаючи надію на майбутнє. Нерозумна ж людина, навпаки, відкине своє майбутнє заради миттєвої насолоди. Коли я ще був малим, мені теж на думку спадали різні дурниці, але зрештою я обрав шлях мудреця. Я з радістю пожертвував своїм життям, щоб пройти шляхом, якого так прагнув Бог. Я не міг втекти, навіть якби спробував; це був єдиний шлях, яким я міг піти.

Чому ж Бог покликав мене? Навіть зараз, коли мені вже виповнилося дев'яносто, я кожен день дивуюся, чому ж Бог покликав саме мене? Чому з усіх людей у світі Він обрав саме мене? Це сталося не через те, що я був красивим, мав видатний характер чи глибокі переконання. Я був нічим не примітним, впертим і нерозумним хлопцем. Якщо в мені й було щось, за що Бог мене обрав, то це, напевно, палке прагнення моєї душі знайти Його, та тужлива любов по Ньому. Будь-коли і будь-де любов залишається найважливішою річчю. Бог шукав того, чиє серце було сповнене любові, і хто, зіткнувшись зі стражданнями, міг би подолати їх саме завдяки цій любові. Я був хлопчиком з далекого села, якому не було чим пишатися. Навіть зараз усе, чого я прагну, немов божевільний — це Божа любов.

Я не міг знайти жодної відповіді самотужки, тому всі свої запитання звернув до Бога. «Боже, ти справді існуєш?» — спитав я, і саме так дізнався, що Він насправді є. «Боже, чи є у тебе якісь заповітні бажання?» — спитав я, і так дізнався, що Він теж чогось прагне. Я спитав Його: «Боже, чи я тобі потрібен?» і так зрозумів, що Він має потребу в мені.

У ті дні, коли мої молитви та посвята були призначені Небесам, Ісус

неодмінно з'являвся і передавав особливі послання. Коли я щиро прагнув щось дізнатися, Ісус завжди з'являвся з лагідним виразом обличчя і відкривав мені істину. Його пояснення завжди були чіткими і врзалися в душу, немов гострі стріли. Це були не просто слова, це були одкровення, які відкривали новий світ, це була істина про створення Всесвіту. Розповіді Ісуса були схожі на легкий подих вітру, але його слова западали глибоко в душу, і я молився з таким палким шімджон, що був здатен вирвати дерево з корінням. Поступово мені почали відкриватися основи Всесвіту та принцип творення цього світу.

Улітку того року я подорожував країною. Грошей я не мав, тому ходив по домівках і просив поїсти. Якщо мені щастило, я їхав вантажівкою. Так я відвідав усі куточки країни. Хай би де я був, я бачив, що моя батьківщина — водоспад сліз. Сумним зітханням голодних людей не було кінця й краю. Їхній скорботний лемент перетворювався на сльози, що текли, мов ріка.

«Ця жалюгідна історія має закінчитися якомога швидше», — сказав я собі. «Наш народ не повинен страждати в горі та відчаї. Я маю знайти шлях, щоб поїхавши до Японії та Америки, розповісти світу про велич корейського народу». Завдяки цій подорожі я зміг би отримати додаткову наснагу, щоб зробити майбутнє ще впевненішим.

Я стиснув зуби, мій розум повністю зосередився, і я чітко побачив шлях, яким я маю пройти: «Нехай що, але я врятую наш народ і принесу Божий мир на цю землю».

Меч, який не використовується, тупиться

Після закінчення початкової школи я поїхав до Сеула й оселився в районі Хиксокдон, вступивши до Комерційно-технологічної школи Кьонсон. Зима в Сеулі була надзвичайно холодною. Часто температура опускалася до мінус двадцяти градусів, тоді річка Хан замерзала. Будинок, де я жив, був на пагорбі, і поруч не було жодного струмка. Ми набирали воду з глибокого колодязя, в якому, щоб дістатися до води, треба було опускати відро на мотузці завдовжки у десять довжин руки. Мотузка постійно рвалася, тому я зробив ланцюг і прикріпив його до відра. Щоразу, коли я підіймав воду, мої руки примерзали до ланцюга, і я зігрівав їх своїм подихом.

Для боротьби з холодом я використав свої навички в'язання. Я зв'язав светра, товсті шкарпетки, шапку, рукавички. Шапка була такою стильною, що, коли я носив її в місті, люди думали, ніби я жінка.

Я ніколи не опалював свою кімнату, навіть у найхолодніші зимові дні, переважно через те, що не мав на це грошей. Я відчував, що мати дах над головою на час ночівлі вже означає, що я живу в розкоші в порівнянні з безхатьками, вимушеними шукати способи зігрітися на вулиці. Одного дня було так холодно, що я спав, притиснувши ввімкнуту лампочку до тіла під ковдрою, як грілку. Протягом ночі я обпікся розпеченою лампочкою, через що в мене злізла шкіра. Навіть зараз, коли хтось згадує Сеул, перше, що спадає мені на думку: «Як же тоді було холодно».

Моя їжа складалася з миски рису і лише однієї закуски, тоді як зазвичай корейська трапеза включає до дванадцяти закусок на окремих тарілках. Це завжди була одна страва, і якщо до неї була одна закуска, то це вже було добре. Дотепер через звичку, що сформувалася, коли я жив сам, я можу швиденько з'їсти тарілку рису всього з однією добре приготованою закускою. Коли бачу їжу з багатьма закусками, я почуваюся не кращим чином. Коли я навчався в школі в Сеулі, то ніколи не обідав. У дитинстві, блукаючи по пагорбах, я звик їсти двічі на день. Я жив так майже до тридцяти років. Поки я мешкав у Сеулі, то добре зрозумів, скільки зусиль витрачається на ведення домашнього господарства.

Коли у 1980-х я знову навідався до Хиксокдону, здивувався, побачивши, що будинок, де я колись жив, і досі стоїть. Кімната, в якій я мешкав, і подвір'я, де я сушив свою білизну, все збереглося. Проте мені стало шкода зниклого колодязя, біля якого мені доводилося зігрівати руки, хукаючи на них, коли я витягував відра з водою.

Живучи в Хиксокдоні, я придумав собі девіз: «Перш ніж прагнути панувати над Всесвітом, навчись досконало володіти собою». Це означає, що спочатку я мусив дисциплінувати власне тіло і лише потім братися за порятунок країни та світу. Я тренувався за допомогою молитви й медитації, займався спортом і фізичними вправами, і таким чином навчився стійко протистояти голоду, емоціям і бажанням мого тіла. Навіть під час їди я повторював про себе: «Рисе, я хочу, щоб ти став гарним пальним і допоміг мені виконати завдання, до яких я себе готую». Я займався боксом, грав у футбол і вчився техніки самозахисту. Саме тому я досі зберіг гнучкість і рухливість, хоча з часів юності й набрав вагу.

Кьонсонський інститут торгівлі та промисловості мав правила, згідно з якими студенти по черзі повинні були прибирати свої аудиторії. Я вирішив, що сам прибиратиму нашу аудиторію щодня. Для мене це було не карою, а, навпаки, проявом мого внутрішнього прагнення любити школу більше за будь-кого іншого. Спочатку інші учні намагалися мені

допомагати, але згодом побачили, що я не звертаю на них уваги і вважаю за краще впоратися самотійно. Зрештою, мої однокласники вирішили: «Вперед. Роби це сам». Так я став відповідальним за прибирання.

Я був надзвичайно тихим студентом. На відміну від однокурсників я не любив порожньої балаканини і міг за цілий день не вимовити і слова. Може, саме тому, хоча я й ніколи ні з ким не бився, однокурсники ставилися до мене з повагою і стежили за своєю поведінкою в моїй присутності. Якщо я ставав у кінець довгої черги до туалету, мене відразу пропускали вперед. Якщо хтось потрапляв у біду, найчастіше саме до мене зверталися за порадою.

Під час занять я постійно ставив купу запитань, які заганяли у глухий кут більшість викладачів. Наприклад, коли ми вивчали нову формулу з математики або фізики, я відразу ж цікавився: «Хто відкрив цю формулу? Будь ласка, поясніть її докладніше, крок за кроком, щоб я міг добре розібратися». Я не відступав, поки не отримував чітких відповідей. Я не давав спокою викладачам, копаючи дедалі глибше. Я не сприймав жодного принципу чи закону, не розклавши його по полицях і не зрозумівши все досконало. Частенько я ловив себе на думці: «Як шкода, що не я відкрив цю чудову формулу!» Упертий характер, через який у дитинстві я міг проревіти безперервно всю ніч, проявлявся й під час здобуття освіти. Я повністю занурювався в навчання, присвячуючи цьому весь свій час і сили, немов у молитву.

Виконання будь-якого завдання вимагає щирості й цілеспрямованості. Причому ця посвята має бути не на день чи два, вона має бути постійною. Якщо ніж використати всього раз і більше не чіпати, він заіржавіє. Те саме стосується щирості й цілеспрямованості. Слід щодня докладати зусилля з думкою, що таким чином ми гостримо свій кинджал. Хоч яке важке завдання, постійно докладаючи зусилля, ми досягнемо містичних висот. Тоді варто вам узяти в руку пензля, сконцентрувати свою щирість і цілеспрямованість і вимовити: «Зараз сюди явиться великий художник і направить мою руку», спільними зусиллями ви створите вражаючу картину, яка надихне весь світ.

Ще я працював над тим, щоб навчитися говорити швидше й чіткіше за інших. Я замикався в маленькій кімнатці, де мене ніхто не чув, і голосно повторював складні скоромовки, а також намагався швидко-швидко випалити все, що хотів сказати. Згодом я навчився вимовляти десять слів, поки інші вимовляли одне. Навіть тепер, у похилому віці, я можу говорити дуже швидко. Дехто стверджує, що через швидкість мого мовлення мене важко зрозуміти, але я так поспішаю жити, що не можу дозволити собі говорити повільно. Мені так багато треба всього сказати, тому я просто не можу зволікати.

У цьому я дуже схожий на мого діда, якому подобалося розмовляти з людьми. Він міг проговорити з ними три-чотири години поспіль у нашій кімнаті для гостей, обговорюючи події, які відбулися за день. Мені теж подобаються бесіди. Якщо хтось поруч зі мною, і наші серця відкриті одне одному, я повністю забуваю про час і не помічаю ані настання ночі, ані сходу сонця. Слова ллються з мого серця нескінченним потоком. У такому стані я не хочу їсти, але можу говорити й говорити. Бідні мої слухачі, як же їм доводиться нелегко! У них навіть піт на лобі виступає! Однак, поки я говорю, в мене теж по обличчю стікає піт, тому ніхто не наслідуюється вибачитися й піти. Найчастіше це закінчується тим, що ми розмовляємо всю ніч до ранку.

Ключ для розкриття великої таємниці

Так само, як я обійшов усі гірські вершини мого рідного міста, я досліджував кожен куточок Сеула. У ті часи трамвайна лінія пролягала з одного кінця міста в інший. Ціна квитка становила всього п'ять чон, але я не хотів витратити ці гроші й до центру міста йшов пішки. Бадьоро крокуючи спекотними літніми днями, я відчував, як з мене стікав піт, а в холодні зимові дні я майже біг, немов прориваючись крізь лютий арктичний вітер. Я рухався так стрімко, що міг пройти від Хиксокдону, перетнувши річку Хан, до універмагу Хвашін на Чонро всього за сорок п'ять хвилин. Більшості людей знадобилося б півтори години, тож ви можете уявити, як швидко я йшов. Заощадивши вартість квитка на трамвай, я віддавав ці гроші людям, котрі потребували їх більше, ніж я. Це була така мізерна сума, що мені було соромно її віддавати, але я давав її із серцем, що прагнуло передати удачу. Я віддавав гроші з молитвою, щоб вони стали для людини джерелом багатьох благословень.

У квітні батьки надсилали мені гроші на навчання. Та я не міг спокійно дивитися, як скрутно живуть мої друзі, тому вже до травня від цієї суми нічого не залишалось. Одного разу по дорозі в інститут я зустрів тяжкохвору людину, яка могла ось-ось померти. Мені було настільки її шкода, що я не міг просто пройти повз неї. Я звалив її на спину й доніс до найближчої лікарні, до якої було близько двох кілометрів. У мене із собою були гроші на навчання, але я оплатив рахунок за її лікування. Тож у мене не залишилося нічого. Кілька днів поспіль інститут наполегливо надсилав мені запити про оплату навчання, й тоді друзі, прийшовши на допомогу, зібрали потрібну суму! Я ніколи не забуду тих, хто допоміг мені в тій ситуації.

Зв'язок між наданням та отриманням допомоги також встановлюється Небесами. Спочатку ви цього не розумієте, але пізніше до вас доходить: «Ага, ось чому Бог послав мене туди саме в той момент!» Отже, якщо раптом перед вами опиняється людина, яка потребує допомоги, подумайте про те, що Небеса послали їй вас як помічника, і допоможіть їй зі щирою душею. Якщо Небеса хочуть, щоб ви допомогли їй десять разів, ви не можете допомогти лише п'ять разів. Якщо Небеса просять вас допомогти десять разів, правильно буде допомогти сто разів. Допомагаючи людині, будьте готові в разі потреби навіть спустошити свій гаманець.

У Сеулі я вперше в житті побачив парамток, що буквально означає «повітряний рисовий пиріг». Побачивши ці красиві різнокольорові рисові пиріжки, я був у захваті, які вони були чудові. Коли я вкусив пиріжок, то з нього немов вийшло повітря і він склався в роті. Це змусило мене зрозуміти щось про тогочасний Сеул. Він був схожий на повітряний рисовий пиріг. Я збагнув, чому інші корейці часто вважали сеульців скнарами. На перший погляд, Сеул здавався світом, наповненим багатими та важливими людьми, а насправді тут було повно бідних. Під мостом річки Хан жило багато жебраків, одягнених у лахміття. Я йшов до них, підстригав їм волосся та ділився тим, що було на душі. Бідні люди багато плачуть, а їхні серця переповнює смуток. Варто було мені промовити кілька слів, і людина могла розплакатися. Іноді хтось з них ділився зі мною рисом, отриманим під час жебракування. Він давав його мені брудними руками, але я ніколи не відмовлявся від їжі та приймав її з радісним серцем.

У своєму рідному місті щонеділі я відвідував церкву, тому продовжив цю практику і в Сеулі. Найчастіше я ходив до Церкви Ісуса в Мьонгсуде, що була в Хиксокдоні, і до Церкви п'ятидесятників в Собінго, яка проводила служби на протилежному піщаному березі річки Хан. Холодними зимовими днями, коли я йшов через замерзлу річку до Собінгодону, під моїми ногами тріщав лід. У церкві я був учителем недільної школи. Дітям завжди подобалися мої цікаві уроки. Зараз я вже не жартую, як то було у дитинстві, але тоді я розповідав смішні історії. Коли я плакав,

вони плакали разом зі мною, а коли я сміявся, вони сміялися разом зі мною. Я був настільки популярний серед дітей, що вони ходили за мною, куди б я не пішов.

За Мьонгсуде височіє гора Тальма. Я часто піднімався на великий камінь на цій горі та проводив там ніч у молитві. Чи то у спеку, чи то в холодні ночі, я щоразу поринав у молитву. Як тільки я досягав молитовного стану, в мене починали текти сльози й капало навіть з носа. Годинами я молився над словами, почутими від Бога. Його слова були схожі на зашифровані повідомлення, і я відчув, що мені потрібно ще глибше зануритися в молитву. Згадуючи це зараз, я розумію, що вже тоді Бог поклав у мої руки ключ від потаємних дверей. Однак я не міг відчинити ті двері, бо моїх молитов було недостатньо. Я настільки поринув у роздуми, що навіть під час їди не відчував, що я їм. Легаючи спати, я заплющував очі, але не міг заснути.

Інші студенти, з якими я жив в одному будинку, не знали, що я ходив на гору молитися. Та вони відчували, що я відрізнявся від інших, тому ставилися до мене з повагою. Загалом ми добре ладнали, смішили один одного і розповідали веселі історії. Я міг легко знайти спільну мову з будь-ким. Навіть якщо до мене приходила стара жінка, я міг стати її другом. Коли приходили діти, я міг з ними гратися. Якщо ваші стосунки наповнені любов'ю, ви можете щиро спілкуватися будь з ким.

У нас встановилися добрі взаємини із власницею хостелу в Хиксокдоні, пані Лі Кі Ван, оскільки її надихнули мої молитви під час ранкових служб у церкві. Ми підтримували нашу дружбу більш ніж п'ятдесят років, поки вона не покинула цей світ у свої вісімдесят. Її молодша сестра, пані Лі Кі Бон, завжди опікувалася кімнатами, які вони здавали в оренду, і також ставилася до мене з теплотою. Вона казала, що почувається недобре, якщо не може мені чимось допомогти, і намагалася покласти додаткові закуски до моєї їжі. Я був неговірким і не був веселуном, тому мені важко сказати, чому вона виявляла до мене прихильність. Пізніше, коли японська колоніальна поліція ув'язнила мене у дільниці провінції Кьонгі, Лі Кі Бон приносила мені одяг та їжу. Дотепер я з теплотою в душі

згадую про цю жінку.

Пані Сонг, яка тримала невелику крамницю неподалік місця, де я мешкав, теж багато допомагала мені. Вона казала, що кожен, хто живе далеко від рідного міста, завжди голодний, тому приносила мені зі свого магазину те, що не змогла продати. Це був маленький заклад, і вона ледве заробляла грошей на себе, але завжди піклувалася про мене з добрим серцем.

Одного дня ми провели службу на пляжі біля річки Хан. Коли настав час обіду, всі повмощувалися їсти. Оскільки я звик не обідати, мені було некомфортно сидіти без діла, поки інші їли. Я тихенько відійшов від групи й усівся на купі каміння. Пані Сонг побачила мене там і принесла два кусні хліба та два шматки льодяного торта. Який же я був удячний! Один шматок коштував усього один чон, тобто чотири чони разом, але й дотепер я не забув про вдячність, яку відчував у той момент.

Я завжди пам'ятаю тих, хто мені допомагав, навіть якщо ця допомога була геть маленькою. Навіть зараз, у мої дев'яносто, я перекажу напам'ять усі випадки, коли мені допомагали люди і що саме вони для мене робили. Я ніколи не забуду людей, які, не вагаючись, заради мене пішли на великі неприємності та щедро поділилися зі мною своїм благословенням.

Коли я щось отримую, то для мене важливо віддячити за це. Якщо я не можу зустрітися з людиною, котра мені допомогла, то тримаю її у своєму серці. Я щиро вірю, що віддячую таким людям, допомагаючи комусь іншому.

Чон — дрібна розмінна монета в Кореї.

Немов гаряча вогняна куля

Після закінчення Кьонсонського інституту в 1941 році я поїхав до Японії, щоб продовжити навчання. Я відчув, що маю знати все про Японію. У потягу до Пусана я не міг стримати сліз. Я накрився пальтом і голосно плакав, через що в мене текло з носа й опухло обличчя. Я журився від думки, що залишаю свою країну, тоді, коли вона страждає під ярмом колоніального панування. Дивлячись у вікно, я плакав і бачив, що плач пагорбів і річок ще скорботніший за мій. Я побачив видіння, як сльози течуть з трави та дерев, тоді я сказав: «Я обіцяю пагорбам і струмкам моєї батьківщини, що повернуся та принесу їй визволення. Тож не плачте, а дочекайтеся мене».

1 квітня о другій годині ночі я сів на пором з Пусана до Сімоносеки. Тієї ночі дув сильний вітер, але я не міг піти з палуби. Я стояв на ній, спостерігаючи, як вогні Пусана віддаляються. Так просидів на палубі до ранку. Прибувши до Токіо, я вступив до Васеда Коуту Коугакко, інженерно-технічної школи, філії Університету Васеда. Я навчався на електротехнічному факультеті, і обрав електротехніку, бо відчував, що не зможу створити нову релігійну філософію, не знаючи сучасної техніки.

Невидимий світ математики має щось спільне з релігією. Щоб зробити щось велике, людині треба вміти аргументувати. Можливо, завдяки моїй великій голові я добре знався на математиці, яка для інших була складною, а мені подобалося її вивчати. Моя голова була такою великою, що було важко підібрати капелюха. Я двічі ходив на фабрику, щоб мені врешті-решт пошили його. Можливо, саме розмір моєї голови впливав на мою здатність зосереджуватися і відносно швидко завершувати роботу, на що в інших ішло кілька років.

Під час навчання в Японії, як і в Кореї, я засипав своїх викладачів

запитаннями. Тільки-но я починав запитувати, то не міг зупинитися. Деякі вчителі вдавали, що не помічають мене, і просто ігнорували, коли я питав: «Що ви думаєте з цього приводу?» Якщо я у чомусь сумнівався, то не міг заспокоїтися, доки повністю не розбирався в питанні. Я не навмисно виводив своїх педагогів з рівноваги. Адже відчував, якщо я вже вивчаю щось, то мушу розібратися в цьому досконало.

На моєму столі в кімнаті завжди поруч лежали три розкриті Біблії – корейською, японською та англійською мовами. Я знову і знову перечитував одні й ті самі уривки трьома мовами. Щоразу, читаючи уривок, я підкреслював вірші й робив нотатки на полях, через що сторінки моєї Біблії рясніли чорними чорнилами, тому їх було важко читати.

Незабаром після початку навчання я відвідав захід, який проводила Асоціація корейських студентів, щоб привітати нових студентів-земляків. Там я з великим запалом заспівав корейську пісню, показуючи всім свою любов до нашої батьківщини. На цьому заході була присутня японська поліція, адже в той час очікувалося, що японська культура асимілює корейців. А все ж із гордістю я співав корейську пісню. Ом Док Мун, який того року вступив на факультет архітектурної інженерії, був глибоко зворушений, коли почув, як я співаю цю пісню, і ми стали друзями на все життя.

У цей час корейські студенти, які навчалися в різних закладах Токіо, організували підпільний рух за незалежність. Це було цілком природно, бо наша батьківщина стогнала в агонії під японським колоніальним пануванням.

Рух постав у відповідь на те, що японці назвали «Великою східноазіатською війною (1937—1945)». Коли війна загострилася, Токіо почав призивати корейських студентів як «студентів-солдатів» і відправляти їх на фронт. Ці дії стимулювали діяльність підпільного руху за незалежність. Ми гаряче обговорювали, що робити з японським імператором Хірохіто. Я зайняв важливу позицію в русі. Вона

передбачала тісні відносини з Тимчасовим урядом Республіки Корея у вигнанні, розташованим у Шанхаї та очолюваним Кім Гу. Попри те, що обіймаючи цю посаду я ризикував своїм життям, я не вагався, оскільки був готовий померти заради справедливості.

Біля університету Васеда була поліцейська дільниця. Японська поліція дізналася про мою діяльність і пильно стежила за мною. Вона завжди знала, коли під час шкільних канікул я планував повернутися додому, до Кореї, і слідкувала за мною до порту, аби переконатися, що я виїжджав. Важко порахувати, скільки разів мене заарештовували, били, катували та замикали в камері. Проте навіть під час найгірших тортур я не надав поліції жодної інформації, яку вона шукала. Чим більше мене били, тим сміливішим я ставав. Одного разу на мосту Йоцугава я побився з поліцейськими, що переслідували мене. Я вирвав шматок перила мосту й використав як зброю в бою. У ті часи я був схожим на вогняну кулю.

Король страждань, який став другом робітників

Так само, як і в Сеулі, я вирішив побувати в усіх куточках Токіо. Коли мої друзі ходили в такі місця, як Нікко, щоб побачити красиві краєвиди, я залишався в Токіо та мандрував усіма його районами. Я зрозумів, що місто хоч і мало фантастичний вигляд зовні, насправді ж було наповнене збіднілим людом. Я роздав усі гроші, одержані з дому, цим біднякам.

У ті часи всі в Японії голодували. Серед корейських студентів було багато тих, хто опинився у фінансовій скруті. Щомісяця, отримуючи талони на їжу, я роздавав їх студентам і казав: «Їжте. Їжте все, що забажаєте». Я не турбувався про те, як заробити гроші. Я міг заробити собі на хліб, працюючи різноробочим будь-де. Мені подобалося заробляти гроші та використовувати їх для оплати навчання студентам, у яких не було коштів. Коли я допомагаю іншим і роздаю їжу, це наповнює мене енергією.

Роздавши всі свої гроші, я заробляв, доставляючи вантажі візком, запряженим велосипедом. Я їздив ним у всі райони Токіо. Одного разу в Гіндзі з його сліпучими вогнями я віз своїм візком телефонний стовп, і він перекинувся посеред перехрестя. Усі навкруги розбіглися, рятуючи власне життя. Завдяки цій роботі я досі знаю географію Токіо як свої п'ять пальців.

Я був своїм серед робітників і став їхнім другом. Так само, як і трударі, просякнуті потом, я приходив на місця роботи і тяжко працював, поки піт не заливав мені очі. Ці люди були моїми братами, і я не цурався тих смердючих запахів. Лягаючи спати, ми вкривалися однією ковдрою, яка

була настільки загидженою, що чорні воші бігали по ній табунами. Не вагаючись, я подавав їм руку, не звертаючи уваги на те, що їхні руки були вкриті брудом. Піт, який стікав з них, мав якесь особливе сердечне тепло. Саме воно мене дуже приваблювало.

Переважно я працював робітником на сталеливарному заводі та верфі Кавасакі. Там стояли баржі для перевезення вугілля. Ми формували бригади по три робітники і працювали до першої години ночі, щоб завантажити в баржу 120 тонн вугілля. Ми, корейці, могли зробити за одну ніч те, на що японцям знадобилося б три дні.

На деяких роботах були люди, які наживалися на крові та поті робітників. Часто це були бригадири, котрі безпосередньо керували робітниками. Ті крутії привласнювали 30 відсотків грошей, зароблених їхніми підлеглими. Робітники були безсилі що-небудь зробити з цим. Бригадири використовували слабких, але приятелювали із сильними. Я так розлютився на одного бригадира, що нарешті пішов до нього з двома друзями і став вимагати, щоб той виплатив робітникам їхню зарплату повністю. «Якщо ти береш когось працювати, то плати йому те, що йому належить», — сказав я. Він усе одно відмовився, тож ми прийшли до нього і на другий, і навіть на третій день. Ми були сповнені рішучості продовжувати тиснути, доки він не поступиться. Нарешті я вдарив бригадира ногою так, що він упав. Зазвичай я тиха і спокійна людина, та, коли я впадаю у гнів, проявляється впертий характер моєї молодості.

На сталеливарному заводі Кавасакі були цистерни для зберігання сірчаної кислоти. Для того щоб їх почистити, робітники спускалися всередину і вимивали залишки. Випари сірчаної кислоти були такими токсичними, що людина не могла залишатися всередині понад п'ятнадцять хвилин. Навіть у таких нестерпних умовах праці робітники ризикували життям заради їжі. Настільки дорогоцінною вона була.

Я завжди був голодний, однак не їв просто зарадити себе. Я вважав, що має бути чітка причина, чому я їм. Тому щоразу перед тим, як їсти, я

питав себе чому я зголоднів: «Чи справді я важко працював? Я робив цю роботу заради себе чи задля громадської мети?» Я звертався до миски рису: «Я з'їм тебе, щоб виконати завдання ще славетніше та ближче до загального блага, ніж те, що я робив учора». І рис зі схваленням усміхався мені у відповідь. Тоді час, проведений за трапезою, був містичним і радісним. Коли я відчував, що не можу таке сказати, пропускав їду, хоч яким голодним я був. Тому було дуже мало днів, коли я їв бодай двічі.

Я обмежував себе дворазовим харчуванням не через те, що не мав апетиту. Насправді, варто було мені почати їсти, я міг би продовжувати без упину. Якось я проковтнув одинадцять великих мисок удону за раз. Іншого разу я з'їв сім мисок страви з курки та смаженого яйця з рисом. Попри такий апетит, я дотримувався мого звичаю не обідати й обмежував себе дворазовим харчуванням до тридцяти років.

Голод — це туга. Я дуже добре знав, що таке голодна туга, але вважав, найменше, що я можу зробити заради світу — це пожертвувати одним прийомом їжі на день. Я також ніколи не носив нового одягу. У лютий холод я не опалював свою кімнату. Коли було особливо зимно, я закутувався в газети; було тепло, як у ковдрі із шовку. Я надто добре знаю цінність газетного аркуша.

Іноді я деякий час мешкав у районі Сінагави, де жили бідні люди. Я спав з ними, вкриваючись ганчір'ям. У теплі сонячні дні я вичісував воші з їхнього волосся і їв з ними рис. На вулицях Сінагави було багато повій. Я слухав їхні розповіді і ставав їхнім найкращим другом, не випивши жодної краплі спиртного. Дехто стверджує, що треба бути напідпитку, аби вилити свою душу, та це лише виправдання. Коли ці жінки відчували моє щире співчуття, розуміючи, що я це роблю без краплі алкоголю, вони відкривали мені свої душі й розповідали про свої біди.

Коли я навчався в Японії, то виконував найрізноманітнішу роботу. Я прибирав офісні будівлі, писав листи для неписьменних людей, працював на різних об'єктах і був бригадиром і віщуном. Коли мені

терміново потрібні були гроші, я писав каліграфію і продавав її. Проте я ніколи не пас задніх у навчанні. Я вважав, що це все є частиною мого тренувального процесу. Я виконував усілякі роботи й зустрічався з різними людьми. У процесі я дізнавався багато нового про них. Завдяки цьому досвіду, поглянувши на будь-кого, я вже знаю, чим він заробляє на життя і чи є гарною людиною. Я не маю потреби щось довго аналізувати, оскільки моє тіло відразу дає підказку.

І дотепер я вважаю, для того, щоб стати гарною людиною, слід до тридцяти років подолати багато труднощів. Люди мають опуститися в горнило відчаю на дні людського існування й випробувати, що це таке. Людина має відкрити нові можливості саме в пеклі. Коли ми вибираємося з глибин відчаю, в нас з'являється нова рішучість, і ми можемо відродитися людьми, здатними творити нове майбутнє. Ми не повинні дивитися тільки в один бік. Треба бачити не тільки тих, хто має вищу посаду, але й тих, хто перебуває на дні. Ми мусимо вміти дивитися на схід, захід, південь і північ. Чи стане наше життя успішним, залежить від того, наскільки правильний наш світогляд. А для того, щоб мати правильний світогляд, треба мати багато різноманітного досвіду. Навіть у найскладніших ситуаціях ми повинні зберігати самовладання, проявляти теплоту до інших, бути впевненими у своїх силах і добре пристосовуватися до будь-яких обставин.

Шляхетна людина, навіть зайнявши високе положення, має бути здатна жити простим життям. Досягши високого положення, люди бояться його втратити, тому намагаються всіма силами втриматися на вершині. Утім, стояча вода швидко загниває. Людина, яка має високе положення, повинна бути здатною опуститися вниз і через деякий час піднятися ще вище. Саме така людина стане видатною особистістю, справді гарним лідером, яким захоплюватимуться багато людей. Усі ці випробування людина має пройти до того, як їй виповниться тридцять років.

Саме тому в наш час я раджу молоді спробувати себе в найрізноманітніших видах діяльності. Їм потрібно прямо чи опосередковано пережити все на світі, ніби поглинаючи енциклопедію.

Лише тоді вони можуть сформувати свою власну ідентичність. Самоідентичність людини — це її чітка суб'єктна природа. Коли людина впевнено каже: «Я можу об'їхати всю країну, не зустрівши того, хто здатний мене перемогти», — вона готова взятися за будь-яке завдання і з упевненістю успішно його виконає. Проживши життя таким чином, людина досягне успіху. Успіх їй просто забезпечений. Це висновок, якого я дійшов, жебракуючи в Токіо.

Я ділився їжею і спав із простими робітниками в Токіо, я голодував разом із жебраками, я пізнавав усі труднощі життя і здобув докторський ступінь з філософії страждань. Саме завдяки цьому я зміг зрозуміти Божу волю і те, що Він робить заради спасіння людства. Важливо до тридцяти років стати королем страждань. Здобути славу Царства Небесного можна, ставши королем страждань і отримавши ступінь доктора цієї філософії.

Нікко — популярне серед туристів місто в Японії, де міститься мавзолей правителя Токуґави Ієясу.

Гіндза — один з районів Токіо, осередок комерції та розваг.

Удон — різновид супу з локшиною в японській кухні.

Спокійне море душі

Становище Японії у війні ставало дедалі складнішим. Маючи нагальну потребу поповнити свої військові втрати, вона почала достроково випускати студентів навчальних закладів і відправляти їх на фронт. З цієї причини я теж закінчив навчання на пів року раніше. Мій випуск було призначено на 30 вересня 1943 року і я надіслав телеграму своїй родині, в якій повідомив: «Повернуся Конрон Мару», вказавши назву корабля, на який я мав сісти в Шімоносеці, щоб дістатися Пусана. Однак у день, коли я планував виїхати з Токіо, щоб повернутися до Кореї, зі мною відбулася дивна подія. Мої ноги прилипли до землі настільки, що я не мав змоги пересуватися. Хоч як я намагався, але не міг відірвати ноги від землі, щоб піти на потяг на вокзалі Токіо.

«Мабуть, Небеса не хочуть, щоб я сідав на цей корабель», — сказав собі я. Тому вирішив залишитися в Японії ще на деякий час і помандрував з друзями на гору Фудзі. Повернувшись до Токіо за декілька днів, я застав країну, котра гула від новини, що «Конрон Мару» — корабель, на якому я мав повертатися додому, затонув на шляху до Пусана. Я дізнався, що на ньому загинуло багато студентів університету. «Конрон Мару» був великим військовим транспортним кораблем, яким Японія пишалася, але був підбитий торпедою з американського підводного човна.

Почувши звістку, що судно, яким я мав повернутися додому, потонуло, моя мама чимдуж вибігла з дому, забувши навіть взутися. Босоніж вона пробігла вісім кілометрів до залізничного вокзалу й вирушила потягом до Пусана. Прибувши до відділку морської поліції в Пусані, вона дізналася, що мого імені немає в реєстрі пасажирів. Однак у місці, де я жив у Токіо, їй сказали, що я зібрав валізи й поїхав. Вона була в розпачі та агонії. І продовжувала повторювати моє ім'я, не зважаючи на великі скалки у босих ногах.

Я можу собі уявити, як сильно вона хвилювалася через те, що з її сином могло щось статися. Я розумію серце своєї матері, але з того дня, коли я ступив на шлях Божий, я став для неї жахливим сином. Я не міг дозволити собі керуватися тільки особистими емоціями. Тому не повідомив, що не сідав на затонуле судно, хоча й знав, що вона буде страшенно хвилюватися за мене.

Нарешті, повернувшись до Кореї, я побачив, що нічого не змінилося. Тиранічна японська влада з кожним днем ставала ще гіршою. Уся земля була залита кров'ю і сльозами. Повернувшись до Сеула, я ходив у церкву Мьонгсуде в Хиксокдоні. Повсякчас я детально нотував у щоденнику всі мої нові усвідомлення. Днями, коли таких усвідомлень було багато, я списував цілий щоденник. Я отримував відповіді на багато питань, які шукав упродовж багатьох років. Ці відповіді були немов відгуком на мої багаторічні молитви та пошуки істини. Усе це відбулося протягом короткого часу і було схоже на те, ніби вогняна куля пронеслася крізь мене.

«Взаємовідносини між Богом і людством — це стосунки батька зі своїми дітьми, і Бог глибоко засмучений, коли бачить страждання людей», — зрозумів я. У цей момент у моїй душі розкрилися всі таємниці Всесвіту. Це виглядало, ніби хтось раптово увімкнув кінопроектор. Перед моїми очима пронеслося все, що сталося відтоді, як людство порушило Божу заповідь. Гарячі сльози безперервно текли з моїх очей. Я впав на коліна, схиливши голову дотолу, і довго не міг підвестися. Як колись у дитинстві, коли батько ніс мене додому на спині, я вклався на Божі коліна і дав волю сльозам. За дев'ять років по зустрічі з Ісусом я нарешті пробудився до Божої істинної любові.

Створивши Адама і Єву, Бог послав їх у цей світ, щоб вони плодилися, розмножувалися і створювали мирний світ, у якому житимуть. Але, не дочекавшись Божого часу, вони вчинили перелюб і народили двох синів — Каїна та Авеля. Діти, які народилися у гріху, не довіряли один одному, і сталася трагедія, коли один брат убив іншого. Мир у цьому світі було порушено, гріх накрив світ, і настали часи Божої туги. Потому людство

вчинило ще один жахливий гріх, убивши Ісуса — Месію. Тому й дотепер Бог тужить, оскільки люди страждають, торуючи шлях спокути, яким вони мають пройти.

Ісус з'явився мені, шістнадцятирічному хлопчику. Він хотів, щоб, дізнавшись про корінь первородного гріха, у який впало людство, було створено мирний світ, де не буде й тіні гріха і гріхопадіння. Я отримав суворий наказ від Бога про необхідність спокутувати гріхи людства і відбудувати мирний світ, який Він створив від початку. Мирний світ, якого так прагне Бог, — це не те місце, куди ми потрапляємо після смерті. Бог хоче, щоб саме світ, у якому ми живемо зараз, і став тим мирним і щасливим світом, який Він створив на початку. Адже Бог не послав Адама і Єву в цей світ на страждання. Я повинен був донести світу цю неймовірну істину.

Відкривши таємниці створення Всесвіту, я відчув, як моє серце стало схожим на спокійний океан. Моє серце наповнилося словом Божим. Я відчував, ніби воно може вибухнути, і моє обличчя сяяло від радості.

«Будь ласка, не вмирай»

Я продовжував присвячувати себе молитві й інтуїтивно відчув, що настав час одружитися. Оскільки я вирішив іти Божим шляхом, усе в моєму житті мало робитися відповідно до Божої волі. Як тільки я розумів щось у молитві, все, що мені залишалося, це виконати. Тому я пішов до однієї зі своїх тіток, яка мала великий досвід сватання, і попросив знайти мені наречену. Так я познайомився з Чхве Сон Гіль, дівчиною з відомої християнської родини в Чонджу.

Вона була добре вихованою дівчиною з доброчесної родини. Чхве Сон Гіль закінчила тільки початкову школу, проте була людиною, яка не хотіла завдавати навіть найменших неприємностей іншим. Її характер був таким сильним, а християнська віра такою глибокою, що в шістнадцять років її ув'язнили за відмову виконувати японські колоніальні вимоги до корейців у поклонінні синтоїстським святиням. Мені сказали, що я був двадцять четвертим кандидатом, якого пропонували дівчині у наречені, тож, здається, Чхве Сон Гіль приділяла неабияку увагу тому, за кого вийти заміж. Утім, повернувшись до Сеула, я геть забув, що навіть зустрічався з нею.

Після закінчення навчання в Японії я планував поїхати до китайського Хайлара, міста на кордоні між Китаєм, Росією та Монголією. Мій навчальний заклад у Токіо знайшов мені роботу в Маньчжурській електричній компанії, і я планував працювати в Хайларі близько трьох років, вивчаючи російську, китайську та монгольську мови. Подібно до того, як раніше я шукав школу, де б навчали мене японської, щоб перемогти японців, я хотів поїхавши в це прикордонне місто вивчити кілька іноземних мов, щоб підготуватися до майбутнього. Проте ставало зрозуміло, що Японія наближається до поразки у війні. Тому я вирішив, що краще не їхати до Маньчжурії. То зайшов до філії Маньчжурської електричної компанії в Даньдуні і скасував своє працевлаштування.

Діставшись рідного міста, я дізнався, що тітка, яку я попросив улаштувати мій шлюб, перебуває в розпачі. Виявилося, що дівчина, з якою я зустрівся, відмовлялася розглядати як партнера когось іншого, крім мене, і створювала великі неприємності своїй сім'ї. Тож тітка повела мене до родини Чхве.

Я чітко пояснив Чхве Сон Гіль, яке життя я збирався вести.

— Навіть якщо ми одружимося зараз, ти повинна бути готова прожити без мене принаймні сім років, — сказав я їй.

— Чому я маю це робити? — спитала вона.

— У мене є завдання, важливіше за сімейне життя. Насправді я одружуюся заради того, щоби втілити Боже провидіння. Наш шлюб має вийти за межі сім'ї і розвинутися настільки, що ми будемо здатні полюбити країну і все людство.

— Тепер, коли ти знаєш мої наміри, чи ти справді хочеш вийти за мене заміж? — спитав я.

Вона впевнено відповіла:

— Будь-що-будь. Після зустрічі з тобою мені наснилося поле квітів у місячному сяйві. Я впевнена, що ти — мій чоловік, посланий Небесами. Я можу витримати будь-які труднощі.

Я не відступав і кілька разів тиснув на неї. Кожного разу Чхве Сон Гіль намагалася заспокоїти мене, кажучи:

— Якщо ми поберемося, я готова на все. Тобі немає про що хвилюватися.

Мій майбутній тесть помер за тиждень до запланованої дати нашого одруження, тому весілля відтермінували. Нарешті ми провели церемонію 4 травня 1944 року. Зазвичай у травні чудова весняна погода, але в день нашого весілля йшов сильний дощ. Проводив церемонію пастор Лі Хо Бін з Церкви Ісуса. Після звільнення Кореї від японської окупації пастор Лі поїхав до Північної Кореї і заснував там єкуменічну Семінарію Джунан. Ми з Чхве Сон Гіль почали наше подружнє життя в кімнаті, яку я орендував у Хиксокдоні. Я щиро кохав дружину, тому господиня будинку, де ми жили, сказала: «О боже, така красива дружина, і ти до неї ставишся, немов до крихкого яйця».

Щоб утримувати сім'ю, я влаштувався на роботу в Кьонсонську філію будівельної компанії Кашіма Гумі в Йонсані, а також брав активну участь у церковній діяльності. Одного жовтневого дня в наш дім раптово увірвалася японська поліція. «Ти знаєш такого-то з Університету Васеда?» — допитувались вони. Не давши навіть можливості відповісти, мене витягли з дому і відвезли до відділку поліції провінції Кьонгі. Мене затримали, бо один з моїх друзів, якого заарештували, через те що він комуніст, назвав моє ім'я.

У поліцейському відділку мене відразу ж піддали тортурам. «Хіба ти не член Комуністичної партії? Ти ж працював з цим негідником, коли навчався в Японії? Навіть не намагайся це заперечувати. Нам достатньо зателефонувати в штаб-квартиру поліції Токіо, і вони нам усе розкажуть. Або ти даси нам список членів партії, або помреш, як собака».

Вони били мене столом і зламали всі чотири його ніжки об мене, але я відмовився назвати імена людей, які працювали зі мною в Японії.

Потім поліцейські пішли до мене додому, перевернули там усе догори дном і знайшли мої щоденники. Вони принесли їх і, переглядаючи сторінку за сторінкою, вимагали розповісти про тих, чийі імена там було записано. Я все заперечував, хоча знав, що за мовчання вони можуть убити. Поліціянти несамовито топтали мене своїми військовими черевиками з шипами, аж поки моє тіло не обм'якло, наче мертве. Потім вони підвісили мене до стелі й розгойдували туди-сюди. Як шматок м'яса, що висить у м'ясній крамниці, я гойдався з боку в бік, коли мене били палицею. Незабаром кров наповнила мій рот і почала капати на цементну підлогу. Щоразу, коли я втрачав свідомість, поліцейські обливали мене відром води. Після того, як я приходив до тями, тортури продовжувалися. Вони закрили мені ніс і встромили в рот носик чайника, змушуючи ковтати воду. Коли мій живіт роздувся від води, вони поклали мене на підлогу обличчям догори, як жабу, й почали топтатися своїми військовими черевиками по животу. Вода підіймалася в стравохід, і я блював, доки все не почорніло. Після таких катувань я

відчував, ніби мій стравохід палав. Біль був такий сильний, що я не міг і ковтати. У мене геть не було сил, і я просто лежав на підлозі долілиць, абсолютно не в змозі рухатися.

Війна добігала кінця, і японська поліція була у відчаї. Те, як вони мене катували, неможливо описати словами. Але я витримав і не назвав їм жодного імені своїх друзів. Навіть коли я приходив до тями і знову непритомнів, я контролював себе, щоб нічого їм не сказати. Нарешті поліціанти втомилися мене катувати й послали по мою матір. Коли вона приїхала, мої ноги були такі набряклі, що я не міг самостійно стояти. Двоє поліцейських взяли мене під руки й допомогли пройти до кімнати відвідувань. Ще до того, як мама побачила мене, в її очах забриніли сльози.

«Потерпи ще трохи», — сказала вона. «Я знайду тобі адвоката. Будь ласка, терпи і не вмирай передчасно, — благала мене мати, дивлячись на моє залите кров'ю обличчя.

«Не має значення, скільки добра ти намагаєшся зробити», — сказала вона. «Важливіше, щоб ти залишався живим. Що б не сталося, не вмирай».

Мені стало шкода її. Я хотів закричати: «Мамо», обійняти й голосно заплакати разом з нею. Але я не міг цього зробити, бо добре знав, чому японська поліція привела її туди. Мама постійно благала мене не помирати, але все, що я міг зробити, аби заспокоїти її, це лише моргнути набряклими та закривавленими очима.

Поки мене тримали в поліцейській дільниці провінції Кьонгі, їжу та одяг мені приносила пані І Кі Бон, господиня хостелу в Хиксокдоні. Щоразу, проходячи до мене, вона плакала. Я втішав її: «Потерпи ще трохи. Ці часи добігають кінця. Японія незабаром капітулює. Не треба плакати». То не були порожні слова, бо Бог дав мені цю віру. У лютому наступного року поліція відпустила мене. Відразу я зібрав усі мої щоденники, які лежали купою в кімнаті, та відвіз на берег річки Хан. Я їх усі спалив,

щоб вони не стали загрозою для моїх друзів. Якби я цього не зробив, могло б статися так, що поліція використала б їх на шкоду іншим. Мені було дуже важко оговтатися від тортур. Довгий час у мене йшла кров, коли я ходив до туалету. Пані Лі із сестрою щиро та віддано піклувалися про мене, допомагаючи відновити здоров'я.

Нарешті 15 серпня 1945 року Корею було звільнено від Японії. Це був день, якого чекав кожен кореєць. Це був день величезної радості. Крики «Мансей!» та люди з національними прапорами заповнили весь півострів. Проте я не міг приєднатися до святкувань. У мене було дуже неспокійно на душі, оскільки я передбачав страшне лихо, яке ось-ось спіткає Корейський півострів. Я пішов до маленького передпокою та наодинці занурився в молитву. Незабаром мої страхи справдилися. Щойно звільнена від японського панування наша батьківщина була розділена на дві частини по 38-й паралелі. На Півночі владу захопив комуністичний режим, який заперечував саме існування Бога.

Даньдун — місто в Китаї, важливий торговельний центр і вузол шляхів сполучення з Кореєю

Наказ, який потрібно виконати

Одразу після визволення в країні запанував невимовний хаос. Навіть багатії не могли придбати найпотрібнішого. У нас закінчився рис, тому мені треба було забрати той, що було куплено раніше. Тож я вирушив на північ від Сеула у Пекчон, що у провінції Хванхе, поруч з 38-ою паралеллю. По дорозі я отримав одкровення: «Переїди тридцять восьму паралель! Знайди на Півночі Божих людей».

Перетнувши тридцять восьму паралель, я попрямував до Пхеньяну. Минув лише місяць, як народився наш перший син. Я хвилювався за дружину, знаючи, що вона з нетерпінням чекає на мене. Однак у мене не було можливості повернутися додому, бо спершу я мав піти на північ. Божі вказівки — дуже серйозна річ, і їх слід виконувати без застережень і коливань. Я не взяв із собою нічого, окрім Біблії, яку читав десятки разів, роблячи дрібними літерами розміром із зернятка кунжуту нотатки між рядками.

Біженці вже простували на південь, намагаючись утекти від комуністичних порядків. Зокрема, заборона Комуністичною партією релігії призвела до того, що багато християн подалися на південь у пошуках свободи віросповідання. Комуністи затаврували релігію як опіум для народу й наполягали на тому, що ніхто не може її сповідувати. Таким було місце, куди я пішов за покликом Небес. Жоден місіонер не наважився б піти в таке місце, але я сам туди вирушив. Кількість біженців на південь постійно зростала, тому північна влада посилила охорону кордонів. Перетнути 38 паралель було непросто. Ідучи 50 кілометрів до кордону й потім прибувши в Пхеньян, я не запитував себе, чому мені треба йти цим важким шляхом.

Я прибув до Пхеньяну 6 червня. Християнство так глибоко пустило своє коріння в цьому місті, що Пхеньян називали «Єрусалимом Сходу». Під час окупації японці кількома способами намагалися придушити християнство. Вони схиляли пхеньянців поклонятися синтоїстським святиням і навіть змушували їх кланятися в напрямку палацу в Токіо, де жив імператор. Після прибуття до Пхеньяна я почав проповідувати в домі На Чхве Сопа, який жив у районі Кьончанрі біля Західних воріт міста.

Я став піклуватися про дітей, які жили по сусідству. Розповідав їм дитячі історії, пов'язані з біблійними віршами. І хоч вони були дітьми, я розмовляв з ними ввічливою мовою, якою зазвичай звертаються до дорослих, і робив усе можливе, щоб подбати про них. Водночас я сподівався, що хтось прийде почути нове послання, яке я мав передати. Були дні, коли я щомиті спостерігав за воротами, сподіваючись, що хтось таки прийде. І незабаром почали прибувати люди щирої віри.

Я розмовляв з ними через цілу ніч, доносячи їм нове послання. Було неважливо, хто саме приходив: чи це була трирічна дитина, чи сліпа стара жінка зі згорбленою спиною. До всіх я ставився з любов'ю та повагою. Я вклонявся і служив їм, наче вони зійшли з небес. Навіть коли до мене приходили старенькі чоловіки й жінки, ми спілкувалися цілу ніч. Я ніколи не казав: «Ой, мені не подобається, коли приходять такі старі люди». Кожна людина цінна. Чоловік то чи жінка, молодий чи старий — усі мають однакову цінність.

Люди слухали розповіді 26-річного молодого чоловіка про Послання до Римлян і Книгу Одкровення. Те, що вони чули, відрізнялося від того, що їм доводилося чути раніше в інших місцях, тому поступово почали збиратися спрагли до істини люди. Один юнак приходив щодня, слухав мене, а потім ішов, не промовивши а ні слова. Його звали Кім Вон Піль, він став першим членом моєї духовної родини. Кім Вон Піль закінчив Пхеньянське педагогічне училище і працював учителем. По черзі ми ходили по воду, готували рис і їли разом, і в цьому процесі в нас склалися стосунки духовного вчителя та учня.

Коли я починав біблійні проповіді, то не міг зупинитися, і члени громади виправдовувалися, мовляв, їм треба йти, оскільки в них є інші справи. Я проповідував з такою пристрасстю, що просто стікав потом. Іноді я робив перерву, заходив в окрему кімнату, знімав сорочку і викручував з неї піт. Так було не тільки влітку, але і взимку. Настільки палко я присвячував себе, щоб навчати інших.

На богослужіння всі одягалися в чистий білий одяг. Ми співали одні й ті самі гімни, десятки разів, знов і знов, що робило служіння дуже пристрасним. Усі були такі зворушені, що просто проливали сльози, тому нашу церкву стали називати «церквою плачу». Після служби члени громади свідчили про отриману благодать. Коли ми ділилися про це, нас наповнювала благодать, і було відчуття, немов наші тіла підносяться до небес.

Багато хто з прихожан мав духовний досвід. Хтось впадав у транс, дехто пророкував чи говорив іншими мовами, а хтось тлумачив. Іноді до нас приходили люди, які не належали до нашої церкви. Хтось із парафіян підходив до такої людини із заплученими очима і стукав її по плечу. І раптом ця людина починала слізно молитися, каючись. У такі моменти гарячий вогонь Святого Духа проходив через наше зібрання. Коли Святий Дух виконував свою роботу, люди зцілювалися від хронічних недуг, наче їх ніколи й не було. З'явилися чутки, що хтось з'їв трохи рису, який я не доїв, і вилікувався від хвороби шлунку. Люди почали говорити: «В цій церкві їжа лікує!», тому багато хто став чекати, поки я закінчу їсти, сподіваючись з'їсти хоч трохи рису, який залишився після мене.

Дедалі більше людей дізнавалося про всі ці духовні явища, і наша громада стала розширюватися. Незабаром стало приходити стільки вірян, що ми не могли зачинити дверей у церкві. Бабуся Чі Сон До та бабуся Ок Се Хьон прийшли до церкви, бо кожній з них наснився сон, у якому їм було сказано: «Молодий духовний учитель прибув з Півдня і зараз він біля Мансуде, тож іди зустрінься з ним». Їм ніхто не проповідував. Вони просто прийшли за адресою, яку їм дали уві сні.

Жінки були дуже раді, що прийшли та побачили, я — та людина, про яку вони чули у своїх снах. Варто мені було поглянути на їхні обличчя, і я розумів, чому вони прийшли. Коли я почав відповідати на їхні питання, навіть не спитавши їх ні про що, вони нетямили себе від радощів та здивування.

Я навчав слова Божого, розповідаючи про те, що пережив сам. Можливо, саме тому багато хто зміг отримати чіткі відповіді про те, чого раніше ніяк не могли зрозуміти. Почувши мою проповідь, деякі християни з великих церков міста на вернулися до нашої церкви. Був випадок, коли п'ятнадцять основних членів найвідомішої в Пхеньяні церкви Чантече усією громадою перейшли до нас. Такий випадок примусив членів ради старійшин тієї церкви виступити із сильним протестом проти нас.

Свекор пані Кім Ін Джу був відомим старійшиною в Пхеньяні. Будинок їхньої сім'ї стояв поруч із церквою, куди він ходив. Але молода жінка не відвідувала ту церкву, а натомість потайки приходила до нас. Щоб свекор не дізнався, що Кім Ін Джу пішла з дому, у дворі будинку вона видиралася на великий глиняний глек і перелазила через паркан. Огорожа була в кілька разів вища від звичайної людини, утім, не лякаючись цього, жінка долала перешкоду, попри те, що була вагітна. Зрештою, свекор став її жорстоко переслідувати. Дізнавшись про це, у дні, коли в мене сильно боліла душа, я посилав когось до пані Кім. Стоячи біля будинку, люди чули, як сильно бив її свекор. Від такого болю бідолашна проливала криваві сльози. Пізніше вона розповідала, мовляв, усвідомлення того, що наші члени стоять біля воріт і моляться за неї, полегшувало біль.

«Учителю, як ви дізналися, що мене били?» — запитала Кім Ін Джу мене згодом. «Коли наші члени стояли біля воріт, мені було набагато легше, і мій свекор відчував, що витрачає значно більше сил, щоб бити мене. Чому так відбувалося?»

Родичі били жінку і навіть прив'язували до стовпа, але їм так і не

вдалося завадити цій сміливій вірянці відвідувати нашу церкву. Нарешті члени її родини прийшли до нас і почали бити мене. Вони порвали мій одяг, а моє обличчя набрякло від побоїв, та я не відбивався, оскільки розумів, що це лише ускладнить ситуацію пані Кім.

Щораз більше людей із великих церков у Пхеньяні стало відвідувати наші служби, тому служителі цих церков через заздрість поскаржилися поліції. Для комуністів релігія була немов більмо на оці, тому вони шукали будь-який привід для її придушення. Скориставшись цією нагодою, вони арештували мене. 11 серпня 1946 року мене запідозрили в тому, що я прибув з Півдня з метою шпигунства, та ув'язнили в ізоляторі Дедон. Мене безпідставно звинуватили, буцімто президент Південної Кореї Лі Син Ман послав мене, щоб захопити Північну Корею. Вони навіть залучили радянського слідчого, але так і не змогли довести, що я вчинив якийсь злочин. Нарешті через три місяці, визнавши невинним, вони відпустили мене, однак через тортури моє тіло було в жахливому стані. В ув'язненні я втратив стільки крові, що був на межі життя і смерті. Члени церкви, ризикуючи своїм життям заради мене і нічого не очікуючи натомість, забрали та виходили мене. Тільки-но я одужав, як знову став проповідувати. За рік наша громада значно зросла. Сталі церкви не давали нам спокою. Дедалі більше їхніх парафіян відвідували наші служби. Врешті-решт близько вісімдесяти священників подали скарги до поліції. 22 лютого 1948 року комуністи знову мене заарештували, звинувативши в тому, що я був шпигуном Лі Син Мана й порушив громадський спокій. Мене вивели в кайданках, через три дні поголили голову й помістили в тюремну камеру. Я досі пам'ятаю свої відчуття, коли спостерігав, як на підлогу падає моє волосся, що віросло за час, коли я керував церквою. Також я добре пам'ятаю обличчя пана Лі, який мене стриг.

У в'язниці мене нескінченно били та вимагали зізнатися в усіх злочинах, однак я витримав. Навіть харкаючи кров'ю і перебуваючи за крок до смерті, я не дозволяв собі втрачати свідомість. Іноді біль був такий нестерпний, що я згинався удвоє. Я спіймав себе, що підсвідомо молюся: «Боже, спаси мене». Але наступної миті, зрозумівши це, я вже

впевнено молився: «Боже, не турбуйся про мене. Мун Сон Мьон ще не помер. Я не дозволю собі померти таким жалюгідним чином». Я був правий. Ще не настав час мені помирати. У мене було ще багато завдань, які я мав виконати. У мене була місія. Я не настільки слабкий, щоб підкоритися чомусь незначному, як тортури.

Щоразу, падаючи від катувань, я терпів, кажучи собі: «Мене б'ють заради корейського народу. Я проливаю сльози, беручи на себе біль нашого народу». Коли тортури були такими нестерпними, що я втрачав свідомість, я завжди чув голос Божий. У ті моменти, коли моє життя, здавалося, ось-ось закінчиться, Бог являвся мені. Дотепер у мене є кілька шрамів, які zostалися внаслідок тих тортур. Шматки плоті, вирвані з мого тіла, і втрачена кров відновилися, та пережитий біль залишається зі мною в цих шрамах. Я часто дивився на них і казав собі: «Оскільки я маю ці шрами, то повинен досягти успіху».

Третього квітня, на сороковий день мого ув'язнення, мав відбутися суд. Однак його відклали на чотири дні, і суд відбувся 7 квітня. Багато відомих священнослужителів Північної Кореї прийшли до зали суду і звинуватили мене у всіляких злочинах. Комуністична партія також зневажала мене, кажучи, що релігія є опіумом для людей. Члени нашої громади стояли осторонь і плакали від розпачу, ніби померла їхня дитина або чоловік. Проте я не пролив жодної сльози. Деякі мої послідовники ридали через мене з таким смутком, що звивалися від болю, тому я не відчував самотності, простуючи шляхом Небес. Я не почувався нещасним, тому і не плакав. Для мене це не було нещастям, тому я не відчував потреби в плачі. Виходячи з будівлі суду після винесення вироку, я підняв руки в кайданках і потис їх, вітаючи наших членів. Дзенькіт наручників пролунав для мене як дзвони. Того дня мене відвезли до Пхеньянської в'язниці.

Я не боявся життя у в'язниці. Для мене це було не вперше. Позаяк у кожній камері серед ув'язнених існувала ієрархія і я вмів добре здружитися з головним по камері. Досить було перекинутися кількома словами, і будь-який головний по камері швидко ставав моїм другом.

Маючи серце, сповнене любові, можна відкрити будь-чиє серце.

У камері я зайняв найдальший кут, але після кількох днів головний по камері поставив мене на вищу посаду. Я хотів бути в маленькому кутку біля туалету, але він наполягав, щоб я перейшов на краще місце в камері. Хоч я і відмовлявся, та він наполягав на своєму.

Подружившись з головним по камері, я уважно придивлявся до кожного, хто там був. Обличчя людини може все розповісти про неї. «О, твоє обличчя таке, тож ти маєш бути таким». «А в тебе обличчя таке, тож ти повинен мати таку рису». Ув'язнені були здивовані, дізнавшись, як багато я можу розповісти про них, просто дивлячись на їхні обличчя. Підсвідомо їм не подобалося, що хтось, кого вони бачать уперше, знає про них так багато, але вони погоджувалися, що я описав їх правильно.

Я зміг розкрити своє серце і поділитися ним з усіма, тому і в буцегарні мав друзів. Я подружився навіть із вбивцею. І хоч мене ув'язнили безпідставно, це стало для мене змістовним тренуванням. Будь-які випробування в цьому світі мають важливе значення.

У тюрмі навіть воші є друзями. У камері було надзвичайно холодно. По швах нашого тюремного одягу повзали воші. Коли ми складали їх разом, вони чіплялися одна до одної і ставали маленьким круглим клубком. Ми, як ті жуки-гнойовики катають гнойові кульки, катали ці клубки, а воші робили все можливе, щоб триматися разом. Воші мають таку природу, що хочуть залізти в щось, і вони пхали голови разом, а назовні стирчали тільки задні частини. У камері нам було дуже весело спостерігати за цим.

Ніхто не любить вошей чи бліх. Однак у в'язниці навіть воші та блохи стають важливими партнерами для розмови. У той момент, коли ви бачите клопа чи блоху, у вашій свідомості може спалахнути якесь розуміння, і важливо не залишити його без уваги. Ми ніколи не знаємо, коли і яким чином Бог звернеться до нас. Тому треба уважно ставитися навіть до таких речей, як клопи та блохи.

Рисове зернятко більше за увесь світ

Двадцятого травня, три місяці по тому, як мене арештували у Пхеньяні, мене перевели до в'язниці Хиннам. Я міг би втекти по дорозі, але був прив'язаний до злодія, тому не вдалося це зробити. Нас везли машиною сімнадцять годин. Сидячи всю дорогу і дивлячись у вікно, сум просто переповнював мене. Це так приголомшувало, що я мандрую цією звивистою дорогою вздовж річок і долин як в'язень.

В'язниця Хиннам була концентраційним табором для ув'язнених, які працювали на заводі азотних добрив у місті Хиннам. Протягом наступних двох років і восьми місяців я працював на тяжких примусових роботах. Примусова праця була підходом, який Північна Корея перейняла від Радянського Союзу. Оскільки радянська влада не могла ігнорувати думку світової громадськості, то не вбивала на очах всього світу представників буржуазії та інших людей, які не були комуністами. Вона придумала покарання примусовими роботами. Опинившись у таких умовах, в'язні були змушені працювати, доки не помирали від виснаження. Північнокорейські комуністи скопіювали радянську систему і засуджували всіх невільників до трьох років примусових робіт. Насправді в'язні зазвичай помирали від праці ще до закінчення терміну.

Наш день починався о 4:30 ранку. Ми мали вишикуватися на полі, а наші тіла та одяг перевіряли на наявність заборонених речей. Ми знімали із себе весь одяг, і кожен предмет ретельно оглядали. Кожну частину одягу вибивали так довго, що на ній не залишалося жодної пилінки. Весь процес займав до двох годин. Хиннам був на березі моря, і взимку колючий як ніж вітер вривався в наші голі тіла.

Після закінчення огляду нас годували жахливою їжею. Потім ми йшли пішки чотири кілометри до добривної фабрики. Крокуючи по четверо в ряд, ми мали тримати сусіда поруч за руку і навіть не могли підняти голови. Нас оточували охоронці, озброєні гвинтівками та пістолетами. Кожного, хто затримував свій ряд або не тримався за руку того, хто йшов поруч, жорстоко били за спробу втечі.

Узимку снігу намітало більше за зріст людини. Холодними зимовими ранками ми йшли по такому глибокому снігу, що в мене паморочилося в голові. Замерзла дорога була надзвичайно слизькою, а холодний вітер дув так люто, що наше волосся стояло сторчма. Навіть після сніданку у нас не було сил, і коліна починали згинатися від нашої власної ваги. Попри це, ми змушені були діставатися до роботи, ледве тягнучи виснажені ноги. Сунучись цією дорогою і ледь не втрачаючи свідомості, я повсякчас нагадував собі, що належу Небесам.

На заводі була ціла гора речовини, яку ми просто називали «амоній». Імовірно, це було поширене добриво — сульфат амонію. Воно надходило конвеєром і сипалося зі стрічки вниз, маючи вигляд білого водоспаду. Коли добриво сходило з конвеєра, воно ще було дуже гарячим і парувало навіть серед зими. Потім воно швидко холонуло і ставало твердим, як лід. Ми мусили розбивати лопатами цей насип і заповнювати ним солом'яні мішки. Цей курган заввишки понад двадцять метрів ми називали «горою добрив». На цій великій площі вісім-дев'ять сотень людей копали добрива, створюючи враження, ніби розрізають гору навпіл.

Ми були поділені на команди по десять осіб, і кожна команда мала наповнити та завантажити 1400 мішків на день. Тож кожна людина мала наповнити 140 мішків. Якщо команда не виконувала своєї норми, її порцію їжі зменшували вдвічі, тому нам доводилося працювати заради того, аби вижити. Щоб було трохи легше переносити мішки, ми зі сталевого дроту робили голки і зашивали ними мішки.

Ми клали шматок дроту на рейки, що проходили вздовж фабрики. Коли

по ньому проїжджав невеликий вагон, який використовували для перевезення матеріалів, дріт сплющювався, і його можна було використовувати як голку. Ми розбивали вікна на заводі й уламками скла робили дірки в мішках. Охоронцям було шкода бачити, як в'язні працюють у таких нестерпних умовах, тому вони не заважали нам розбивати вікна. Одного разу, намагаючись відкусити шматок дроту, я зламав зуба. Навіть зараз, якщо придивитися, видно, що в мене зламаний один передній зуб. Це згадка про в'язницю Хиннам, котру не можна забути.

Під тиском каторжної праці всі худли, тоді як я був винятком. Мені вдавалося підтримувати вагу на рівні 72 кілограмів, через що інші ув'язнені заздрили мені. І хоч я не міг поскаржитися на свою фізичну силу, одного разу я захворів на малярію, і це був непростий час. Я почувався погано майже місяць, проте не пропустив жодного дня роботи на заводі. Адже я знав, якщо буду відсутній, інші в'язні повинні будуть виконувати за мене мою роботу. Через мою силу люди називали мене «залізною людиною». Я міг витримати найважчу працю. В'язниця і примусові роботи не зламали мене. Хай якими лютими були тортури чи жахливими обставини, людина здатна все витримати, якщо в душі має чітку мету.

На ув'язнених неабияк впливала сірчана кислота, яку використовували при виготовленні сульфату амонію. Працюючи на сталеливарному заводі Кавасакі в Японії, я був свідком кількох випадків, коли людина, яка чистила чани для зберігання сірчаної кислоти, вмирала від отруєння нею. Ситуація в Хиннамі була набагато гіршою. Вплив сірчаної кислоти був настільки шкідливим, що спричиняв випадіння волосся та виразки на шкірі, з яких сочилася рідина.

Більшість людей, які працювали на заводі, починали харкати кров'ю і помирали приблизно через шість місяців. Для того, щоб захистити пальці, ми надягали гумові наперстки, та кислота всеодно швидко проникала під них. Кислотні випари також роз'їдали наш одяг, знищуючи його, а наша шкіра кровоточила і тріскалась, іноді навіть до

кісток. Незважаючи на це, ми мали продовжувати працювати й не могли відпочити і дня, навіть тоді, коли наші виразки кровоточили і з них сочився гній.

Наш денний раціон був таким мізерним, що із запасом помістився б у дві маленькі миски. Закусок не було, проте нам давали суп із зеленню редиски в солоній воді. Суп був такий солоний, що обпікав горло, однак рис був настільки твердим, що ми не могли його їсти, не запивши супом. Ніхто ніколи не залишав і краплі супу. Отримавши миску з рисом, ув'язнені відразу пхали весь рис до рота. Проковтнувши власний рис, вони витягали шиї та озиралися, щоб подивитися, як їдять інші. Бувало, що хтось, не замислюючись, тягнувся своєю ложкою до чужої миски, тоді починалася бійка. Один священник, який був ув'язнений зі мною в Хиннамі, якось сказав: «Дай мені всього одну квасолину, і я віддам тобі двох корів після того, як ми вийдемо звідси». Люди були в такому відчаї, що, коли хтось помирав під час їди, інші виколупували залишки рису в нього з рота і з'їдали його самі.

Той, хто не відчув на собі мук голоду, не здатний це зрозуміти. Коли людина голодна, навіть одне рисове зернятко стає дуже цінним. Ще й досі я напружуюся від однієї лише згадки про Хиннам. Важко повірити, що одне рисове зернятко здатне дати такий сильний поштовх організму. Коли ви голодні, то відчуваєте таку тугу за їжею, що змушені плакати. Коли ви ситі, світ здається таким великим, але для голодної людини рисове зернятко більше за Землю. Для голодної людини рисове зернятко має величезну цінність.

З першого дня ув'язнення я взяв за звичку залишати собі тільки половину рису, тоді як другу частину віддавати товаришам. Я тренував себе таким чином протягом трьох тижнів, а потім почав з'їдати увесь рис. Таким чином я вважав, що їм подвійну порцію рису, тому легше переносив голод.

Життя в тюрмі настільки жахливе, що, не переживши цього, ви навіть не зможете собі уявити. Упродовж року помирала половина в'язнів,

щодня ми бачили, як через задні ворота в дерев'яних ящиках виносили трупи. Ми так важко працювали, а наша єдина надія на вихід звідси була у вигляді мертвого тіла в тій дерев'яній труні. Навіть для того нещадного і жорстокого режиму таке ставлення явно виходило за рамки людяності. Усі ті мішки з добривами, просочені сльозами та наповнені горем в'язнів, вантажили на кораблі й везли до Росії.

Засніжена в'язниця

Хиннам

Найціннішим майном у в'язниці після їди були голка та нитки. Під час каторжних робіт наш одяг зношувався і рвався, але важко було дістати голку й нитку, щоб полагодити його. Через деякий час в'язні стали на вигляд, як жебраки в лахмітті. Для нас було вкрай важливо зашивати дірки в одязі, щоб хоч трохи прикритися від холодних зимових вітрів. Тому навіть невеликий шматок тканини, знайдений на дорозі, мав велику цінність. Дарма, якщо цей клопоть був вкритий коров'ячим послідом, ув'язнені билися між собою, намагаючись заволодіти ним. Одного разу, коли я ніс мішок з добривами, то побачив, що в ньому застрягла голка. Мабуть, вона випадково залишилася там під час виготовлення мішка. Відтоді я став кравцем в'язниці Хиннам. Я дуже радів, що знайшов ту голку, і щодня лагодив штани для інших ув'язнених.

Навіть серед зими на заводі добрив було так жарко, що ми обливалися потом. Тож можете уявити, як нестерпно було влітку. Проте жодного разу я не підкочував штани й не відкривав гомілок. Навіть у найспекотніші літні дні я працював у довгих штанах. Інші знімали штани і працювали у спідній білизні, але я залишався одягненим належним чином. Після роботи ми були всі спітнілі та брудні від добрив, більшість ув'язнених знімали одяг і милися у брудній стічній воді з фабрики. Однак я ніколи не мився там, де інші могли б побачити моє тіло.

Натомість заощаджував половину чашки води, яку ми отримували щодня, а потім рано-вранці, поки всі ще спали, витирався невеликим шматочком тканини, змоченим у цій воді. У цей досвітній час я також зосереджував свій дух і молився. Я вважав своє тіло дорогоцінним і не

хотів випадково показувати його іншим.

У тюремній камері перебувало тридцять шість осіб, я вибрав собі місце в кутку біля туалету. Ніхто не хотів займати цього місця, але я вибрав його, оскільки там ніхто не переступав через мене. Ми назвали це туалетом, але насправді це був лише маленький глиняний горщик без кришки. Влітку рідина з нього виливалася, а взимку замерзала. Неможливо описати смердіння, яким тхнуло від цього горщика. Через солоний суп і тверді рисові кульки, які ми їли щодня, ув'язнені часто страждали на діарею.

Я сидів біля вбиральні й чув, як хтось, кажучи: «О мій шлунок», — швидкими короткими кроками пробирався туди. Як тільки людина знімала штани, вистрілювала діарея. Оскільки я лежав поруч з туалетом, бризки часто долітали до мене. Іноді вночі, коли всі спали, у когось починав боліти живіт. Я чув, як люди скрикували від болю через те, що на них наступали, і знав, що хтось прямує до туалету, тому вставав, притискаючись до кутка. Якби, не почувши наближення, я продовжував спати, то постраждав би. Щоб пережити таку нестерпну ситуацію, я намагався вважати цей вигляд та звуки певною формою мистецтва.

Незважаючи на все це, я постійно розташовувався біля вбиральні. «Чому ти вирішив залишатися там?» — питали в'язні. Я відповідав: «Тут мені найкомфортніше». Це були не просто слова. Це було справді те місце, де моя душа почувалася найспокійніше.

Мій номер ув'язненого був 596. Люди називали мене «Номер п'ять дев'ять шість». Уночі, коли не міг заснути, дивлячись на стелю, я повторював цю цифру знову і знову. Якщо я промовляв її швидко, то звучало дуже схоже на «окуль», корейське слово, яке використовується для опису почуття несправедливості. Моє ув'язнення дійсно було безпідставним.

Комуністична партія проводила «токбохве», або зібрання, де читали

вголос газети або інші матеріали, вивчаючи таким чином комуністичну пропаганду. Охорона пильно стежила за кожним нашим кроком. Щодня ми мушили писати листи подяки, розповідаючи про те, чого ми навчилися, але я не написав жодної сторінки. Адже не міг навіть подумати, щоб написати щось на кшталт: «Я дуже вдячний нашому батькові Кім Ір Сену за те, що він з такою любов'ю годує нас, дає суп з м'ясом і дозволяє так чудово жити». Навіть під страхом смертної кари я ніколи б не написав листа подяки атеїстичній комуністичній партії. Замість того, щоб писати такі листи й вижити у в'язниці, я працював у десять разів старанніше за інших. Єдине, як можна було уникнути написання листів, це стати найкращим в'язнем. Завдяки таким зусиллям я став найкращим ув'язненим і навіть отримав нагороду від чиновника комуністичної партії.

У тюрмі мене багато разів відвідувала мама. Між Чонджу та Хиннам не було прямого сполучення. Їй доводилося сідати на потяг до Сеула й потім пересідати на потяг до Вонсану. Поїздка займала понад двадцять виснажливих годин. Вона докладала великих зусиль, аби приготувати рисове борошно, щоб її син, який сидів у в'язниці у розквіті сил, мав що їсти. Для цього мати збирала рис у наших родичів і навіть у далеких родичів чоловіків моїх старших сестер. Приходячи до тюремної кімнати й бачачи мене через скло, вона відразу починала ридати. І хоч вона була сильною жінкою, та вигляд її сина, який зазнавав таких страждань, робив її слабкою.

Мама передала мені пару шовкових штанів, які я вдягав під час весілля. Тюремна роба, що я носив, була така потерта, що крізь тканину проступала шкіра. Однак, замість того, щоби вбратися в ці шовкові штани, я віддав їх іншому в'язневі. Борошно, на яке вона збирала рис у борг, я одразу віддав іншим, і вона це бачила. Мамине серце краялося, коли вона бачила, як я роздаю одяг та їжу, в приготування яких вона вклала всю свою душу та любов, і нічого не залишаю собі.

— Мамо, — сказав я їй, — я не просто син когось, кого звати Мун.

— Перш ніж бути сином роду Мун, я є сином Республіки Корея. А перед

тим я є сином світу і сином неба та землі. Тому мій обов'язок передусім любити Республіку Корея, світ, небеса та землю, і лише потім слухати й любити вас. Я не син якоїсь малодушної людини. Будь ласка, поведіться так, як личить матері такого сина.

Мої слова були для неї немов холодним душем. Дивлячись на те, як вона плаче, моє серце розривалося від болю. Та я мав контролювати свої емоції, незважаючи на сум, через який навіть прокидався серед ночі з думкою про неї. Я був тим, кого покликав Бог виконати Його справу. Мені було куди важливіше трохи тепліше одягнути іншу людину і трохи більше її нагодувати, ніж перейматися моїми особистими стосунками з мамою.

Навіть перебуваючи у в'язниці, я залюбки спілкувався з людьми. Навколо мене завжди були ті, хто готовий був слухати мене. Коли є людина зі спорідненою душею, то з нею можна ділитися теплотою навіть у голоді й холоді тюремного життя. У Хиннамі в мене зав'язалися взаємини з дванадцятьма однодумцями, з якими я готовий був провести своє життя, як із ріднею. Серед них і відомий священник, який був президентом Асоціації християнських церков п'яти північних провінцій Кореї. Це були люди, з якими навіть на межі життя і смерті в нас були такі близькі стосунки, що я відчував їх як мою власну плоть і кров. Саме наявність таких людей надавала цінності моєму перебуванню в тюрмі. Тричі на день я молився за тих, хто допомагав мені, і за членів громади в Пхеньяні, називаючи кожного на ім'я. Під час молитви я завжди відчував, що маю тисячу разів відплатити людям, котрі підсовували мені жменю рисового борошна, яку вони сховали у своєму одязі.

Війська ООН відчинили тюремні ворота

Корейська війна спалахнула під час мого ув'язнення у Хиннамі. Три дні по її початку південнокорейські війська здали столицю Сеул і відступили далі на південь. Тоді шістнадцять держав під керівництвом Сполучених Штатів сформували війська ООН і втрутилися в Корейську війну. Американські сили висадилися в Інчхоні й просунулися до Вонсана, великого промислового міста Північної Кореї.

Природно, що в'язниця Хиннам стала мішенню для авіаційних бомбардувань США. Під час бомбардувань тюремні охоронці залишали в'язнів і ховалися у бомбосховищах. Їм було абсолютно байдуже, виживемо ми чи померемо. Одного разу я побачив Ісуса, який, проливаючи сльози, йде від мене. Це викликало в мене дивне передчуття, тому я закричав: «Не відходьте далі ніж на дванадцять метрів від мене!» Незабаром після цього величезна бомба вибухнула всього за дванадцять метрів від того місця, де я стояв. В'язні, які наблизилися до мене, вижили.

Коли бомбардування стало інтенсивнішим, охоронці почали страчувати полонених. Вони називали номери ув'язнених і наказували їм прийти з пайком на три дні та лопатою. Арештанти думали, що їх переводять до іншої в'язниці, але насправді тих нещасних відводили в гори, змушували копати яму, а потім в ній і ховали. Невільників викликали в порядку тривалості покарання, першими тих, хто отримав найдовші терміни. Я зрозумів, що моя черга настане наступного дня.

У ніч перед моєю стратою бомби падали так рясно, як краплі води у сезон дощів, це було 13 жовтня 1950 року. Провівши успішну висадку в Інчхоні й опинившись на півострові, американські війська наступали на

Хиннам, щоб зрештою взяти Пхеньян. Тієї ночі американці почали масований наступ на Хиннам за підтримки бомбардувальників В-29. Бомбардування було дуже інтенсивним, здавалося, що Хиннам перетворився на море вогню. Високі тюремні стіни стали падати, а охоронці втекли, рятуючи своє життя. Нарешті ворота в'язниці, у якій нас тримали, відчинилися. Близько другої години ночі наступного дня я спокійно, з гідністю вийшов із в'язниці Хиннам.

Я був у тюрмі два роки і вісім місяців, тож мав жахливий вигляд. Білизна та верхній одяг перетворилися на лахміття. Вбраний у дрантя, замість того щоб їхати до мого рідного міста, я разом з тими, хто став моїми послідовниками у в'язниці, вирушив до Пхеньяна. Дехто, замість того, щоб податися на пошуки дружин і дітей, вирішив піти зі мною. Я уявляв, що мати, мабуть, щодня плаче, хвилюючись про мене, але я мав попіклуватися про мою паству в Пхеньяні.

По дорозі до Пхеньяна ми бачили, наскільки Північна Корея підготувалася до цієї війни. Усі великі міста було з'єднано двосмуговими дорогами, щоб їх можна було використати за надзвичайних обставин у військових цілях. Багато мостів побудовано з міцного бетону, щоб витримувати вагу тридцятитонних танків. Добриво, яке ми у в'язниці Хиннам, ризикуючи життям, насипали в мішки, надсилали в Росію в обмін на застарілу зброю, котру потім розгорнули вздовж 38-ї паралелі.

Прибувши до Пхеньяна, я відразу почав шукати послідовників, що були зі мною до мого ув'язнення. Я хотів дізнатися, де вони перебувають і в якому стані. Війна розкидала нас, але я відчував відповідальність знайти їх і допомогти вижити. Я не знав, де вони, тож єдине, що залишалось, це обшукати Пхеньян від краю до краю.

Після тижня пошуків мені вдалося знайти всього трьох-чотирьох людей. Я зберіг трохи рисового борошна, яке отримав у в'язниці, тому змішав його з водою і приготував рисовий пиріг, щоб поділитися з ними. Поки ми йшли з Хиннама, я вгамував голод завдяки парі замерзлих картоплин. І зберіг рисове борошно, тож відчув ситість, коли спостерігав, як вони жадібно їли рисовий пиріг.

Протягом сорока днів у Пхеньяні я шукав всіх, кого міг згадати, – і молодих, і старих. На жаль, я так і не дізнався, що сталося з більшістю моїх послідовників. Однак вони назавжди залишилися в моєму серці. У ніч на 2 грудня я подався на південь. Разом з Вон Пілом Кімом та іншими членами церкви ми приєдналися до довгої колони біженців, яка розтягнулася десь на дванадцять кілометрів.

Ми навіть взяли із собою нашого члена на прізвище Пак, який не міг нормально ходити. Він був серед тих, хто пішов за мною у в'язницю Хиннам. Та звільнився раніше від мене. Я знайшов його самого вдома зі зламаною ногою, тоді як всі інші члени його родини виїхали на південь. Я посадив Пака на велосипед, і ми вирушили разом. Основні дороги були зайняті військами північнокорейської армії, тому ми сунули замерзлими рисовими полями, чимдуж прямуючи на південь. Китайська армія наближалася, але з людиною, яка не могла ходити, нам було непросто рухатися швидко. Половина дороги виявилася такою поганою, що я ніс Пака на спині, а хтось інший штовхав порожній велосипед. Скалічений товариш постійно казав, що не хоче бути для мене тягарем і навіть кілька разів намагався вчинити самогубство. Я переконував його, що треба йти далі, а іноді навіть голосно сварив, і ми залишилися разом до кінця.

Ми були біженцями, і нам треба було якось харчуватися. Тому заходили в покинуті мешканцями будинки і шукали рис чи будь-яку іншу їжу, яка могла залишитися. Ми варили все, що знаходили, – рис, ячмінь або картоплю. Цього ледь вистачало, щоб вижити. Ми не мали мисок і як палички для їжі використовували шматки дерева, але їжа видавалася нам напрочуд смачною. Хіба не мовиться в Біблії: «Блаженні бідні»? Хоч би що ми їли, наш шлунок бурчав від задоволення. Навіть скромний шматок ячмінного пирога був таким смачним, що його не можна було порівняти з королівською трапезою. Незалежно від того, наскільки я був голодний, я завжди переставав їсти раніше за інших, щоб їм дісталось трохи більше.

Пройшовши велику відстань, ми наблизилися до північного берега річки

Імджін. Я зрозумів, що вкрай важливо хутчіш перетнути річку, тому ми дуже поспішали. Я відчував, щоб залишитися в живих, нам потрібно подолати цю перешкоду. Я безжально підштовхував Кім Вон Піля, змушуючи його продовжувати тягти велосипед. І хоч, той був молодий, проте засинав на ходу. Тієї ночі, подолавши тридцять кілометрів, ми вийшли на берег річки Імджін. На щастя, річка була вкрита льодом. Декілька біженців попереду нас перетинало річку, а позаду вишикувалася вже величезна колона. Щойно ми перетнули річку, війська ООН закрили переправу і припинили пропускати людей. Якби ми підійшли до річки на декілька кілка хвилин пізніше, ми вже б не змогли її перетнути.

Після переправи Кім Вон Піль озирнувся на дорогу, якою ми прийшли, і запитав: «Як ви дізналися, що переправу через річку ось-ось закриють?»

«Звісно, я знав, — відповів я. — Такі речі нерідко трапляються з тим, хто стає на шлях Небес. Люди часто не знають, що порятунок чекає за наступною перешкодою. Ми не могли витратити даремно жодної хвилини, якби було потрібно, я схопив би тебе за шию і потягнув через перехід». Здавалося, що мої слова зворушили Кіма, але на душі було неспокійно.

Коли ми підійшли до місця, де 38-ма паралель розділяла півострів на дві частини, я почав молитися, поставивши по одній нозі на територію Південної і Північної Кореї. «Поки що ми змушені йти на південь, але незабаром я повернуся на північ. Я зберу сили вільного світу, щоб звільнити Північну Корею та об'єднати обидві Кореї». Я молився про це протягом усієї нашої дороги, коли ми йшли разом з біженцями.

Глава 3. Найситіша людина на світі

Ти мій духовний вчитель

Перетнувши річку Імджін, ми продовжили нашу мандрівку через Сеул, Вонджу і Кьонджу до Пусана. Нарешті ми прибули в Пусан 27 січня 1951 року. Місто кишіло біженцями з півночі. Було таке відчуття, що там зібралася вся країна. Усяке житло, придатне для проживання, було вже зайняте. У нашій крихітній кімнатці ледве вистачало місця, щоб сидіти. Тому єдиним варіантом було піти спати вночі в ліс, забравшись на дерево, а потім удень повернутися до міста шукати їжу.

Моє волосся, коротко стрижене під час тюремного ув'язнення, знову добряче віросло. Штани, підшиті зсередини бавовною з-під ковдри, потерлися. Одяг на мені був настільки засмальцьований, що краплі під час зливи не вбиралися в тканину, а просто скочувалися донизу. І хоч верхня частина моїх черевиків все ще трималася, від підшв практично нічого не лишилося, тому це було майже як ходити босоніж. Тобто, по суті, я займав найнижче положення, був жебраком серед жебраків. Роботи не мав, і в кишенях гуляв вітер. Єдине, що нам лишалося, аби поїсти, — це старцювати.

Але, навіть жебракуючи, я зберігав гідність. Якщо хтось відмовлявся підтримати, я чітко і впевнено казав: «Слухайте, якщо ви не допоможете таким, як ми, тим, хто потребує помочі, ви матимете серйозні проблеми. Навіть не сподівайтесь на благословення в майбутньому!» Коли люди замислювалися над цим, вони допомагали. Зібравши таким чином їжу, ми знаходили місце, де могли сісти всі разом. Десятки людей їли так само, як і ми. У нас нічого не було, ба навіть заради їжі доводилося жебракувати, проте нас завжди зігрівало дружнє тепло.

Одного дня я раптом почув, як хтось закричав: «Ти диви! Скільки часу минуло?» Озирнувшись, я побачив, що переді мною стоїть Ом Док Мун,

мій друг часів навчання в Японії. Його вельми зворушила та пісня, яку я заспівав, і відтоді ми з Ом Док Муном стали друзями на все життя. Сьогодні він один з найвидатніших архітекторів Кореї, який спроектував культурний центр «Седжон» і готель «Лотте».

— Ходімо, — сказав він, обіймаючи мене в моєму жалюгідному одязі. — Ходімо до мене додому.

Ом Док Мун уже одружився і жив разом зі своєю сім'єю в маленькій кімнатці. Щоб мені було де спати, він повісив ковдру посередині кімнати, розділивши її на дві частини: з одного боку був я, з іншого спав він із дружиною та двома малолітніми дітьми.

— А тепер, — мовив він, — розкажи про своє життя. Мені завжди було цікаво, де ти був і що робив, адже ми були близькими друзями. Хоча ти був і є для мене більше, ніж другом. Ти ж знаєш, що я завжди дуже поважав тебе?

До цього часу я ніколи відверто не ділився ні з ким з друзів, чим я живу. У Японії я навіть приховував той факт, що часто читаю Біблію. Варто було комусь зайти до моєї кімнати, коли я читав Біблію, я швиденько ховав її. Але в домі Ом Док Муна я вперше вилив йому свою душу.

Я говорив усю ніч. Розповів йому про свою зустріч з Богом, про те, як я перетинав 38-у паралель, започаткував церкву і вижив у Хиннамській в'язниці. Моя розповідь тривала три дні. Після її завершення Ом Док Мун піднявся та вклонився мені, зробивши повний церемоніальний поклін.

— Що ти робиш? — вражено та здивовано запитав я. І схопив його, намагаючись зупинити, але мої зусилля були марними.

— З цієї миті, — заявив Ом Док Мун, — ти мій великий духовний учитель. Цей уклін — моє вітання тобі як учителю, тож, будь ласка, прийми його.

Відтоді він зі мною і як мій друг, і як учень. Незабаром я знайшов роботу на четвертому пірсі в порту Пусана. Я працював у нічні зміни. Отримавши зарплату, я купив квасолеву кашу на станції Чорян. Щоб зберегти страву теплою, її продавали в обмотаному ганчіркою глечики. Купивши кашу, я завжди притуляв її до тіла і тримав понад годину перед тим, як з'їсти. Це допомагало мені зігрітися, коли я замерзав

після тривалої роботи холодними ночами.

Я знайшов кімнату в притулку для робітників, розміщеному на околиці Чорян. Вона була такою малою, що, навіть лежачи по діагоналі, мої ноги впиралися у стіну. Але це була кімната, де, нагостривши олівець, я з великою обережністю писав Воллі Вонбон. Щодо грошей, то я був злидарем, але для мене це не мало значення. Навіть для того, хто живе на смітнику, немає нічого неможливого, якщо ця людина сповнена рішучості.

Кім Вон Пілю нещодавно виповнилося двадцять, він заробляв на хліб усюди, де тільки можна було. Працюючи в ресторані, він приносив додому підгорілий рис, який уже не можна було подавати клієнтам, і ми їли його разом. Кім Вон Піль добре малював, тому незабаром улаштувався художником до військовослужбовців США.

Зрештою ми з ним побудували дім на Помнеколь у Помільдоні. Оскільки ця територія сусідила з кладовищем, то поблизу неї не було нічого, крім скелястого яру. Ми не мали власної землі, тому, зрівнявши ділянку крутого схилу, спорудили там хатинку. У нас навіть лопати не було! Ми взяли в когось маленьку кухонну лопатку та повернули її ще до того, як власник спохопився. Ми з Кім Вон Пілем довбали ту скелю, копали землю й тягали щебінь. Змішавши глину із соломою, ми виготовили цеглу і склали стіни. Діставши кілька порожніх коробок з-під американських пайків, ми розрівняли їх і поклали замість даху. За підлогу нам була велика пластина чорної пластмаси.

Найпростіші хатини, і ті будуються краще за нашу. Оскільки халупу було зведено впритул до валуна, то велика його брила займала частину кімнати. Єдиним нашим майном був маленький письмовий столик, який стояв за цією скелею, і мольберт Кім Вон Піля. Коли йшов дощ, струмок протікав прямо посередині нашої кімнати. Як романтично було чути звуки води, що дзюрчала просто під нами! Вранці, прокидаючись у неопалюваному приміщенні з дірявим дахом і потічком, який струмився з гори, ми відчували нежить. Попри це, все ж раділи нашому маленькому простору, де ми могли лягти й розслабитися. Наше

оточення було жалюгідним, але наше крокування шляхом Божої волі сповнювало нас надією.

Щоранку я супроводжував Кім Вон Піля до підніжжя пагорба по дорозі на його роботу на американській військовій базі. Коли він приходив додому ввечері, я зустрічав і вітав товариша. Решту часу я присвячував написанню «Воллі Вонбона». У нашій кімнаті завжди було багато заточених олівців. І навіть тоді, коли ми не мали рису, в нас усе одно були олівці.

Кім Вон Піль багато в чому допомагав як матеріально, так і духовно. Завдяки цьому я міг зосередитися на своєму рукописі. Навіть виснажившись після цілого дня праці, він казав: «Учителю, вчителю!», і ходив за мною, шукаючи, чим допомогти. Оскільки я спав дуже мало, то засинав і в туалеті, знаючи про це, Кім Вон Піль ішов по мене навіть туди.

І це було далеко не все. «Я хочу бодай чимось допомогти вчителю у написанні книги», — сказав хлопець і почав малювати портрети для американських військових, щоб купувати мені олівці. У той час американські військові полюбляли, повертаючись до Америки, привезти портрет дружини чи дівчини. Кім Вон Піль наклеював шовкові листи на дерев'яні рамки, малював портрети і продавав їх по чотири долари за кожен.

Я був безмежно вдячний за його відданість. Коли він малював, я сидів поруч і робив усе, щоб допомогти йому. Поки Кім Вон Піль був на роботі на американській базі, я наносив клей на шовк, нарізав деревину для рамок і склеював усе до купи. До його повернення додому я промивав пензлі та купував потрібні фарби. Повернувшись, він брав 4В олівець і малював.

Спочатку Кім Вон Піль написав декілька портретів, проте незабаром його витвори стали такими популярними, що йому доводилось малювати по двадцять-тридцять штук на день. Дійшло до того, що наш

дім був настільки заповнений портретами, що було важко знайти місце для сну.

Коли роботи побільшало, я став не просто допомагати, але виконувати певну роботу. Вон Піль малював контури облич, а я розфарбував губи та одяг. На зароблені гроші ми купували олівці та матеріали для малювання, а решту витрачали на свідчення людям. Важливо записувати слова Бога, але ще важливіше розповідати про Його волю людям.

Воллі Вонбон — (кор. 원본, «Первісний Принцип») власноруч написаний Мун Сон Мьоном з 11 травня 1951 р. до 10 травня 1952 р., перший виклад основного вчення Руху об'єднання.

Божевільний красень, який живе біля колодязя

Лише троє людей слухало мої проповіді, коли ми, побудувавши глиняну хатку, заснували церкву в Помнеколі. Але я вважав, що розмовляю не тільки з цими трьома людьми. Я говорив громоподібним голосом, вважаючи так: «Я проповідую тисячам, десяткам тисяч, та ні, усьому світу, навіть незважаючи на те, що їх не видно». День і ніч я гучно проповідував відкритий мною Принцип на весь світ.

Перед нашим будинком був колодязь. Невдовзі серед тих, хто приходив набрати води, почали ширитися чутки, що в домі з глинобитними стінами живе божевільний. Набравши води, люди зазирали в нашу хитку глиняну хатину і бачили жалюгідно одягнутого чоловіка, який командував і роздавав накази, наче керує усім світом. Цілком природно, що місцеві почали перешіптуватися між собою. Я проповідував, що небеса і земля перевернуться догори дном і Корея об'єднає світ. Незабаром чутки поширилися не лише серед тих, хто приходив по воду, а й серед тих, хто жив біля пагорба. Можливо, саме чутки спонукали людей приходити з цікавості побачити божевільного, що живе поруч із колодязем. Серед цих допитливих були студенти із сусідньої семінарії, а також група професорів із престижного Жіночого університету Іхва. Як завжди, чутки прикрашали і стали казати, що той божевільний — красивий чоловік високого зросту. Тому жінки середнього віку готові були витратити час, щоб піднятися на пагорб і подивитися на мене. У день, коли я закінчив писати Воллі Вонбон, я відклав олівець і возніс молитву: «Настав час проповідувати. Будь ласка, спрямуйте до мене святих, яким я зможу свідчити». Я вийшов до колодязя, була пізня весна, 10 травня 1952 року. Я спітнів, оскільки був одягнений у

традиційні корейські штани з бавовняною підкладкою і старий піджак. Я побачив молоду жінку, яка, витираючи піт зі свого чола, з потугою підіймалась на пагорб до колодязя.

Я звернувся до неї: «Останні сім років Бог дуже сильно любив тебе». Від несподіванки вона відскочила назад, адже минуло саме сім років, як вона вирішила присвятити своє життя Богу.

— Мене звати Кан Хьон Шіль, — сказала вона. — Я євангелістка з Церкви Помчон, що стоїть поруч з цим пагорбом. Я чула, що тут живе божевільний чоловік, тому прийшла свідчити йому.

Так вона мене привітала. Я запросив її до нашої хатинки. Коли гостя обвела поглядом нашу кімнату, то було очевидним, наскільки дивно усе для неї виглядало.

Згодом її очі зупинилися на моєму столі:

— Чому у вас так багато олівців? — запитала вона.

— Сьогодні я закінчив писати книгу, яка розкриває принципи всесвіту. Я думаю, Бог послав вас сюди, щоб ви могли дізнатися про ці принципи від мене.

— Що? — заперечливо вигукнула Кан Хьон Шіль. — Я прийшла сюди, бо чула, що тут живе божевільний чоловік, якого потрібно свідчити!

Я дав їй подушку для сидіння і сам теж присів. Під нами продовжував дзюрчати струмок.

— У майбутньому Корея відіграватиме провідну роль у світі, — заявив я.

— Люди шкодуватимуть, що не народилися корейцями.

Жінка явно думала, що я верзу нісенітниці.

— Так само, як Ілля з'явився в особі Івана Хрестителя, — продовжував я.

— Ісус прийде до Кореї у плоті.

Це вже її розлютило.

— Я впевнена, що Ісус знайде краще місце, куди можна прийти, аніж жалюгідна Корея, — відповіла вона. І потім додала: — Ви коли-небудь читали Книгу Об'явлення? Я...

Я перебив її посеред речення, мовивши:

— Хочеш сказати, що ти навчалася в духовній семінарії Горьо?

— Звідки ти це дізнався? — здивовано запитала вона.

— Ти думаєш, я б чекав на тебе, навіть не знаючи таких простих речей? Ти сказала, що прийшла сюди засвідчити мене. Тож, будь ласка, навчай мене.

Кан Хьон Шіль була явно обізнана в теології. Вона цитувала мені біблійні вірші один за одним, намагаючись заперечити мої погляди. Вона продовжувала випробовувати мене, оскільки я впевнено і чітко давав відповідь на кожен її виклик. Наша дискусія так затягнулася, що почало темніти, тому я встав і приготував вечерю. Усе, що в нас було, це рис і трохи перестояного кімчі. Однак ми повечеряли разом під дзюркотіння води і продовжили наші дебати. Жінка повернулася наступного дня і наступного, і щоразу ми продовжували нашу дискусію. Урешті-решт вона вирішила присвятити своє життя втіленню принципу, якого я навчав.

Пізніше того ж року, у вітряний листопадовий день, моя дружина з'явилася у дверях нашої хатинки в Помнеколь. Поруч з нею стояв семирічний хлопчик, мій син, який народився в рік, коли я пішов з дому. Того дня я пішов просто, щоб забрати рис, але замість цього поїхав до Пхеньяна. Минули роки, і тепер він став школярем. Я не міг змусити себе подивитися йому в очі, не міг простягнути своєї руки, щоб посмикати сина за щічки і радісно обійняти. Немов скам'янілий, я стояв на місці, наче мені відібрало мову.

Моїй дружині не потрібно було нічого розповідати мені. Я відчував увесь біль і страждання бідної матері та дитини, яким довелося пережити війну. Навіть до того, коли вони прийшли, я знав, де і як вони живуть, але був ще не готовий подбати про свою сім'ю. Знаючи про це, я кілька разів, ще до нашого весілля, просив її: «Будь ласка, довірся мені та почекай ще трохи». Я планував їх забрати, коли настане відповідний час. Зараз вона стояла на порозі, але цей час ще не настав, беручи до уваги оточення, в якому ми перебували. Ця хатина, тобто наша церква, була маленька й обшарпана. Кілька членів Церкви жили разом зі мною, щоб вивчати Боже слово. Я не міг привести у цю хібару мою родину. Оглянувши хатину і висловивши своє велике розчарування, дружина

розвернулася і вирушила геть, крокуючи із сином крутою стежкою до підніжжя.

Жіночий університет Іхва — один з найбільших жіночих університетів у світі, престижний навчальний заклад Південної Кореї, заснований 1886 р.

Церква без деномінації

У корейців є приказка: «Хто з'їдає багато прокльонів, той довго живе». Якби я жив пропорційно до кількості отриманих прокльонів, то міг би прожити ще сто років. Часто мій живіт замість їжі наповнювався прокльонами, тому я можу себе вважати найситішою людиною на світі. Коли я заснував церкву в Пхеньяні, традиційні церкви протистояли мені й закидували мене камінням, і тепер вони відновили свої переслідування, цього разу в Пусані. Ми не встигли повноцінно почати нашу діяльність як церква, а вони вже стали завдавати нам клопоту. Слова «єретик» і «псевдо» так часто додавали до мого імені, що здавалося, вони були його невід'ємною частиною. Словосполучення «Мун Сон Мьон» стало просто синонімом єресі та псевдорелігії. Навіть важко почути моє ім'я без цих епітетів поряд.

Переслідування досягли свого апогею. Ми закрили нашу хатину в Пусані та переїхали спочатку до Тегу, а 1954 року вже до Сеула. Ми орендували будинок у Букхакдоні в околицях міста, неподалік парку «Джанчундан», і вивісили табличку з написом «Асоціація святого духу за об'єднання світового християнства». Ми вибрали цю назву, оскільки хотіли показати, що не належимо до жодної конфесії і одночасно не плануємо створювати нової.

Кажучи «світове християнство», ми мали на увазі християн усіх часів в усіх куточках світу. «Об'єднання» — це мета, якої ми прагнемо досягти, а «святий дух» означає гармонію між духовним і фізичним світами, яка досягається завдяки любові між батьком і сином. Отже, це означає: «Духовний світ на чолі з Богом, з нами». Зокрема «об'єднання» — має на увазі моє прагнення втілити Божий ідеальний світ. Об'єднання — це не союз. Союз — це коли двоє збираються докупі. Об'єднання — це коли двоє стають одним цілим. Згодом саме «Церква об'єднання» стала нашою загальновідомою назвою, але це інші стали нас так називати.

Спочатку студенти університету називали нас «Сеульською церквою».

Мені не подобається використовувати слово «кьохе» (церква) в його загальному значенні. Але мені подобається закладений у цьому слові сенс китайських ієрогліфів. «Кьо» означає «навчати», а «хе» — «збори». Тобто у буквальному перекладі з корейської це означає «збори для навчання». Слово «релігія», «чон-гьо», складається з двох китайських ієрогліфів, що означають відповідно «центральный» і «вчення». Отже, кажучи «церква», ми маємо на увазі збори, де навчають основ. Але зазвичай люди не вживають слово «кьохе» у значенні ділитися чимось один з одним. Тому я не хотів використовувати слово «церква», щоб не відокремлювати нас від інших. Я не хотів засновувати ще одну деномінацію. Я сподівався розвинути церкву без деномінації. Справжня релігія намагається спасти націю, навіть якщо для цього доведеться пожертвувати самою релігійною організацією; вона намагається спасти світ, навіть пожертвувавши своєю нацією; і намагається врятувати людство, навіть якщо для цього треба пожертвувати цим світом. Керуючись таким ставленням, жодна деномінація ніколи не повинна претендувати на першість.

Нам потрібно було вивісити знак церкви, але в душі я був готовий зняти його будь-якої миті. Варто повісити табличку з назвою «церква», відразу виникає розподіл між церквою і не церквою. Неправильно розділяти одне єдине ціле. Я ніколи про це не мріяв і не прагнув так робити. Якщо мені потрібно буде зняти цей знак, щоб спасти націю чи світ, я готовий це зробити хоч зараз.

На жаль, я не мав вибору, тому ми повісили нашу табличку біля парадного входу. Було б краще, якби ми повісили її якнайвище, та наш дах був заниженим, щоб це зробити. Зрештою, ми повісили її приблизно в дитячий зріст. Отже, діти знімали її, щоб погратися, і врешті розбили напіл. Ця табличка мала історичне значення, тому ми не могли її викинути. Тож ми з'єднали обидві частини до купи дротом і надійніше закріпили її. Можливо, через те, що наша табличка зазнала такої наруги, наша церква також зазнала приниження, яке навіть важко описати.

Наш будинок був настільки низьким, що людям доводилося нагинати голови, щоб пройти крізь вхідні двері. У Кімнаті завбільшки 2,5 м. кв було так тісно, що, коли шестеро з нас молилися, ми могли битися лобами один об одного. Сусіди сміялися з нашої таблички. З нас кепкували, питаючи, про яке таке об'єднання світу ми мріємо в тому крихітному будиночку, до якого «потрібно заповзати навкарачки»... Вони не намагалися зрозуміти, чому ми обрали саме таку назву. Вони просто дивилися на нас, як на божевільних.

Однак ми не переймалися через це. У Пусані ми жебракували, щоб вижити, а тепер в нас було приміщення для проведення служби. Нам не було чого боятися. Я носив американську військову форму, пофарбовану в чорний колір, і чорні гумові черевики, та, незважаючи на це, в мене не було й тіні сумніву.

Наші прихожани називали одне одного «шіку», що означає корейською — член сім'ї. Ми відчували себе сп'янілими від любові. Варто було комусь згадати про церкву, як душа казала: «Хочу туди піти». І хай де була людина, вона приходила, щоб побачити все, що я роблю і про що розповідаю. Ми були пов'язані внутрішньо любов'ю, яка дозволяла нам спілкуватися з Богом. Наприклад, одна жінка готувала вдома рис і раптом побігла до церкви. Вона спочатку хотіла перевдягнутися в нову сукню, але, передумавши, побігла туди у старій, дірявій. Коли свекруха та свекор постригли її налісо, щоб вона не ходила до церкви, вона все одно приходила навіть з лисою головою.

Коли кількість наших членів зроста, ми почали проповідувати в університетських містечках. У 1950-х роках студенти університетів були інтелектуальними лідерами корейського суспільства. Ми розпочали нашу діяльність перед Жіночим університетом Іхва та університетом Йонсе. Невдовзі дедалі більше студентів стали приходити до церкви і проводити час разом.

Викладачка музики з Іхва Ян Юн Йон і вчителька Хан Джун Хва, комендантка гуртожитку, приєдналися до нашої церкви. Але

приєднувалися не тільки викладачі, але й студенти. Причому вони приєднувалися не по одному чи двоє, а приходили десятками, і їхня кількість зростала в геометричній прогресії. Це вражало не тільки традиційні церкви, а й нас самих.

Два місяці по тому, як ми розпочали нашу проповідницьку роботу в кампусах, наша громада значно зросла переважно завдяки студентам з Іхва та Йонсе. Швидкість поповнення наших лав була неймовірною. Ніби весняний вітерець дмухнув і зворушив за мить серця всіх студентів. Десятки студентів Іхва, зібравши свої речі, виїхали з гуртожитку. Це все сталося протягом одного дня. Коли хтось намагався їх зупинити, вони відповідали: «Чому? Чому ти намагаєшся мене зупинити? Якщо ти справді хочеш мене зупинити, тобі доведеться мене вбити. Убий мене!» Вони просто перелізли через стіни навколо гуртожитку та йшли до нас. Я намагався їх зупинити, але марно. Вони не хотіли бути в своїх чистих аудиторіях; вони хотіли бути в нашій маленькій церкві, у якій смерділо брудними шкарпетками. І ніхто нічого не міг з цим вдіяти.

Нарешті ректорка Іхва Кім Хваль Лан послала до нас професорку Департаменту релігійної соціальної опіки Кім Янг Ун. Професорка Кім вивчала теологію в Канаді й була теологом, на якого університет Іхва покладав великі надії. Вибір пав на професорку Кім, тому що вона за фахом була теологом. Ректорка гадала, що професорка теології зможе остаточно розвінчати нашу доктрину, і це допоможе нарешті зупинити відтік студентів. Але через тиждень після зустрічі зі мною професорка Кім приєдналася до нашої церкви і стала однією з найзавзятіших наших членів. Це суттєво підвищило наш авторитет серед інших професорів і студентів Іхва. Кількість наших членів стрімко зросла.

Ситуація вийшла з-під контролю традиційних церков, і вони знов почали нас звинувачувати у викраденні членів. Я вважав це несправедливим. Я ніколи нікому не наказував слухати мої проповіді чи відвідувати нашу церкву. Коли я виганяв людей за двері, вони приходили крізь чорний вхід. Якщо я зачиняв хвіртку, вони перелазили через паркан. Я був безсилий їх зупинити. Найбільше ця ситуація

спантеличила керівництво університетів Йонсе та Іхва, які підтримувалися християнськими фондами. Вони не могли стояти осторонь і нічого не робити, коли їхні студенти та викладачі переходили до іншої релігійної групи.

Виключення студентів і професорів з університетів Йонсе та Іхва

Зіткнувшись з такою кризою, університети Йонсе та Іхва ухвалили безпрецедентне рішення за всю свою історію. Іхва відрахував п'ятьох професорів, включно з професоркою Кім Йон Ун, а також чотирнадцятьох студентів. Серед відрахованих п'ятеро було на останньому курсі. Йонсе також звільнив одного професора і відрахував двох студентів.

Капелан університету Іхва радив учням: «Щоб не завдати шкоди нашому вишу, ви можете відвідувати цю церкву після закінчення університету». Але це не подіяло на студентів, навпаки — мало протилежний ефект. Відраховані студенти рішуче протестували. «У нашому університеті купа атеїстів», — казали вони. «У нас навчаються навіть діти традиційних шаманів. Хіба є виправдання університету, коли виганяє нас і лукавить, практикуючи подвійні стандарти?»

Проте університетське керівництво було непохитним. Воно просто повторило свою позицію: «Ми приватний християнський навчальний заклад. Ми маємо право відраховувати будь-якого студента на наш розсуд». Коли цей інцидент набув розголосу, одна газета вийшла зі статтею під заголовком «Несправедливе відрахування у країні, де є свобода віросповідання». Ця ситуація незабаром стала темою для дискусій серед громадськості.

Університет Іхва підтримував християнський фонд з Канади. Керівництво турбувалося, що фінансування може бути припинено, якщо

стане відомо, що велика кількість студентів відвідувала церкву, оголошену єретичною. У ті дні в Іхва, проводячи богослужіння тричі на тиждень, рахували кількість присутніх і надсилали звіти до штаб-квартири місії.

Після відрахування студентів і звільнення професорів громадська думка почала змінюватися на нашу користь. Іхва, намагаючись протистояти цій тенденції, розпочав кампанію неправдивих чуток, надто огидних, щоб їх повторювати. На жаль, як це часто буває, чим мерзенніші плітки, тим легше людям у них повірити і повторювати, боцімто це правда. Ті неправдиві чутки почали жити самих себе і незабаром зажили власним життям. Вони завдавали нам шкоди понад рік.

Мені не хотілося, щоб цей інцидент набував розголосу. Я не прагнув створювати проблеми. Натомість намагався переконати студентів і викладачів вести тихе життя віри; також пояснив, що не було потреби виселятися з гуртожитків і створювати такі неприємності. Але вони були непохитні. «Чому ви кажете нам не приходити сюди? — запитували вони. — Ми також хочемо отримати благодать, як і всі інші». Зрештою, вони були змушені залишити свої університети, але мені це не принесло радості.

Після того як студентів вигнали з вишів, вони гуртом пішли до молитовної зали на горі Самгак на околиці Сеула. Вони шукали розради для своїх зраних сердець. Їх вигнали з університетів, їхні рідні злилися на них, а друзі більше не хотіли зустрічатися. Їм не було куди податися.

Проливаючи гіркі сльози, вони завзято молилися і постилися. Незабаром у деяких відкрився дар говорити різними мовами. Так і буває, що Бог з'являється тоді, коли ми перебуваємо на межі відчаю та зневіри. Учні, яких вигнали з університетів, від яких відвернулися власні ж родини та суспільство, знайшли Бога в молитовній залі на горі Самгак.

Пішовши на гору Самгак, я приніс їжу і намагався розрадити студентів, виснажених постом і молитвою. «Це несправедливо і сумно, що вас відрахували, однак не треба через це поститися, — пояснював я. Якщо ваша совість чиста, то, навіть якщо вас безчесно ганьблять, ви не стаєте через це грішниками. Не падайте духом, просто наш час ще не настав».

П'ятеро з тих студентів, які були на випускному курсі, пізніше перевелися в Жіночий університет Сукмьон. Але шкоди вже було завдано. Цей інцидент зіграв вирішальну роль і став переломним моментом, через що я здобув глибоко негативну репутацію. Газети почали робити висновки, ніби всі злочинства, скоєні різними релігійними громадами, були вчинені нами. Ті, хто спершу думав: «Хіба можуть бути ці чутки правдою?», почали говорити, що саме так і є.

Мені було дуже боляче через таке несправедливе ставлення. Це було так несправедливо, що викликало у мене злість. Мені просто хотілося кричати, спростовуючи це все, але я не сказав ані слова і не сварився ні з ким через це. У нас було надто багато куди важливіших справ, тому я не хотів гаяти час на сварки. Я вважав, що непорозуміння та ненависть згодом розвіються і немає сенсу витрачати сили та перейматися цим. Я вдавав, що не чув християнських служителів, які молилися за мою смерть, або тих, хто казав, що Мун Сон Мьона має вразити блискавка.

Проте з кожним днем чутки не затихали, а, навпаки, ставали дедалі обурливішими. Було таке відчуття, ніби весь світ об'єднався, щоб тикати пальцем і звинувачувати мене. Навіть у спеку, працюючи на заводі з виробництва добрив Хиннам, я не дозволяв іншим бачити бодай гомілки. Та поповзли чутки, буцімто я танцював голим у нашій церкві. Незабаром люди, які приходили до Церкви вперше, дивилися на мене очима, які, здавалося, запитували: «Ти той, хто танцює голим?».

Я краще за всіх розумів, що потрібен час, аби таке непорозуміння минуло, тому ніколи не сперечався і не доводив: «Я не такий». Хіба можна напевно щось сказати про людину, котрої не знаєш? Однак було

багато людей, які, не вагаючись, проклинали мене, навіть не бачивши мене в очі. Я розумів, що марно сперечатися з такими людьми, тому просто мовчки терпів.

Інцидент Йонсе-Іхва поставив нашу церкву на межу виживання. Образ «псевдорелігії» або «культу» став невід'ємно ототожнюватися з моїм ім'ям, а всі традиційні церкви об'єдналися у заклику до уряду притягнути мене до відповідальності.

4 липня 1955 року поліція увірвалася до церкви та забрала під варту мене та чотирьох членів — Кім Вон Піля, Ю Хьо Йона, Ю Хьо Міна та Ю Хьо Вона. Служителі та старійшини традиційних церков разом зі світською владою писали листи із закликами закрити нашу церкву. Ці чотири члени, які були зі мною від початку, вимушено залишалися у в'язниці зі мною. Однак на цьому справа не закінчилася. Поліція перевірила моє минуле й висунула звинувачення в ухиленні від призову на військову службу. Незважаючи на те, що після втечі з північнокорейського табору смерті на південь мій вік уже перевищував вік обов'язкової військової служби, вони все одно звинуватили мене в ухиленні від призову.

На обпалених гілках ростуть нові бруньки

Поліцейські відвезли мене до дільниці Содемун. Попри несправедливі звинувачення, я не міг сказати і слова. Дехто, дивлячись на таку поведінку, обізвав мене «безхребетним», та я вважав, що це призначений мені шлях, тому, стуливши рота, я мовчки терпів. Оскільки це був шлях, на який мене спрямували Небеса, в мене не залишалося вибору. Хай яким важким він буде, я маю пройти цим шляхом. Це стало метою мого життя, яку я мав виконати за будь-яких обставин.

Тому, хто б там що не казав, я намагався поводитися з честю. Оскільки я був рішучий, поліція не мала влади наді мною. Коли слідчий писав звіт, я підказував йому, як варто писати. «Чому б вам не написати ось про це, — казав я. — А тут угорі напишіть таким чином». Він зробив усе, як я сказав. Кожна фраза, яку я запропонував, була правильною, але, зібравши усі їх докупи, слідчий зрозумів, що отримав абсолютно протилежний висновок, ніж той, який хотів. Розізлившись, він порвав звіт.

13 липня 1955 року мене знову посадили в тюрму. Цього разу це була в'язниця Содемун у Сеулі. Я мав на руках кайданки, але мені не було ні соромно, ні сумно. Життя в тюрмі не було для мене перепорою. Я міг гніватися в душі, таце не зупиняло мене на моєму шляху. Для мене це була можливість накопичити додаткові сили для подальшої діяльності. Я сказав собі: «Я не той, хто помре в неволі. Я просто не можу померти. Це лише трамплін для великого стрибка у звільнений світ», — саме це допомогло мені подолати всі негаразди в'язниці.

Є світське правило і закон небес, які кажуть: «Зло занепаде, а добро

підніметься». Якщо ви збережете свою істинну душу в чистоті, то, навіть опинившись у лайні, ви не зазнаєте невдачі. Коли мене вели в кайданках, жінки, що проходили поруч, поглянувши на мене скося, з осудом скривили обличчя. Складалося враження, що на мене навіть подивитися було огидно, бо вони вірили, що я лідер секти, де практикують статеву розпусту. Але мені не було ні страшно, ні соромно. Навіть якби мене та нашу церкву ображали, кидаючись брудною лайкою, я все одно не похитнувся б.

Думаєте, мені воно не боліло? І хоч зовнішньо я зберігав гідність, багато разів мені перехоплювало дихання і сум переповнював до нутра кісток. Щоразу, коли моя душа починала коливатися, стискаючи зуби, я казав собі: «Я не той, хто просто так помре у в'язниці. Я знов підведуся. Хай там як, та я все ж підведуся». Подвоюючи свою рішучість, я повторював: «Я беру весь біль на себе. Я сам понесу тягар нашої церкви».

Вважали, що моє ув'язнення призведе до того, що церква зникне, а члени розбіжаться. Натомість вони не тільки приходили до мене щодня, а навіть сперечалися, хто піде до мене першим. Побачення дозволяли тільки після восьмої ранку, але члени вишикувалися в чергу й чекали біля воріт в'язниці ще удосвіта. Чим більше неслося на мою адресу прокльонів і чим самотнішим я почувався, тим більше з'являлося людей, які підбадьорювали мене і проливали за мене сльози.

Це відбувалося всупереч тому, що я не надто тепло зустрічав членів, котрі прийшли мене відвідати. Натомість я сварив їх, кажучи: «Навіщо ви приходите і створюєте всю цю метушню?». Проте вони зі сльозами на очах продовжували йти за мною. Це був їхній вияв віри та любові. Вони прив'язалися до мене не через моє вміння гарно і красномовно говорити, ні. Я їм подобався, оскільки вони відчували любов, яка витікала з глибин моєї душі. Вони пізнали мою справжню душу. Навіть лежачи на смертному одрі, я не забуду тих членів, які йшли за мною, навіть коли я стояв у наручниках у суді. Я назавжди запам'ятав їхні обличчя, коли вони ридали, побачивши мене на лаві підсудних.

Охоронці в'язниці були вражені. «Як він змушує цих людей ставати такими божевільними», — дивувалися вони, побачивши наших членів, які сходились до тюрми. «Він їм не чоловік, а вони йому не дружина. Він не їхній син. Чому вони настільки віддані йому?». Принаймні був один випадок, коли охоронець сказав: «Я чув, що Мун — диктатор і експлуатує людей, але бачу, що це абсолютна нісенітниця». З часом він приєднався до церкви і пішов нашим шляхом.

Нарешті, після трьох місяців ув'язнення, суд визнав мене невинним і звільнив. У день мого звільнення головний наглядач і всі начальники відділень в'язниці офіційно мене проводжали. Протягом трьох місяців усі вони стали членами нашої родини Об'єднання. Причина, з якої їхні душі потягнулися до мене, була проста. Близько познайомившись зі мною, вони зрозуміли, що я зовсім не та людина, якою мене зображали чутки. Таким чином, неправдиві плітки, котрі ширилися суспільством, насправді допомогли нашій проповідницькій діяльності.

Коли мене заарештувала поліція, то всі ЗМІ та громадськість здійняли величезний галас. Одначе, коли мене виправдали і відпустили, вони промовчали. Єдине, що написали про визнання мене невинним і звільнення, були три рядки в непримітному кутку газети, де йшлося: «Преподобний Мун невинен, його звільнили». Мерзенні наклепи, які здійняли бучу по всій країні, були неправдою, та це все замовчували. Наші члени протестували, кажучи: «Преподобний Мун, це несправедливо. Це нас так злить, що не можна терпіти». Вони плакали переді мною, але я мовчки їх заспокоював.

У ті часи гонінь я відчував, що немає де й прихилити голову на всьому Корейському півострові. Я зміг усе подолати, утім, смуток назавжди залишився в глибині моєї душі. Я можу бути деревом, яке гнеться під вітром і дощем або страждає від вогню, але я ніколи не стану деревом, яке згорить і згине. З приходом весни навіть на обпалених гілках прокльовуються нові бруньки.

Продовжуючи шлях зі смиренням і впевненістю, я знаю, що настане

день, коли світ усвідомить цінність того, що я роблю.

Наші рани нас виховують

Я проповідував нову істину, однак люди назвали її єрессю та кидали в мене камінням. Ісуса, який народився на юдейській землі, також звинуватили в єресі й розіп'яли. Переслідування мене не були такими вже болісними чи несправедливими. Я міг витримати будь-який біль, завданий моєму тілу. Проте звинувачення в єресі нашої церкви було найбільш несправедливим і найважчим для мене.

Деякі богослови, котрі досліджували нашу церкву на початку її існування, описали наше вчення як оригінальне та систематичне. Деякі були готові його прийняти. Це означає, що причини великої дискусії, є наша церква єретичною чи ні, полягали геть не в теології, це було викликано ситуацією, що склалася на той момент.

Більшість наших членів, до того як приєднатися до нас, були прихожанами інших церков. Саме це стало основною причиною ворожого ставлення до нашої церкви. Коли професорка Ян Юн Йон, одна з викладачок Іхва, пристала до нашої церкви, її доправили до поліцейської дільниці для допиту. Там вона дізналася, що близько вісімдесяти християнських служителів написали скаргу, критикуючи нашу церкву. Стало зрозумілим, це відбулося не через те, що ми зробили щось не так. Причина такого радикального переслідування нашої церкви радше полягала в невиразному почутті страху та кризі існуючих церков, а також їхнього великого фракціонізму.

Послідовники різних релігійних груп приходили до нашої церкви, щоб послухати нове вчення. Я проганяв їх, грізно кажучи: «Навіщо ви сюди прийшли? Повертайтеся до своїх церков». Але невдовзі вони поверталися знов. Люди, які приходили до мене, не хотіли нікого слухати — ані своїх учителів, ані батьків. Усе, чого вони хотіли, це послухати, про що я кажу. Я не платив їм і не годував їх, але вони

вірили в те, чого я навчав, і продовжували приходити до мене. Це відбувалося через те, що я дав їм надію, показавши шлях позбавлення від розчарувань. Перш ніж дізнатися істину, я теж був розчарований. Я розчаровувався і коли дивився на небо, і коли споглядав людей довкола. Саме тому я розумів розчарування тих, хто прийшов до нашої церкви. Вони замислювалися над тим, як жити, однак не могли отримати відповіді. І тут вони знаходили їх у Божому Слові, яке чули від мене. Молоді люди, які шукали зустрічі зі мною, у моїх словах знаходили відповіді на питання, які полонили їхні душі. Саме тому вони приходили до церкви, щоб пройти цей шлях разом зі мною, яким би складним і важким він не був.

Я – той, хто не просто знаходить шлях, але ще й відкриває його для інших. На цьому шляху я скеровую людей до зцілення розбитих сімей і відновлення суспільства, нації та світу, щоб нарешті ми повернулися до Бога. Розуміючи це, люди, які приходять, хочуть піти зі мною на пошуки Бога. Хіба це погано? Єдине, чого ми прагнули — це знайти Бога, і саме через це нас переслідували і критикували.

У той час, коли відбувалися всі ці дискусії з приводу єресі в нашій церкві, моя дружина ускладнювала моє положення ще більше. Після нашої зустрічі в Пусані вона та її родичі почали вимагати, щоб я або покинув церкву і став жити разом з нею і сином, або погодився на розлучення. Навіть під час мого ув'язнення в Содемун вони приносили документи на розірвання шлюбу, вимагаючи від мене поставити печатку на них. Оскільки я розумів важливість шлюбу на шляху втілення Божого мирного світу, я не реагував на їхні вимоги.

Але, крім цього, дружина неабияк знущалася з наших членів. Особисто я міг терпіти будь-що, я не преймався з приводу її образ і нерозсудливого ставлення, та я не міг стояти осторонь і мовчки дивитися на те, як вона ображає членів нашої громади. Щодня, вона врилася до церкви, проклинала людей, нищила церковне майно та забирала церковні речі. Доходило до того, що дружина навіть обливала членів водою з людськими фекаліями. Коли вона приходила, ми не

могли проводити богослужіння. Зрештою, вийшовши із в'язниці Содемун, я погодився на вимоги її сім'ї та поставив печатку на документі про розлучення. Мене примусили зробити цей крок проти моїх власних принципів.

Сьогодні, коли я згадую про мою колишню дружину, мені прикро, що все так сталося. Така її поведінка була зумовлена великим впливом її родичів — затятих християн, і керівництвом корейських церков. До нашого одруження вона була абсолютно рішуча й переконана щодо нашого шлюбу. Те, що вона змінила свою точку зору, є уроком, наскільки сильно можуть на нас впливати суспільні упередження та сталі концепції.

Я пережив і горе розлучення, і біль того, що мене затаврували єретиком. Але я не зігнувся. Я мав пережити все це на своєму шляху, щоб спокутувати первородний гріх людства. Мені було вкрай потрібно це все витерпіти, щоб просуватися шляхом до Божого Царства. Найтемніша година настає перед світанком. Я звертався до Бога в молитві і, притулившись до Нього, зміг подолати темряву. Крім швидкоплинних моментів, коли я спав, увесь свій вільний час я проводив у молитві.

Фракціонізм — стан, в якому існують окремі, зазвичай неоднорідні або негармонійні одиниці (інституції).

«Після звільнення від окупації на політичній арені Кореї непропорційно велика частина її лідерів була християнами. Це пояснює, чому протестантські церкви були так тісно пов'язані з авторитарним урядом. Після Корейської війни (1950-1953 рр.) американський уряд підтримував церкви як суспільні організації, тому вони взяли на себе як церковне, так і політичне врядування. Відповідно багато церковних лідерів підтримували уряд під керівництвом Лі Син Мана. Це призвело до ситуації, в якій лідери церковних деномінацій змагалися один з одним,

що у свою чергу породжувало фракціонізм серед церков».

*Матесон: «Корейські церкви як двигун про-демократичного протесту».
Dartmouth Undergraduate Journal of Politics, Economics and World Affairs,
Vol. 1 [2018], Iss. 2, Art. 7*

Щира душа понад усе

Через три місяці я повернувся до цього світу, адже мене визнали невинним. Як ніколи раніше, я усвідомлював, що дуже багато заборгував Богу. Щоб повернути цей борг, я шукав місце, де ми могли б почати все знову. Однак я не благав Бога: «Боже, збудуй нам церкву». Я ніколи не соромився маленької та скромної церковної будівлі, яка в нас була на той час, тому ніколи не скаржився на це. Ми могли там молитися, і я вже був вдячний за це, я не прагнув отримати велике і зручне місце.

А втім, нам потрібно було місце, де могли б зібратися наші члени для богослужінь, тож ми взяли кредит на два мільйони вон і придбали стареньку хатинку на схилі пагорба в Чонпадоні. Це був один з багатьох будинків, які в той час віднесли до категорії «власність ворога». Це означало, що він був вільним, адже його залишили японці, які покинули Корею після визволення нашої країни. Це був маленький будиночок площею 66 м.кв. Оскільки він стояв у кінці довгої і вузької алеї, то підхід до дому скидався на довгий, темний тунель. До того ж усі стовпи та стіни були вкриті брудом. Ми не могли збагнути, що там відбувалося. Разом з молоддю нашої церкви ми витратили чотири дні, щоб за допомогою розчину каустичної соди віддерти весь бруд.

Після нашого переїзду до церкви в Чонпадоні я майже не спав. Я сидів на підлозі вітальні, схилившись у молитві до третьої-четвертої ранку. Я міг би і задрімати до п'ятої, але підводився й починав займатися справами. Саме так я жив протягом семи років. Попри те, що спав усього по кілька годин, я ніколи не відчував сонливості упродовж дня. Мої очі яскраво сяяли, немов ранкова зоря. Я ніколи не відчував втоми.

Моя голова була так заповнена різними справами, що я навіть не хотів витратити час на їду. Аби не гаяти часу на сервірування столу, я просто

їв, сидючи на підлозі, згорбившись над стравою. «Присвячуй себе без залишку! Присвячуй, навіть коли хочеш спати! Присвячуй, навіть коли виснажений! Присвячуй, навіть коли голодний!» — знов і знов повторював я собі. Навіть у розпал постійного протистояння та хибних звинувачень я молився з думкою, що сію насіння, яке дозволить зібрати щедрий урожай у майбутньому. Навіть якщо не вдасться зібрати врожай у Кореї, ми обов'язково пожнемо його в іншому куточку світу.

Через рік після мого звільнення з в'язниці наша церква налічувала чотири сотні членів. Я молився за всіх них, називав імена одне за одним. Я не встигав навіть назвати ім'я людини, а її обличчя вже поставало в моїй пам'яті. Я бачив, як хтось з них плакав, а хтось сміявся. У молитві я відчував, як почувалася кожна людина, зокрема, хворіла вона чи ні. Іноді, називаючи їхні імена, я отримував одкровення, що ця людина прийде тоді-то до церкви. І вона обов'язково приходила. Коли під час молитви я відчував, що хтось нездужає, я йшов до цієї людини і запитував: «Ти захворів?» — і людина підтверджувала. Члени були вражені, оскільки я знав, що вони хворіють, навіть якщо вони мені не казали про це. Щоразу, коли вони запитували: «Як ви це робите?» — я просто усміхався.

Під час підготовки до церемонії святого одруження сталася цікава історія. Перед подією я запитав кожного нареченого й наречену, чи зберегли вони свою цноту. Я спитав про це одного юнака, і він гучно відповів: «Так, я зберіг!» Я запитав його вдруге, і він знову підтвердив. Я спитав його втретє, і хлопець знову відповів так само. Подивившись йому прямо в очі, я сказав: «Хіба ти не проходив військову службу в Хвачхоні, провінція Канвон?» Цього разу він відповів «так» голосом, сповненим страху. «Хіба, отримавши відпустку і приїхавши до Сеула, ти не зупинився в готелі? І хіба тієї ночі ти не мав сексуальних стосунків з жінкою в червоній спідниці? Я точно знаю, що ти це зробив. Чому ж ти брешеш?»

Я розсердився на цього юнака і вигнав його з місця проведення церемонії Благословення. Якщо людина тримає очі своєї душі

відкритими, вона бачить навіть те, що приховано. Річ у тім, що декого наша церква приваблювала не самим ученням, а подібними паранормальними явищами. Багато хто вважає духовні явища найважливішими. Але духовні явища, або так звані дива зазвичай збивають людину з пантелику. Віра, в основі якої незрозумілі або чудесні явища, є нездоровою вірою. Усі гріхи мають бути спокутані шляхом відкуплення, а цього неможливо зробити, покладаючись лише на духовні явища. Коли наша церква почала зростати, я перестав розповідати членам про те, що бачили очі моєї душі.

Членів ставало дедалі більше. Але, незалежно від того, чи зустрічався я з десятками людей, чи то із сотнями, я діяв так само, ніби переді мною була лише одна людина. Я уважно слухав, коли людина розповідала мені про свою особисту ситуацію. І байдуже, хто це був, чи то стара жінка, чи молодий чоловік, я слухав так уважно, ніби це була єдина людина у моєму житті. Усі члени казали: «В усій Кореї немає нікого, хто слухав би мене уважніше за преподобного Муна». Якось бабуся, почавши говорити про своє весілля, зрештою розповідала про всі хвороби свого чоловіка. Мені подобається слухати, як інші люди розповідають про себе. Коли, відкрившись, вони розповідають про себе, я навіть не помічаю плину часу. Я слухаю їх по десять і навіть двадцять годин, адже люди, які хочуть поговорити, відчують важливість цього. Вони прагнуть розв'язати свої проблеми, тому я відчуваю, що слід вислухати їх зі щирим серцем. Любячи їхнє життя, я таким чином повертаю борг за своє. Найважливіше — розуміти цінність кожного життя. З такою ж щирістю, як я слухав розповіді інших, я палко ділився всім, що було в мене на душі, та слізно за них молився.

Щодня, і цілими ночами, я молився у сльозах, тому підлога на місці моєї молитви ніколи не висихала. Ці дошки просякли моїм потом і кров'ю. Згодом, коли я перебував у Сполучених Штатах, я отримав повідомлення, що члени планували реконструювати церкву в Чонпадоні. Відразу ж я надіслав термінову телеграму, щоб вони негайно припинили роботи з оновлення. Ця будівля несе в собі не тільки частину моєї особистої історії, але є свідком історії нашої церкви. Хоч би як гарно

її відремонтували, який у тому сенс, якщо через це буде втрачено нашу історію? Адже важливим є не зовнішній вигляд, а внутрішнє наповнення. Недоліки є недоліками, але цінність цієї будівлі у традиції і світлі, які в ній є. Ті, хто не поважає традицій, приречені на поразку.

На стовпах церкви Чонпадон висічено історію. Дивлячись на один з них, я згадую, як спирався на цей стовп і слізно молився за якусь справу. Коли знов бачу той стовп, біля якого я плакав, у мене починають текти сльози. Трохи перекошена дверна рама нагадує мені про минуле. Однак тепер старої підлоги більше немає. Дошки, сидячи на яких я схилявся у слізних молитвах, зникли, і разом з ними зникли сліди сліз. Що мені потрібно, то це спогади про пережитий біль. Тому зовнішній вигляд або стиль не має значення. Минуло багато часу, і тепер у нас чимало гарних будівель церкви. Але я б з радістю пішов помолитися в маленьку хатинку на дальньому пагорбі Чонпадона, адже там я почувуюся комфортніше.

Усе життя я молився і проповідував, але і нині я хвилююся, стоячи перед групою людей. Адже розумію, що мої слова можуть як урятувати, так і згубити багато життів. Для мене є конче важливим, чи можу я вести шляхом життя людей, які мене слухають. Оскільки це саме та мить, коли, опинившись на роздоріжжі, треба зробити однозначний вибір між життям і смертю.

Навіть зараз я не готую свої проповіді заздалегідь. Адже не впевнений, чи таким чином не вплинуть мої особисті цілі на саму проповідь. З такою підготовкою я можу похвалитися тим, як я багато знаю, однак не зможу вилити всю щирість мого шімджон. Перш ніж з'являтися на публіці, я присвячую себе молитві щонайменше впродовж десяти годин. Так зміцнюється моє коріння.

Могутнє дерево завдяки глибокому корінню залишається здоровим, навіть коли листя поїдене жуками. Навіть якщо ви кажете неприємні речі, їх сприймуть, якщо ви кажете від щирого серця.

Коли ми тільки заснували нашу церкву, я носив старий американський

військовий френч і одяг, пофарбований у чорний колір, я проповідував з таким запалом, що з мене капали піт і сльози. Не було і дня, щоб я не плакав уголос. Хвилювання розривали мою душу, а з очей по щоках лилися потоки сліз. Я відчував, що мій дух ось-ось був готовий залишити моє тіло. Я відчував, що перебуваю на межі смерті. Піт котився з моєї голови, а одяг був просякнутий потом.

Часи, коли церква діяла в Чонпадоні, були важкими для всіх, але для Ю Хьо Вона вони видалися особливо складними. Йому було непереливки, бо мав хворі легені, та, незважаючи на це, він читав лекції по вісімнадцять годин на добу три роки і вісім місяців. У нас не було можливості добре харчуватися. Натомість усього двічі на день ми їли ячмінь замість рису. Нашим єдиним гарніром було сире кімчі, яке квасилося впродовж лише однієї ночі. Ю Хьо Вон полюбляв їсти дрібні солоні креветки. Поставивши контейнер маленьких креветок в одному кутку кімнати, час від часу він підходив з парою паличок і з'їдав кілька штук. Так він долав ті важкі дні. Моя душа розривалася, коли я бачив лежачого на підлозі Ю Хьо Вона, виснаженого, голодного і втомленого. Мені так хотілося нагодувати його солоними мідіями, але це було занадто дорого для нас у ті часи. Мені й досі боляче згадувати, як важко він працював, навіть коли був хворий, намагаючись записати мої слова, які лилися водоспадом. Завдяки наполегливій праці та жертвності членів Церква стабільно зростала. Для учнів середньої та старшої шкіл ми заснували Асоціацію студентів Сонхва. Матері давали учням у школу обіди, але ті з радістю відмовлялися від них і віддавали нашим голодуючим місіонерам. Із власної ініціативи учні склали список, хто за ким віддаватиме свої обіди. Місіонери їли зі сльозами на очах, бо розуміли, що в цей день хтось з учнів залишився голодним. Така учнівська посвята вражала ще дужче, ніж сам обід, тому ми отримували ще більшу рішучість виконати Божу волю, навіть якщо для цього потрібно було б віддати власне життя.

Попри важкі часи, ми посиляли місіонерів у різні куточки країни. Потік огидних чуток заважав членам відверто казати, що ми з Церкви об'єднання, хоч нам цього дуже хотілося. Ми ходили по околицях і

прибирали вулиці, допомагали тим, хто цього потребував. Вечорами наші місіонери навчали грамоти й передавали людям Боже слово, служили їм і таким чином будували довірливі взаємини. Тож наша церква продовжувала зростати. Я не забуду тих членів, які, попри велике бажання вступити до університету, натомість залишилися зі мною і присвятили себе діяльності нашої церкви.

Печатка — (кор. 圖章) традиційна корейська іменна печатка, використовується замість особистого підпису в документах, мистецтві або будь-якому предметі, що вимагає підтвердження чи авторства.

Кімчі (кор. 김치) — корейська гостра овочева страва, яку зазвичай готують з пекінської капусти, селери, редьки або огірків чи баклажанів та приправляють сіллю, часником, імбиром і червоним перцем з додаванням цибулі й морських молюсків.

Глава 4. Чому ми працюємо глобально

Шлях, на якому треба бути ГОТОВИМ НАВІТЬ ВІДДАТИ ЖИТТЯ

Щойно звільнившись із в'язниці Содемун, я пішов до буддійського храму Габса на горі Героунг у провінції Чунчон. Мені потрібно було залікувати рани від тюремних тортур. Також мені потрібен був ліс, де я міг би молитися й думати про майбутнє нашої церкви. Це було незабаром після закінчення Корейської війни, тому знайти достатньо їжі, щоб вижити, досить часто було складним завданням. Проте, попри ці тимчасові труднощі, мені було важливо скласти плани на довгострокову перспективу. Доти в нас так і не було просторої ї церкви, щоб умістити всіх наших членів під час служби, але я відчував, що маю зазирнути в далеке майбутнє.

Після краху японського колоніального панування та звільнення Кореї 1945 року так і не було встановлено дипломатичних відносин між двома країнами. Японія не визнала уряд у Сеулі, а Корея вважала Японію ворожою країною. Я вважав, що, коли ситуація заспокоїться, важливо відновити контакти між двома державами. Декілька разів ми намагалися відправити місіонера до Японії, але вони не увінчалися успіхом.

Якщо подивитися на ситуацію із загальної точки зору, то не можна було відштовхнути Японію, просто вважаючи її ворогом. 1958 року я покликав Чве Бон Чуна, щоб він зустрівся зі мною на горі за храмом Габса.

— Ти мусиш негайно їхати до Японії. І навіть якщо тобі загрожуватиме

смертельна небезпека, не повертайся назад.

Який же він був приголомшений таким поворотом подій.

— Так! — відповів він, не вагаючись і миті.

Тоді ми заспівали корейський християнський гімн, що починався зі слів:

«Покликані Богом, ми шануємо поклик;

Господи, ми підемо, куди ти скажеш...»

Ми разом зійшли з гори в піднесеному настрої. Він навіть не спитав мене, за що має жити в Японії, або як має розпочати свою діяльність там. Чве Бон Чун був таким сміливим чоловіком! У ті часи Корея ще не встановила дипломатичних відносин з Японією, тому туди можна було потрапити тільки нелегально. Зрозуміло, що це було порушенням японських законів, але, оскільки це конче треба було зробити, моєму другові багато чого довелося пережити.

Чве Бон Чун навіть не знав, чи зможе потрапити до Японії, але був готовий у разі потреби покласти своє життя. Поки мені не повідомили, що він успішно перетнув протоку до Японії, я відклав усе й молився в маленькій кімнатці церкви. Я не їв і не спав. Нам навіть довелося взяти кредит на 1,5 мільйона вон, щоб він зміг поїхати. Багатьом з наших членів церкви не було чого їсти, але проповідувати в Японії було настільки важливо, що все інше довелося відкласти.

На жаль, Чве Бон Чуна заарештували, щойно він прибув до Японії, і відправили назад до Кореї.

Яле я знову послав його до Японії. І знов його зловила поліція й повернула назад. Дивлячись у сповнені сліз очі мого послідовника, я міг лиш уявити, через що йому довелося пройти. Синці на лобі та опухлість свідчили про жорстокі тортури. Я лагідно погладив друга по голові, на якій було видно білу шкіру на місцях пасм вирваного волосся. Він намагався стримати сльози, але підсвідомо його обличчя здригнулося.

— Не буду запитувати тебе, як ти вижив, опинившись на межі смерті.

Бери та їж мерщій! — сказав я, посунувши до нього тарілку з гарячим

рисовим супом.

Попри те, що Чве Бон Чун був страшенно голодний, він не мав навіть сил швидко піднести ложку до рота. Мені нічого не залишалось, як узяти ложку й покласти рис у тарілку із супом.

— Ну ж бо, їж. Мені дуже болить, але це все, що я можу зараз для тебе зробити, — мовив я і, набравши ложку супу, почав його годувати.

Я сидів і дивився на Чве Бон Чуна, поки він не доїв увесь суп. Мені так хотілося обійняти його й розридатися, але я не міг цього зробити. Його тіло було вкрите слідами побоїв, завданими японською поліцією. Це було справжнє пекло — дивитися на те, як мій побратим був неспроможним навіть нормально поїсти після повернення. Могло статися так, що це була його остання тепла їжа в житті. Адже я мав ще раз відправити Чве Бон Чуна до Японії.

По тому ми знову піднялися на гору за храмом Габса. Мовчки прийшли до соснового лісу і, дивлячись на моє похмуре обличчя, Чве Бон Чуну стало лячно.

— Пробач, але все, що можу сказати, це те, що сьогодні ввечері їдь до Йосу і сідай на корабель. Вибору немає, навіть якщо японська поліція схопить тебе десять разів. Навіть опинившись у смертельній небезпеці, це єдиний шлях, яким треба пройти. Не гай часу і сьогодні ввечері сідай на потяг до Йосу.

— Учителю, як ви можете таке наказувати? Я не поїду. Мені так лячно, що я не можу знов туди їхати! — розридавшись, Чве Бон Чун осів на землю там, де і стояв.

— Не плач, сльози роблять тебе слабшим. Хіба ти не той, хто ніколи раніше не знав страху? Немає чого боятися. І хоч на контрабандистському кораблі ти будеш сам, але ти ніколи не будеш на самоті. Разом з тобою буду і я, і Бог, ніколи не забувай про це.

Він сидів на місці й не міг підвестися. Я намагався його підняти, але його ноги тряслися й були немов ватні.

— Ах ти негіднику! Не поведься як дурень. Ну-бо, зберися із силами! — його плечі розправилися, а очі засвітилися.

— Ану марш! Це небесний наказ, який треба виконати.

— Я не можу поїхати! Вчителю, я абсолютно не можу поїхати!

— Маєш поїхати. Ану мерщій!

— Учителю! Якщо померати, то я помру, але не можу поїхати туди знов. Якщо мене вкотре схопить японська поліція, то я точно помру. Будь ласка, більше не посилайте мене туди.

Я розумів, що відчуває Чве Бон Чун, адже він був готовий померти, але не їхати туди втретє, однак, незважаючи на це, я безжально його сварив. Його відповідальність полягала в тому, щоб поїхати туди навіть із ризиком для життя, моя ж відповідальність полягала в тому, щоб відправити його попри те, що він трусився від страху. Я немилосердно дав йому ляпаса, коли він просив мене не посилати його.

— Ах ти негіднику! Варто чоловіку пообіцяти щось, він має це виконати! Навіть якщо доведеться померти, їдь до Японії й помри там! — крикнув йому я.

Моє серце розривалося від болю, але в мене не було іншого вибору, як жорстко його підштовхнути. Мені теж не хотілося посилати його туди знову. Моя душа просто розривалася на шматки через те, що я змусив його таємно вночі сісти на корабель і втретє плисти через бурхливе холодне море. Однак це були часи, коли слід було обов'язково послати місіонера в Японію. Бо, якщо це потрібно Небесам, людина не може чинити на власний розсуд. І він, і я добре усвідомлювали всю серйозність ситуації.

Чве Бон Чун знову вирушив до Японії, сівши в Йосу на корабель контрабандистів. Але його третя спроба пробратися нелегально теж зазнала невдачі. Місіонера запроторили у в'язницю Омура й готували до того, щоби вкотре відправити назад до Кореї. Відповідно до японських законів, нелегальних мігрантів мали депортувати назад упродовж тижня. Щоб відправитися назад кораблем до Кореї, треба було доїхати потягом до міста Сімоносеки. У потягу шімджон Чве Бон Чуна просто розривався на шматки, чоловік готовий був радше померти, ніж повертатися до Кореї, тому почав поститися. Під час посту в нього підвищилася температура. Щоб вилікувати його, поліцейські відклали

депортацію і відвезли хворого до лікарні. Skorиставшись цією нагодою, той утік.

Завдяки цим зусиллям, навіть ризикуючи власним життям, через три роки, 1958-го, Чве Бон Чун заснував церкву в Японії. Корея та Японія встановили дипломатичні відносини лиш за шість років по тому. Оскільки болючі спогади про страждання під японським колоніальним гнітом були ще досить свіжими, Корея відкидала будь-які заклики до встановлення контактів із Японією. Я змусив нашого місіонера поїхати до цієї ворожої країни заради майбутнього Кореї. І хоч Корея прагнула відмовитися від будь-яких контактів із Японією, ми мали проповідувати японцям і бути здатними обійняти їх. У той час Корея була бідною країною, тому слід було встановити зв'язки з японськими політиками й використати це для налагодження зв'язків зі Сполученими Штатами. Я передбачав, що це відкриє шлях, щоб Корея могла вижити. Завдяки жертві Чве Бон Чуна та успішній спробі відправити місіонера до Японії винятковий молодіжний лідер на ім'я Осамі Кубокі приєднався до церкви разом із групою молодих людей, які пішли за ним. Результатом їхньої діяльності стало становлення японської церкви.

Наступного року ми відправили місіонерів до Америки. Цього разу не було жодних проблем із візою, адже перед від'їздом вони отримали й паспорти, й візи. Одержати паспорти нам допомогли деякі міністри, які належали до Ліберальної партії. Раніше вони виступали проти нас і зіграли певну роль у тому, щоб я опинився у в'язниці Содемун, але тепер вони допомогли нам. Сполучені Штати в ті часи здавалися дуже далекою країною. Дехто з наших членів казав, що, замість посилати туди місіонерів, варто спочатку розширити нашу основу в Кореї. Однак я переконав членів Церкви, що це важливо, бо, якщо ми не вирішимо кризу Америки, Корею також буде знищено. У січні 1959 року ми відправили Кім Йон Ун, одну з професорок, звільнених з жіночого університету Іхва. Потім у вересні того ж року до США приїхав Кім Сан Чоль (Девід С.С. Кім). Місіонерська робота, яку вони розпочали, стала першим кроком у поширенні нашої діяльності по всьому світу.

Йосу — портове місто на півдні Кореї.

Шляхетно зароблене витрачається на шляхетні цілі

Кошти, накопичені завдяки бізнес-діяльності, є священними. Одначе, щоб прибуток був справді священним, важливо будувати бізнес не на брехні й не на жадобі до надприбутків. Займаючись бізнесом, треба завжди бути чесним і не прагнути отримати прибуток понад 30 %. Гроші, зароблені таким шляхетним шляхом, мають іти на шляхетні цілі. Їх потрібно витратити з чіткою метою та наміром. Це принцип управління бізнесом, який я пропагував усе життя. Я вважаю, що мета бізнесу не просто заробляти гроші. Він має бути спрямованим на підтримку місіонерської діяльності, яка є Божою працею.

Однією з причин, чому я докладав зусилля, щоб зібрати гроші для місіонерської діяльності саме завдяки бізнесу, полягала в тому, що я не хотів брати гроші в наших членів. Хоч би якою високою була мета, самих бажань недостатньо, щоб відрядити місіонерів за кордон, для цього потрібні кошти. І вони мають бути зароблені правильним шляхом саме для церкви. Кошти на місіонерську роботу слід заробляти гідним шляхом. Тільки в такому разі можна з гідністю їх витратити на будь-яку нашу діяльність.

Коли я міркував, як же можна заробити гроші, мій погляд привернули поштові марки. У ті дні я пропонував членам нашої громади писати одне одному листи принаймні тричі на місяць. Надіслати листа коштувало 40 вон, але я запропонував їм клеїти не одну марку за 40 вон, а сорок марок за 1 вону. Ми брали з цих листів погашені поштові марки і

продавали їх. За перший рік ми заробили 1 мільйон вон. Зрозумівши, що навіть маленькі поштові марки можуть приносити немалі гроші, ми продовжували цю діяльність протягом семи років. Ми також продавали чорно-білі фотографії визначних місць або відомих артистів, перед тим розфарбувавши їх у кольори. Це також значною мірою допомагало провадити нашу церковну діяльність.

Церква зростала, тому поштових марок і розфарбованих фотознімків не вистачало, щоб зібрати кошти, потрібні для місіонерської роботи. Оскільки ми хотіли послати місіонерів по всьому світу, нам треба було вивести наш бізнес на вищий рівень. У 1962 році за 720 000 вон ми придбали токарний верстат, якими користувалися японці, але 1945 року залишили його. Після того, як наш уряд провів деномінацію грошей, його вартість стала 72 000 вон. Корейська валюта була прив'язана до долара США, тоді за долар давали 125 вон, тож офіційна вартість інвестицій становила 576 доларів. Приміщення нашої церкви вважалося «власністю ворога» й раніше використовувалося японцями для зберігання вугільних брикетів. Ми розмістили цей токарний верстат у приміщенні церкви і назвали це все «Тоніль Індастріс».

«Цей верстат може здаватися вам чимось незначним», — пояснював я. «Ви можете ставити собі запитання, що ж ми будемо виготовляти завдяки цьому єдиному старому верстату? Однак це одне устаткування, яке ви бачите тут, незабаром перетвориться на 7 000 або навіть на 70 000 токарних верстатів, і компанія розвиватиметься спільно з оборонною та автомобільною промисловістю Кореї. Це устаткування, яке ми сьогодні встановили тут, безсумнівно, стане наріжним каменем у побудові автомобільної промисловості нашої країни. Повірте в це і будьте впевнені, що саме так і буде».

Я звернувся з цими словами до тих, хто зібрався перед приміщенням складу вугільних брикетів. Це був скромний початок, але наша мета була шляхетною і великою. Відгукнувшись на мій заклик, усі почали старанно працювати. Згодом, 1963 року, ми започаткували ще один бізнес дещо більшого масштабу. Ми планували випускати рибальські

човни. Перше судно ми спустили на воду на пірсі в районі Мансок міста Інчон та охрестили «Чонсинхо», що означає «Небесна перемога». Близько двохсот людей зібралося під час церемонії відправлення цього рибальського човна в море.

Вода є джерелом життя. Кожна людина народжується з материнської утроби, де вона оточена водою. Тож можемо сказати, що ми народжуємося з води. Спускаючи човна на воду, я мав переконання, що, подібно до того, як ми народжуємося з води, ми маємо вийти в море й подолати там усі випробування, щоб бути здатними витримати всі іспити, які постануть перед нами на землі.

«Чонсинхо» був винятковим човном. На ньому плавали Жовтим морем і зловили багато риби. Проте багато хто вважав, що в нас достатньо справ на суші і нам не потрібно виходити в море ловити рибу. Та я відчував, що ось-ось у світі почнеться океанічна ера. Запуск «Чонсинхо» був простим, але важливим першим кроком у відкритті нової ери. Я вже уявляв собі величезний океан із човнами, більшими та швидшими за «Чонсинхо».

Сила танцю зворушує світ

Ми не були багатою церквою. Навпаки, ми були бідною церквою, заснованою людьми, котрі не могли дозволити собі навіть достатньо їжі, щоб добре харчуватися. У нас не було шикарних церковних будівель, які були в інших церквах, ми їли ячмінь, коли інші їли рис, і таким чином заощаджували гроші. Ми ділилися цими грошима з людьми, які були біднішими за нас. Наші місіонери спали в неопалюваних кімнатах на ковдрах, що лежали на голій цементній підлозі. Зголоднівши, вони зазвичай вгамовували голод, з'їдаючи кілька варених картоплин. Ми завжди намагалися витратити гроші на себе по мінімуму.

Гроші, заощаджені таким чином, в 1963 році ми використали на заснування дитячої танцювальної трупи «Сонхва». Цю невеличку групу, яка складалася із сімнадцяти дітей, ми назвали «Маленькі ангели» (Little Angels). У ті часи в Кореї відбувалося обмаль культурних заходів. Нам не було що показати людям з інших країн, не кажучи вже про те, щоб подивитися й насолодитися чимось самим. Усі були занадто заклопотані, намагаючись вижити. Ніхто навіть не згадував про корейські танці або навіть сам факт, що нашій культурній спадщині п'ять тисяч років.

Мій план полягав у тому, щоб навчити танцювати цих сімнадцятьох дітей і потім відправити їх у світове турне. Багато іноземців уявляли Корею лише як бідну країну, яка вела страшну війну. Я прагнув показати всю красу корейського танцю, щоб глядачі зрозуміли, що культура є невіддільною частиною корейського народу. Можна наполягати, що наша культура має п'ять тисяч років традиції, але ніхто в це не повірить, якщо нам не буде що показати.

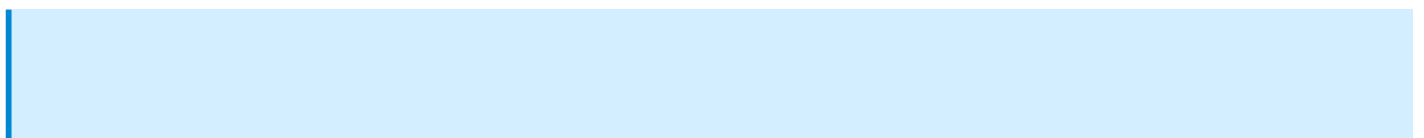
Красивий і довгий до п'ят ханбок, у який одягнені наші танцюристи, м'яко обертається під час танцю. Усе це є вражаючим культурним

надбанням, яке дозволить західним людям, що звикли дивитися на артистів з оголеними ногами, отримати новий досвід. Наші танці є відображенням сповненої суми історії корейського народу. Під час танцю, трохи схиливши голову, немов відчуваючи тиск, виконавці рухаються так, наче пливуть. Ці рухи корейського танцю могли бути створені тільки нашим народом із його історією завдовжки п'ять тисяч років.

Піднімаючи ногу, загорнуту в білий посон, танцівниця висуває її вперед, щоб зробити крок, і водночас повертає голову й піднімає руку. Коли я дивлюся на танці, то ніжність і тонкість розтоплює всі тривоги й розчарування в моєму серці. Неможливо зворушити аудиторію будь-якими словами, навіть виразно вимовленими. Натомість кожен танцювальний рух, виконаний з великою ніжністю й тонкістю, не залишає глядача байдужим. У цьому сила мистецтва. Саме вона дозволяє спілкуватися людям, навіть не маючи спільної мови. Не знаючи історії іншого народу, сила мистецтва дозволяє зрозуміти його душу.

Зокрема, невинні обличчя та яскраві усмішки дітей повністю змивають темний образ країни, у якій нещодавно була війна. Я створив цю танцювальну труп, щоб познайомити Сполучені Штати, які були найрозвинутішою країною світу, з танцями, що відображають п'ять тисяч років нашої історії. Проте суспільство, ще й не побачивши танців «Маленьких ангелів», обрушилося на нас із критикою.

«Мало того, що жінки Церкви об'єднання танцюють день і ніч, то тепер вони ще й народили дітей, які теж танцюють», — лунали їхні обурливі закиди. Однак такі балачки не могли похитнути моєї рішучості. Я був переконаний, що слід показати світу корейський танець. Я прагнув, щоб люди, які звинувачували нас у тому, що ми танцювали голими, побачили прекрасні, ніжні рухи виконавців, які в білих посонах немов плинули. Це були не дикі танці з викрутасами без ритму, а ніжні рухи юних артистів, убраних у традиційний одяг нашої країни.

Посон — (кор.) корейські традиційні білі шкарпетки, які одягають з традиційним корейським костюмом — ханбок.

Ханбок — (кор.) національний традиційний костюм жителів Кореї, який часто шують з яскравих одноколірних тканин. Переважно використовується для офіційних і напівофіційних прийомів, фестивалів і свят.

Ангели відкривають шлях через темний ліс

Є дві речі, які ми маємо залишити своїм нащадкам у спадщину. Перше — це традиція, друге — це освіта. У народу без традицій немає майбутнього. Традиція — це душа, яка робить народ єдиним, а без душі народ не може існувати. Друга важлива річ — це освіта. Нація перестає існувати, якщо не дає освіти молодому поколінню. Адже освіта дає нам сили жити з новими знаннями. Завдяки освіті люди набувають життєвої мудрості. Той, хто не вміє читати, залишиться нерозумним, тоді як завдяки освіті людина навчиться користуватися життєвою мудрістю. Освіта допомагає нам зрозуміти принципи, за якими функціонує світ. Той народ, який передає нащадкам успадковану тисячорічну традицію і водночас навчає нових досягнень цивілізації — має світле майбутнє. Коли традиції та нові знання належним чином інтегруються в наше життя, вони дають народження самобутній культурі. І традиції, й освіта важливі, і не можна визначити, що має вищий пріоритет. Саме завдяки освіті ми розуміємо необхідність поєднати ці речі.

Коли я заснував танцювальну трупу, тоді ж започаткував і школу мистецтв «Маленькі ангели» (пізніше перейменовану в Сонхва). Метою заснування школи було поширення наших ідеалів світом через мистецтво. Питання, як правильно керувати школою, мало другорядне значення. Спочатку я втілював свій план у дію. Якщо є чітка й гарна мета, потрібно її швидко втілити в життя. Я прагнув, щоб діти навчилися любити Небеса, свою країну та людство.

Китайськими ієрогліфами я зробив каліграфію з девізом школи: «Любити Небеса, любити людство, любити країну». Хтось запитав мене: «Чому «любити країну» ви поставили в самому кінці, коли кажете, що

ваша мета — показати світові унікальну культуру Кореї?» «Якщо людина любить Небеса та людство, вона вже полюбила свою країну. Любов до країни вже досягнуто в цьому процесі», — відповів я.

Якщо корейця поважають в усьому світі, значить, він уже зміг розповісти всьому світу про Корею. «Маленькі ангели» демонстрували витонченість корейської культури в багатьох державах, але вони ніколи не підносили свою країну вище за інших. Образ Кореї як країни з величною культурою і традиціями залишився назавжди у свідомості людей, котрі бачили їхні виступи та вітали їх оплесками. У цьому сенсі «Маленькі ангели» зробили більше, ніж будь-хто, щоб розповісти всьому світу про Корею та показати любов до своєї країни. Щоразу я отримую велике задоволення, коли дивлюся виступи Чо Су Мі або Шін Йон Ок, які, закінчивши художню школу «Сонхва», стали всесвітньо відомими вокалістами; або Мун Хун Сук та Кан Су Джін, які є одними з найкращих балерин світу.

З 1965 року, коли вони вперше виступили за кордоном, у Сполучених Штатах, «Маленькі ангели» поширюють чудові корейські традиції по всьому світу. Британська королівська родина запросила їх виступити в присутності королеви Єлизавети II. Також вони виступили в Центрі виконавських мистецтв Джона Ф. Кеннеді, куди їх запросили з нагоди святкування двохсотріччя заснування США. Ще виступили перед президентом США Річардом Ніксоном, а також узяли участь у фестивалі культури та виконавського мистецтва, який відбувався в рамках Олімпійських ігор у Сеулі. «Маленькі ангели» відомі у всьому світі як культурні посли миру.

У 1990 році, коли я відвідав Росію, сталася цікава подія. «Маленькі ангели» дали концерт після моєї зустрічі з президентом Михайлом Горбачовим у ніч перед моїм від'їздом із Росії. Корейські дівчатка стояли в самому центрі Москви, центрі комунізму. Після танцювальної програми корейських танців, одягнені в ханбоки, «Маленькі ангели» своїми прекрасними голосами співали російські народні пісні. Глядачі знов і знов вигукували «Біс!» і не давали можливості зійти їм зі сцени.

Зрештою, виконавиці повністю вичерпали свій репертуар пісень. Серед присутніх була й перша леді Раїса Горбачова. На той час ще так і не було встановлено відносин між Південною Кореєю і Росією. Тому було незвичайним те, що перша леді відвідала культурний захід країни, з якою немає дипломатичних відносин. І все ж пані Горбачова сиділа в першому ряду, із захопленням аплодуючи протягом усієї програми. Після виступу вона прийшла за лаштунки та вручила трупі квіти. Хвалячи корейську культуру, вона повторювала знову і знову: «Маленькі ангели — справді янголи миру. Я навіть не уявляла, що Південна Корея має таку гарну культурну традицію. Протягом усього виступу я немов повернулася у власне дитинство».

Обійнявши кожного члена трупи й цілуючи їх, вона повторювала: «Мої маленькі ангели!»

1998 року «Маленькі ангели» відвідали Пхеньян у рамках першої суто приватної неурядової програми культурного обміну й дали там три вистави. Вони танцювали милий «Танець маленького нареченого» та барвистий «Танець віял». Очі північних корейців, які спостерігали за виставою, були наповнені сльозами. Образ нестримно ридаючої жінки, присутньої під час вистави, потрапив в об'єктив газетного фотографа. Кім Йонг Сун, голова Азійсько-тихоокеанської комісії миру Північної Кореї, похвалив «Маленьких ангелів» після їхнього виступу, сказавши: «Вони проклали стежку через темний ліс».

Саме це «Маленькі ангели» і зробили. Вони вперше продемонстрували, що корейці з Півночі та Півдня, які так довго поверталися один до одного спиною, здатні, зібравшись разом, подивитися виступи одне одного. Ми часто вважаємо, що саме політика рухає світ, але це не так. Світ рухає саме культура й мистецтво. Саме емоції, а не розум, вражають людей до глибини душі. Зміни ідеологій і суспільних устроїв відбуваються саме завдяки змінам душ, які стають спроможними сприйняти щось нове. «Маленькі ангели» не просто рекламували нашу традиційну культуру, їхній внесок був значно більший. Адже вони торували вузькі стежки між абсолютно відмінними світами.

Кожного разу, коли я зустрічаюся з «Маленькими ангелами», я кажу їм: «Щоб ваші танці справді були вражаючими, у вас мають бути вражаючі душі. Щоб ваші обличчя сяяли, мають сяяти ваші душі». Справжня краса виходить з душі людини. Маленькі янголята зворушили серця людей по всьому світу, адже краса корейських традицій і духовної культури, якими просякнуті їхні танці, прекрасні. Отже, оплески «Маленьким Ангелам» насправді є оплесками традиційній культурі Кореї.

Світове турне

З дитинства я подумки мандрував далекими краями. Якби я був у рідному місті, то піднявся б на гору і мріяв про море. Коли я приїхав до Сеула, то хотів поїхати до Японії. Я завжди мріяв побувати в місцях, більших за те, де я вже бував.

1965 року я вирушив у свою першу навколосвітню подорож. Моя валіза була наповнена землею та камінням із Кореї. Мій план полягав у тому, що, мандруючи світом, я буду садити корейський ґрунт і каміння в кожній країні, таким чином встановлюючи зв'язок між Кореєю і світом.

Протягом десяти місяців я побував у сорока країнах, включаючи Японію, Сполучені Штати та країни Європи. У день, коли я залишав Сеул, сотні наших членів приїхали автобусами, щоб провести мене, тому зал аеропорту Кімпо був заповнений людьми. У ті часи виїзд за кордон був знаменною подією. Того січневого дня, коли наші члени зібралися біля аеропорту, з північного заходу дув сильний холодний вітер. Ніхто їм не казав цього робити, вони просто послуухалися поклику свого серця. Я був щиро їм вдячний за такий сердечний порив.

У той час наша місіонерська діяльність поширювалася на десять країн, але я планував охопити до сорока країн протягом двох років. Саме для того, щоб закласти для цього основу, я проїхав сорока країнами. Моєю першою зупинкою була Японія. Мене приголомшливо зустріли там, де Чве Бон Чун ризикував своїм життям, щоб почати нашу діяльність. Отже, озираючись назад, ми маємо відчувати лише вдячність.

Я спитав японських членів: «Ви «з Японії», чи ви вийшли за межі свого світогляду, що «я з Японії»?». Я продовжив: «Бог не хоче того, що є «японським». Йому не потрібно те, що є «японським». Йому потрібні люди, які виходять за межі Японії. Якщо ви хочете бути людьми, які

будуть корисні Богу, вам потрібно вийти за межі японських рамок і стати японцями, які люблять світ». Найімовірніше, їм було нелегко це почути, але я чітко все їм пояснив.

Другим пунктом призначення були Сполучені Штати. Я прилетів через аеропорт Сан-Франциско, де мене зустріли наші місіонери. Звідти ми почали нашу поїздку всією країною. Під час цього туру по Америці в мене з'явилося сильне передчуття: «Ця країна керує світом. США мають стати центром нової культури майбутнього». Тоді я запланував придбати в Сполучених Штатах приміщення для семінарів, яке вміщує п'ятсот людей. Звичайно, воно призначалося не тільки для корейців. Це мав бути міжнародний заклад для людей із більш ніж ста країн.

На щастя, ця надія незабаром стала реальністю. Представники багатьох держав узяли участь у цьому семінарі, коли протягом шести місяців вони вивчали та обговорювали шляхи побудови миру у світі. Раса, національність і релігія не мали жодної різниці. Я вірю, що світ стане кращим, якщо люди з різними поглядами, не обмежуючись расою, національністю або релігією, зберуться разом і щиро поділяться поглядами на шляхи побудови мирного світу.

Під час моєї подорожі Америкою я відвідав усі штати, крім Аляски та Гаваїв. Ми орендували автівку-універсал, де ззаду можна було покласти всі наші речі, та їхали день і ніч. Часом водій починав засинати, тому я будив його, кажучи: «Я знаю, що ти заморився. Але ж я приїхав сюди не заради того, щоб просто мандрувати країною. Я тут, щоб виконати насправді важливу роботу, тому нам треба поспішати».

Ми не гаяли часу на їжу, а перебивалися на ходу в машині кількома шматками хліба з ковбасою і солоними огірками. Ми так і снідали, й обідали, і вечеряли. Спали ми також в авто. Машина була нашим домом, це було й наше ліжко, і наш ресторан. У тій маленькій автівці ми їли, спали й молилися. Усе, що треба, ми робили в машині. Я мав чітку мету, тому моєму тілу було неважко перенести дрібні незручності.

Після США й Канади я поїхав до Центральної та Південної Америки, а потім до Європи. На мій погляд, Європа повністю перебуває в культурній сфері Ватикану. Я вважав, що, не знайшовши порозуміння з Ватиканом, ми не досягнемо успіху в Європі. Навіть Альпи, на які так важко піднятися, здавалися невеликими в порівнянні з Ватиканом.

У Ватикані європейці збираються, щоб помолитися. Я поїхав туди й молився до сьомого поту. Я молився, щоб християнство, розділене на велику кількість конфесій і груп, могло швидко об'єднатися. Бог створив єдиний світ, але люди розділили його зручними для себе способами. Я ще більше переконався в тому, що ці розділення мають зникнути, а світ об'єднатися в одне-єдине ціле. З Європи я поїхав до Єгипту та Близького Сходу й завершив тур за десять місяців.

Я повернувся до Сеула з валізою, повною землі та каміння зі ста двадцяти місць у сорока країнах. Закладаючи ґрунт і каміння, які привіз із собою з Кореї, натомість я брав ґрунт і каміння з кожного місця і привіз їх назад до Кореї. У такий спосіб я з'єднав Корею з цими сорока країнами, щоб підготуватися до майбутнього, коли центром мирного світу стане Корея. Я почав підготовку, щоб відправити місіонерів у ці сорок країн.

Останній літак до Америки

Наприкінці 1971 року я поїхав до США. У мене були завдання, які неодмінно треба було виконати в Америці, але дістатися туди було непросто. Це була не перша моя поїздка до Сполучених Штатів, однак мені незвично довго довелося чекати на отримання візи. Дехто з членів запропонував мені поїхати пізніше, але я не міг відкладати. Мені було важко пояснити все громаді, та я мусив відбути з Кореї у визначений день. Тому вирішив спочатку поїхати до Японії і там одержати американську візу. Я поспішав залишити Корею.

У день мого від'їзду було доволі холодно, але провести мене прийшло так багато членів нашої церкви, що не всі змогли увійти до терміналу. Та, коли я проходив паспортний контроль, виявилося, що в моєму паспорті не вистачає печатки начальника відділу Міністерства закордонних справ. Штамп засвідчував, що уряд дозволив мені покинути країну. Через це я так і не зміг вилетіти тим рейсом.

— Пробачте, вчителю! Повертайтеся додому й зачекайте там, будь ласка, поки ми отримаємо штамп, — сказали члени, які готували від'їзд.
— Ні, — відповів я. — Я зачекаю тут, в аеропорту. Ідіть і швидко поставте той штамп.

Я відчував усю невідкладність ситуації. Була неділя, отож начальника відділу не було на робочому місці. Але я не міг дозволити собі вважати це вагомою причиною не отримати штампу. Зрештою, наші члени дісталися до домівки керівника відділу й попросили його поставити штамп у моєму паспорті. Того дня я сів на останній рейс до Америки. А вночі уряд оголосив у Кореї надзвичайний стан і ввів жорсткі обмеження на приватні поїздки громадян за кордон. Я сів на останній рейс і завдяки цьому зміг поїхати до США.

Я подав заявку на отримання американської візи в Японії, але мені знову

відмовили. Пізніше я дізнався причину відмови. У корейського уряду була інформація, що перед самим звільненням Кореї мене було затримано японською колоніальною поліцією за звинуваченням у тому, що я комуніст. Початок 1970-х був часом, коли комунізм поширювався шляхом жорстких дій. Ми відправили місіонерів у 127 країн, але з чотирьох їх видворили. Проповідницька діяльність там могла вартувати життя. Проте я ніколи не здавався і продовжував посилати місіонерів до Радянського Союзу та інших комуністичних країн.

У 1973 році в Чехословаччині сталася жахлива подія. Одночасно було заарештовано близько 30 наших членів, включно з місіонерами. Тоді двадцятичотирирічна Марія Живна у розквіті своїх сил померла в холодній тюремній камері. Вона стала першою мученицею, яка проповідувала Боже слово й загинула в комуністичній країні. Упродовж наступного року ще кілька людей теж загинули у в'язницях. Коли я чув про смерть наших членів у тюрмах, моє тіло просто кам'яніло. Я не міг ані говорити, ані їсти, ані молитися, і сидів, немов істукан. Якби вони не зустрілися зі мною і не слухали моїх проповідей, то не страждали б і не помирили на самоті в холодних в'язницях. Вони проходили через ці муки замість мене. «Чи варте моє життя того, щоб вони помирили замість мене? Як я можу віддячити місіонерам, що були в комуністичних країнах, за той тягар, який вони взяли на себе замість мене?» — питав я себе. Я страшенно засмутився, здавалося, ніби мене кинули в морську безодню. Я побачив перед собою Марію Живну у вигляді жовтого метелика. Жовтий метелик, що втік із чехословацької в'язниці, махав крилами, ніби хотів сказати, що треба бути сильним і підвестися. Проповідуючи слово, навіть із ризиком для власного життя, Марія справді перетворилася з гусені на метелика. Близько 1980 року ми почали називати нашу місіонерську роботу в комуністичних країнах Східної Європи «Місія метелик».

Місіонери, які працювали в таких надскладних умовах, часто отримували одкровення через сни та видіння. Перебуваючи в ізоляції, вони не могли вільно спілкуватися з іншими, тому Бог наставляв їх, підказуючи, яким шляхом їм треба йти. Часто траплялося, що ненадовго

задрімавши, місіонер бачив сон, у якому йому говорили: «Вставай негайно і йди в якесь інше місце». Він слідував вказівці, що отримав уві сні, і згодом з'ясовувалося, що туди, де він відпочивав, приходила таємна поліція. Одного разу я наснився членові церкви, який мене ніколи не бачив; уві сні я вчив його, як треба свідкувати. Пізніше, зустрівши мене вперше, він вигукнув: «Ви та людина, яку я бачив уві сні».

Кім Йон Ун, яка на початку 1959 року вирушила до Сполучених Штатів місіонеркою, їздила, проповідуючи Боже слово, по великих університетах країни. У той час вона познайомилася з Пітером Кохом, німецьким студентом Каліфорнійського університету в Берклі. Після їхньої зустрічі він вирішив припинити навчання та поплив кораблем до Роттердама, щоб почати свою місіонерську роботу в Німеччині.

З Японії послали місіонерів до комуністичних країн Азії. Ми не проводили навіть ніякої спеціальної служби, щоб відзначити від'їзд цих місіонерів, які мали їхати туди, де їхнє життя буде на волосінь від смерті. Мені було дуже боляче це робити, так само, як і штовхати Чве Бон Чуна, він знову спробував незаконно потрапити до Японії під час нашої останньої зустрічі в сосновому лісі за храмом Габса. Батько, якому доводиться спостерігати за покаранням дитини, швидше погодився б прийняти це покарання на себе. Я волів сам поїхати місіонером. Моє серце краялося, коли я посилав членів Церкви туди, де за ними могли не лише спостерігати, але й стратити за їхню релігійну діяльність. Коли місіонери поїхали, я більшість часу проводив у молитві. Щирі молитви були найкращим, що я міг зробити, аби захистити їхнє життя. Місіонерська діяльність в комуністичних країнах була надто небезпечною. Місіонер ніколи не знав, коли комуністична партія може його ув'язнити.

Місіонери, які поїхали до комуністичних країн, навіть не могли сказати батькам, куди вони вирушають. Батьки добре усвідомлювали небезпеку поїздки в ці країни, тому й ніколи б не дозволили своїм дітям туди їхати. Гюнтера Верцера викрило КДБ і депортувало з Радянського Союзу. У

Румунії, де все було під контролем диктатора Ніколае Чаушеску, таємна поліція постійно стежила та перехоплювала телефонні дзвінки наших місіонерів.

Отак доводилося ризикувати своїм життям і життями наших членів, щоб повалити комунізм і побудувати Боже Царство. Однак Сполучені Штати не давали мені візи, бо думали, що я комуніст. Нарешті, у Канаді після подання матеріалів, що ілюструють мою антикомуністичну діяльність, я зміг отримати американську візу.

Причина, чому я проходив через усі ці труднощі, щоб поїхати в США, полягала в боротьбі з темними силами, які спричинили моральну деградацію Америки. Я залишив Корею, щоб воювати із силами зла. У той час усі основні проблеми світу — комунізм, наркотики, моральний занепад і аморальність — змішалися в пекельній суміші. Я заявив: «Я приїхав до Америки як пожежник і лікар. Якщо загориться будинок, треба прийти вогнеборцеві, а якщо хтось захворів, то приїжджає лікар». Я був схожий на пожежника, який поїхав до Америки гасити вогонь аморальності. Але також я був і лікарем, котрий приїхав вилікувати США від недуги, через яку країна втратила Бога та стала на шлях занепаду.

На початку 1970-х Америка була втягнута у війну у В'єтнамі, проти якої виступали активісти. У Сполучених Штатах відбулося серйозне роз'єднання. У пошуках сенсу життя молодь експериментувала з алкоголем, наркотиками та вільним сексом, нехтуючи при цьому своєю вічною душею. Основна релігія, яка мала б направляти молодих людей, не справлялася зі своєю роллю. Вона не могла допомогти молоді припинити своє безцільне блукання й повернутися до нормального способу життя. Гедоністична, матеріалістична культура тягнула багатьох молодих людей вниз, оскільки вони не могли знайти місця, де їхня душа знайшла б спокій.

Незабаром після приїзду до Сполучених Штатів, я проїхав країною з виступами: «Майбутнє християнства» та «Надія Бога для Америки». Звертаючись до широкої аудиторії, я, як ніхто інший, критикував слабкі сторони США.

Я нагадував про те, що заснована на пуританському дусі Америка за двісті років стала найсильнішою країною світу лише тому, що отримала безмежну любов і Боже благословення. Я нагадав аудиторії, що свобода Америки походить від Бога, але сьогодні Америка відвернулася від Нього. «В США є чудові традиції», — сказав я. «Усе, що вам потрібно зробити, це відродити їх». Я поїхав, щоб пробудити дух Америки, врятувати її від знищення та закликати людей, покаючись, повернутися до Бога.

Наше майбутнє пов'язане з океаном

Подорожуючи світом, я планував відкриття бізнесу світового рівня, хоча й нікому про це не казав. З ростом церкви зростала й кількість місіонерських центрів, відповідно суттєво зросли наші затрати, тому нам потрібен був великий бізнес, який би дозволив заробити достатньо грошей. Мандруючи сорока вісьмома штатами Америки, я міркував над тим, який бізнес нам допоможе підтримувати заплановану діяльність.

Добре відомо, що американці їдять м'ясо щодня. Я подивився, скільки коштує корова. Тоді як у Флориді за неї просили 25 доларів, у Нью-Йорку вартість доходила до 400 доларів. Тоді я перевінив ціну одного тунця й виявив, що один синій тунець коштував понад 4000 доларів. Тунець відкладав понад 1,5 мільйона яєць одночасно, тоді як у корови народжувалося всього одне теля за раз. Стало зрозумілим, що ловля тунця набагато кращий бізнес, ніж вирощування худоби.

Однак проблема полягала в тому, що американці їли мало риби. Тоді як японці надзвичайно полюбляли тунця. У США жило багато японців, а дорогі ресторани, якими вони керували, дорого продавали сирого тунця. І все ж були й американці, котрі вчилися насолоджуватися сирою рибою, смакуючи тунця.

Більша частина поверхні нашої планети вкрита океанами, а не сушею. Сполучені Штати омиваються двома океанами, відповідно мають великі рибні ресурси. І на відстані понад 320 кілометрів від узбережжя жодна держава не має територіальних претензій на океан. Будь-хто може вийти в океан на риболовлю. Щоб створити ферму або вирощувати худобу, нам потрібно було б придбати землю, але в океані немає такої

потреби. Усе, що нам було потрібно, — лише човен, на якому ми могли б вийти далеко в море, щоб наловити риби. Океан наповнений тим, що можнаїсти. Також поверхня океану активно використовується для судноплавства. Речі, зроблені в одних країнах світу, перевозяться кораблями в інші з метою торгівлі. Океан — це скарбниця, яка гарантує людству світле майбутнє.

Ми придбали кілька човнів у Сполучених Штатах. Це були не ті великі кораблі, які можна побачити в брошурах, а човни від 10 до 12 метрів завдовжки. Вони могли пливти за тунцем із вимкненими двигунами. Це були рибальські човни розміром з яхту, які не бували в серйозних аваріях. Ми розмістили їх у Вашингтоні, Сан-Франциско, Тампі та на Алясці. Також ми придбали судноремонтний комплекс.

Ми проводили багато досліджень самотужки. Розмістивши по одному човну в кожному регіоні, ми виміряли температуру води. Ми зробили діаграму, яка відображала, скільки тунця було виловлено щодня. Ми не просто використали дані, надані експертами; наші члени самі вийшли на кораблях зібрати інформацію. Також ми використали результати досліджень, проведених університетськими дослідниками у відповідних регіонах. Крім того, я сам їздив у ті райони, жив там і перевіряв усе. Жодні дані не були точнішими за ті, що зібрали ми.

Ми подолали чимало труднощів, щоб провести це дослідження, але не залишили результати тільки для себе. Натомість поділилися ним з іншими рибалками. Ми також розробили нові рибні угіддя. Якщо в одній зоні виловлюють забагато риби, це виснажує її популяцію. Тому важливо переміщатися в інші райони. За короткий час ми суттєво вплинули на рибну промисловість США.

Ми почали ловити рибу у відкритому морі. Наша ідея полягала в тому, що одне судно виходить у море щонайменше на пів року, не повертаючись у порт. Коли корабель наповнювався рибою, наскільки дозволяла його вантажопідйомність, до нього виходило транспортне судно, забиало рибу й поповнювало їжею та паливом. На кораблі були

холодильні установки, у яких можна було довго зберігати рибу.

Наш корабель мав ім'я «Нова надія» і був добре відомий тим, що дозволяв наловити багато риби. Я сам вийшов на тому човні та зловив тунця. Часто люди бояться виходити на човнах у море. Коли я пропонував молодим людям зробити це, вони відразу лякалися.

— У мене морська хвороба, — часто говорили вони.

— Варто мені сісти в човна, і я починаю дрижати й відчувати, що помру. Тому спочатку я сам сів у човна й майже щодня протягом семи років виходив у море. Навіть зараз, коли мені вже дев'яносто років, я люблю виходити в океан, коли маю час. Зараз дедалі більше молодих людей кажуть, що хочуть покататися на човнах. Усе більше жінок прагнуть це зробити. Якщо лідер виконує завдання першим, за ним слідують люди. Тож я став добре відомим ловцем тунця.

Однак сама по собі ловля тунця не має сенсу. Адже його потрібно ще й продати за гарну ціну. Ми створили цех із перероблення тунця, і я навіть сам ним торгував. Ми продавали тунця на вулицях із мобільних рефрижераторів. Оскільки робити це на вулицях було непросто, ми відкривали власні ресторани морепродуктів і продавали тунця безпосередньо споживачам. Коли в нас з'явилися власні ресторани, люди вже не могли ігнорувати нас.

Три з чотирьох найбільших риболовних майданчиків у світі містяться в Сполучених Штатах. Три чверті світових запасів риби у водах поблизу США. Однак у Сполучених Штатах порівняно мало рибалок, а риболовецька промисловість надто недорозвинена. Уряд вжив багато різноманітних заходів з метою підтримки риболовецької галузі, але вони не дали очікуваного ефекту. Влада продавала човни з великою знижкою за умови, що покупці послуговуватимуться ними впродовж двох із половиною років, однак мало хто скористався цією нагодою. Такий стан справ дуже засмучував. Коли ми почали розвивати риболовецьку промисловість, в кожному портовому місті піднявся галас. І це було зовсім не дивно, бо там, де ми починали інвестувати, місцеві

громади стали процвітали. Ми йшли невторованим шляхом до нового світу. І не просто ловили рибу, а крокували дорогою, якою раніше ніхто ще не ходив. Наскільки ж це цікаво — відкривати нові шляхи!

В океані відбуваються постійні зміни. Кажуть, що душа людини безперервно змінюється і вранці, і вночі, а океан міняється щомиті. Саме тому океан є загадковим і красивим. Океан охоплює все на небі та землі. У певному місці океан може створити хмари і потім, пролившись дощем, повернутися назад. Я дуже люблю природу, бо вона ніколи не обманює. Якщо океан високий, він опускається; якщо низький — піднімається. Щоразу він змінює свій рівень, щоби все врівноважити. Навіть важко висловити, наскільки я почуваюся спокійно під час риболовлі. Що може потурбувати нас, коли ми в океані? Що нас може змусити поспішати? У нас багато часу для себе. Усе, що нам потрібно зробити, — це спостерігати за океаном і спілкуватися з ним. Що довше людина перебуває в океані, то глибшим вона відчуває духовний світ. Океан може бути спокійним, а вже за мить швидко змінитися й покритися великими хвилями. У кілька разів вищі за людину, вони піднімуться над човном, ніби поглинаючи його. А бурхливий вітер зі страшним звуком рвоне вітрила.

Але ж замисліться! Навіть коли клекочуть хвилі та дме страшний вітер, риби спокійнісінько сплять собі у воді. Вони віддають себе на розсуд хвиль і не протистоять їм. Я дізнався про це від риб. Мені не страшно, хоч би якими сильними були хвилі. Я просто дозволяю хвилям нести мене. Я злився в одне ціле з човном, і ми віддалися хвилям. І тоді моє серце перестало тремтіти, хоч які великі здіймалися хвилі. Океан був настільки чудовим учителем у моєму житті, що я створив програму «Океанський виклик», яка виховує в молоді лідерські навички, котрі дає океан.

Преподобний Мун — насіння для нової американської революції

Перша реакція американців на мене була досить холодною. Вони саркастично питали, як релігійний лідер із Кореї, незначної країни, що ледь пережила голод і війну, наважився закликати американців покаятися.

Американці були не єдиними, хто виступив проти мене. Дії «Червоної армії Японії», пов'язаної з міжнародними комуністами, були особливо радикальними. Її представників спіймали ФБР, коли ті намагалися прокрастися до семінарського центру в Бостоні, де я часто зупинявся. Було так багато спроб завдати мені шкоди, що мої діти не могли ходити до школи без охоронців. Через тривалі загрози моєму життю певний час я виступав, стоячи за куленепробивним склом.

Попри таку опозицію, серія виступів чоловіка з маленькими очима зі Сходу здіймала дедалі більше галасу. Люди почали слухати вчення, яке абсолютно відрізнялося від того, що вони звикли чути до того. Лекції про основоположні принципи Всесвіту і заклик до пробудження духу засновників Америки були ковтком свіжого повітря для американців, які прямували в безодню аморальності та ліні.

Завдяки моїм лекціям в американців відбулася революція свідомості. Молоді люди стригли своє довге до плечей волосся, голили неохайні бороди і йшли за мною, називаючи мене «Батьком Муном» або «Преподобним Муном». Зміни зовнішнього вигляду ведуть і до змін

душі. Отже, Бог почав входити в душі молоді, яка занурилася в алкоголь і наркотики.

Лекції слухала молодь із найрізноманітніших верств і деномінацій. Якби під час своїх проповідей я спитав: «Чи є тут пресвітеріани?», піднялося б багато рук і почулося б: «Так, так». Якби я запитав: «Чи є католики?», руки знову піднялися б. Коли б я запитав: «Як щодо південних баптистів?», багато людей знову відповіли б: «Я. Я». А я питав їх: «Чому ви приходите на мої проповіді замість того, щоб слухати їх у своїх церквах? Повертайтеся додому та йдіть до своїх церков, щоб почути Боже слово». На що мені відповідали з аудиторії: «Ми хочемо почути преподобного Муна!».

На наші служіння почало збиратися дедалі більше людей. Прийшли навіть деякі служителі пресвітеріанських і баптистських церков, приводячи із собою молодих вірян. Минав час, і преподобний Мун став образом, що символізує революцію свідомості в американському суспільстві.

Я навчав американську молодь, як долати труднощі, дотримуючись принципу, що, перш ніж керувати Всесвітом, людина повинна вміти керувати собою. У ті бентежні часи моє вчення принесло нове натхнення американській молоді. Вони гучно висловлювали свою згоду моїм посланням про сексуальну чистоту та істинні сім'ї. Вони приймали це все з таким захопленням, що я аж пітнів від хвилювання.

«Ви хочете нести хрест страждань?», — запитав я їх. «Ніхто не хоче йти хресним шляхом. Ваша душа може прагнути йти цим шляхом, але ваше тіло волатиме: «Ні!»». Те, що приємне для ока, не означає, що це добре для серця. Є багато речей, які можуть зовні виглядати гарно, тоді як у своїй суті є потворними й поганими. Якщо зрозумієте, що крокуєте шляхом, на якому шукаєте тільки те, що приємне для ока, негайно зупиніться і скажіть собі: «Ах ти, пройдисвіт!» Якщо ви прагнете їсти тільки те, що вам подобається, обмежте себе та посваріть своє тіло, кажучи: «Ах ти, негідне». Хіба молодих людей не приваблює

протилежа стаття? У цих випадках ви повинні рішуче протистояти таким бажанням. Якщо людина не може контролювати себе, вона нічого не досягне у своєму житті. Якщо ви зруйнуєте себе, то зруйнується Всесвіт.

Я закликав їх керуватися девізом, який обрав собі ще замолоду: «Перш ніж прагнути панувати над Всесвітом, навчись досконало володіти собою». Америка була багатою країною і стала одержима матеріальними благами. Я стояв у вирі цієї матеріальної цивілізації та наголошував про душу. Ви не побачите душі та не зможете потримати її в руках. Проте саме вона веде нас по життю. Без душі ми ніщо. Тоді я говорив про істинну любов, любов, зосереджену на Богові, яка має спрямовувати нашу душу. Я вчив, що ми можемо бути справді вільними лише тоді, коли, керуючись істинною любов'ю, маємо чітке розуміння того, хто ми є, і практикуємо самоконтроль.

Я навчав цінувати працю. Праця — це не страждання, а процес творіння. Причина того, що людина, працюючи все життя, відчуває щастя, полягає в тому, що праця пов'язана зі світом Бога. Працюючи, люди роблять щось нове, використовуючи те, що створив Бог. Якщо ви вважаєте, що те, що ви робите, це подарунок для Бога, то робота стає в радість. Багато представників американської молоді настільки звикли до заможного життя, яке їм забезпечила гедоністична цивілізація, що не відчували радості від роботи. Тож я навчав їх працювати з радістю.

Я пробуджував у них любов до природи. Молоді люди, особливо ті, які живуть у містах, опинилися в оточенні розбещеної культури, поневолені егоїстичним життям, тому я розповідав їм про цінність природи. Бог створив природу і звертається до нас через неї. Нищити природу заради миттєвої насолоди або незначної суми грошей — це гріх. Руйнація природи отруює життя наших нащадків і робить його важким. Ми маємо повернутися до природи і почути її голос. Я казав молоді Америки, що, відкриваючи свої душі та слухаючи природу, ми можемо почути Боже слово.

Червона армія Японії (яп. ніхон секігун) — міжнародна ультраліва терористична організація нового лівого спрямування в Японії, яка існувала з 1971 до 2001 року.

Пам'ятник Вашингтону, 1976 рік

У вересні 1975 року в Беррітауні, на північ від Нью-Йорка, ми заснували Теологічну семінарію об'єднання. В основу діяльності семінарії було покладено міжрелігійну співпрацю. У ній працювали професори, які представляють іудаїзм, протестантизм, католицизм, східне православ'я та східну філософію. Коли вони читали лекції про власні релігії, наші студенти ставили їм дуже непрості питання. Заняття завжди ставали форумом інтенсивних дебатів.

Збираючись разом і проводячи дискусії, представники всіх релігій почали позбавлятися власних упереджень і краще розуміти один одного. Талановита молодь, закінчивши магістратуру в нашій семінарії, вступила до докторантур Гарвардського, Єльського та інших провідних університетів США. Сьогодні вони стали людьми, здатними очолити релігійний світ на глобальному рівні.

У 1974 та 1975 роках мене запросили виступити на Капітолійському пагорбі. Я говорив перед членами Палати представників на тему «Єдина країна під Богом». Я звертався до конгресменів з тим самим посланням, що й до молоді на вулицях, кажучи: «Америка народилася з Божого благословення. Однак це благословення було дано не лише американцям. Це було Боже благословення для всього світу, передане через Америку. Розуміючи принцип цього благословення, Америка повинна жертвувати заради порятунку світу. Для цього потрібно пробудитися, щоб повернутися до духу засновників Америки. Християнство, розділене на десятки конфесій, має об'єднатися й увібрати всі релігії та відкрити нове майбутнє для світової цивілізації». Я був першим іноземним релігійним лідером, якого запросив виступити

Конгрес США. Після того, як мене запросили вдруге, значно більше людей захотіло дізнатися, хто такий преподобний Мун з Кореї.

Наступного року, 1 червня 1976-го, з нагоди двохсотріччя заснування США ми провели святкування на стадіоні Янкі в Нью-Йорку. У той час ситуація в Америці була не вельми сприятливою, щоб відзначати свій ювілей. Над Сполученими Штатами нависла загроза комунізму, а американська молодь поринула в наркотики та вільний секс, геть забувши про Божі прагнення. Я відчував, що Америка серйозно хвора. Тож пішов на святкування, відчуваючи себе хірургом, який розрізав хворе серце Нью-Йорка.

У день святкування була злива, сильний вітер розніс декорації по всьому полю стадіону, але ніхто не намагався сховатися від дощу. Музичний гурт почав грати і співати пісню «Ти моє сонячне світло» (You Are My Sunshine), й усі присутні підхопили цей спів. Незважаючи на те, що люди промокли вщент, усі співали пісню про сонце. Їхні уста співали про сонце, а очі плакали. Це була мить, коли дощ і сльози змішалися. Неймовірно, та, коли я вийшов на сцену, щоб виступити, здавалося, Бог почув цей спів, і сонце пробилось крізь дощові хмари.

Я займався боксом, коли був у школі. Гарний боксер може отримати багато ударів, але виявиться, що він не постраждав. Однак, якщо вам вдасться зробити твердий аперкот, навіть найсильніший боксер похитнеться. Я розраховував, що зможу дати США солідного аперкоту. І відчув, що потрібен значно більший мітинг, ніж ми збирали до того, щоб ім'я «Мун Сон Мьон» закарбувалося у свідомості Америки.

Вашингтон — столиця Сполучених Штатів. Прямо навпроти Капітолію є обеліск, який називається монумент Вашингтону. Це споруда у формі загостреного олівця. Між монументом і меморіалом Лінкольна простягається велика трав'яна галявина. Це місце є серцем Америки. Саме там і я запланував провести великий мітинг.

Однак, щоб провести цей мітинг, нам потрібен був дозвіл уряду США та

поліції національного парку США. Більшість американських чиновників не дуже мене любили. Раніше я розміщував у газетах матеріали, які закликали людей Америки пробачити колишньому президентові Річарду Ніксону, якого підштовхнули до кризи через інцидент Вотергейту. Цей погляд був у край непопулярним. Тож уряд США відмовляв нам, і лише за сорок днів до події ми нарешті отримали дозвіл.

Наші члени намагалися зупинити мене, кажучи, що це занадто амбітний план. Національна алея, котра оточує монумент Вашингтону, це відкритий парк у центрі міста. Широка галявина вкрита травою, на якій майже немає дерев. Якщо юрба збереться не надто численна, то це буде очевидно для всіх. Щоб заповнити таку велику територію, слід було б зібрати сотні тисяч людей. Наші члени намагалися зрозуміти, наскільки це можливо. Адже до цього тільки дві людини провели масштабні заходи на Національній алеї. Доктор Мартін Лютер Кінг-молодший провів мітинг за громадянські права на сходах меморіалу Лінкольна. Другим був преподобний Біллі Грем, який також організував там велелюдне зібрання. Тож це було дуже символічне місце. Це було місце, якому я кинув виклик.

Я безупинно молився за цей мітинг. Я чотири рази переписував промову, яку повинен був виголосити. За тиждень до події в мене все ще не було чіткого розуміння, про що саме я маю казати. Нарешті, за три дні до події я завершив написання тексту. Зазвичай я виступаю без підготовлених промов. Однак цього разу я відчував, що маю вчинити по-іншому. Я знав, чим усе закінчиться, але був абсолютно впевнений, що це вельми важлива подія.

Я ніколи не забуду, що сталося в той день, 18 вересня 1976 року. Люди почали приходити до монумента Вашингтону ще удосвіта. Зібралось близько трьохсот тисяч. Важко було збагнути, звідки взяли всі ці люди. Вони мали різний колір волосся та шкіри. Усі раси, які Бог послав на землю, зібралися того дня на мітинг. Без сумніву, це була подія глобального масштабу.

Стоячи перед усіма, хто зібрався, я сказав: «Двісті років Бог готував Америку. Настав час пробудитися. Америка мусить виконати свою глобальну відповідальність. Озброївшись Божизмом, ви повинні звільнити комуністичний світ і, нарешті, побудувати Боже Царство на землі». Мій виступ багато разів переривали криками й оплесками.

Журнал «Ньюсвік» у щорічному фотоогляді основних подій 1976 року виставив мою фотографію, назвавши мене частиною відродження 1970-х років. З іншого боку, дедалі більше людей почало дивитися на мене з обережністю і страхом. Для них я був таким собі дивним чарівником, який приїхав зі Сходу. Я не був білою людиною, котрій вони могли вірити та йти за нею. Той факт, що я говорив речі, які певною мірою відрізнялися від того, що вони чули у своїх церквах, змусив їх відчувати невпевненість. Зокрема, вони не могли допустити ситуації, коли молоді білі люди виявляли повагу і слідували за азіатом із гострими очима у формі риби. Про мене почали поширювати чутки, що я промиваю мізки невинним молодим білим людям. Група, яка виступала проти мене, зібралася на задньому плані, за тими, хто висловлював свою підтримку. Я знав, що скоро зіткнуся з новою кризою. Однак я не боявся, бо все робив правильно.

США добре відомі як країна свободи й рівності, куди люди всіх рас приїждять, щоби втілити американську мрію. Та насправді існує велике протистояння, причина якого криється в расовій та релігійній дискримінації. Це хронічні хвороби, які мають глибоке коріння в історії Америки, тому їх набагато важче вилікувати, ніж матеріалізм і соціальні захворювання на кшталт аморальності, які виникли внаслідок достатку 1970-х років.

У ті часи я часто відвідував афро-американські церкви, намагаючись сприяти екуменічній гармонії. Серед чорних лідерів були й ті, хто, на кшталт доктора Кінга, докладав зусилля, щоб покінчити з расовою дискримінацією і втілити Божий світ миру.

Деякі з цих служителів мали зображення з підвалів рабських ринків, що

існували сотні років до того, як були заборонені. Одне з них зображало спаленого живцем чорного чоловіка, що висів на дереві. На іншому були голі чорні чоловік і жінка, котрих потенційні рабовласники розглядали як товар. Було зображення, де чорна дитина волає, коли її забирають у матері. Важко навіть повірити в те, що люди здатні поводитися настільки по-варварськи, як це було зображено.

— Зачекайте й побачите, — сказав я на зібранні в Чикаго 24 жовтня 1975 року, — протягом наступних тридцяти років у США буде президент, народжений у міжрасовій чорно-білій родині.

Те, що я пророкував тоді, стало реальністю Америки, коли відбулася інавгурація президента Барака Обами, який більшу частину свого дорослого життя провів у Чикаго. Це пророцтво не здійснилося безпідставно. Багато людей пролило кров і піт, щоб покласти край боротьбі між расами, і нарешті ці зусилля дали плоди.

Хоч як дивно, але низка служителів відомих церков Америки прийшли і привели свою паству на мітинг біля монументу Вашингтону. Вони вирішили, що моє послання виходить за межі конфесій і що я надихаю молодих людей. Я закликав усіх вийти за межі відмінностей власних деномінацій або релігії, і саме це й відбулося під час цієї події. Мітинг біля монументу Вашингтону був не чим іншим, як дивом. Триста тисяч людей, які зібралися на мітинг, зробили цю подію однією з найбільших в історії Національній алеї.

Гедонізм (від грец. – задоволення) — напрям у етиці, згідно з яким ціннісним критерієм моралі визнається задоволення (насолада) або уникнення страждань.

Не плачте за мною, плачте за світом

Зло завжди крокує поруч із добром. Євреї в Америці домальовували вуса на моєму зображенні, намагаючись зробити мене схожим на Гітлера. Вони називали мене «антисемітом» і стверджували, що я виступав проти євреїв. Також виникла проблема і з християнами. Оскільки дедалі більше молоді та священників почали слідувати за мною, прагнучи вивчити наше вчення, традиційні американські церкви теж стали мене переслідувати. Американські ліві сили так само виступили проти мене, бо я закликав США виконати свою відповідальність і припинити поширення комунізму світом. Вони теж почали шукати шляхи, щоб зупинити мою діяльність.

Чим більше зростала наша популярність, тим більше почало з'являтися всіляких побоювань і упереджень. Молоді люди, надихнувшись моїм ученням, залишали університети або йшли з роботи й подорожували країною, читаючи лекції та збираючи кошти для нашої діяльності. Зрозуміло, що батьки хвилювалися про їхнє благополуччя.

Більш того, у Сполучених Штатах вирувала криза, викликана Вотергейтським скандалом. Я зустрівся з президентом Річардом Ніксоном, щоб закликати його спрямовувати американський народ, керуючись волею Бога. Я вмовляв американців «пробачити, любити й об'єднатися» навколо позиції президента. Це викликало обурення ЗМІ лівого спрямування. Те, що раніше не було проблемою, раптово навалилося на мене. Водночас консерватори сказали, що я занадто ліберальний і що моє вчення руйнує традиційні цінності.

Християни були незадоволені новим тлумаченням хреста. Адже я навчав, що Ісус прийшов як Месія, його розп'яття і смерть на хресті не

були Божою волею. У Бога не було плану побудувати мирний світ для людства через розп'яття Ісуса. Якби Ізраїль прийняв Ісуса як Месію, Ісус створив би мирний світ, об'єднавши культури й релігії Сходу і Заходу. Однак Ісус помер на хресті, й Божа робота повного спасіння відклалася до Другого пришествя. Саме це моє нове трактування розп'яття викликало неабияке протистояння. Не тільки традиційні церкви, але й єврейська громада стали вважати мене своїм ворогом. Вони вишукували найрізноманітніші шляхи, щоб видворити мене зі США.

Зрештою, мене знов ув'язнили. Я лише намагався відродити моральність Америки й витягти її із прірви, відповідно до волі Бога, але мене звинуватили в тому, що я не сплачував податків. На той час мені було далеко за шістдесят.

Протягом першого року, коли я був в Америці, гроші, отримані як пожертви з усього світу, я поклав на рахунок у ньюйоркському банку. У Сполучених Штатах це досить поширена практика, коли церковні фінанси перебувають на рахунку релігійного лідера. Отже, за кошти, які лежали на цьому рахунку протягом трьох років, нарахували відсотки і мене звинуватили в несплаті податків на суму близько 7500 доларів. Зазвичай за таке стягується штраф, але мене 20 липня 1984 року ув'язнили до федеральної виправної установи в Данбері, у штаті Коннектикут.

За день до ув'язнення в Данбері я провів останню зустріч членів у навчальному центрі Бельведер у Террітауні, що у штаті Нью-Йорк. Члени церкви заповнили будівлю й молилися у сльозах за мене. Того дня в Бельведері зібралися тисячі моїх послідовників. Сповнений рішучості, я сказав їм не падати духом.

— Я невинний. Я не зробив нічого поганого. Я бачу яскраве світло надії, що піднімається на Данбері.

— Не плачте за мною, а плачте за Америкою. Любіть Америку й моліться за Америку, — сказав я їм.

Я стояв перед засмученими молодими людьми, піднявши кулаки на знак

надії.

Заява, яку я зробив перед ув'язненням, викликала великий ажіотаж серед релігійних людей. Започаткувавши «Товариство спільного страждання», вони масово молилися на мою підтримку. Завдяки діяльності «Товариства спільного страждання» серед вірян усіх деномінацій і конфесій прокотилася хвиля підтримки і стурбованості нападом на релігійну свободу в Сполучених Штатах.

Мені не було чого боятися, коли я йшов до в'язниці. Я знаю життя в неволі. Однак люди, які були поруч зі мною, відчували все зовсім по-іншому. Вони хвилювалися про те, що мої затяті опоненти можуть посягнути на моє життя. Але я прямував до тюрми з високо піднятою головою.

Вотергейтський скандал — політичний скандал у США 1972—1974, що закінчився єдиною в історії США відставкою президента країни Річарда Ніксона. Скандал виник через спроби адміністрації Ніксона приховати свою причетність до злочину штаб-квартири Національного комітету Демократичної партії у Вашингтоні.

«Чому мій батько повинен сидіти у в'язниці?»

Навіть перебуваючи у в'язниці Данбері, я дотримувався мого принципу «жити заради інших». Прокинувшись рано-вранці, я прибирав там, де було брудно. Під час їди інші нахилялися над тарілкою іноді дрімали або спілкувалися між собою, але я сидів із гідністю, тримаючи спину прямо. Коли мені давали роботу, я трудився більше, ніж решта і спостерігав, як працюють інші. У вільний час я читав Біблію. Один в'язень, побачивши, як я і вдень і вночі читаю Біблію, сказав мені: «Це ваша Біблія? А ось моя Біблія. Подивіться!» Він кинув мені журнал. Це було порнографічне видання «Хастлер».

У в'язниці мене знали як людину, котра мовчки працює. Я читав книги та медитував. Через три місяці в тюрмі завдяки моєму ставленню я подружився з ув'язненими та наглядачами. Я потоваришував з людиною, яка вживала наркотики, і з ув'язненим, який сказав мені, що порнографічний журнал — то його Біблія. Через місяць-два арештанти почали ділитися зі мною тим, що їм приносили в передачах. Як тільки ми змогли відкрити душі один одному, у в'язницю неначе прийшла весна.

Насправді Сполучені Штати не прагнули відправити мене в буцегарню. Мені висунули звинувачення, коли я поїхав до Німеччини і був за межами США. Тож вони б задовольнилися, якби я просто не повернувся. Їхня мета полягала не в тому, щоб ув'язнити мене, вони намагалися просто випроводити мене з країни. Коли я став відомим як «Преподобний Мун», то кількість моїх послідовників неконтрольовано почала зростати. Тому мене намагалися зупинити, створюючи перешкоди на моєму шляху. Так само, як і в Кореї, я став клопотом для існуючих церков. Оскільки я знав, що їхня мета полягає саме в тому,

щоб зупинити мене, я вирішив повернутися в Америку й піти до в'язниці. Адже в мене були справи, які неодмінно треба було зробити в Сполучених Штатах.

Я вважаю, що опинитися у в'язниці — це не так і погано. Якщо я хочу, щоб людина, яка ридає в розпачі, покалася, спочатку я сам маю пролити сльози. Не пройшовши самотужки через відчайдушні ситуації, я не зможу примусити інших підкоритися Богові. Адже шляхи Господні незбагненні. Після того, як мене ув'язнили, сім тисяч священників та інших релігійних лідерів звинуватили уряд США в порушенні релігійної свободи й почали докладати зусилля, щоби врятувати мене. Серед них був преподобний Джеррі Фолвелл із Південної баптистської церкви, який представляв консервативне християнське крило Сполучених Штатів, і доктор Джозеф Лоурі, котрий молився за благословення під час інавгурації президента Обами. Вони очолили боротьбу за моє звільнення. Крім того, моя дочка Ін Джін — молода дівчина 20 років, йшла разом із ними. Виступаючи перед сімома тисячами священників, вона у сльозах прочитала свого листа до мене.

«Вітаю. Я Мун Ін Джін, друга дочка преподобного Мун Сон Мьона. 20 липня 1984 року все виглядало так, немов у нашій родині настав кінець світу. Це був день, коли мого батька ув'язнили в Данбері. Я не могла навіть собі уявити, що подібне може статися з моїм батьком, особливо в Америці — вільній країні, яку мій тато дуже любив і якій щиро служив. Мій батько багато працював відтоді, як приїхав до США. Я майже ніколи не бачила, щоб він спав. Щодня він рано встає, молиться і працює. Я ніколи не бачила, щоб хтось працював із більшою відданістю заради майбутнього Америки і для Бога. Однак Америка ув'язнила мого батька у Данбері. Чому він повинен сидіти в Данбері? Він ніколи не переймався власними стражданнями. Його життя було сповнене слізьми та муками, оскільки він прагнув виконати Божу волю. Зараз йому вже 64 роки. Єдиним його злочином було те, що він любив Америку. Але зараз він мис або посуд у тюремній їдальні, або підлогу. Минулого тижня, коли я відвідувала батька, то вперше побачила його в арештанській робі. Я не могла зупини моїх сліз. І тоді батько сказав, щоб я не плакала за ним, а

молилася за Америку. Він сказав мені зібрати увесь мій гнів і сум і перетворити їх на могутню силу, яка зробить цю країну справді вільною. Він сказав, що під час ув'язнення здолає будь-які труднощі і будь-яку несправедливість, але нестиме цей хрест. Свобода релігії є основою всіх свобод. Я щиро вдячна всім присутнім за підтримку релігійної свободи».

За хорошу поведінку мені зменшили покарання на шість місяців і звільнили після тринадцяти місяців. У день, коли я вийшов із в'язниці, у Вашингтоні, округ Колумбія, відбувся бенкет на честь мого звільнення. Близько 1700 християнських священників та єврейських рабинів зібралися й чекали на мене. У своєму виступі я ще раз наголосив на важливості вийти за рамки власної релігії або конфесії. Я звернувся із закликом до всього світу, абсолютно не переймаючись реакцією тих, хто виступав проти мене.

«Бог не належить жодній конфесії. Він не обмежує себе якимись другорядними аргументами різних доктрин. У великому батьківському Шімджон Бога немає відмінностей залежно від національності чи раси. У ньому немає стін між народами чи культурами. Навіть сьогодні Бог продовжує робити все можливе, щоб обійняти всіх людей світу як Своїх дітей. Сьогодні Америка сповнена расових проблем і проблем, пов'язаних зі втратою цінностей і моральною деградацією. Досить гостро стоять питання духовної спраги та занепаду християнської віри, а також питання атеїстичного комунізму. Ось чому я відгукнувся на Божий заклик і приїхав у цю країну. Сьогодні християни мають пробудитися і стати одним цілим. Переглянувши роль, яку вони відігравали дотепер, священники мають покаятися. Ситуація, що склалася дві тисячі років тому, коли Ісус прийшов і закликав людей покаятися, повторюється сьогодні. Ми мусимо виконати ту важливу місію, яку Бог дав Америці. Ми не можемо залишити все як є. Потрібна нова реформа».

Коли я вийшов із в'язниці, то не залишилося нічого, що могло мене стримувати у моїй діяльності. Щоб застерегти грішну Америку, я став робити ще гучніші заяви. Я багато разів наполегливо наголошував, що

єдиний спосіб оживити США — це відродити Божу любов і моральність.

Я не зробив нічого поганого, але був ув'язнений, однак і в цьому була Божя воля. Після мого звільнення ті, хто докладав для цього багато зусиль, по черзі приїжджали до Кореї дізнатися більше про те, що я роблю. Вони приїздили, щоб зрозуміти, чому дух преподобного Муна приваблював так багато молоді в Америці. Повернувшись до Сполучених Штатів, 120 із цих священників організували «Конференцію американського духовенства з лідерства» (American Clergy Leadership Conference).

Глава 5. Істинні сім'ї виховують істинних людей

Моя дружина Хан Хак Джа

Перший раз, коли я побачив свою дружину, вона була чотирнадцятирічною юною дівчиною, яка щойно закінчила початкову школу. Вона була спокійною дитиною, яка ніколи не підвищувала голосу й ніколи не прагнула привернути увагу до себе. Вона завжди ходила тим самим шляхом до церкви й назад. Коли її познайомили зі мною, мені сказали, що вона є донькою однієї із членкинь нашої церкви пані Хон Сун Е.

— Як тебе звати? — запитав я її.

— Мене звуть Хан Хак Джа, — відповіла вона чітким голосом.

— Отже, Хан Хак Джа народилася в Кореї! — сказав я в той момент, перш ніж навіть зрозумів, що відбувається. Я повторив це тричі.

— Боже! Дякую Тобі за те, що Ти послав до Кореї таку чудову жінку Хан Хак Джа, — помолився я потому.

— Хан Хак Джа, боюся, тобі доведеться багато жертвувати, — мовив я, дивлячись на неї.

Усе це вирвалося з моїх вуст спонтанно. Пізніше пані Хон поділилася, що для неї було дивно чути, як я тричі повторював одне й те саме під час першої зустрічі з її дочкою. Моя дружина теж пам'ятає ту першу коротку зустріч і зберегла її у своєму серці. Вона сказала, що пам'ятає все ледь не дослівно, немов це була особиста проповідь лише для неї. Дружина відчула, що отримала важливе одкровення про своє майбутнє, яке вона не могла забути.

Її мати походила з родини пресвітеріанських вірян, тому зростала в християнській сім'ї. Вона народилася, як і я, в Чонджу, але жила в Анджу, поки не приїхала до Південної Кореї під час Корейської війни. Моя дружина відвідувала католицьку школу медсестер. Мені розповідали, що в школі дотримувалися таких суворих правил, ніби це

був монастир. У Хан Хак Джа був спокійний характер. Коли її виховувала мати, вона ніколи нікуди не ходила, крім школи та нашої церкви.

Мені вже виповнилося сорок років, і я відчув, що настав час одружитися. Усе, що мені потрібно було зробити, це дочекатися, доки Бог скаже: «Час настав, одружуйся!», і тоді зробити, як було сказано. Джі Син До, літня жінка, членкиня нашої церкви, у жовтні 1959 року почала готуватися до моїх заручин, хоча нареченої досі ще не було. Інша членкиня, яка сім років молилася про дружину для мене, одного разу сказала мені, що їй наснився сон, у якому вона побачила, що Хан Хак Джа була моєю дружиною.

Пані Джі розповіла мені про свій дивний сон.

— Що це за сон? — вигукнула вона. — Я бачила, як летіли сотні журавлів. Я намагалася відмахнутися від них, але вони наблизилися і врешті-решт вкрили вас своїм білим пір'ям. Можливо, це якийсь знак? «Хак» у імені Хан Хак Джа — це китайський ієрогліф, що означає «журавель».

Потім Хан Хак Джа приснився сон, у якому я з'явився і сказав їй: «День близько, тож готуйся». Пізніше моя дружина розповіла, що уві сні вона сором'язливо відповіла мені: «Дотепер я жила відповідно до волі Бога. І далі я теж буду слідувати Його волі, як Божий слуга, хай би якою вона була».

Через кілька днів після того, як моїй майбутній нареченій наснився цей сон, я попросив пані Хон привести її до мене. Це була наша перша зустріч відтоді, як я познайомився з нею, коли їй було чотирнадцять років. Під час зустрічі я попросив Хан Хак Джа намалювати картину. Навіть не замислившись, вона взяла олівець і почала малювати на аркуші паперу. Закінчивши, поклала картину переді мною, і я був справді вражений тим, що побачив. Я подивився на сором'язливий вираз її обличчя, воно було справді вродливим. Її душа була такою ж вражаючою, як і картина, яку вона намалювала. Того дня я поставив молодій дівчині багато запитань, і щоразу вона відповідала спокійно й

чітко. Декілька днів потому я покликав Хан Хак Джа знову. Стоячи переді мною, вона навіть не підозрювала, чому я її покликав.

— Завтра вранці в нас буде церемонія одруження, — сказав я.

— Справді? — почув я спокійну відповідь. Вона не ставила ніяких питань і навіть не намагалася заперечувати. Хан Хак Джа виглядала людиною, якій не притаманний опір. Настільки чистою і слухняною вона була. Відтоді і дотепер, коли справа стосується Божої волі, її рішучість непохитна.

Ми були заручені 27 березня 1960 року, а два тижні потому, 11 квітня, відбулася церемонія нашого одруження. Я був одягнутий у «самокванде», а Хан Хак Джа була в традиційному корейському вбранні, яке включало весільну корону «чокдурі». Моя наречена була молодша за мене на двадцять три роки, в сімнадцять її гарне обличчя зі стиснутими губами виглядало вражаюче.

Під час церемонії я сказав Хан Хак Джа, що в неї попереду важкий шлях.

— Я думаю, ти розумієш, що наш шлюб буде не схожим на будь-який інший. Ми одружуємося, щоб виконати Божу місію і стати Істинними Батьками, а не просто прагнути щастя двох людей, як це відбувається в інших сім'ях у цьому світі. Бог хоче побудувати Царство Небесне на землі через істинну сім'ю. Для того, щоб стати Істинними Батьками і відкрити ворота в Царство Небесне, нам потрібно буде пройти важким шляхом. Цим шляхом ще ніхто в історії не ходив, тож навіть я не знаю, що на нас чекає на ньому. Протягом наступних семи років тобі доведеться пережити багато дуже складних ситуацій, які буде не просто витримати. Ні на мить не забувай, що наше життя відрізняється від життя інших. Не роби нічого, навіть якихось дрібниць, не обговоривши зі мною, і виконуй усе, що я тобі скажу.

— Я готова. Будь ласка, не хвилюйтеся ні про що, — відповіла вона.

Велика рішучість була написана на обличчі дружини. Важкі випробування почалися вже наступного дня після нашого весілля.

Перша проблема, з якою зіткнулася Хан Хак Джа, полягала в тому, що вона не могла бачити свою матір. Моя дружина, її мати й бабуся були одними доньками в родоводі. Тому взаємини між матір'ю та дочкою були дуже близькими. Щоб дружина могла виконати свою громадську місію і розвинути концентрацію на Божій волі, я попросив її упродовж трьох років вести аскетичне життя.

— Не приходьте часто до своєї доньки. Щоби протягом цих трьох років ви не траплялися мені на очі, — сказав я тещі.

У цей час дружина не повинна була бачитися не тільки зі своєю матір'ю, але й із родичами. Позаяк я вважав, що особиста прив'язаність або пліткування з рідними може завадити моїй дружині виконати свою відповідальність у ролі матері церкви. Її серце мало бути присвячено лише чоловіку.

Я на три роки орендував для Хан Хак Джа кімнату в будинку одного із наших членів. Вона не могла приходити до церкви частіше ніж раз на день. Незважаючи на це, коли дружина навідувалася ввечері, то заходила до церкви через головні двері, а потім тихенько виходила через бічні. Я часто брав участь у богослужіннях або молився всю ніч, тому досить рідко бував удома. У той час дивні чутки про мене продовжували ширитися, тому моїй молодій дружині було геть не просто.

Коли ми укладали шлюб, по всій Кореї вже налічувалося 120 відділень нашої церкви, і вона була в усіх на слуху. Одначе навіть у нашій церкві були ті, хто критикував наш шлюб. Дехто заздрих Хан Хак Джа, дехто ненавидів її та розпускав різні плітки.

Немов того, що дружина жила окремо в чужому домі, було недостатньо, замість неї мене всюди супроводжували старші жінки нашої церкви. Завдяки цьому люди перестали пліткувати про неї. Зрештою, моє, здавалося б, холодне ставлення до дружини поклало край усій критиці та заздощам до неї. Насправді люди почали співчувати Хан Хак Джа.

Наприклад, дехто з наших членів критикував мене через те, що я не міг піти до дружини, коли вона, народивши нашу першу доньку, страждала після пологів і тремтіла від холоду в неопалюваній кімнаті.

— Це вже занадто, — казали мені. — Якщо ви одружилися, то хіба не маєте жити разом? Невже так важко бодай бачитися з нею?

Люди, які раніше критикували Хан Хак Джа, один за одним почали ставати на її бік.

Незважаючи на юний вік моєї дружини, було вкрай потрібно, щоб вона пройшла суворе навчання. Коли вона жила зі мною, у неї не було і хвилинки вільного часу. Вона постійно перебувала в напрузі, ніби йшла по тонкій кризі, питаючи: «А чи буде все добре сьогодні? Чи буде все добре завтра?» Оскільки Хан Хак Джа мала втілити Божий стандарт материнської любові, я виправляв кожне її неправильне слово. Іноді дружині доводилось поступатися навіть прив'язаністю до мене заради втілення її вічної місії. Усе це було задля того, щоб вона стала Істинною Матір'ю, але я впевнений, це завдало їй багато болю.

Навіть не замислюючись, я міг мимохідь щось сказати дружині, тоді як вона мала діяти відповідно до кожного мого слова. Саме тому я впевнений, що вона зазнала та пододала чимало страждань. Нам знадобилося сім років, щоби пристосуватися одне до одного. Я знову переконався, що найголовнішим у шлюбі є довіра. Адже саме вона дозволяє двом людям стати одним цілим.

Самокванде — традиційний корейський одяг державних посадовців часів династії Чосон. Згодом чоловіки почали вдягати його під час весільної церемонії.

Незрівнянна внутрішня краса

Після нашого одруження ми з Хан Хак Джа дали одне одному обіцянку. Ми дійшли згоди, що, хай би якими засмученими або знервованими були, все ж не маємо давати й натяку комусь подумати: «Схоже, що преподобний і пані Мун посварилися». Ми домовилися, що наші діти не побачать жодних ознак того, що ми посварилися. Діти — це Бог. Діти — маленькі Боги любові. Тому, коли дитина кличе: «Мамо!», ви маєте завжди з усмішкою відповідати: «Слухаю тебе».

Подолавши такий складний шлях протягом семи років, дружина утвердилася як мати. Усі плітки про неї зникли, і в нашу сім'ю прийшло мирне щастя. Хан Хак Джа народила чотирнадцять дітей і любить кожного з них до безтями. Коли вона далеко від дому під час наших турне з виступами та в місіонерських справах, то щодня надсилає листи або листівки нашим дітям.

Попри те, що виховати чотирнадцять дітей було надзвичайно складно, упродовж цих сорока років дружина ніколи не скаржилася. Кілька разів під час пологів мені довелося бути за кордоном. Тому ці непрості часи вона переживала на самоті. Були дні, коли я нічого не міг зробити для дружини. Один із членів якимось написав мені про її складне фінансове становище. Він хвилювався через те, що Хан Хак Джа їсть не достатньо. Навіть у тій ситуації моя дружина ніколи не скаржилася на труднощі. Оскільки я сплю лишень дві-три години на добу, вона слухняно робила те саме протягом усього нашого спільного життя. Усе це й дотепер завдає мені болю.

У дружини таке любляче та дбайливе серце, що вона навіть подарувала свою обручку тому, хто цього потребував. Коли вона бачить когось,

кому потрібен одяг, вона купує цій людині одяг.

Коли вона натрапляє на когось голодного, вона купує людині їжу. Неодноразово, отримавши подарунки, Хан Хак Джа віддавала їх іншим, навіть не відкривши. Одного разу під час поїздки до Нідерландів ми відвідали фабрику з обробки діамантів. Прагнучи висловити співчуття дружині за всі її страждання, я придбав їй діамантову каблучку. У мене не було багато грошей, тому я не міг купити щось дороге. Я вибрав ту, що мені сподобалася, і подарував Хан Хак Джа. Пізніше вона віддала іншим навіть цей перстень.

— А де ж каблучка? — спитав я, коли побачив що її немає на пальці.

— Ти ж знаєш, що я не можу зберігати такі речі для себе, коли хтось має нагальнішу потребу в чомусь, — відповіла вона.

Одного разу я побачив, як дружина дістала речі з шафи й почала тихо їх запаковувати.

— Що ти робитимеш із цим одягом? — спитав я.

— Дехто його потребує, — відповіла вона.

Дружина мовчки зібрала декілька пакунків з одягом. Закінчивши збір, вона сказала мені, що готується надіслати одяг місіонерам, які працюють за кордоном.

— Це для Монголії, це для Африки, а це для Парагваю, — сказала вона, ледь усміхнувшись, але її ставлення справді вражало. Дотепер Хан Хак Джа піклується про наших закордонних місіонерів.

Моя дружина заснувала «Міжнародний фонд допомоги та дружби» (International Relief and Friendship Foundation) в 1979 році. Фонд провадив проекти підтримки в багатьох країнах, таких як Заїр, Сенегал, Кот-д'Івуар тощо. Фонд надавав їжу бідним дітям, ліки хворим, одяг нужденним. У Кореї Хан Хак Джа створила благодійну організацію «Евон» (Aewon) в 1994 році. Ця організація керує їдальнею, де годують бідних, підтримує малозабезпечених осіб, інвалідів, дітей, які піклуються про сім'ї замість батьків. Також вона допомагає північнокорейському народу.

Упродовж певного часу дружина брала активну участь у діяльності жіночих організацій. Федерація жінок за мир у всьому світі, яку вона заснувала 1992 року, має філії в понад вісімдесяти країнах і як неурядова організація має загальний консультативний статус при Економічній і Соціальній Раді Організації Об'єднаних Націй.

Протягом історії жінок переслідували, але я впевнений, що все зміниться. Майбутній світ буде світом злагоди та миру, в основі якого материнський характер, любов і порозуміння. Настає час, коли сила жінок врятує світ.

На жаль, сьогодні багато жіночих організацій вочевидь вважають, що протистояти чоловікам — це спосіб продемонструвати силу жінок. Як наслідок, створюється середовище конкуренції та конфліктів. Натомість жіночі організації, які очолює моя дружина, прагнуть побудувати мир завдяки любові, в основі якої релігійні погляди.

Це не організації, котрі пропонують звільнити жінок від чоловіків і сімей, це жіночий рух, який закликає до створення істинних сімей, побудованих на любові. Хан Хак Джа мріє про те, щоб кожна жінка стала істинною донькою з шанобливим серцем, дбайливою і добродібною дружиною, яка виховуватиме дітей як лідерів, що служитимуть суспільству. Жіночий рух, який очолює дружина, спрямований на створення істинних родин.

Під час одного з найінтенсивніших періодів моєї громадської діяльності нашим дітям доводилося жити близько пів року без батьків. Вони мешкали в нашому домі, про який піклувалися члени церкви. Наш дім завжди був наповнений членами церкви. Щоразу, коли ми їли вдома, у нас були гості за столом, ми завжди приділяли більше уваги гостям, ніж власним дітям. У такому оточенні наші діти відчували самотність, якої не відчують діти в інших сім'ях. Але ще більше вони страждали через мене — їхнього батька. Хоч би куди вони пішли, на них завжди вказували як на синів і дочок Мун Сон Мьона — лідера культу. Кожен із них пройшов непростим власним шляхом, але вони завжди поверталися

додому. Ми не змогли приділити їм достатньо уваги, але я вдячний, що п'ятеро з них закінчили Гарвардський університет. Вони вже вирости і допомагають у моїй роботі, але й дотепер я суворий батько. Я все ще вчу їх ставати тими, хто робить більше ніж я, тими, хто служить Небесам і живе заради людства.

Моя дружина — жінка неймовірної сили, проте смерть нашого другого сина Хин Джин була для неї тяжкою втратою. Це сталося в грудні 1983 року. Ми з нею проводили мітинг «Перемога над комунізмом» у місті Кванджу, в Південній Кореї. Нам зателефонували з-за кордону й повідомили, що Хин Джин потрапив у ДТП і зараз у лікарні. Наступного дня ми вирушили рейсом прямо до Нью-Йорка, але Хин Джин без свідомості перебував на лікарняному ліжку.

Вантажівка, спускаючись із пагорба, їхала з перевищенням швидкості; намагаючись загальмувати, вона виїхала на зустрічну смугу, по якій рухався Хин Джин. Двоє його найкращих друзів були з ним у машині. Хин Джин, намагаючись ухилитися, вивернув руль праворуч, тому потужний удар вантажівки прийшовся саме на бік водія. Таким чином він урятував життя двом своїм друзям. Місце аварії було неподалік нашого будинку. Коли я приїхав туди, то побачив на асфальті чорні сліди шин, які різко відхилилися праворуч. Рано-вранці 2 січня 1984 року Хин Джин вирушив у небесний світ. За місяць до цього йому виповнилося 17 років. Словами неможливо описати горе дружини через те, що їй довелося відправляти до небесного світу дитину, яку вона виховувала з любов'ю, до того, як вирушити туди самій. Але Хан Хак Джа не могла плакати. Насправді було важливо, щоб вона не пролила сліз. Ми ті, хто знає вічний духовний світ. Дух людини не зникає, немов пил, тільки тому, що завершується її фізичне життя.

Душа сходить у світ духу. Знаючи, що ми вже ніколи не зможемо побачити або торкнутися нашої улюбленої дитини в цьому світі, наш біль як батьків був майже нестерпним. Моя дружина не могла плакати; усе, що вона могла зробити, це з любов'ю покласти руки на катафалк, у якому було тіло Хин Джина.

Незадовго до аварії Хин Джин був заручений із Пак Хун Сук, яка займалася балетом. Я змушений був поговорити з Хун Сук про його відхід з цього світу і спитав, як вона хоче вчинити.

— Це дуже складно для жінки прожити все життя на самоті. Так само непросто це і для твоїх батьків. Тож просто уявімо, що заручин ніколи не було, — сказав я.

Однак Хун Сук була непохитною.

— Я знаю про існування духовного світу, — відповіла дівчина. Будь ласка, дозвольте мені провести своє життя з Хин Джином.

Через п'ятдесят днів після вознесіння Хин Джина Хун Сук стала нашою невісткою. Ми з дружиною ніколи не забудемо, як яскраво вона усміхалася, тримаючи портрет Хин Джина протягом церемонії духовного шлюбу.

Здавалося б, щоразу, коли дружина опинялася в такій ситуації, вона мала б бути спустошеною, однак завжди залишалася непохитною. Навіть у найскладніших і нестерпних обставинах вона повсякчас спокійно всміхалася. Дружина завжди успішно долала найскладніші випробування, які поставали перед нею. Коли члени церкви звертаються до неї за порадою щодо виховання власних дітей, Хан Хак Джа каже: «Будьте терплячі та чекайте. Період, коли діти блукають, обов'язково закінчиться. Хай би що вони робили, обіймайте їх і любіть, чекайте на їхнє повернення. Діти завжди повертаються до люблячих батьків».

Я ніколи не кричав на дружину. І причина не в тому, що в мене такий характер, а в тому, що вона ніколи не давала мені приводу для цього. Протягом нашого спільного життя вона постійно піклувалася про мене з любов'ю та відданістю. Хан Хак Джа також завжди піклувалася про мою зачіску. Адже моя дружина — найкращий у світі перукар! Тепер, коли я вже постарів, у мене дедалі більше різних вимог до неї. Коли я попрошу її обрізати нігті на ногах, вона залюбки робить це. Хоча це й мої нігті, але я їх погано бачу, тоді як вона їх бачить добре. Хоч це і дивно звучить, але чим старшим я стаю, тим дорогоціннішою стає для мене

дружина.

Обітниця, яку подружжя ніколи не має порушувати

Під час наших шлюбних церемоній я прошу наречених дати одне одному обітницю, яку ніколи не можна порушувати. По-перше, чоловік і дружина мусять завжди довіряти й любити одне одного. По-друге, вони не повинні розбивати серця подружжя. По-третє, вони мають виховувати своїх дітей і онуків, щоб ті були цнотливими. По-четверте, всі члени сім'ї повинні допомагати й підтримувати одне одного на шляху втілення ідеальної родини. Цнотливість до шлюбу і вірність у шлюбі є найважливішими речами. Я навчаю, що саме завдяки цим чеснотам вони зможуть реалізувати свій найвищий потенціал людини, створюючи та підтримуючи здорові сім'ї.

Шлюб — це більше, ніж просто єднання чоловіка й жінки. Це важлива церемонія, коли подружжя зобов'язується продовжувати Божу працю творіння. Шлюб — це шлях, на якому чоловік і жінка, ставши єдиним цілим завдяки істинній любові, дають початок новому життю. Завдяки шлюбу створюється нове майбутнє: формуються суспільства, будуються нації. Божий світ миру втілюється завдяки сім'ям, в основі яких шлюб. Саме із сімей починає поширюватися Боже Царство Небесне на землі.

Отже, саме подружжя мають стати центром гармонії. Причому гармонія повинна бути не тільки між подружжям, але вони мають принести цю гармонію також своїм батькам і родичам.

Недостатньо, щоб у любові жили тільки чоловік і дружина, всі родичі також мають любити одне одного. Я наказую подружжям народжувати багато дітей. Адже Боже благословення якраз і полягає в тому, щоб народити багато дітей і виховати їх. Люди не мають права переривати

дорогоцінне життя, дане Богом, керуючись власними поглядами. Божа воля існує на кожне життя, народжене в цьому світі. Життя кожної людини є дорогоцінним, тому слід піклуватися та захищати його.

Збереження взаємодовіри та зміцнення любові є природним для чоловіка і дружини. Тому, звертаючись до подружжя, я наголошую, що третя обітниця найважливіша: «Виховуйте своїх дітей і онуків у цноті». Це очевидна річ, але її так важко дотримуватися в сучасному суспільстві. Однак чим гіршим стає світ, тим важливіше суворо дотримуватися сексуальної чистоти.

Саме завдяки сім'ї людина може досягти досконалості й побудувати мирний світ. Мета релігії полягає у вихованні людей добра, які побудують ідеальний мирний світ. Хоч би скільки зусиль докладали політики, вони не принесуть миру. Військова міць теж не є запорукою миру. Відправною точкою встановлення миру є сім'я.

Коли 1971 року я вперше приїхав в Америку, вітер безладного вільного сексу дув по всій країні, суспільство перебувало на роздоріжжі. Дедалі більше добре освічених молодих людей руйнувало своє життя. Сексуальна аморальність була настільки поширеною, що стала нормою. Захворювання, які передаються статевим шляхом, почали стрімко розповсюджуватися.

Серйозність проблеми посилювали політики, науковці й духовенство. Навіть добре знаючи про цю проблему, більшість просто закривала на неї очі. Вони відводили погляд від потворної реальності, оскільки самі не зберегли сексуальної чистоти. Люди, які самі не зберегли цноти, не можуть змусити своїх дітей залишитися цнотливими.

Занепад статевої моралі серед дорослих руйнує сім'ї та життя дітей. Аморальність і розбещеність особистого життя батьків врешті-решт руйнує життя дітей. Причина, через яку, попри високі матеріальні статки, суспільство залишається нещасливим, криється саме в руйнації сімей. Тільки коли подружжя живе праведно, воно може зберегти сім'ю

та виховати цнотливих дітей.

Мати — фортеця, яка захищає родину. Хоч би як змінювалося суспільство, сім'я буде залишатися здоровою і гармонійною, тільки коли мати, жертвуючи власними інтересами, служить усім. Саме в такій сім'ї виростуть прекрасні діти. У вихованні дітей найважливіше те, що діти бачать і чого навчаються саме в сім'ї. Краб, який ходить боком, не може сказати своєму потомству ходити прямо. Батьки мусять показати гарний приклад. Істинні діти походять з істинних сімей. Істина завжди дуже проста.

Найскладнішим аспектом сімейного життя є правильне виховання дітей. Ми народжуємо та виховуємо їх у любові, але вони не обов'язково стають такими, якими їх бачать батьки. До того ж сьогоднішня матеріалістична цивілізація руйнує невинні уми юного покоління. Молодь, яка має дорослішати, щоб стати відповідальними зрілими людьми, здатними на надзвичайні речі, губить себе наркотиками. Через уживання наркотиків люди втрачають зв'язок із власною душею. Втративши цей зв'язок, молоді люди з часом починають чинити злочини і впадають у статеву розпусту.

Підлітковий вік — це найважчий час у вихованні дитини. У цьому віці всі діти немов принци і принцеси. Вони вважають, що світ має обертатися навколо них, тому діти не погоджуються з усім, про що кажуть батьки. Якщо в цей час батьки не знайдуть порозуміння з дитиною, існує вірогідність, що дитина обере хибний шлях. З іншого боку, в підлітковому віці дитину можуть зворушити прості речі, які знайдуть відгук у її душі. Дитина може відчувати радість і всміхнутися, побачивши восени, як із дерева, з якого вже осипалося листя, падає на землю хурма. Їй важко це пояснити, але вона відчуватиме радість, бо це розчулить її. Це ознака того, що первісний характер Бога живе в її серці.

Якщо в підлітковому віці діти опиняються в полоні любові, їхнє сприйняття може затьмаритися, а здатність давати правильні оцінки втрачається. Коли підлітки, хлопчик і дівчинка, зустрічаються й

починають розмовляти, їхні серця хочуть вистрибнути з грудей. Якщо в цей момент їхні душі не будуть у гармонії з Божим ідеалом, їх обов'язково затягне світ зла, оскільки вони втратять контроль над своїм тілом.

Очі нашої душі та наші фізичні очі поєднуються й функціонують як одне ціле. Коли ми сповнені любові, наш ніс починає любити ті запахи, які ненавидів, а рот — ті смаки, що були неприйнятними. Ми хочемо вести розмови про любов усю ніч. Ми хочемо постійно бути з коханою людиною і торкатися її. Варто вам закохатися в підлітковому віці, ви починаєте дивитися на все через рожеві окуляри і втрачаєте можливість приймати правильні рішення.

У підлітковому віці наші душа й тіло широко відчиняють двері назустріч любові. Закохавшись у когось, дитина відчувається щасливою і захопленою об'єктом своєї любові. Однак двері любові не відчиняються, доки не настане час. Діти повинні розуміти, що слід дочекатися, доки ці двері відчиняться. І саме батьки мають розповісти дітям про це. Любов — це процес, завдяки якому ми стаємо схожими на Бога, хоча світ може диктувати нам інші правила.

Любити — це віддавати й забувати

Сім'я — це єдиний інститут, створений Богом. Це школа любові, де ми вчимося любити одне одного й жити разом у гармонії. Це тренувальний майданчик, на якому ми будуємо палац миру для всього світу. Саме в сім'ї ми вчимося, як стати чоловіком або дружиною, котрі житимуть заради подружжя, чоловіком або дружиною, які подорожуватимуть вічним шляхом любові. Сім'я є основою миру в усьому світі, і вона має бути тим осередком, у якому діти скажуть: «Ми ніколи не бачили, щоб наші мати й батько сварилися».

У житті бувають найрізноманітніші ситуації. Навіть у найзакоханішої пари можуть бути випадки, коли вони можуть сперечатися одне з одним, злитися й підвищувати голос. Та, коли діти заходять до кімнати, в ту ж мить усе має припинитися. Хай які розлючені чоловік або дружина, у присутності дітей вони мусять спокійно спілкуватися одне з одним. Діти мають вирости, відчуваючи, що їхня сім'я наповнена радістю, а батьки завжди люблять одне одного.

Батьки — другий Бог для дітей. Запитайте своїх малят: «Хто вам подобається більше — Бог чи мама й тато?». Якщо навіть вони скажуть, що їм більше до вподоби мама й тато, то це все одно означає, що вони також люблять Бога.

Найважливіше виховання ми отримуємо в сім'ї. Неможливо знайти щастя і спокій в якомусь іншому місці. Сім'я покликана стати Царством Небесним. Навіть якщо людина володіє неймовірним багатством і славою, або навіть усім світом, але з її сім'єю не все гаразд, вона буде нещасною. Царство Небесне починається в сім'ї. Коли пов'язані

істинною любов'ю чоловік і дружина створюють ідеальну сім'ю, вона поєднується з усім світом.

Коли я сидів у в'язниці Данбері, то став свідком цікавого випадку. Роблячи тенісний корт, ми бульдозером вирівнювали схил. Коли йшов дощ, ми чекали, поки він закінчиться, і потім продовжували, як знову виходило сонце. Цей процес, коли ми починали й потім зупинялися, тривав декілька місяців. Одного разу дощ лив двадцять днів поспіль, тому ми не могли працювати. Коли дощ припинився і ми вийшли, щоб знову розпочати роботу, виявилось, що якісь водоплавні птахи звили гніздо серед водяних бур'янів. Це було за кілька метрів від місця, куди ув'язнені ходили тренуватися.

Спочатку ми навіть не здогадувалися, що там є пташка. Її маскуванню було настільки ідеальним, що пір'я можна було легко прийняти за водяні бур'яни. Ми побачили, що там є птаха, коли вона відклала яйця. Пташка сиділа на яйцях, які були схожі на камінці чорного гравію. Коли пташенята вилупилися, мати літала на пошуки їжі і, принісши її у гніздо, клала в дзьоби пташенят. Однак, повертаючись до гнізда з їжею, вона ніколи не летіла навпростець, а приземлялася неподалік від гнізда і проходила решту шляху. Щоразу птаха підходила до гнізда з іншого боку. У цьому проявлялась її мудрість, щоб іншим було важче дізнатися місце розташування гнізда, де були її діти. Пташенята їли те, що приносила їм мати, і росли. Бувало, коли хтось із в'язнів проходив повз гніздо, мати вилітала й гострим дзьобом відганяла його. Вона боялася, що людина може нашкодити її пташеняткам. Навіть водоплавна пташка розуміє, що таке істинна батьківська любов.

Істинна любов готова відмовитися навіть від власного життя, і в неї немає ніякої користі. Саме завдяки істинній любові пташка була готова пожертвувати навіть власним життям, аби захистити своє потомство. Батьки йдуть шляхом любові, яким би важким він не був. Якщо обставини вимагатимуть, то батьки будуть готові віддати навіть власне життя заради того, кого люблять, це і є істинна любов.

Суть любові полягає в тому, щоб, відкинувши егоїстичні думки, жити

заради інших, жертвуючи собою задля чогось більшого. Віддавши, любов забуває про це і продовжує віддавати безперестанно. Любов віддає з радістю. Вона проявляється в материнському серці, коли, тримаючи немовля, мати годує його грудьми.

Батьки готові страждати заради своїх дітей, навіть якщо плавитимуться їхні кістки, і навіть тоді вони не відчуватимуть, що це важка робота. Настільки вони люблять своїх дітей. Істинна любов починається з Бога і приходить до нас від Нього. Отже, коли батьки скажуть своїм одруженим дітям: «Те, що ви подобається одне одному, це все завдяки зусиллям батьків», — діти мають бути здатними відповісти: «Якби ви не виховали мене й не знайшли для мене такого нареченого, навіть не знаю, що б я робив».

Сім'я — це клунок любові. Коли, прийшовши до Царства Небесного, ми розпакуємо цей клунок, то з нього вийдуть гарні батько та мати, чудові діти, великодушні дідусь і бабуся. Це і є ніщо інше, як клунок любові. Сім'я — це місце, де втілюється Божий ідеал, місце, де завершується Божа справа творіння. Бог хотів створити світ, де панує істинна любов, а сім'я є місцем, сповненим Його любові.

Лиш почувши слово сім'я, ми вже усміхаємося. Адже сім'я — це місце, сповнене справжньої любові до нас. Істинна любов віддає, забуває про те, що віддала, і потім віддає знову. Любов, якою батьки люблять своїх дітей, а бабусі й дідусі — онуків, і є істинною любов'ю. Любов, яка робить людину здатною віддати навіть власне життя заради країни — це і є істинна любов.

Гармонійна сім'я — основа Царства Небесного

Багато західних людей живуть по-справжньому самотнім життям. Діти залишають дім, коли їм виповнюється вісімнадцять, і батьки можуть побачити їхні обличчя лише на День Подяки або Різдво. Багато дітей ніколи навіть не відвідують своїх батьків, щоби просто дізнатися, як у них справи. Уклавши шлюб, діти живуть окремо від батьків, доки ті не зістаряться настільки, що вже не зможуть піклуватися про себе. І тоді батьки переїжджають до будинку престарілих. Тож природно, що деякі західні люди заздять східній культурі. Чимало людей похилого віку із західних країн думають: «На сході бабусі й дідусі живуть у родині як старші члени сім'ї, і це справді чудово. Діти поважають своїх старих батьків. Саме так люди й мають жити. Який сенс просто лежати в будинку для літніх людей і не бачити своїх дітей, не знати, який сьогодні день, просто залишаючись живим?»

Але, на жаль, східна сімейна традиція також поступово руйнується. Ми теж відмовляємося від тисячолітніх традицій. Ми забуваємо про наш традиційний одяг, про нашу їжу та сімейну традицію. Кількість людей похилого віку, які живуть насамоті в Кореї, зростає. Мені стає сумно щоразу, коли я бачу в новинах історії про людей похилого віку. Якщо члени родини розпорошені, а батьки залишилися самі — це вже не сім'я. Традиція розширеної сім'ї — це справді дивовижна корейська традиція.

Я раджу, щоб три покоління однієї родини жили разом. Я говорю про це не тому, щоб зберегти традиції нашої країни. Коли в подружжя народжується дитина, батьки передають їй усе, що можуть. Однак існують певні обмеження, скільки вони можуть передати дітям. Батьки представляють сьогоднішнє, діти — майбутнє, а дідусь і бабуся —

минуле. Тож лише тоді, коли дідусь, бабуся, батьки та діти живуть разом, діти можуть успадкувати всі скарби минулого і сьогодення. Любов і повага до дідуся дозволяє успадкувати історію та уроки минулого. Діти вчаться у своїх батьків дорогоцінної мудрості сучасності, а батьки готуються до майбутнього, люблячи своїх дітей.

Дідусь є представником Бога. Хай який розумний молодий чоловік, він не може знати всіх таємниць цього великого світу. Молоді люди не знають усіх різноманітних секретів життя, що відкриваються нам, коли ми дорослішаємо. Ось чому дід представляє історію роду. Дідусь — дорогоцінний учитель, який передає онукам усю мудрість, набуту ним завдяки досвіду, накопиченому протягом життя.

Найстаріший дідусь у світі — Бог. Отже, життя, в якому ми отримуємо любов дідуся і живемо заради дідуся, є життям усвідомлення Божої любові та життям заради Нього. Нам потрібно підтримувати цю традицію, щоб, відкривши таємну комору Божого Царства, отримати скарб Божої любові. Будь-яка країна, яка ігнорує старші покоління, відмовляється від свого національного характеру та ігнорує своє коріння.

З настанням осені каштан поступово втрачає вологу, з нього починає опадати листя. Відпадає його зовнішня оболонка, і навіть внутрішня скоринка, яка оточує власне плід, висихає. Це цикл життя, і в людей він такий самий. Ми народжуємося немовлятами, ростемо завдяки любові батьків, зустрічаємо чудового партнера та одружуємось. Усе це складові ланцюжка життя, який складається з любові. Однак зрештою ми стаємо подібними до каштанів, котрі восени висихають. Люди похилого віку не є окремою категорією, бо ми всі старіємо. Тож ми не можемо ставитися зневажливо до літніх людей.

Ми не повинні забувати приказки: «Лад у родині — мир у країні». Коли в сім'ї панує мир, усе йде добре. Гармонійна сім'я — основа Царства Небесного. Рушійна сила сім'ї — любов. Якщо ми любимо Всесвіт так, як ми любимо свої сім'ї, то нам усе буде до снаги. Бог існує в центрі любові

як Батько всього Всесвіту. Тому любов у родині має бути пов'язана безпосередньо з Богом. Коли завдяки любові сім'я стає досконалою, набуває досконалості і Всесвіт.

Десять років сліз, які розтопили серце тестя

Не так давно корейські ЗМІ поширили історію японки, яка живе в корейському місті Мілян, про отримання нагороди за шанобливе служіння своїй родині. У статті йшлося про те, що жінка приїхала до Кореї, щоб вийти заміж за корейця, який познайомився з нею, оскільки був членом певної релігійної групи та одружився з нею, всупереч спротиву його сім'ї. Японська дружина з великою відданістю доглядала за своєю корейською свекрухою, якій було важко рухатися, і старим свекром. У статті мовиться, що місцеві мешканці рекомендували відзначити її за шанобливість до чоловікових батьків.

Свекруха була паралізована нижче пояса і відповідно була інвалідом другої групи. З першого дня шлюбу невістка носила її на спині в різні лікарні, щоб та могла проходити курс лікування. Витрачаючи стільки часу на турботу про свекруху, в жінки майже не залишалося можливості відвідати власну сім'ю в Японії. Коли вона почула, що її збираються нагородити, стала протестувати, сказавши, що просто робить те, що має робити.

Цю японську невістку, про яку писали в новинах, звати Кадзуко Яшіма. Вона приїхала до Кореї, бо взяла участь у церемоніях міжнародних і міжкультурних шлюбів, які проводить наша церква. Це шлюби, де чоловіків і жінок підбирають незалежно від релігійних, національних або расових відмінностей. У сільській місцевості Кореї багато молодих чоловіків, які не можуть знайти собі пару. Наречені, котрі зголошуються на ці міжнародні й міжкультурні шлюби, приїжджають до Кореї беззастережно.

Вони піклуються про літніх свекрів і свекрух. Надихають своїх чоловіків, народжують і виховують дітей. Вони їдуть жити в сільські громади, з яких поїхали місцеві мешканці, оскільки там важко жити. Те, що вони роблять, справді вражає. Ця програма триває вже понад тридцять років.

Завдяки таким міжнародним і міжкультурним шлюбам тисячі жінок з інших країн оселилися в Кореї. У сільських корейських громадах, де молодь виїхала в міста, і вже ніхто давно не чув крику немовляти, літні люди радіють народженню дітей у цих пар і ставляться до малюків, немов до рідних онуків. У провінції Чунчон є початкова школа, в якій більш як половина з вісімдесяти учнів є дітьми від міжнародних і міжкультурних шлюбів, укладених нашою церквою. Директор школи каже, що її доведеться закрити, якщо учнів стане ще менше, тому він щодня молиться, аби члени нашої церкви не їхали з громади. У початкових школах Кореї сьогодні навчається близько двадцяти тисяч дітей, народжених у міжнародних і міжкультурних сім'ях.

Щороку до річниці звільнення Кореї від японської окупації на телебаченні показують сюжети про якихось особливих японців, котрі на камеру вибачаються за дії японців під час окупації Кореї. Самі вони не вчиняли тих злочинів, однак просять вибачення за дії своїх предків. Більшість із цих японців є членами нашої церкви, котрі зруйнували стіни, що розділяють народи, уклавши міжнародні та міжкультурні шлюби. Завдяки таким подіям дедалі дужче руйнуються стіни в серцях корейців, які продовжують вважати японців нашими ворогами.

1988 року молодий і добре освічений чоловік, який приєднався до нашої церкви, хотів одружитися і прагнув, щоб йому підібрали пару. Його посватали з японкою. Батько цього юнака вкрай негативно відреагував на такий підбір.

— З усіх жінок у світі ти маєш одружитись з японкою? — спитав він. Під час японської окупації цього чоловіка вивезли на примусові роботи у вугільній шахті в префектурі Івате, що на північному заході Японії. Ризикуючи власним життям і рятуючись із шахти, понад місяць він ішов до Шимоносекі, де зміг сісти на корабель і повернутися до Кореї. У душі

чоловік сильно ненавидів Японію. Почувши звістку, що в сина буде дружина-японка, він пригрозив відректися від нього.

— Ти зраджуєш сім'ю, — сказав батько. — Я викреслю твоє ім'я із сімейного реєстру. Нога жодної жінки з ворожої країни не ступить у цей дім. Вона нам не підходить, і мені все одно, підете ви геть чи помрете. Батько був непохитний. Але юнак не здався та, як і планував, одружившись із японкою, привіз дружину в рідний дім, що в місті Наган, у Кореї. Батько навіть не відчинив їм ворота. Через деякий час він, хоч і з неохотою, прийняв їхній шлюб, але продовжив переслідувати невістку.

— Це ніщо у порівнянні з тим, що твій народ зробив зі мною. Ти повинна була очікувати, що так буде, коли вирішила одружитися з нашим сином, — казав він щоразу, коли молодій жінці було важко.

Щоразу, коли родичі збиралися на велике свято, тесть садив невістку поруч і розповідав їй усе, що з ним зробили на вугільній шахті в Івате.

— Батьку, я прошу в тебе вибачення від імені Японії. Мені шкода, — повсякчас благала вона.

Жінка плакала та просила в нього вибачення. Свекор продовжував виплескувати свою образу на неї, а невістка все слухала і слухала одні й ті самі історії. Коли батько закінчував, вона просила вибачення.

Так тривало близько десяти років, але потім припинилося. Родичі помітили, що холодне ставлення свекра до невістки потеплішало і вона навіть стала йому подобатися.

— Чому ти так люб'язно ставишся до своєї невістки? Вона ж японка. Хіба ти не ненавидиш її? — питали його родичі.

— Я більше не ненавиджу її, — відповів чоловік. — Уся ненависть, накопичена в моєму серці, зникла.

— Я ніколи не ненавидів невістку, — додав батько. — Я просто зганяв на ній гнів за те, що мені довелося важко працювати в шахті. Але завдяки їй уся ненависть зникла. Відтепер я буду добрим до неї, бо вона дружина мого сина.

Таким чином невістка спокутувала гріхи японців. Це приклад шляху відкуплення, який дозволить людству побудувати світ, у якому панує мир.

Справжнє значення шлюбу

Міжнародні та міжкультурні шлюби є найшвидшим способом побудувати ідеальний світ, у якому панує мир. Те, на що, здавалося б, потрібна вічність, немов диво, може здійснитися завдяки таким шлюбам усього за два-три покоління. Щоб швидше побудувати мирний світ, слід укладати шлюби між представниками країн, які вважаються ворогами, виходячи за національні й культурні кордони. Ми можемо навіть не хотіти бачити людей із ворожої країни, але варто такій людині стати вашим чоловіком або дружиною, і ви вже наполовину стаєте людиною тієї країни, і вся ненависть стрімко тоне. Варто цьому відбутися у двох-трьох поколіннях, і коріння ненависті зникне.

Білі одружуються з чорними, японці з корейцями або з вихідцями з Африки. Багато мільйонів укладають такі міжнародні та міжкультурні шлюби. Таким чином створюється абсолютно новий родовід. Народжується новий вид людини, який виходить за межі білого, чорного та жовтого. Я маю на увазі не лише шлюби між представниками різних країн. Те ж саме стосується одруження людей із різних релігій або конфесій. Насправді шлюби між людьми різних релігій складніші за міжнародні шлюби. Навіть якщо релігійні групи воюють одна з одною протягом століть, можна досягти гармонії між ними, коли їхні послідовники одружуються. У такому шлюбі подружжя не відвернеться одне від одного, тільки тому що їх виховували в різних традиціях.

Найважливіше навчити молодих людей святості та цінності шлюбу. Корея сьогодні має один із найнижчих рівнів народжуваності у світі. Відсутність дітей дуже небезпечна. Країна, що немає нащадків, немає майбутнього. Я навчаю молодих людей, що вони мусять зберігати цноту в юності, отримати благословення на шлюб, а народити принаймні трьох дітей. Діти — це благословення, дане нам Богом. Народжуючи і плачучи дітей, ми виховуємо громадян Царства Небесного. Саме тому

жити не побравшись аморально, а робити аборт у таких сім'ях є великим гріхом.

Ми укладаємо шлюб не заради себе, а заради нашого партнера. Це помилка — шукати свою половинку, яка буде просто красивою чи багатою. Люди мають жити одне заради одного. Це правило застосовується і до шлюбу. Гарний чи ні ваш чоловік або дружина, ви маєте любити більше, ніж найвродливішу людину. Божа любов найцінніша з усіх благословень. Шлюб і є отриманням і втіленням цього благословення. Розуміючи цінність благословення, ми маємо практикувати істинну любов у нашому шлюбі та створювати істинні родини.

Мир у всьому світі — не така вже й недосяжна мета. Саме гармонійна сім'я є основою мирного суспільства й розв'язання конфліктів між країнами. Що врешті приведе до встановлення миру в усьому світі. Це свідчить про важливість таких цілісних сімей і велику відповідальність, яка лежить на них. Думки на кшталт: «Мені досить і того, що в мене все добре, і я буду піклуватися лише про свою сім'ю», — для мене абсолютно неприйнятні.

І хоч шлюб укладається між двома людьми, врешті-решт він поєднує дві родини, ба більше — приносить примирення між родами та країнами. Приймаючи іншу культуру, ми долаємо образу та ненависть, які накопичилися упродовж історії. Шлюб між корейцями і японцями сприяє примиренню двох країн. Шлюб між білими і чорними сприяє примиренню між двома расами. Діти, народжені в таких шлюбах, уособлюють гармонію, оскільки успадковують родовід обох рас. Вони є новим початком для людства, який виходить за межі рас. Коли це триватиме протягом кількох поколінь, розділ і ворожнеча між народами, расами та релігіями зникнуть, а людство стане однією сім'єю, яка заживе в мирному світі.

В останні роки дедалі частіше корейці укладають шлюби з іноземцями і більшає сімей, котрі об'єднують різні національності та релігії. У Кореї

навіть з'явився сталий вираз — мультикультурні сім'ї. Чоловікові та дружині, які виросли в різних культурах, нелегко створити сім'ю і жити в любові одне до одного. Особливо це стосується Кореї, оскільки традиційно в нас була однорідна культура. Подружжям у таких шлюбах потрібно докласти додаткових зусиль, щоб зрозуміти та піклуватися одне про одного. Причина успіху міжнародних і міжкультурних шлюбів, які укладають члени нашої церкви, полягає в тому, що вони центром своїх стосунків роблять Бога.

Щоб допомогти мультикультурним сім'ям адаптуватися, місцеві громади проводять різноманітні програми з вивчення корейської мови й культури. Однак усі ці зусилля будуть марними, якщо ми не змінимо нашої концепції шлюбу. Ті, хто думає: «Навіщо я одружився з цією жінкою?» — або: «Якби я не вийшла за цього чоловіка, моє життя було б кращим», — робить своє подружнє життя пекельним. Прийти до правильного розуміння шлюбу куди важливіше, ніж просто вивчати корейську мову й культуру.

Шлюб не є простою справою, коли чоловіки та жінки шлюбного віку, зустрівшись, живуть разом. Шлюб ґрунтується на жертвності. Чоловік повинен жити заради дружини, а дружина — заради чоловіка. Коли ви завжди живете заради свого подружжя, ваша егоїстична душа повністю зникає. Любов і є такою жертвною. Це не любов, коли чоловік і жінка, зустрівшись, просто насолоджуються. Любов — це коли ви присвячуєте своє життя іншому, й укладати шлюб слід саме з такою рішучістю.

Істинна любов панує в істинних сім'ях

Незалежно від того, наскільки чоловік і жінка любитимуть одне одного, щаслива родина може стати цілісною, тільки коли в ній є батьки, котрі виступають захисним бар'єром, і діти, яких вони плекають. Коли сім'я захищена, вона стає місцем, де оселяється щастя. Хоч би якою успішною в суспільстві була людина, варто цьому захисному бар'єру сім'ї зруйнуватися, вона зазнає невдачі.

Любов живе в серці, яке жертвує всім заради іншого. Основою батьківської любові є істинна любов, саме тому батьки готові віддати все своїм дітям і, навіть віддавши, хочуть давати знову і знову. Люблячі батьки навіть не пам'ятають, що вони віддали своїм дітям. Жоден із батьків не рахує витрат на взуття та одяг, придбаний для дитини, і не каже: «Ось скільки я витратив на тебе». Натомість батьки, віддавши все що мають, кажуть: «Я хотів би дати тобі ще більше, але більше в мене немає».

У дитинстві я був разом із батьком, коли він доглядав за бджолиними сім'ями, тому бачив, як поводитися бджоли. Коли бджола, що літає по квітнику, відчувала пахощі квітки, вона сідала на неї, міцно поставивши лапки. Потім вона засовувала хоботок глибоко у квітку, щоб висмоктати нектар, так, що її зад стирчав догори. Якби ви схопили бджолу за її черевце, вона б усе одно не відпустила квітку. Навіть ризикуючи життям, вона б трималася за неї.

Любов батьків, які плекають сім'ю, схожа на прив'язану до квітки медоносну бджолу. Батьки навіть готові пожертвувати власним життям, але ніколи не перестануть любити своїх дітей. Навіть присвятивши своє

життя дитині, батьки забудуть про це і будуть готові присвятити його знов. Це і є істинна батьківська любов. Яким би довгим або небезпечним не був шлях, батьки пройдуть його із задоволенням. Батьківська любов — найвеличніша любов у світі.

Навіть людина, яка живе в чудовому будинку та їсть екзотичні продукти з гір і океанів, відчуватиме порожнечу в душі за відсутності батьків. Душу людини, яка виросла без батьківської любові, заповнюють самотність і порожнеча, яку немає чим заповнити. Сім'я — це місце, де ми отримуємо істинну любов і вчимося істинної любові. Якщо в дитинстві ми не отримали істинної любові, ми все життя прагнемо її і відчуваємо емоційний біль. Ба більше, ми не можемо засвоїти високих моральних обов'язків, які нам потрібно виконати перед сім'єю та суспільством. Істинна любов — це чеснота, якої не можна навчитися ніде, крім сім'ї.

Істинна сім'я — це місце, де люблячі чоловік і дружина живуть одне заради одного, немов вони батько, мати, брат або сестра. Це місце, де чоловік любить свою дружину, як він любить Бога, а дружина поважає свого чоловіка, як вона поважає Бога. Хай би з якими труднощами ми зіткнулися, ми не можемо відмовитися від своїх братів чи сестер. Так само, як і не можемо кинути матір. Тож немає місця самому поняттю «розлучення». Чоловік також займає положення батька і старшого брата щодо дружини. Подібно до того, як дружина ніколи не може покинути свого батька чи старшого брата, вона ніколи не може покинути свого чоловіка. Так само й чоловік ніколи не може покинути свою дружину. В істинній сім'ї кожен із подружжя визнає абсолютну цінність партнера. Навіть якщо чоловік і дружина вихідці з різних рас або культур, варто їм, отримавши Божу любов, створити сім'ю, між дітьми все одно не буде конфліктів культур. Їхні діти любитимуть і цінуватимуть культуру і традиції як країни матері, так і країни батька, так само, як вони люблять обох батьків. Конфлікти в мультикультурних сім'ях вирішуються не тому, що вони отримали якісь особливі знання, а тому, що в цих сім'ях батьки виховують своїх дітей з істинною любов'ю. Любов батьків просякає до нутра дітей і стає тим добрим, яке дозволяє дітям прийняти країну своєї матері та країну батька як єдине

ціле і стати видатними громадянами світу.

Сім'я — це школа, де вчать і вчаться любові до людства. Коли діти, яких батьки оточили теплом любові, підуть у світ, вони піклуватимуться про людей у скруті так, як навчилися вдома. Люди, виховані в любові до власних братів і сестер, у суспільстві потурбуються про ближніх. У кожній людині, яку вони зустрінуть на своєму шляху, вони бачитимуть члена їхньої родини. Шлях до істинної сім'ї починається в серці любові, коли ми ставимося до незнайомців як до рідних, ділячись усім із ними.

Ще одна причина важливості сім'ї полягає в тому, що вона розширюється на весь світ. Істинна сім'я — це основа формування істинного суспільства, істинної нації та істинного світу. Це відправна точка, з якої починається мир у світі й Боже Царство. Батьки працюватимуть заради своїх дітей, доки їхні кістки не розплавляться. Однак вони працюють не лише для того, щоб нагодувати дітей. Людина, чия душа переповнена любов'ю, здатна працювати й задля інших, і заради Бога.

Сім'я — це місце, де ми отримуємо стільки любові, що вона виливається з наших сердець. Сім'я — це оточення, яке створює захист для її членів, але вона не перешкоджає любові вийти назовні. Насправді любов із сім'ї має передаватися суспільству. Скільки б любові не виливалося, любов у родині ніколи не згасне, адже вона надходить від Бога. Божа любов бездонна, скільки б ми не копали, ми не побачимо дна. Любов, як чиста джерельна вода, чим більше ми копаємо, тим більше її виривається назовні. Людина, вихована в цій любові, житиме істинним життям.

Залишаючи по собі спадок любові

Істинне життя — це життя, в якому ми, відмовляючись від власних бажань, живемо заради суспільного блага. Цієї істини навчають усі провідні релігійні лідери як минулого, так і сьогодення, як сходу, так і заходу, чи то Ісус, Будда, чи пророк Мухаммед. Це настільки широковідома істина, що може виглядати, немов вона знецінюється. Однак ані плин часу, ані зміни у світі не можуть її знецінити. Навіть коли відбуваються кардинальні зміни у світі, суть людського життя залишається незмінною.

Наш найближчий учитель — наша душа. Для нас вона дорожча за наших найближчих друзів і навіть батьків. Отже, поки ми живемо, ми повинні часто питати її: «Чи добре я живу зараз?» Будь-хто може почути голос своєї душі, якщо зрозуміє, що душа — це наш господар, і, шліфуючи її, матиме близькі стосунки все своє життя. Почувши плач своєї душі, ми маємо негайно припинити те, що ми робимо. Усе, що змушує душу страждати, губить людину. Усе, що засмучує вашу душу, засмутить і вас самих.

Щоб відшліфувати свою душу до стану чистого, як кришталь, конче потрібно безпосередньо спілкуватися з нею. Це слід робити в оточенні, де ви знаходитесь далеко від цього світу, наодинці зі своєю душею. Ви відчуєте велику самотність, але саме під час молитви і медитації ви зможете зблизитися зі своєю душею і заволодіти нею. Відсторонившись від шуму навколо нас і дозволивши осісти нашим думкам, ми можемо побачити найглибші куточки нашої душі.

Знадобиться багато часу й зусиль, щоб дістатися тих глибин, де

перебуває ваша душа. Це не станеться за один день.

Так само, як любов існує не для нас самих, так і щастя, і мир не існують для нас самих. Подібно до того, як любов не може проявитися без партнера, щастя і мир теж не можуть існувати без партнера. Усе ці речі можуть існувати, тільки якщо є партнер. Нічого не можна досягти, якщо ви любите на самоті. Якщо ви мрієте про величний ідеал, на самоті ви нічого не зможете зробити. Наодинці ми не можемо бути ні щасливими, ні вести мову про мир. Усе це означає, що обов'язково має бути партнер, і він важливіший за мене самого.

Подумайте про маму, яка, тримаючи дитину на руках, сидить біля входу в метро і продає домашні салати людям, що проходять повз неї. Аби встигнути все приготувати до ранкової години пік, вона всю ніч готує ті салати й потім, узявши маля на руки, поспішає до станції метро. Перехожі могли б сказати: «Краще, якби в тебе не було тієї дитини, про яку треба піклуватися». Але ж саме заради дитини мати й живе. Малеча на руках — рятівний круг матері.

Сьогодні люди живуть близько вісімдесяти років. Може здаватися, що увесь цей час, сповнений радості, гніву, смутку, щастя та інших емоцій, досить довгий період. Якщо відняти час, витрачений на сон, роботу та їжу, час, який ми витрачаємо на розмови, сміх і розваги з членами сім'ї та друзями, на весілля та похорони, а також час, коли ми хворіємо, залишиться близько семи років. Проживши вісімдесят років, на суспільне благо людина витрачає щонайбільше сім із них.

Життя — немов гума. Ці сім років різні люди проживають по-різному, хтось, як сім, а хтось, як сімдесят. Час сам по собі порожній, і саме ми маємо наповнити його змістом. Те саме можна сказати і про наше життя. Кожен із нас хоче мати зручне ліжко та смачну їжу. Проте їжа й сон — це не більш ніж спосіб згаяти час. Коли людина дожила своє життя і її тіло передають землі, всі багатства і слава стають мильною бульбашкою, котра відразу лопається. І саме ті сім років, які вона прожила заради суспільного блага, залишаться в пам'яті нащадків. Ці

сім років — це той слід, який ми залишаємо по собі за життя, що тривало вісімдесят років.

Ми приходимо в цей світ і йдемо з нього не за власним бажанням. Ми не обираємо свою долю. Ми народжуємося незалежно від нашого бажання. Ми живемо, хоча й не обирали своє життя. Ми помираємо, хоча від нас не залежить, коли саме це станеться. Ми не маємо влади над цими аспектами нашого життя, тому не можемо вихвалитися, що в нас щось краще за інших. Ми не можемо народитися за власним бажанням або володіти речами, які назавжди будуть нашими, або уникнути смерті. Тому будь-яке вихваляння з нашого боку є жалюгідним.

Навіть якщо ми обіймаємо посаду вищу за інших, це все тимчасово. Навіть якщо ми будемо багатші за інших, ми не зможемо нічого взяти із собою, коли помиратимемо. Гроші, шана або знання — все плине з часом і все зникає з роками. Якою б шляхетною або великою не була людина, її життя жалюгідне, позаяк воно закінчується тоді, коли вона втрачає свій рятувальний круг.

Людям завжди було важко зрозуміти, хто ми є і навіщо живемо. Нам треба усвідомити, що так само, як ми народилися не за власним бажанням, нам призначено жити не заради самих себе.

Отже, відповідь на питання, як нам слід прожити своє життя, досить проста. Ми народжуємося завдяки любові, тому маємо й жити, крокуючи шляхом любові. Ми народилися завдяки безмежній любові батьків, тому протягом життя слід відплатити за цю любов. Це єдина цінність нашого життя, яку ми можемо обрати самотійно. Успіх чи невдача в житті залежить від того, наскільки ми здатні любити впродовж цих семи років.

Настане мить, коли кожен, скинувши своє фізичне тіло, немов старий одяг, помре. У корейській мові про смерть людини кажуть, що вона «повертається». Повернутися — означає піти туди, звідки ми прийшли, тобто повернутися до свого коріння. Усе у Всесвіті рухається циклічно. Білий сніг, зібравшись на горах, тане та стікає вниз по схилах,

утворюючи струмки, які зливаються в річку, що зрештою впадає в океан. Океанська вода під впливом сонячних променів перетворюється на пару. Повернувшись таким чином на небо, вона стає або сніжинками, або краплями дощу. Саме тому ми кажемо, що смерть — це повернення до свого первісного місця. Куди ж ми тоді повертаємося, коли помираємо? Щоб створити людське життя, тіло й душа поєднуються, тоді як унаслідок смерті ми втрачаємо наше тіло. Тож ми йдемо туди, звідки прийшла наша душа.

Ми не можемо говорити про життя, не згадуючи про смерть. Ми маємо чітко усвідомлювати, що таке смерть бодай для того, щоби зрозуміти сенс життя. Як треба жити, щоб життя мало істинну цінність, збагне тільки людина, яка, опинившись у скрутній ситуації неминучої смерті, в розпачі волає до Небес із проханням прожити хоча б ще один день.

Якщо кожен день настільки цінний, то як ми маємо проживати кожен із них? Що треба зробити до того, як ми перетнемо межу смерті? Найголовніше — це не грішити й жити життям, не відкидаючи тіні. Існує багато релігійних і філософських суперечок — що є гріхом. Однак є чітке розуміння, що ми не повинні жити всупереч нашій совісті. Коли ми робимо вчинки, які викликають у нас докори сумління, це завжди залишає тінь у нашій душі.

Наступна важлива річ — працювати більше, ніж інші. Хай скільки ми проживемо — шістдесят, сімдесят чи більше років, все ж наше життя обмежене. Залежно від того, як ми використаємо цей час, ми проживемо життя, яке буде вдвічі або втричі насиченішим, ніж у інших. Розділіть свій час на проміжки і проживіть кожен з них змістовно, тоді ваше життя буде справді дорогоцінним. Проживіть своє життя невтомним і щирим ставленням, що коли хтось посадить одне дерево, то ви посадите два-три. Ми не повинні жити лише заради себе. Потрібно жити не для себе, а заради інших; не для вашої родини, а заради сусідів; не для власної країни, а заради світу. Будь-який гріх у світі полягає в тому, що людина ставить себе на перше місце. Особисті бажання та амбіції шкодять ближнім і руйнують суспільство.

Усе на світі минає. Батьки, яких ми любимо, кохані чоловік або дружина, наші улюблені діти — вони всі помруть. Усе, що залишається після смерті людини — це могила. Замисліться про те, що ви зможете покласти в цю могилу, що дозволить вважати, що ваше життя було цінним. Майно або суспільне положення, якого ви досягли протягом життя, не залишиться з вами. Варто вам перетнути річку смерті, і це все втрачає сенс. Оскільки ми народилися і прожили своє життя в любові, саме любов — єдине, що залишиться з нами, навіть коли наше тіло буде в могилі. Ми отримуємо своє життя завдяки любові, живемо в любові й повертаємося в її лоно. Тому важливо, щоб, проживши життя, ми залишили по собі спадок любові.

Глава 6. Любов об'єднує

Сила релігії робить людей добрими

2 серпня 1990 року президент Іраку Саддам Хусейн здійснив збройне вторгнення в Кувейт, що викликало можливість війни в Перській затоці. Ця територія довгий час була пороховою бочкою, і я бачив, що світ ось-ось опиниться у вирі війни. Я зрозумів, щоб зупинити конфлікт, треба організувати зустріч християнських і мусульманських лідерів. Тому негайно зробив усе, щоб відвернути війну, в якій би неминуче загинули невинні люди.

2 жовтня того ж року я відправив членів нашої церкви до Каїра, щоб передати своє термінове послання миру вищому духовенству Близького Сходу та мусульманського світу. Я не мав жодного стосунку до Близького Сходу. Однак причина, чому я запропонував провести цю зустріч, полягала в тому, що як вірянин я покликаний сприяти миру в усьому світі. Конфлікт між християнством та ісламом значно гірший від конфлікту між демократією та комунізмом. Немає нічого страшнішого за релігійну війну.

Звернувшись напряду до президента Джорджа Буша-старшого, я благав запобігти війні в арабському світі, натомість завдавши поразки Саддаму Хусейну дипломатичними засобами. Президент Буш, можливо, вважав, що збирається воювати проти Іраку, але мусульмани думали інакше. У свідомості мусульман релігія важливіша, ніж держава. Я був неабияк стурбований тим, що в разі нападу на Ірак арабський світ стане в опозиції до Сполучених Штатів і християнського світу.

У нашій екстреній конференції в Каїрі взяли участь провідні мусульманські лідери й великі муфтії з дев'яти країн, включаючи

муфтіїв Сирії та Ємену. Головним моментом зустрічі був мій відчайдушний заклик до арабського та мусульманського світу не погоджуватися з проголошенням Саддамом Хусейном, що ця війна — священна. Перемога не принесе жодної користі незалежно від того, хто виграє: Сполучені Штати чи Ірак. Хіба можна відчувати радість або знайти сенс у перемозі, коли бомби знищують будинки, поля, пагорби й дорогоцінні невинні життя?

Каїрська конференція була лише однією з наших багатьох миротворчих заходів. Кожного разу, коли на Близькому Сході виникала криза, наші члени безстрашно працювали, ризикуючи життям у небезпечних місцях. Протягом багатьох років насильства й терору в Ізраїлі та Палестині наші члени завжди вирушали в дорогу і співпрацювали з великими організаціями заради миру.

Мені завжди дуже непросто посилати наших членів у місця, де їхнє життя в небезпеці, але цього не можна оминати, коли працюєш заради миру. Я можу обробляти землю в Бразилії або відвідувати табори біженців в Африці, але моє серце постійно лине до тих членів, які невинно працюють у вибухонебезпечному регіоні — на Близькому Сході. Я молюся, щоб якомога скоріше настав мир у світі, щоб мені більше не потрібно було просити наших членів вирушати в такі місця смерті.

11 вересня 2001 року ми всі відчули себе жахливо, коли вежі-близнюки Світового торгового центру в Нью-Йорку зруйнували терористи. Дехто казав, що це було неминуче зіткнення ісламської та християнської цивілізацій. Але я вважаю інакше. У самій своїй суті іслам і християнство не є релігіями конфліктів і конфронтації. Вони обидві надають велике значення миру. На мій погляд, це фанатизм — клеймити іслам як радикальну релігію, так само, як і стверджувати, що іслам і християнство принципово різні. Суть релігій одна і та сама.

Одразу після падіння веж я організував релігійних лідерів із Нью-Йорка та всієї країни, щоб вони молилися та служили жертвам і тим, хто надає

першу допомогу на місці руйнувань. У жовтні я скликав у Нью-Йорку велику міжконфесійну конференцію за мир. Наш міжнародний захід був першим там після трагедії.

Цей вагомий внесок у побудову миру під час війни з'явився небезпідставно. Упродовж десятиліть я сприяв міжрелігійній гармонії. Саме завдяки цьому внеску нам довіряли провідні релігійні діячі, коли їхали до Ізраїлю під час Інтифади або до Нью-Йорка відразу після подій 11 вересня.

У 1984 році я зібрав разом сорок релігієзнавців, доручивши їм порівняти священні тексти християнства, ісламу, буддизму та інших основних світових релігій. Результат цих зусиль вилився у книгу «Всесвітні Писання: Порівняльна антологія священних текстів», що вийшла у друк 1991 року. Релігієзнавці з'ясували, що у більш ніж 70% випадків священні тексти різних релігій передають ті самі або подібні ідеї. Решта 30% — це доктрини, які становлять унікальні моменти кожної релігії. Отже, ми бачимо, що суть більшості концепцій головних світових релігій однакова. Деякі віряни носять тюрбани, інші — чотки на шиї, а хтось носить хрестики, але всі вони намагаються досягнути фундаментальні істини Всесвіту й волю Творця.

Часто люди стають друзями, якщо їх об'єднує спільне хобі. Коли зустрічаються двоє незнайомців і з'ясовують, що є земляками, вони починають спілкуватися, немов знали один одного роками. Тому, коли релігії, чиї ідеї схожі на 70%, не можуть порозумітися і жити щасливо — це насправді велика трагедія. Замість того, щоб, обговорюючи свою схожість, триматися за руки, вони наголошують на відмінностях, критикуючи одна одну. Всі релігії світу говорять про мир і любов, а тим часом борються одна з одною всупереч миру і любові. Ізраїль і Палестина говорять про мир і справедливість, але обоє чинять акти насильства, що призводить до кровопролиття і смерті дітей. Хоча як юдаїзм, так й іслам є релігіями миру.

Досвід роботи над всесвітніми писаннями дозволяє нам зробити

висновок, що проблема не в релігіях, а тому, як нас вчать віри. Неправильне подання віри виховує упередження, а упередження призводять до конфлікту. Після теракту 11 вересня 2001 року в Нью-Йорку, мусульман стали називати терористами. Хоча переважна більшість звичайних мусульманських сімей — миролюбні люди, як і ми.

Покійний Ясір Арафат тривалий час керував палестинцями. Як і всі політичні лідери, він сподівався на мир, але його також асоціювали зі чварами в регіоні. Коли він обійняв посаду голови Організації визволення Палестини, то проголосив Сектор Гази та Західний берег незалежною державою Палестини. Після перемоги на виборах президента Палестини у 1996 році він не шкодував зусиль, щоб побудувати мир на Близькому Сході, стримуючи діяльність Хамасу та інших екстремістських організацій. З метою досягнення миру на Близькому Сході я дванадцять разів спілкувався з Арафатом.

Дорога до офісу Арафата буквально була непростю. Кожен, з ким він зустрічався, мав пройти через озброєних охоронців і щонайменше три обшуки на шляху. Коли ж прибували наші члени, Арафат, одягнений у кефію, виходив до них назустріч. Такі взаємини не будуються за день-два. Вони будувалися роками завдяки щирості й рішучості наших членів заради миру на Близькому Сході. Саме наші наполегливі зусилля та постійна готовність ризикувати життям у зонах конфлікту, охоплених терором, прокладали нам шлях до відносин із релігійними та політичними лідерами на такому високому рівні. Це потребувало великих ресурсів. Нарешті ми завоювали довіру як Арафата, так і вищих ізраїльських лідерів, що дозволяло нам відігравати роль посередників під час спалахів конфлікту на Близькому Сході.

Уперше я відвідав Єрусалим у 1965 році. Це сталося до Шестиденної війни, коли Єрусалим все ще територіально був під контролем Йорданії. Я пішов на Оливкову гору, де Ісус проливав криваві сльози в молитві перед тим, як його відправили на суд Понтія Пілата. Я поклав руку на 2000-річне оливкове дерево, яке могло бути свідком молитви Ісуса тієї ночі. Я забив у це дерево три цвяхи: за юдаїзм, християнство та іслам. Я

молився, щоб настав день, коли ці три родини за вірою стануть єдиним цілим. Мир у всьому світі не настане, доки юдаїзм, християнство та іслам не стануть одним цілим. Ці три цвяхи все ще там.

У нашому світі юдаїзм, іслам і християнство суттєво відокремлені одне від одного, попри те, що мають спільне коріння. Розбіжності між ними полягають у різному розумінні ролі Ісуса. Щоб подолати розбіжності, 19 травня 2003 року я попросив не акцентувати уваги на хресті у відносинах між авраамічними релігіями і ми провели обряд зняття хреста. З Америки, де переважно панує християнська культура, ми привезли хрест і поховали його на Полі крові в Ізраїлі. Це поле, яке було куплено за тридцять срібняків, що їх отримав Юда Іскаріот за зраду Ісуса, внаслідок чого відбулося розп'яття.

Пізніше того ж року, 23 грудня, близько 3000 послів миру з усього світу, представляючи всі релігії, приєдналися до 17000 ізраїльтян і палестинців у Єрусалимському парку незалежності, щоб символічно зняти терновий вінець з голови Ісуса й замінити його на вінець миру. Потім ці 20 000 пройшли Єрусалимом маршем за мир. Місцева влада надала дозволи та охороняла наше зібрання, а палестинські сім'ї підтримали наш марш за мир, запаливши світло перед своїми будинками. Завдяки цьому маршу, який транслювали наживо через Інтернет на весь світ, я проголосив, що Ісуса відновили у положенні Царя миру. Після століть непорозумінь та розділу стало можливим примирення християнства, юдаїзму та ісламу.

Мечеть Аль-Акса, третя найсвятіша мечеть в ісламі після Мекки та Медини, стоїть у Єрусалимі. Переповідають, що з неї вознісся пророк Мухаммед. Наша група була єдиною багаторелігійною групою, яку вітали в усіх частинах цього храму. Керівники мечеті провели християнських та єврейських лідерів, які брали участь у марші миру, до священних місць мечеті. Ми відкрили щільно зачинені двері та підготували шлях багатьом мусульманським лідерам установити нові відносини зі своїми християнськими та єврейськими братами й сестрами.

Людям подобається мир, але також вони насолоджуються й конфліктами. Люди береуть найлагідніших тварин і змушують їх битися. Вони змушують півнів стояти на своїх коронах і клювати один одного гострими дзьобами, поки не почнуть відпадати шматки м'яса. І після цього повчатимуть дітей, кажучи: «Не сваріться з друзями. Грайтеся добре». Основна причина, через що відбуваються війни, — це не релігія чи раса. Вона глибоко всередині людини. Ми любляємо визнавати причинами збройних конфліктів науку або економіку, але фундаментальна проблема криється в самих людях.

Мета релігії якраз полягає в тому, щоб, усунувши злу природу людей, які знаходять насолоду в боротьбі, повернути їх до добра. Дослідіть основні релігії світу. Усі вони прагнуть до ідеалу, в основі якого мирний світ. Усі вони хочуть побачити Царство Небесне, утопію чи рай. Релігії по-різному називають цей ідеал, проте всі вони прагнуть саме до такого світу. У світі безліч релігій, і майже всі вони розділені на незліченну кількість деномінацій і конфесій. І все ж усі вони прагнуть одного — Царства Небесного і мирного світу. Насильство та ворожнеча розірвали людські душі навпіл, і саме царство любові здатне зцілити їх.

Авраамічні релігії, або авраамічні віровчення — релігійні системи (юдаїзм, християнство та іслам), які розвинулися на основі віровчення праотця Авраама.

Інтифа́да (від араб. — «повстання») — арабський бойовий рух, спрямований на захоплення території Палестини. Нині під словом «інтифада» найчастіше розуміють збройну боротьбу палестинських арабів проти ізраїльтян Західного берега річки Йордан і Сектору Гази.

Річка не відмовляється від вод струмків

Егоїзм, що панує у світі веде до деградації не тільки самої людини, але й заважає розвитку як оточення, так і цілих націй. Найбільшою перешкодою на шляху побудови мирного світу є скупість людських душ. Починаючись з окремих людей, вона поширюється на країну, адже душі заповнені жадібністю, призводять до роз'єднання і конфліктів на всіх рівнях. Протягом історії незліченна кількість людей проливала кров і загинула в зіткненнях, викликаних жадібністю.

Щоб подолати ці конфлікти, потрібна велика революція, яка дозволить виправити хибні цінності та погляди, надто поширені в сучасному світі. Складні проблеми, з якими стикаються наші суспільства сьогодні, можна швидко подолати, якщо станеться революція в мисленні людей. Якщо кожна особистість і нація передусім думатимуть про інших і співпрацюватимуть з іншими, проблеми сучасного суспільства буде вирішено.

Усе життя я присвятив побудові миру. Щоразу, коли звучить слово «мир», емоції переповнюють мене. Перехоплює подих і навіть стає важко ковтати їжу, сльози навертаються на очі. Одне лише уявлення про день, коли світ стане єдиним і насолоджуватиметься миром, глибоко мене зворушує. Така сутність миру. Він об'єднує людей, які думають по-різному, належать до різних рас і розмовляють різними мовами. Наші душі жадають такого світу і плекають надію, що він постане. Мир — це конкретні дії, а не туманні мрії.

Миротворчий рух завжди був нелегкою справою. На цьому шляху доводилося стикатися з багатьма труднощами, і також він вимагав

чимало грошей. Я робив це ані заради власної репутації, ані для того, щоб заробити грошей. Усі мої зусилля було спрямовано на побудову світу, де мир пустив глибоке коріння. Під час своєї миротворчої діяльності я ніколи не був самотнім. Адже, зрештою, мир є бажанням кожної людини у світі. Але хіба це не дивина? Усі хочуть миру, а він досі так і не настав.

Легко говорити про мир, утім, так не легко його досягти. Це відбувається тому, що люди забули просту істину, потрібну для побудови мирного світу. Вони вдають, що не знають цієї істини. Але вона полягає в тому, що, перш ніж говорити про мир між людьми чи народами, ми маємо досягти миру між собою та Богом.

Кожна релігія сьогодні вважає себе найвищою, заперечуючи інші релігії та дивлячись на них зверхньо. Однак створення стін між собою та іншими релігіями чи конфесіями — хибна справа.

Релігія — немов ріка, що несе свої води в пошуку мирного світу. На цьому шляху вона долає великі відстані, і в неї впадає багато потічків. Коли вони впадають у річку, вони перестають бути потічками і стають частиною ріки. Таким чином вони стають одним цілим.

Річка не відкидає жодного зі струмків, що впадають у неї. Вона приймає їх усіх. Охопивши усі потічки, ріка стає єдиним потоком, продовжуючи рух до океану. На жаль, люди в наш час не розуміють цієї простої істини. Потічки, які шукають річку та впадають у неї, — це численні релігії та конфесії сьогодення. У кожного потоку своє джерело, але всі вони рухаються до одного пункту призначення. Вони прямують до ідеального світу, в якому панує мир.

Мир ніколи не настане на землі, якщо ми не зруйнуємо стіни між релігіями. Протягом тисячоліть релігії розвивалися в оточенні певних етнічних груп, тому вони огорожені високими культурними стінами. Усунути їх — надзвичайно складне завдання. Тисячоліттями кожна релігія оточувала себе такими високими стінами, наполягаючи, що саме вона єдина правильна. Інколи, розширюючи свій вплив, одні релігії

вступали в конфлікти й битви з іншими релігіями, використовуючи ім'я Бога, тоді як ці події не мали нічого спільного з Його волею.

Божя Воля полягає в побудові миру. Світ, розділений національностями, расами та релігіями, де люди нападають, борються і проливають кров одне одного, — це не те, чого хоче Бог.

Проливаючи кров і б'ючись одне з одним у Його ім'я, ми тільки завдаємо Богові болю. Наш світ пошматований через прагнення людей до власного багатства та слави. Це не є відображенням волі Бога. Він чітко сказав мені це. Я лише Його помічник: приймаю Його слова і втілюю їх на землі.

Шлях до встановлення мирного світу, в якому релігії та раси єдині, дуже виснажливий. На цьому шляху я зіткнувся з протистоянням, іноді було недостатньо моїх власних здібностей, однак я не міг відкинути цю місію. Коли наші члени та колеги, які працювали зі мною, кричали від болю через складність завдання, я навіть їм заздирив.

— Якщо ви вирішите, що цей шлях не для вас, то маєте можливість зупинитися і повернути назад, — казав я їм. — Якщо ви намагаєтесь і все одно не можете досягти мети, ви можете просто померти. Але я той, в кого немає таких варіантів.

У світі близько двохсот країн. Щоб у всіх цих країнах був мир, сила релігії вкрай потрібна. Сила релігії в любові, яка витікає з неї. Я віруюча людина, чия роль полягає в тому, щоб передавати любов, тому цілком природно, що я докладаю зусиль для встановлення миру у всьому світі. Немає ніякої різниці між ісламом і християнством у їхньому прагненні побудувати мирний світ. В Америці я очолюю рух за мир, який об'єднує двадцять тисяч священнослужителів з найрізноманітніших деномінацій. У межах цього руху ми обговорюємо шляхи об'єднання християнства, ісламу, іудаїзму, буддизму та всіх конфесій. Ми докладаємо всіх зусиль, щоб розтопити закам'янілі серця людей.

Сьогодні я прагну до того самого, до чого прагнув і вчора. Це створення єдиного світу, центром якого є Бог — об'єднаної країни без кордонів. Усі люди будуть громадянами цього світу, де панує культура любові. У такому світі не буде місця протистоянню та конфліктам. Отже, буде закладено основи сталого миру.

«Дозвольте релігійну свободу в Радянському Союзі!»

Існує низка поширених теорій, що спираються на матеріалізм, які насправді не мають підтвердження. Однією з них є теорія еволюції Чарльза Дарвіна. Ще одна така теорія лежить в основі праць Карла Маркса. Думка про те, що дух походить із матерії, докорінно хибна. Створені Богом люди, як і всі істоти, поєднують у собі як матеріальний, так і духовний аспекти. Одним словом, теорія та філософія, що лежать в основі комунізму, докорінно неправильні. Навчаючись у Японії, разом із комуністами ми боролися за незалежність Кореї. Вони були моїми добрими друзями, готовими віддати навіть своє життя заради визволення нашої Батьківщини, але наші способи мислення були принципово різними. Отже, як тільки наша Батьківщина стала незалежною, наші шляхи розійшлися.

Я не згоден з історичним матеріалізмом, тому розгорнув рух за перемогу над комунізмом у всьому світі. Я радив кожному наступному президентові США захищати вільний світ, виступаючи проти комуністичної стратегії захоплення світу. Комуністичні країни, які були незадоволені моїми діями, намагалися усунути мене, здійснюючи на мене замах, але в моїй душі немає ненависті на них. Також я не вважаю їх своїми ворогами. Я проти філософії та ідеології комунізму, але я ніколи не ненавидів самих комуністів. Але Бог хоче обійняти навіть комуністів, щоб вони прийшли до Нього.

Отже, моя зустріч з президентом Михайлом Горбачовим у Москві у квітні

1990 року і відвідини генерального секретаря Кім Ір Сена у Пхеньяні наступного року були непростими подорожами; я робив їх, ризикуючи життям. Це була моя доля — поїхати до них, щоб передати волю Небес. Я тоді напівжартома казав, що Москва (Moscow) вимовляється англійською схоже на «Must go», що перекладається «мусиш іти», тому мені довелося їхати.

Я досить добре розумію сутність комунізму. Отож я передбачив, що ознаки його падіння почнуть з'являтися приблизно через шістдесят років після більшовицької революції, а фортеця Радянського Союзу впаде в 1987 році, на сімдесяту її річницю.

1985 року під час мого ув'язнення в Данбері доктор Мортон Каплан, відомий політолог Чиказького університету, відвідав мене у в'язниці. Перше, що я попросив його під час нашої зустрічі — провести конференцію та оголосити «кінець радянського комунізму» до 15 серпня того ж року.

— Проголосити кінець радянського комунізму? — перепитав доктор Каплан.

— Як я можу так ризикувати? — сказав він, виказуючи свою неготовність до такого кроку.

Під кінець полум'я найяскравіше. У 1985 році Радянський Союз посилював свій світовий вплив, і не було видимих ознак його занепаду. Тож цілком природно, що доктор Каплан висловив своє небажання. Якби він проголосив таке особливе передбачення і воно не справдилося, його репутація вченого була б знищена за одну ніч.

— Преподобний Мун, — сказав він, — я вірю вам, коли ви говорите, що радянський комунізм зникне. Але я не думаю, що це станеться саме зараз.

— Тож, а що як замість того, щоб оголошувати «кінець радянського комунізму», ми скажемо «згасання радянського комунізму»?

Я зрозумів, що він пропонує пом'якшити назву своєї конференції і використати щось інше, ніж «Падіння Радянської імперії». Я палав від гніву. Я не міг піти на таке. Я абсолютно впевнений, що коли людина

має переконання, вона повинна бути сміливою і докласти максимум зусиль у боротьбі, навіть якщо відчуває страх.

— Докторе Каплан, — мовив я, — що ви маєте на увазі? Якщо я прошу вас проголосити кінець комунізму, у мене на це є вагомі причини. У день, коли ви проголосите кінець комунізму, це забере енергію і сприятиме його мирному занепаду. Чому ви вагаєтесь?

Зрештою, доктор Каплан заявив про «кінець радянського комунізму» на конференції Академії професорів за всесвітній мир (PWPA — Professors World Peace Academy), що відбулася в Женеві під назвою «Падіння Радянської імперії: перспективи переходу до пострадянського світу». Про це ніхто не наважувався навіть замислюватися. Оскільки Швейцарія була нейтральною країною, Женева була основним місцем перебування багатьох агентів радянського Комітету державної безпеки (КДБ), які здійснювали шпигунську та терористичну діяльність по всьому світу. Готель «Інтерконтиненталь», де відбувалася конференція PWPA, стояв навпроти радянського посольства, тому я добре уявляв, наскільки моторошно було докторові Каплану. Однак за декілька років по тому він став відомим як науковець, який першим передбачив кінець радянського комунізму.

У квітні 1990 року я скликав Всесвітню конференцію ЗМІ, яка відбулася в Москві. Несподівано радянський уряд зустрів мене за протоколом на рівні глави держави, починаючи з аеропорту. До центру Москви ми їхали кортежем у супроводі поліції. Автомобіль, яким мене возили, рухався жовтою ділянкою дороги, якою їздили тільки президент і державні гості. Це сталося ще до розпаду Радянського Союзу. Радянська влада поставилася до мене, антикомуніста, саме таким винятковим чином.

Під час конференції у своїй промові я похвалив рух «Перестройки». Я сказав, що це має бути революція без кровопролиття — революція розуму й духу. Я приїхав з метою взяти участь у Всесвітній конференції ЗМІ, але мій головний фокус був на зустрічі з президентом Горбачовим. У той час Горбачов був популярним у Радянському Союзі після успіхів

його політики «Перестройкі». Якби я хотів, то міг би зустрітися з президентом США десять разів, але зустрітися з президентом Горбачовим було набагато складніше. Я хвилювався, чи вдасться з ним побачитися взагалі. Я мав передати йому послання, і це слід було зробити особисто. Він реформував Радянський Союз, здіймаючи там вітер свободи, але з часом меч реформ почали спрямовувати йому у спину. З цим треба було щось робити, бо інакше на нього чекала велика небезпека. Я пояснив, якщо він не зустріне мене, то не зможе спіймати хвилю небесної удачі, а без цього довго не протримається.

Мабуть, президент Горбачов почув мою стурбованість. Наступного дня він запросив мене до Кремлівського палацу. На лімузині, наданому радянською владою, я в'їхав углиб Кремля. Увійшовши до кабінету глави держави, ми з дружиною зайняли свої місця, а поруч з нами сіли міністри Кабінету Міністрів Радянського Союзу. Президент Горбачов широко усміхнувся та енергійно пояснив нам успіхи своєї політики «Перестройкі». Потім ми перейшли в іншу кімнату, де вже спілкувалися сам на сам. Я використав цю можливість, щоб передати йому таке повідомлення:

«Пане Президенте, ви вже досягли багатьох успіхів у перебудові, але цього недостатньо для завершення реформ. Треба негайно дозволити свободу віросповідання в Радянському Союзі. Якщо намагатися реформувати лише матеріальний світ, без участі Бога, перебудова буде приречена на занепад. Комунізм ось-ось закінчиться. Єдиний спосіб урятувати цю націю — це дозволити свободу релігії. Настав час вам діяти зі сміливістю, яку ви проявили, реформуючи Радянський Союз, і стати світовим президентом, який працює заради встановлення миру в усьому світі».

Коли я згадав про релігійну свободу, обличчя президента Горбачова стало кам'яним, адже він не очікував подібних заяв. Проте, як і слід було очікувати від людини, котра погодилася на возз'єднання Німеччини, він швидко опанував себе і тверезо сприйняв мої слова. Я продовжував: «Радянському Союзу треба встановити дипломатичні відносини з Південною Кореєю. Отже, будь ласка, запросіть у гості

президента Південної Кореї Ро Де У». Я пояснив йому причини, чому двом країнам варто було б мати дипломатичні відносини. Коли я сказав усе що хотів, то відчув від президента Горбачова впевненість, якої не відчував до того.

— Я впевнений, — сказав він, — що відносини між Південною Кореєю та Радянським Союзом будуть розвиватися гладко. Я вважаю, що політична стабільність і послаблення напруженості на Корейському півострові вкрай потрібні. Встановлення дипломатичних відносин з Південною Кореєю — це лише питання часу, адже я не бачу жодних перешкод. Як ви й запропонували, я зустрінуся з президентом Ро Де У».

Уже збираючись піти, я зняв годинника і надів його на зап'ястя президента Горбачова. Він був трохи спантеличений, адже я ставився до нього як до старого друга. Тому я впевнено сказав йому: «Кожного разу, коли ви стикатиметеся з труднощами у реформах, будь ласка, подивіться на цей годинник і згадайте свою обіцянку мені. Якщо ви це зробите, Небеса неодмінно покажуть вам шлях».

Як і обіцяв, президент Горбачов зустрівся з президентом Ро в Сан-Франциско в червні того ж року під час двостороннього саміту. Тоді, 30 вересня 1990 року, Південна Корея та Радянський Союз підписали історичну угоду про встановлення дипломатичних відносин уперше за вісімдесят шість років. Звичайно, політика — це справа політиків, а дипломатія — робота дипломатів. Але іноді, коли двері зачинені надто довго, релігійний діяч, який не має власних інтересів, може бути ефективнішим за політиків і дипломатів.

Чотири роки по тому президент і пані Горбачова відвідали Сеул; ми з дружиною прийняли їх у нашому домі в районі Ханнамдон. На той час його вже відсторонили від влади внаслідок державного перевороту. Після того, як опозиція вчинила переворот, виступаючи проти «перестройки», він розпустив Комуністичну партію СРСР і подав у відставку з посади її генерального секретаря. Бувши комуністом, він ліквідував комуністичну партію.

Колишній президент і перша леді використовували палички для їжі, щоб їсти пульґогі та чапче, які ми старанно приготували. Коли йому подали суджонґва на десерт, пан Горбачов кілька разів повторив: «У Кореї чудові традиційні страви». Він і перша леді виглядали геть інакше, ніж у той час, коли був на посаді. Пані Горбачова, яка раніше була закоренілою лекторкою марксистсько-ленінської ідеології Московського державного університету, носила намисто з хрестиком.

— Пане президенте, ви зробили чудову справу, — сказав я йому. — Ви відмовилися від посади генерального секретаря Радянського Союзу, але тепер ви стали президентом миру. Завдяки вашій мудрості та мужності ми тепер можемо принести мир усьому світу. Ви зробили для світу найголовнішу, вічну і прекрасну річ. Ви герой миру, який виконував Божу справу. Ім'я, що назавжди залишиться в історії Росії, буде не Маркс, не Ленін чи Сталін. Це буде ім'я Михайло Горбачов. Я високо оцінив рішення пана Горбачова покласти кінець існуванню Радянського Союзу, країни-колиски комунізму, без пролиття крові.

У відповідь пан Горбачов промовив: «Преподобний Мун, ваші слова мене дуже втішили. Вони додають мені енергії. Я присвячу залишок свого життя проектам, які спрямовані на побудову миру в усьому світі». І він міцно потиснув мені руку.

Перестройка (рос.) — загальна назва сукупності політичних і економічних реформ, що проводилися в СРСР у 1985—1991 роках. У внутрішньополітичній сфері — політика гласності та демократизація суспільного життя; в економіці — введення елементів ринкових відносин; у зовнішній політиці — відмова від надмірної критики капіталістичного ладу, значне поліпшення відносин зі США та демократичними країнами Західної Європи, визнання пріоритету загальнолюдських цінностей і глобальних світових проблем.

Об'єднання Кореї приведе до об'єднання світу

Виходячи з Кремлівського палацу після зустрічі з паном Горбачовим, я звернувся до Пака Бо Хі, який мене супроводжував, і наказав йому: «До кінця 1991 року мені потрібно зустрітися з президентом Кім Ір Сенем. У нас немає часу. Радянський Союз розпадеться в найближчі рік-два. Тому зараз проблема в нашій країні. Якимось чином мені потрібно зустрітися з президентом Кімом і запобігти війні на Корейському півострові».

Я знав, що після розпаду Радянського Союзу більшість інших комуністичних режимів у світі зазнають краху. Північна Корея опиниться загнаною в кут, і невідомо, яку провокацію вона може вчинити. Одержимість Північної Кореї ядерною зброєю зробила ситуацію ще тривожнішою. Щоб запобігти війні з Північною Кореєю, нам потрібен був канал для спілкування з її керівництвом, але на той момент у нас його не було. Мені вкрай потрібно було зустрітися з президентом Кімом і отримати його зобов'язання не завдавати удару по Південній Кореї.

Корейський півострів — це світ у мініатюрі. Варто було б крові пролитися на Корейському півострові, вона пролилася б і у світі. Якби на півострові відбулося примирення, воно відбулося б і у світі. Варто було б об'єднатися корейському півострову, це привело б до об'єднання у світі. Однак, починаючи з кінця 1980-х років, Північна Корея наполегливо працювала над тим, щоб стати ядерною державою. Західні країни заявляли, що в разі потреби завдадуть превентивного удару по Північній Кореї. Якщо ситуація дійде до точки кипіння, невідомо, які божевільні наміри спробує здійснити Північна Корея. Тому я розумів, що маю налагодити канал спілкування з нею.

Це було непросте завдання. Пак Бо Хі спілкувався з віце-прем'єром

Північної Кореї Кім Даль Хьоном, але відповідь Північної Кореї була твердо негативною. «Народ Північної Кореї знає президента Муна лише як ватажка міжнародного руху за перемогу над комунізмом», - сказав віце-прем'єр. «Навіщо нам вітати лідера консервативної антикомуністичної групи? Візит президента Муна до Північної Кореї абсолютно неприпустимий».

Пак Бо Хі не здавався. «Президент Сполучених Штатів Ніксон був категоричним антикомуністом», — нагадав він північнокорейському чиновникові. «Але він відвідав Китай, зустрівся з головою Мао Цзедуном і встановив дипломатичні відносини між США та Китаєм. Від цього виграв саме Китай. До того часу Китай вважали державою-агресором, але зараз він стає центральною країною на світовій арені. Щоб Північна Корея мала міжнародний авторитет, вона має налагодити дружбу з таким добре відомим антикомуністом, як президент Мун».

Нарешті президент Кім Ір Сен запросив нас з дружиною 30 листопада 1991 року. У той час ми були на Гаваях, тому швидко полетіли до Пекіна. Поки ми чекали у VIP-залі міжнародного Столичного аеропорту Пекіна, яку організував уряд Китаю, до нас підійшов представник уряду Північної Кореї і вручив офіційне запрошення. На документі було добре видно офіційну печатку уряду Пхеньяна.

«Корейська Народна Демократична Республіка запрошує пана Мун Сон Мьона з Церкви Об'єднання разом з дружиною та помічниками приїхати до нашої держави. Уряд КНДР гарантує безпеку всієї делегації під час перебування на території країни». Під запрошенням стояв підпис: «Кім Даль Хьон, віце-прем'єр Кабінету міністрів КНДР. 30 листопада 1991 року».

Наша група сіла на спеціальний рейс Air Koryo (літак № JS215), який організував для нас президент Кім. Це був виняток, оскільки він ніколи не організовував спеціальних рейсів для жодного глави іноземної держави.

Літак пролетів над Жовтим морем до Сінийджу, потім над моїм рідним містом Чонджу і далі до Пхеньяна. Спеціальний маршрут проклали так, щоб я міг побачити своє рідне місто. Моє серце закалатало, коли ми пролітали над залитим я червоним світлом призахідного сонця Чонджоу, а душа немов залякла. Я подумав: «Чи це справді моє рідне місто?» Мені хотілося миттю вискочити й побігти пагорбами та полонинами.

У міжнародному аеропорту Пхеньяна Сунан мене зустріли члени сім'ї, яких я не бачив сорок вісім років. Мої молодші сестри, котрі раніше були красивими, як квіти, тепер стали бабусями. Схопивши мене за руки, вони зморщили брови і розридалися. Моя старша сестра, якій уже за сімдесят, схопила мене за плече й заплакала. Та я не плавав. «Будь ласка, — казав я, — не роби цього. Для мене справді важливо зустріти свою сім'ю, але я приїхав сюди виконати Божу справу. Будь ласка, не плачте. Опануйте себе». Насправді у мене в душі сльози лилися, немов водоспад. Уперше за майже п'ятдесят років я побачив своїх сестер, але не міг обійняти їх і плакати разом з ними. Стримавши крик душі, я попрямував до нашого будинку.

Як зазвичай, прокинувшись рано-вранці, я почав молитися. Якби у домі був апарат для прослуховування, то він би записав мою слізну молитву за об'єднання Корейського півострова. Того дня ми відвідали місто Пхеньян, яке було увішане червоними гаслами ідеології чучхе. На третій день нашого візиту ми сіли в літак і полетіли на екскурсію на гору Кимган. І хоч тоді була зима, водоспад Курьон не замерз, і ми дивилися на стрімкий потік води. Оглянувши різні місця гори Кимган, на шостий день ми полетіли гелікоптером до мого рідного міста. У снах я дуже тужив за домом мого дитинства і відчував, що можу дістатися до нього одним стрибком. І ось він постав переді мною. Я ледве повірив своїм очам. Може, це сон? Здавалося, я міг стояти там, немов статуя, цілу вічність. Через кілька хвилин я все ж зайшов усередину. Раніше дім був квадратний; центральне подвір'я оточувало головне крило, гостьове крило, склад і сарай. Від усього того залишилося тільки головне крило. Я зайшов до кімнати, де я народився, і сів на підлогу,

схрестивши ноги.

Спогади дитинства повернулися до мене так ясно, ніби все було лише вчора. Я відчинив маленькі двері з головної кімнати до кухні і виглянув на задній двір. Каштан, на який я залазив, зрубали, тому його вже там не було. Здавалося, я чую, як мама ласкаво кличе мене: «Мої маленькі оченята вже, напевно, зголоднілі?» Бавовняна тканина її традиційного вбрання промайнула перед моїми очима.

Я відвідав могилу батьків і поклав букет квітів. Останній раз я бачив свою матір, коли вона прийшла до мене у в'язницю в Хиннамі й голосно плакала. Її могилу припорошив сніг, що випав напередодні ввечері. Я змахнув його долонею і ніжно торкнувся трави, яка виросла на її могилі. Грубий дотик трави нагадав мені шорстку шкіру маминої тильної сторони долоні.

Чучхе (кор. 북한) — північнокорейська націонал-комуністична державна ідеологія, проголошена першим керівником країни Кім Ір Сенем у 1955 році. Основною причиною розробки чучхе було прагнення Кім Ір Сена підкреслити незалежність КНДР від марксизму-ленінізму і підвести ідеологічне підґрунтя особистої влади та влади послідовників. Деякі дослідники кажуть про синтетичний характер чучхе, де західні ідеї марксизму-ленінізму поєдналися з багатовіковою конфуціанською традицією, а також традиційною корейською релігією чондокьо (шанування предків-засновників держави Чосон, спроби створення Царства Небесного на Землі).

Суджонгва (кор. 수정) — традиційний корейський напій темно-коричневого кольору, який готується з ванілі, цукру, води та імбиру.

Чапче (кор. 찹) — корейська святкова закуска на основі крохмальної локшини (куксу).

Пульґогі (кор. 불고기) — страва корейської кухні, різновид барбекю, зазвичай готується з маринованої яловичини або телятини, іноді — з курятини або свинини.

Зустріч із президентом Кім Ір Сеном

Я поїхав до Північної Кореї не тому, що хотів відвідати своє рідне місто або побачити гору Кимган. Мета моєї зустрічі з президентом Кім Ір Сеном полягала в тому, щоб серйозно обговорити майбутнє нашої Батьківщини. Утім, протягом шести днів мого візиту не було й натяку на те, чи відбудеться аудієнція з президентом Кімом. Коли ми гелікоптером повернулися до пхеньянського аеропорту Сунан після відвідин мого рідного міста, я несподівано побачив віце-прем'єра Кім Даль Хьона, який приїхав зустріти мене.

— Великий лідер Кім Ір Сен прийме вас завтра, — сказав він мені.
— Місцем зустрічі буде президентська резиденція Маджон в Хиннамі, тому вам потрібно буде негайно сісти на спеціальний рейс до Хиннама».
— Кажуть, у нього багато президентських резиденцій. Чому, з усіх місць, він обрав саме Хиннам? — подумав я.

По дорозі я побачив великий знак Хиннамського заводу азотних добрив, де я примусово працював. Спогади спливи у моїй голові, викликавши дивні почуття. Переночувавши в домі для гостей, наступного дня я пішов зустрітися з президентом.

Підійшовши до офіційної резиденції, я побачив біля входу президента Кіма, який чекав мене, щоб привітати. Наблизившись, ми обійняли один одного. Я був антикомуністом, а він лідером комуністичної партії, але в ту мить ідеологія та філософія не були важливими. Ми були немов брати, які зустрілися вперше після довгої розлуки. Нас зблизила сила належності до одного народу та однакової крові, що тече в наших жилах.

— Пане президенте, завдяки Вашому теплому прийому я зміг зустрітися зі своєю родиною, — сказав я йому. — Проте 10 мільйонів корейців, сім'ї яких розділені між Північчю та Півднем, не можуть навіть дізнатися, чи живі їхні родичі. Я хотів би попросити вас надати їм можливість зустрітися.

— Я відчуваю те саме. З наступного року почнімо рух, який дозволить розділеним співвітчизникам Півночі та Півдня зустрітися одне з одним, — відповів мені президент Кім. Його прийняття моєї пропозиції було так само природним, як танення снігу навесні.

Після розмови про мій візит у Чонджу я перейшов до своїх поглядів на ядерну зброю. І з повагою запропонував Північній Кореї погодитися на декларацію про денуклеаризацію Корейського півострова та підписати угоду про гарантії з Міжнародним агентством з атомної енергії.

Президент Кім відверто відповів:

— Президенте Мун, замисліться. Кого я збираюся вбивати ядерною зброєю? Своїх людей? Хіба я схожий на такого? Я згоден, що ядерну енергію слід використовувати лише в мирних цілях. Я уважно вислухав вас і сподіваюся, що все буде добре.

У той час відносини між двома Кореями зайшли у глухий кут через питання розробки ядерної зброї в Північній Кореї, і тому я зробив свою пропозицію з певним сумнівом. Проте всі присутні були здивовані, що президент Кім відповів таким приємним тоном. Потому ми перенесли нашу зустріч до їдальні, де мали ранній обід.

— Президенте Мун, ви куштували заморожену картопляну локшину? Це страва, яку я їв досить часто, коли був партизаном на горі Пекту.

Спробуйте, будь ласка.

— Звісно, куштував, — відповів я, із захопленням відповідаючи на його питання.

— Ми любили цю страву в моєму рідному місті.

— Ну, я впевнений, що у вашому рідному місті ви їли її як делікатес, — продовжив він. — А я їв її, щоб вижити. Японська поліція шукала нас аж до вершини гори Пекту. У нас не було можливості сісти і спокійно поїсти.

— Що ще можна їсти на вершині гори Пекту, крім картоплі? Ми

починали варити картоплю, і коли японська поліція йшла за нами, доводилося закопувати її в землю й тікати. Було так холодно, що, коли ми поверталися, картопля вже замерзала в землі. Все, що нам залишалося, це, викопавши її, розморозити й перетерти в порошок, щоб зробити локшину.

— Пане Президенте, — сказав я, — виходить, що ви експерт із замороженої картопляної локшини.

— Авжеж. Вона добре смакує у квасолевому супі, а також дуже смачна, якщо подається у кунжутному супі. Ця страва легко засвоюється, і оскільки картопля має властивість злипатися, вона дуже ситна.

— Також, президенте Мун, — продовжив він, — це дуже смачно за рецептом, який використовують у провінції Хамг'юн: берете ось таке кімчі з листя гірчиці та кладете його на локшину. Ви маєте це спробувати.

Я зробив так, як він порадив, і з'їв свою заморожену картопляну локшину з гірничим кімчі. Чудовий смак локшини добре поєднувався з гострим кімчі та викликав легкість у моєму шлунку.

— У світі є багато делікатесів, — мовив президент Кім. — Але вони мене не цікавлять. Немає нічого кращого, ніж тістечка з картоплі, кукурудзи та батата, які я їв у своєму рідному місті.

— У нас із вами навіть смаки схожі, — зауважив я. — Як добре, коли земляки можуть ось так зустрітися.

— Як вам відвідини рідного міста? — запитав він мене.

— Мене переповнювали емоції, — відповів я. — Дім, у якому я жив, усе ще там, і, сівши у головній кімнаті подумати про минуле, я ледь не почав вслухатися, щоб почути, як моя покійна мати кличе мене. Це справді розчулило мене.

— Зрозуміло, — сказав він. — Це зайвий доказ того, що нашу країну потрібно негайно об'єднати. Я чув, що в дитинстві ви були досить пустотливим. Чи була у вас цього разу можливість побешкетувати? Усі за столом посміялися з коментаря президента.

— Я хотів залізти на дерево і порибалити, але дізнався, що ви на мене вже чекаєте, тому швидко прилетів сюди. Сподіваюся, колись ви мене ще запросите.

— Ну звісно. Авжеж запрошу. Президенте Мун, ви любите полювати? Я дуже люблю. Думаю, якщо ви підете полювати на ведмедів на горі Пекту, вам це теж сподобається. Ведмеді мають великі тіла й виглядають незграбними, але насправді вони надзвичайно спритні.

— Одного разу я зіткнувся віч-на-віч з ведмедем, — продовжив він. — Ведмідь подивився на мене і не поворухнув жодним м'язом. Якби я почав тікати, ви, напевно, знаєте, що було б... То що я мав робити? Я витріщився на нього і просто стояв. Минула година, потім дві, три. Але ведмідь просто дивився на мене. Ви ж знаєте, наскільки холодно буває на горі Пекту. Я боявся, що перш ніж ведмідь мене з'їсть, я замерзну до смерті.

— І чим же все закінчилося? — спитав я.

— Президенте Мун, ви бачите тут ведмедя чи мене? — відповів він. Я голосно розсміявся, і президент Кім одразу ж зробив пропозицію.

— Президенте Мун, — сказав він, — коли ви приїдете наступного разу, ходімо разом на полювання на гору Пекту.

— Пане Президенте, хіба ви не любите рибалити? На острові Кадьяк на Алясці можна зловити палтусів розміром з ведмедя. Краще колись половимо їх, — швидко відповів я власним запрошенням.

— Палтус розміром з ведмедя? — здивувався він. — Ну, такого я точно не можу пропустити.

Ми добре поспілкувалися про наші спільні захоплення — полювання та риболовлю. Якоїсь миті ми відчули, що маємо багато сказати один одному, і просто почали говорити, як старі друзі, які зустрілися після довгої розлуки. Наш сміх лунав на всю кімнату.

— Я також відвідав гору Кимган, і це справді вражаючі краєвиди, — додав я. — Її потрібно розвивати як туристичне місце для нашого народу.

— Гора Кимган буде коштовністю нашої об'єднаної Батьківщини, — відповів президент Кім. — Тому я хочу бути впевненим, що лише особливі люди будуть нею опікуватися. Якщо це робити неправильно, вона занепаде. У вас міжнародний погляд, тому я міг би довірити вам її розвиток для нашої країни.

Президент Кім зайшов так далеко, що попросив нас облаштувати гору Кимган.

— Пане президенте, — сказав я, — ви старший за мене, тому ви мені як старший брат.

— Президенте Мун, відтепер будемо називати один одного хьон (кор., старший брат) і тонсен (кор., молодший брат), — відповів він і міцно стиснув мою руку.

Крокуючи коридором і роблячи пам'ятні фото, ми з президентом Кімом тримали один одного за руку. Потім я покинув резиденцію.

Пізніше мені повідомили, що президент Кім сказав своєму синові Кім Чен Іру:

— Президент Мун — велика людина. У своєму житті я зустрічав багато людей, але вони не були схожими на нього. Він має велике серце і широке мислення. Я відчував прихильність до нього. Мені було приємно бути з ним, і я хотів, щоб він залишився надовго. Я хочу зустрітися з ним знову. Після моєї смерті, коли питання будуть стосуватися відносин Півночі та Півдня, завжди звертайся за порадою до президента Муна».

Тож виходить, що ми дуже добре поспілкувалися.

Незабаром після мого тижневого візиту до Пхеньяна прем'єр-міністр Йон Хьон Мук очолив північнокорейську делегацію до Сеула. Прем'єр-міністр Йон підписав угоду про денуклеаризацію Корейського півострова. 30 січня наступного року Північна Корея уклала угоду про ядерні гарантії з Міжнародним агентством з атомної енергії. Таким чином, президент Кім виконав те, що пообіцяв мені. Це були результати, яких я зміг досягти, поїхавши до Пхеньяна з ризиком для життя.

Можна розділити землю, але не народ

Корейський півострів є однією з останніх розділених країн на землі. Ми несемо відповідальність за об'єднання півострова. Ми не можемо залишити розділену Батьківщину нащадкам.

Неприпустимо, щоб один народ був розділений і щоб миролюбні люди не могли бачити своїх батьків, братів чи сестер. Лінія, що розділяє Північну і Південну Корею, була проведена людьми. У такий спосіб можна розділити землю, але не людей. Те, що ми один народ, доводить факт, що навіть п'ятдесят років після розділення ми не забули і продовжуємо тужити одне за одним.

Завдяки кольору нашого одягу корейців знають як «людей у білому». Білий колір — символ миру. Наші люди — люди миру. За часів японської окупації корейці, китайці та японці жили в Маньчжурії та Сибіру, іноді співпрацюючи, а іноді вбиваючи одне одного. У ті часи корейці ніколи не носили із собою мечі або ножі, як японці та китайці. Натомість ми носили кремінці, адже розпалювання багаття на мерзлій землі Маньчжурії та Сибіру було конче потрібним для виживання. Ось такі ми люди. Ми поважаємо Небеса, дотримуємося моральних принципів і любимо мир. Попри те, що під час японської окупації та Корейської війни наш народ пролив багато крові, це не привело до об'єднання країни чи встановлення мирного життя. Наша країна була розділена навпіл, і половина стала темним світом комунізму.

Для відновлення суверенітету нашого народу нам треба об'єднатися. Ми маємо об'єднати Північ і Південь, щоб здобути мир. Тільки в разі мирного об'єднання та відновлення нашої державності ми можемо

принести мир у цей світ. Адже саме для цього був створений корейський народ. Усе має імена, й імена мають значення. Одяг «людей у білому» легко побачити і вдень і вночі. Білий колір зручно використовувати для знаків уночі, оскільки його легко побачити в темряві. Наші люди мають призначення передавати послання миру всьому світу і вдень і вночі.

Незважаючи на те, що Північ і Південь розділені лінією припинення вогню, проблема полягає не в цьому. Варто нам прибрати цю лінію, виявиться ще більший бар'єр між нами та Росією з Китаєм. Щоб побудувати сталий мир, наш народ повинен подолати і ці лінії припинення вогню. Буде важко, але не неможливо. Головне — наше ставлення.

Якщо людина потіє, вона повинна потіти до останньої краплі, виливши навіть останнє, що залишилося в її душі. Тоді людині не буде про що шкодувати, відбудеться очищення і в усьому настане лад. Те саме стосується і складних завдань. Труднощі закінчатся тільки тоді, коли ви переможете на кожному етапі, тоді все стане зрозумілим. Хоч би що ви робили, в усьому має бути наведено лад. Тоді це принесе плоди. Ми не відновимо нашу повноцінну державність, не пройшовши через труднощі, сповнені сліз.

Сьогодні багато людей говорять про мирне об'єднання. Але я говорив про це в той час, коли люди навіть не наважувалися використовувати словосполучення «мирне об'єднання», оскільки боялися бути звинуваченими у порушенні антикомуністичного закону та закону про національну безпеку. Сьогодні, коли мене питають, що потрібно зробити заради об'єднання, я повторюю те, що й завжди: «Якби південнокорейці любили Північну Корею більше, ніж Південну, а північнокорейці любили Південну Корею більше, ніж Північну, наш півострів уже був би єдиним».

Я ризикнув своїм життям і поїхав до Північної Кореї в 1991 році, щоб зустрітися з президентом Кімом, бо керувався саме такою любов'ю. І

тоді ми домовилися з ним про зустрічі розділених сімей, економічне співробітництво Півночі та Півдня, туристичний розвиток гори Кимган, денуклеаризацію Корейського півострова та підготовку саміту вищого керівництва Півночі та Півдня. Ніхто навіть не міг собі уявити, що антикомуніст може поїхати до комуністичної країни і відкрити двері для об'єднання, але саме цим я і здивував світ.

Перед моєю зустріччю з президентом Кімом я проголосив двогодинну промову під назвою «Кров густіша за воду» в залі засідань Мансуде, де збирається Верховна народна асамблея — законодавчий орган Північної Кореї. Того дня я звернувся до керівництва Північної Кореї з посланням об'єднати Північ і Південь за допомогою любові. Виступаючи перед керівництвом Північної Кореї, яке було озброєне філософією Кім Ір Сена, я розповів їм те, у що вірю сам.

— Північ і Південь треба об'єднати, — сказав я, — але гарматами і мечами цього не досягти. Неможливо досягти об'єднання Півночі та Півдня завдяки військовій силі. Корейська війна довела хибність цього підходу, тому буде помилкою вважати, що можна ще раз спробувати використати військову силу. Також об'єднання не відбудеться через ідеологію чучхе, яку ви відстоюєте. Унаслідок чого тоді воно може відбутися? В нашому світі далеко не все залежить від зусиль людини. Оскільки є Бог, то лише людських зусиль недостатньо. Бог здійснює Своє провидіння навіть під час війни, яка є проявом зла. Саме тому, що у центр ідеологія чучхе ставить людину, вона не допоможе об'єднати Північ і Південь.

— Досягти єдності нашої батьківщини можна лише за допомогою Божизму», — продовжував я. — Бог оберігає нас, тому настає час об'єднатися. Об'єднання — це наша доля; це завдання, яке слід виконати нині. Якщо ми не зможемо виконати це священне завдання зараз, ми ніколи не зможемо стояти з високо піднятою головою перед нашими пращурами та нащадками.

— Що таке Божизм? — запитав я їх. — Це практика Божої досконалої любові. Ні праве крило, ні ліве крило не можуть об'єднати Північ і

Південь. Це можливо тільки завдяки ідеології «головного крила», яка гармонізує ліве з правим.

— Щоб піти шляхом любові, ви маєте вибачитися перед світом за своє вторгнення на Південь. Я розумію, що Північна Корея має двадцять тисяч шпигунів на Півдні. Негайно накажіть їм усім здатися владі Південної Кореї. Якщо ви це зробите, я дам їм освіту, яка змінить їхню ідеологію і вони стануть патріотами, котрі сприятимуть мирному об'єднанню Півночі та Півдня.

Говорячи це все, я стукав по столу. Обличчя пана Юн Кі Бока та віцепрем'єра Кім Даль Хьона напружилися від страху. Я усвідомлював, наскільки небезпечно робити подібні заяви, але мені потрібно було сказати те, що я мав сказати. Я не мав на меті шокувати присутніх. Я знав, що президент Кім та його син, голова Кім Чен Ір, отримають негайний звіт про все, що я сказав, слово в слово. Тому я чітко сформулював свою мету.

Коли я закінчив, дехто з північнокорейців запротестував, вимагаючи пояснити, чому я собі дозволяю говорити в такій манері. Поглянувши на свою делегацію, я побачив обличчя, білі від страху. Наші члени, які були зі мною, сказали мені: «Промова була надто категоричною, і атмосфера в аудиторії була дуже напруженою». Проте я був непохитний.

— Заради чого я приїхав сюди? — спитав я. — Хіба я приїхав сюди, щоб подивитися Північну Корею? Якби я поїхав звідси, так і не сказавши того, що мав сказати, Небеса б покарали мене. Навіть якщо президент Кім використає сьогоднішню промову як привід, щоб відмовити мені в зустрічі та вислати нас із країни, мені все одно потрібно було сказати те, заради чого я приїхав.

8 липня 1994 року президент Кім раптово помер. Його смерть настала, коли відносини між Північчю та Півднем були у великому занепаді. Ракети «Петріот» були розгорнуті на південнокорейській землі, а військові «яструби» в Сполучених Штатах виступали за знищення ядерних об'єктів у Йонбьоні. У цій ситуації війна могла вибухнути в будь-

який момент. Північна Корея оголосила, що не прийматиме на похорон жодних делегацій із-за кордону, але я відчував, що важливо когось відправити. Я хотів виконати свій обов'язок, оскільки зав'язав братські взаємини з президентом Кімом.

— Негайно їдь до Північної Кореї як мій представник на прощанні з президентом Кімом, — сказав я Паку Бо Хі, покликавши його до себе.

— Зараз ніхто не може потрапити в Північну Корею, — відповів він.

— Я знаю, що це важко, але треба щось придумати. Роби що хочеш, хоч перепливи річку Ялу. Тільки дістанься туди й вислови мої співчуття.

Пак Бо Хі поїхав до Пекіна й, ризикуючи життям, поспілкувався з представниками Північної Кореї. Тоді голова Кім Чен Ір дав вказівку: «Виняток буде зроблено для представника жалоби від президента Муна. Доправте його до Пхеньяна».

Після висловлення співчуття Голова Кім Чен Ір зустрівся з Пак Бо Хі і ввічливо привітав його, сказавши: «Мій батько завжди говорив, що президент Мун наполегливо працює для об'єднання нашої Батьківщини. Я радий що ви приїхали».

1994 року ситуація на Корейському півострові неабияк загострилася, тому конфлікт міг вибухнути будь-якої миті. Тоді ядерну кризу вдалося подолати завдяки моїм взаєминам з президентом Кім Ір Сенем. Адже відрядження представника, щоб висловити співчуття, було зроблено не лише заради жалоби.

Я досить детально описав свою зустріч з президентом Кімом, щоб проілюструвати свою думку про важливість віри та відданості між двома людьми. Я зустрівся з ним задля мирного об'єднання нашої Батьківщини. Я з вірою та відданістю висловив стурбованість стосовно долі нашого народу. Тому після смерті президента Кіма його син, голова Кім Чен Ір, прийняв нашого представника й дозволив узяти участь у церемонії поховання. Не існує стіни, якої не можна зруйнувати, і мрії, яку неможливо здійснити, коли ми любимо зі щирою душею.

Поїхавши до Північної Кореї, я вважав її своєю Батьківщиною і домом мого брата. Я вирушив туди, прагнучи не щось отримати, а полюбити його усією душею. Сила любові не залишила байдужим не тільки президента Кім Ір Сена, а і його сина, голову Кім Чен Іра. Відтоді ми підтримуємо особливі відносини з Північною Кореєю. Щоразу, коли відносини між Північчю та Півднем загострювалися, ми відігравали певну роль в усуненні перешкод. Це стало можливим тому, що, зустрівшись з президентом Кім Ір Сенем, я відкрив йому своє щире серце та побудував з ним довірливі взаємини. Настільки важливою є довіра.

Завдяки моїй зустрічі з президентом Кімом зараз у Північній Кореї ми маємо автомобільний завод «Пьонхва Моторс» (Pyonghwa Motors), готель «Потонгганг» (Potonggang) і Міжнародний центр миру. У Пхеньяні є вісім рекламних щитів «Пьонхва Моторс». Коли президент Південної Кореї відвідав Північну Корею, північнокорейські чиновники відвезли його на завод «Пьонхва Моторс». Лідери південнокорейських бізнесменів, які супроводжували президента, зупинилися в готелі «Потонгганг». Члени нашої церкви з Південної Кореї, які працюють у Північній Кореї, щонеділі збираються у Міжнародному центрі миру на богослужіння. Усі ці проєкти створено заради мирної взаємодії між Півднем і Північчю та їхнього об'єднання, а не задля отримання прибутку. Усі ці зусилля було спрямовано на об'єднання Півночі та Півдня і є проявом любові до корейського народу.

Йонбьон — науково-дослідний ядерний центр, розміщений у районі Йонбьон, у якому стоїть перший ядерний реактор, побудований у Північній Кореї. У цьому центрі було виготовлено матеріал для виробництва ракетних ядерних боєголовок, які використовували для подальших випробувань ядерної зброї.

Кров густіша за воду (кор. 血 水 多) — корейське прислів'я, яке означає, що сімейні стосунки міцніші й глибші за будь-які інші особисті стосунки. Еквівалент в українській мові «свій своєму мимоволі брат».

Не пістолетами чи мечами, а істинною любов'ю

Наш народ розділяє не лише лінія припинення вогню. Регіони Яннам і Хонам також розділені невидимою лінією. Навіть корейці, які живуть у Японії, розділені між собою. Одні вважають себе належними до Корейського союзу резидентів Японії «Міндан», пов'язаного з Південною Кореєю, тоді як інші — до Загальної асоціації корейських мешканців Японії «Чонрьон», який пов'язаний з Північною Кореєю. Конфлікт між ними в Японії спирається на регіони, з яких походять їхні члени. Друге і третє покоління корейців, що народилися в Японії і ніколи навіть не бачили рідних міст своїх батьків, досі живуть у конфлікті одне з одним, залишаючись у полоні світоглядів своїх батьків. Члени цих спільнот розмовляють різними діалектами корейської мови, віддають своїх дітей до різних шкіл і не укладають шлюби з представниками іншої спільноти.

У 2005 році я втілював у життя свій давній план об'єднання корейців у Японії, а також корейців у регіонах Яннам і Хонам. Я запросив тисячу членів «Міндану» й тисячу членів «Чонрьона» до Сеула і влаштував церемонію встановлення братерсько-сестринських стосунків. Також тисяча людей з регіону Яннам поєдналися з тисячею представників регіону Хонам. Це навіть важко собі уявити, щоб «Чонрьон» і «Міндан» сіли за одним столом в Японії і поговорили про мирне об'єднання Півночі та Півдня. Зібрати цих людей в одному місці було надскладним завданням, але я був глибоко розчулений, побачивши, як вони сидять разом і обіймають одне одного. Один з офіційних представників Чонрьона був у Сеулі вперше. Зі сльозами на очах він ділився, що глибоко шкодує про довгі роки, витрачені на війну, яка, власне, була не його війною. Тим паче тому, що він навіть не впевнений, з якої частини півострова насправді походив його батько. Він сказав, що відчуває

безмежний сором за те, що прожив життя з безглуздим розмежуванням у своєму серці.

Щоб повністю зрозуміти розподіл Корейського півострова та конфлікт між двома сторонами, ми повинні всебічно розглянути минуле, теперішнє та майбутнє. Кожен конфлікт має першопричину. Протягом історії боротьба між добром і злом призвела до розділу Корейського півострова. Коли Північна Корея почала війну, їй на допомогу прийшли Радянський Союз, Китай та інші комуністичні країни. Натомість шістнадцять країн на чолі зі Сполученими Штатами направили збройні сили на допомогу Південній Кореї. Крім того, п'ять країн направили медичні бригади, а двадцять держав надали військові боєприпаси. В яку ще війну в історії було залучено стільки країн? Причина, через яку весь світ був утягнутий у війну, що спалахнула в крихітній Кореї, полягала в тому, що це була проксі-війна між силами комунізму та вільного світу. Можна сказати, що Корея представляла світ, а добро і зло запекло боролися за її землю.

Генерал у відставці та колишній держсекретар США Олександр Хейг з у своєму вітальному слові з нагоди десятої річниці газети «Вашингтон Таймс», що відзначали 1992 року, несподівано заявив: «Я ветеран Корейської війни. Як командир, я відповідав за атаку на Хиннам, і ми влаштували найпотужнішу атаку, яку тільки могли. Я глибоко зворушений почути, що преподобний Мун був звільнений унаслідок нашого удару того дня. Здається, я був направлений туди саме для того, щоб звільнити преподобного Муна. І тепер він тут, щоби врятувати Америку. «Вашингтон Таймс» — це газета, яка врятує американський народ, надавши збалансований погляд на історію, який не є ані правим, ані лівим, і натомість вкаже нам шлях уперед. Як бачимо, в історії немає випадковостей».

Кілька років тому деякі корейці аргументували те, що знамениту статую генерала Дугласа Макартура в парку Інчхон слід прибрати. Якби не втручання військ ООН, сьогодні країна не була б розділена між Північчю та Півднем, — пояснювали вони. Я був шокований, почувши це. Такі

аргументи можуть наводити лише члени комуністичної партії Північної Кореї.

Попри великі жертви на світовому рівні, півострів залишається розділеним. Ми не знаємо точної дати, коли відбудеться об'єднання, але очевидно, що ми робимо значні кроки в цьому напрямі. На шляху до об'єднання потрібно подолати багато перешкод і продовжити рухатися далі. Це може зайняти багато часу та виявитися складним, однак об'єднання обов'язково настане, якщо ми будемо працювати з таким завзяттям, немов би перепливали річку Ялу.

Після розпаду Радянського Союзу поміж комуністичних країн Центральної та Східної Європи Румунія найдовше протистояла змінам. Наприкінці 1989 року вона пережила криваве повстання свого народу. Як тільки комуністичний режим було повалено, Ніколае Чаушеску, який керував країною двадцять чотири роки, стратили разом із його дружиною. Він був жорстоким диктатором, котрий нещадно знищував усіх, хто виступав проти його політики. У будь-якій країні одна з причин, чому диктатор намагається посилити свою владу, полягає в тому, що він боїться за своє життя в разі її втрати. Я думаю, якщо диктатор буде впевнений, що його власне життя буде в безпеці, він не піде стрімголов у глухий кут, як це зробив Чаушеску.

Незабаром наша країна теж певним чином об'єднається. Тому політики та економісти мають провести підготовку у своїх сферах. Як релігійна людина я наполегливо працюватиму, щоб настав день об'єднання Кореї, коли ми з любов'ю обіймемо північнокорейський народ і розділимо з ним спільний мир.

Я довго досліджував об'єднання Німеччини, яке відбулося без жодної кулі та краплі крові. Я дослухався до досвіду тих, хто брав участь у цьому процесі, сподіваючись знайти спосіб, який підійде і для Кореї. Я з'ясував, що головна причина мирного об'єднання Німеччини полягала в тому, що лідерам Східної Німеччини гарантували безпеку після об'єднання. Якби не було цих гарантій, лідери Східної Німеччини не

дозволили б об'єднанню відбутися так легко.

Я дійшов висновку, що ми маємо гарантувати безпеку правителям Північної Кореї. Не так давно в Японії вийшов роман про Північну Корею. У цьому вигаданому творі правителі Північної Кореї неодноразово дивляться відео страти Чаушеску і кричать: «Ось що станеться з нами, якщо ми втратимо владу. Отже, ми не повинні цього допустити за жодних обставин!» Звісно, це лише роман, виданий у Японії. Проте ми маємо приділити увагу цій проблемі та запропонувати рішення для північнокорейських лідерів, щоб забезпечити швидке об'єднання Кореї.

Побудувати мир на Корейському півострові не так складно, як здається. Варто Південній Кореї повною мірою подбати про Північну Корею, остання не буде намагатися воювати з Півднем, і на півострів природним чином прийде мир. Ні кулаками, ні силою не зворушити дитину-бунтівника. Це стає можливим лиш завдяки силі любові, яка природним чином витікає з глибин нашого серця. Більше ніж рису чи добрий Північна Корея потребує любові. Ніколи не слід забувати, що тільки тоді, коли ми турбуватимемося про Північну Корею і житимемо заради неї з люблячим і щирим серцем, Північ відкриє своє душу назустріч і нам, і всьому світу.

Протистояння між Яннам і Хонам (кор. 閔, 玄): Яннам — історична територія держави Шілла, північні та східні провінції Південної Кореї з містами Сеул, Пусан, Тегу, Ульсан тощо. Хонам — історична територія держави Пекче, південно-західні провінції Південної Кореї з містом Кванджу.

Регіональна ворожнеча між представниками Яннам і Хонам — це старий конфлікт, який полягає у протистоянні між Шілла й Пекче, в економічній, культурній і соціальній сферах, яким активно маніпулюють сучасні політики. Традиційно Яннам дотримується

ліберально-прогресивних поглядів, тоді як Хонам віддає перевагу консервативним підходам.

Глава 7. Майбутнє Кореї, майбутнє світу

Світова гармонія та корейський півострів

Я так сумую за рідним містом, що часто відвідую його уві сні. Воно далеко від Сеула, в північнокорейському Чонджу. Там є море і гори. Хай би де я був, моє серце завжди тягнеться туди, де є любов і життя. Усі ми народжуємось у родоводі батьків і зростаємо завдяки батьківській любові. Ми не можемо забути рідні міста, оскільки там усе просякнuto любов'ю батьків. Тому з віком ми дедалі більше сумуємо за батьківщиною. Там наше коріння, до якого ми маємо повернутися. Людям важко відірватися від того, що для них принципово важливо. 2004 року, після завершення тридцятичотирирічної діяльності у Сполучених Штатах, я повернувся на Корейський півострів, де перебуває Небесна удача.

Ми не помічаємо, коли настає південь. Так само, як не усвідомлюємо, коли вечір стає ніччю. Тож люди і не можуть збагнути моменту роботи Небес. Подібним чином усе відбувається в нашому житті. Переживаючи миті успіху або невдач, ми не усвідомлюємо, коли саме вони почалися. Те саме стосується і націй. Ми не можемо збагнути, коли саме добро чи зло приходить до країни. Небесна удача — це сила, яка рухає світ; це принцип, який змушує обертатися Всесвіт. Ми можемо цього і не розуміти, але є те, що називається Небесною удачею, і Той, Хто створив цей світ, використовує її для здійснення Свого провидіння.

Всесвіт рухається в повній відповідності до встановлених законів. Усі істоти у світі існують у відповідності до принципу, закладеному ще до їхнього існування. Коли дитина народжується, ніхто не вчить її дихати чи розплющувати очі, це відбувається природно. Речі, які відбуваються самі по собі, є ключем до таємниць Всесвіту.

Мудрі люди прагнуть бути у злагоді із законами і ритмами Всесвіту. Коли я був в Америці, я часто ловив рибу в річці Гудзон поруч із домом. З дитинства я був дуже вправним рибалкою, та були дні, коли на Гудзоні я не міг зловити навіть крихітного піскаря і повертався додому розбитим. Риби подорожують певними маршрутами у певний час. Не знаючи цих шляхів і часу, коли це відбувається, ми нічого не спіймаємо. Наявність води ще не означає, що в ній завжди буде риба. Той, хто цього не розуміє, може тримати волосінь у воді хоч цілий день і всю ніч, але від того не буде ніякої користі. Те саме стосується і Небесної удачі. Не вмючи бачити майбутнє, ми не побачимо Небесної удачі, навіть якщо вона постане прямо перед нами. Саме тому дуже важливо добре усвідомлювати Небесну удачу і вміти відчувати її рух.

Розвиток цивілізації у світі відбувався у західному напрямку. Континентальна цивілізація Єгипту поступилася місцем півострівним цивілізаціям Греції та Риму і продовжила розвиток в острівній цивілізації Британії, а потому продовжила свій рух до іншого континенту — Америки. Продовжуючи рух на захід, розвиток цивілізації перетнув Тихий океан і дістався Японії. Але на цьому він не зупинився. Сила, яка підняла Японію до такого високого положення, тепер рухається на Корейський півострів. Тепер людська цивілізація близька до свого розквіту на Корейському півострові.

Щоб острівна цивілізація Японії з'єдналася з континентом, вона повинна пройти через півострів. В Азії, звісно, є й інші півострови, але тільки Корея має достатню основу, щоб успадкувати сучасну цивілізацію. Корейському півострову пощастило з винятковим геополітичним положенням. Японія та США є сусідами Кореї через Тихий океан. По суходолу корейський півострів пов'язаний з континентами Азії та Європи і має спільні кордони з Китаєм та Росією. Саме тому Корея була центром боротьби за владу між великими державами світу, через що багато потерпала.

Під час холодної війни ми боролися проти комунізму за своє існування. І навіть зараз проблеми та інтереси великих держав світу все ще

пов'язані з Корейським півостровом. Отже, Корея залишається розділеною країною, де так і не вдалося досягти миру. Настає час, коли Корейський півострів, де стикаються інтереси великих держав, відіграє важливу роль у запобіганні конфлікту між цими державами. Завдяки цьому він зможе повести решту світу до процвітання та миру. Небесна удача приходить разом з величезною відповідальністю. Тепер, коли Небесна удача прийшла на Корейський півострів, він мусить відіграти роль підшипника, що запобігає зіткненню цих країн, і забезпечує їх співпрацю заради добробуту і миру у світі. Підшипник потрібен для того, щоб, утримуючи вісь на місці, дозволяти точно обертатися іншим складовим. Корея має підтримувати гладкі відносини з великими державами і таким чином стати підшипником, який дозволяє миру вільно обертатися по всьому світу.

Довгий час я робив усе можливе для того, щоб Корея зіграла цю роль. Я підтримував політику гласності президента Горбачова і ставив за мету покращення відносин з Радянським Союзом. Я також підтримував політику реформ і відкритості Ден Сяо Піна у Китаї, починаючи з кінця 1980-х років. Свою роботу в Китаю я розпочав із заснування інженерного коледжу Університету Яньбянь. Навіть після трагедії на площі Тяньаньмень, коли іноземний капітал покидав Китай, ми, залишившись, інвестували сотні мільйонів доларів у Хуейчжоу, у провінції Гуандун.

Я робив це не заради того, щоб отримати прибуток. Я релігійна людина, а не бізнесмен. Релігійна людина — це той, хто бачить майбутнє і готується до нього. Росія, Китай, Японія та Сполучені Штати повинні навчитися співпрацювати одне з одним, використовуючи духовні підшипники Корейського півострова. Корейському півострову судилося стати світовою віссю миру.

Коли я почав працювати над покращенням відносин Кореї з Радянським Союзом і Китаєм, я виявив, що в Кореї навіть немає таких елементарних речей, як російсько- чи китайсько-корейський словник. Дуже важко досягти якихось спільних результатів, не розуміючи мови одне одного.

Коли я дізнався, що є групи науковців, які завбачливо розпочали роботу над китайсько-корейським і російсько-корейським словниками, я підтримав ці два проєкти. Проєкт китайсько-корейського словника очолив професор Іль Сок Хонг з Інституту корейської культури університету Корьо, а кілька професорів кафедри російської мови цього університету розробили видання російсько-корейського словника. Ці словники відіграють суттєву роль у побудові відносин двох Кореї з Китаєм і Росією.

Якщо камінь починає падати з вершини найвищої гори, то він долетить до найглибшої ділянки долини. Схожим чином змінюється удача західної цивілізації. Загальновідомо, що Захід досяг неймовірного розвитку завдяки використанню науки, але тепер моральний занепад веде його у самісіньку глиб долини. Ця глибина — то є Схід, який тисячоліттями розвивав духовну культуру.

Корейський півострів і є тим місцем, де зустрічаються східна та західна культури, місцем де зустрічаються континентальна та океанічна цивілізації. Історик і філософ Освальд Шпенглер висунув циклічну теорію злету й падіння цивілізацій. Він з насторогою ставиться до демократії та описує її як підхід, котрий веде західну цивілізацію до занепаду. Він стверджував, що демократія керується грошима, тому її розбещувальна сила та моральний занепад проявляються в поширенні матеріалізму та культу науки. Дивлячись на сучасну західну культуру, ми бачимо, що деякі з його думок були пророчими. Атлантична цивілізація, яка дотепер процвітала, входить у нову епоху пан-тихоокеанської цивілізації, яка зараз на підйомі. Азія, де Корея готова зайняти центральну позицію, стає головним гравцем у новій світовій історії. Дві третини населення світу живе в Азії. Усі основні світові релігії виникли в Азії. Духовне коріння людства походить з Азії.

Неминуче, що західна і східна цивілізації досягнуть гармонії на Корейському півострові. Так само, як стрімко змінюється світ, Небесна удача на всіх парах рухається в напрямку Кореї. Однак, якщо Корейський півострів має відіграти важливу роль у тому, щоб привести світ до гармонії та миру в епоху хаосу, він повинен добре підготуватися.

Нам слід покінчити з минулим, заплямованим упередженнями та егоїзмом, і зустріти нову епоху з широко відкритими очима і чистою душею.

Від страждання і сліз до миру та любові

Трагічна історія корейського народу сповнена глибокого сенсу. Оскільки Кореї було призначено стати основою миру в усьому світі, вона мусила пройти шляхом страждань. Цей шлях був дуже довгим, тому пройшовши ним, Корея може стати центральною державою, з якої Бог понесе мир у весь світ. Попри те, що корейці зазнали численних труднощів, ми ніколи нікого не робили своїм ворогом і нікого не ненавиділи. Дехто з наших сусідів шкодив нам, але ми ніколи не робили їх своїми непримиренними ворогами.

Глибоко в душі корейці здатні любити навіть своїх ворогів. Щоб любити і прийняти ворога, потрібно володіти собою. Ми можемо полюбити ворога лише тоді, коли подолаємо власні внутрішні конфлікти, саме така здатність притаманна нашому народові.

Люди, яких переслідують, найближчі до Бога. Щоб зрозуміти Бога, потрібно відчувати Його душу, сповнену сліз. Навіть людина, яка ніколи не плаче, розридається, якщо втратить сім'ю та країну, і буде благодіти Бога у сльозах. Благословення може прийти, коли від болю і труднощів ваша душа проливає сльози, адже Бог приходить саме в душу, сповнену сліз. Корея стала країною Небесної удачі саме тому, що душа її народу сповнена сліз.

Корейці шанують своїх пращурів. Навіть помираючи з голоду, ми ніколи не продамо землю, де поховані наші предки, щоб купити їжу. Історично ми зберегли світогляд, який поважає Небеса. Ми сучасна, цивілізована нація, яка шанує світ духу. Коли ми прийняли буддизм і конфуціанство, вони лягли в основу релігійної культури. Не так давно у Кореї почали

процвітати християнство та мусульманство. Усі ці релігії гармонійно існують в нашій країні. Що ж зробило нас таким унікальним народом?

З давніх-давен ми були релігійно свідомою нацією, чиї душі завжди були відкриті назустріч Божому слову. Крім того, корейці завжди приділяли багато уваги освіті та вдосконаленню. Тому корейська мова та алфавіт хангиль вважаються скарбами, переданими Небесами. Наша мова багата на прикметники та прислівники, якими можна описати душу.

Мені подобається хангиль, абетка, якою ми користуємося. Мені дуже подобається оригінальна назва алфавіту хангиль — хунмінджоним. Це означає «освіта для народу про правильну вимову». Ми єдина країна, яка має такий вражаючий сенс у назві алфавіту. Досконалість хангиль зберігається протягом століть і привносить красу в спілкування навіть у нашу цифрову епоху. Це справді вражає, що за допомогою простого поєднання приголосних і голосних люди можуть спілкуватися і навіть імітувати всі звуки природи.

Упродовж останніх тридцяти років я казав членам нашої церкви в інших країнах готуватися до майбутнього та вивчати корейську мову. Нещодавно журналісти в Китаї почали вживати термін «халлю» — «корейська хвиля», щоб описати швидке поширення корейської поп-культури по всій Азії. Популярність корейської поп-музики, телевізійних дорам і фільмів привела до значного збільшення тих, хто вивчає корейську мову. Зараз у Японії, Монголії, В'єтнамі та навіть Африці є багато людей, які розмовляють корейською, і це не випадковість. Душа живе в мові. Причина, чому японці так старалися знищити корейську мову під час їхньої примусової окупації, полягала в тому, щоб знищити душу корейського народу. Той факт, що нині багато людей у світі говорять корейською, означає, що серце і душа корейського народу процвітають. Саме завдяки Небесній удачі культурний вплив Кореї продовжує зростати.

Корейський народ намагався ніколи не обтяжувати інших. Коли я був в Америці, я переконався у впертості корейців. Сполучені Штати є

країною, яка має розвинутий соціальний захист, але корейці дуже рідко ним користуються. Замість покладатися на підтримку держави, вони, старанно працюючи, заробляють гроші, щоб виховувати дітей та піклуватися про літніх батьків. Таким чином корейці демонструють самодостатність. Цю рису я також бачу і в місіонерах, яких ми посиляли по всьому світу. Вони не бояться їхати в країни, про які майже нічого не знають. Це стосується не лише місіонерів, а й бізнесменів. Як тільки вони отримують місію, то кидають усе й беруться за її виконання, незалежно від того, куди це їх приведе. Млявість або нерішучість їм не властиві.

Корейці мають такий ініціативний дух, що можуть поїхати в будь-яку точку світу і жити там продуктивно. Наша історія страждань навчила нас, що жодна перешкода не є нездоланною. Навіть опинившись у найгірших ситуаціях, ми навчилися долати їх.

На святкових заходах люди намагаються зайняти найкраще місце для перегляду. Це дуже егоцентрична поведінка. Людина, яка спокійно сяде на найгірше місце, стане лідером майбутньої епохи. Того, хто спершу турбується про власний шлунок, у новій епосі спіткає невдача. Навіть збираючись з'їсти лише одну ложку, потрібно спочатку подумати про інших. Щоб отримати Небесну удачу, яка приходить на Корейський півострів, ми мусимо глибоко усвідомити, що «інші» цінніші, ніж «я».

У минулому в нас забрали все, що ми любили. Примусова японська окупація відібрала в нас країну. Пізніше вона була розділена на дві частини, і ми були насильно розлучені з нашими люблячими батьками, братами та сестрами. Так Корея стала країною сліз. Але тепер ми повинні плакати за світ. Замість того, щоб плакати за себе, потрібно щиріше і відчайдушніше проливати сльози за світ. Це те, що ми маємо робити на Корейському півострові, якщо прагнемо й надалі отримувати Небесну удачу. Варто нам діяти саме таким чином, Небесна удача з Корейського півострова пошириться на весь світ. Тож корейці мають чудову нагоду бути центром епохи миру в усьому світі.

Кінцева мета релігії 21 століття

Двадцяте століття було часом великих змін. За ці сто років відбулося більше подій, ніж за останні два тисячоліття. Це було століття двох світових війн і час, коли комунізм набув великої сили, а потім зник. Також це було століття, коли людство, відвернувшись від Бога, занурилося в матеріальну складову життя. А що ж можна сказати про двадцять перше століття? Дехто вважає, що з розвитком науки зникає потреба в релігії, однак я переконаний, що, доки існує духовний аспект людини, релігія ніколи не перестане бути актуальною. У чому полягає мета релігії? У створенні ідеального Божого світу. Релігії поширюють свою віру та вчення, оскільки прагнуть привести якомога більше людей до Бога. Якби ми всі жили під Божою владою, не було б місця ні війнам, ні протистоянням та в світі панував би мир. Кінцева мета релігій — побудова миру.

Бог створив цей світ, бо прагнув любові та миру. Намагаючись відокремитися і наполягаючи на тому, що моя релігія — це єдиний шлях до спасіння, ми йдемо проти Божої волі. Бог хоче, щоб усі в світі завзято працювали заради миру, злагоди та спільного існування. Якщо хтось скаже, що відвідування церкви розколює сім'ю, я не вагаючись скажу, що вони повинні поставити сім'ю на перше місце. Релігія є лише засобом створення Божого досконалого світу, а не самоціллю.

Людство має поєднати різні погляди й запобігти протиріччям між ними. Філософія, яка спрямовуватиме людство в майбутньому, має бути здатна об'єднати всі релігії та філософії. Часи, коли одна країна стоїть на чолі всього людства, добігають кінця. Епоха націоналізму залишилася в минулому. Війни триватимуть доти, доки ми не покладемо край підходу, коли люди групуються на основі спільної релігії чи раси. Мир ніколи не настане, якщо ми не вийдемо за межі культурних звичаїв

і традицій. Жодна ідеологія, філософія чи релігія минулого не здатні принести мир і єдність, які так необхідні для майбутнього. Нам потрібна нова ідеологія та філософія, які виходять за межі буддизму, християнства та ісламу. Усе своє життя до хрипоті я закликав людей виходити за межі релігійних груп і навіть релігій.

У світі понад двісті країн, і кожна має свої національні кордони. Кордони відокремлюють одну країну від іншої, але так не може бути вічно. Тільки релігія здатна вийти за межі національних кордонів. Однак релігії, замість того щоб об'єднувати людей, поділилися на багато деномінацій, які протистоять одна одній. Вони скотилися до егоїстичного мислення, ставлячи свою релігію чи групу на перше місце. Вони не звертають уваги на той факт, що світ змінився і настала епоха життя заради інших.

Нелегко зруйнувати тисячолітні релігійні стіни, але це слід зробити, якщо ми хочемо побудувати мир у всьому світі. Різні релігії та деномінації повинні, припинивши свою безглузду боротьбу, знайти те, що поєднує їхні погляди, і скласти план побудови мирного світу. Щасливе майбутнє людства не настане тільки завдяки матеріальному добробуту. Треба якнайшвидше покласти край протистоянням сучасних ідеологій, культур і рас через міжрелігійне порозуміння та духовну гармонію.

Зустрічаючись з широкими колами релігійних діячів по всьому світу, я завжди закликав їх: «По-перше, поважайте традиції інших релігій і робіть усе можливе, щоб запобігти конфліктам і розбрату між ними.

По-друге, усі релігійні громади мають співпрацювати у своєму служінні нашому світу.

По-третє, лідери всіх релігій мають співпрацювати, щоб створити структуру, яка дозволяє виконати нашу спільну місію побудови мирного світу».

Праве око існує для лівого, а ліве око — заради правого. Обидва ока

разом існують заради всього тіла. Те саме можна сказати і про інші частини тіла. Ніщо не існує заради самого себе. Релігія не може існувати заради себе самої, вона має нести любов і мир. Варто побудувати мирний світ, і потреба в релігії зникне. Кінцева мета релігії — створити суспільство, яке сповнене любові та живе у мирі. В цьому й полягає Божа воля.

Важко створити оточення, в якому душі людей сповнені прагненням до миру. Єдине, що може цьому сприяти — це постійна освіта. Саме тому я присвятив багато уваги освітнім проєктам. Ми заснували школу мистецтв «Сонхва» ще до того, як наша церква стала на ноги.

Школа — це святе місце, де вчать істини. Яких основоположних істин має навчати школа? По-перше, розказати про Бога і Його існування в навколишньому світі. По-друге, розкрити, звідки ми походимо та як виконати нашу відповідальність на благо світу. По-третє, допомогти усвідомити мету існування людини, щоб створити ідеальний світ. Усе це можна пізнати лише завдяки щирому навчанню протягом тривалого часу.

Сьогодні освіта зосереджена на створенні суспільства, в якому переможець отримує все; тобто того, хто виграє, буде винагороджено монополією на щастя. Це неправильне виховання дітей. Освіта має навчати того, як створити світ, у якому все людство житиме разом у гармонії. Філософії та методи освіти, які домінували в суспільстві дотепер, слід замінити на ті, що вчать втілення спільних цілей людства. Якби Сполучені Штати навчали дітей тільки заради Сполучених Штатів, а Британія — лише заради Британії, майбутнє людства було б темним.

Педагоги повинні передавати мудрість, потрібну для вирішення безлічі соціальних проблем, які постали перед людством сьогодні, а не вчити жити егоїстично. Але куди важливішою є роль теологів. Замість того, щоб пояснювати складні теорії та наголошувати на перевазі власних релігій, вони мусять мудро навчати любові до людства та будувати мирний світ. Теологи мають навчати безкорисливості. Людство не може

очікувати щасливого майбутнього, якщо освітяни не візьмуть на себе провідну роль у навчанні наших нащадків принципів миру. Усі люди — то брати і сестри, а світ — то одна родина.

Найбільша мудрість, потрібна людству, витікає зі знання Божого Шімджон і Його ідеалу. Саме тому релігія продовжує відігравати важливу роль, особливо в двадцять першому столітті, коли наука і техніка, пояснюючи, як влаштований Всесвіт, здавалося б, роблять релігію непотрібною. Світові релігії мають розуміти мету існування людини і негайно припинити як великі, так і незначні протистояння. Вони не повинні кидатися вперед, захищаючи власну правоту. Релігії мають об'єднати свою мудрість і поєднати зусилля в побудові ідеального світу. Залишивши в минулому міжрелігійні протистояння, їм варто знайти мирні рішення. Скільки б ми не працювали над побудовою мирного світу, все одно потрібно зробити ще більше. Віряни, які прагнуть привести людство до ідеального світу, не повинні забувати і на мить, що їхня справжня та єдина місія — бути апостолами миру.

Культурні проєкти виражають Божу творчість

Спорт

1988 року Сеул приймав літні Олімпійські ігри. Я розглядав цю подію як фестиваль миру, здатний зменшити напругу холодної війни у світі, тому я покликав наших членів з усього світу приїхати до Сеула. Вони допомагали атлетам та офіційним представникам з різних країн орієнтуватися на місцевості, підбадьорювали спортсменів, приносили їм їжу та дарували пам'ятки про візит до Кореї. У Сеульській Олімпіаді взяли участь спортсмени з Китаю і Радянського Союзу. Отже, як я і передбачав, Ігри стали фестивалем миру, оскільки дозволили об'єднатися представникам комуністичного блоку і вільного світу. У день церемонії відкриття я сидів у загальній частині олімпійського стадіону «Джамшіль» і спостерігав за всім з великою радістю.

Натхненний Олімпійськими іграми я заснував професійну футбольну команду «Ільхва Чонма» (이화천마). Вона виграла кілька чемпіонатів Кореї і зібрала потужний загін уболівальників. Пізніше я заснував футбольні команди «Атлетіко Сорокаба» (Clube Atlético Sorocaba) і «Центро Еспортіво Нова Есперанца» (Centro Esportivo Nova Esperança (CENE) в Бразилії, батьківщині футболу, і продовжую керувати ними сьогодні. Я вирішив створювати саме футбольні команди, бо мені подобається цей вид спорту. Я захоплювався спортом з дитинства і якийсь час займався боксом, а також традиційними бойовими мистецтвами. Проте саме футбол — той вид спорту, яким я продовжую насолоджуватися і зараз, у літньому віці. У шкільні роки, бігаючи по шкільному подвір'ю, я старанно бив по м'ячу, а тепер залюбки спостерігаю, як це роблять інші. Під час

Чемпіонату світу з футболу в Сеулі я поставив поруч три телевізори, щоб дивитися всі матчі. Я ніколи не пропускав матчів національної збірної Кореї.

Футбол — це мікрокосм життя. Хай би як технічно я вів м'яча по полю, варто спритнішому і вправнішому суперникові відібрати його в мене, всі попередні зусилля стають марними. Навіть якби я проніс м'яч через усе поле і пробив по воротах, якщо м'яч відскочить назад від стійки — це кінець. Мій дриблінг повністю залежить від мене, але я не здатен забити гол сам. Для цього мені потрібні партнери, наприклад, як Парк Джі Сон, котрий допоможе в критичний момент, або як Лі Йон Пьо, що спритно відверне увагу захисників.

Найважливіша людина в команді — це тренер, який спостерігає за всією командою збоку. Він не бігає і не забиває голи, проте його сила більша, ніж у всіх гравців разом узятих. Подібно до тренера, який бачить те, чого не бачать футболісти, і подає сигнали, Бог бачить те, чого не бачимо ми, і дає нам знаки. Якщо гравці старанно дотримуються вказівок наставника, вони майже завжди виграють. Але якщо нетямущі спортсмени не розуміють тренерських підказок або ігнорують їх і грають, керуючись власними ідеями, команда може тільки програти.

Футбол — це спорт; це — змагання, в яких хтось виграє, а хтось програє. Однак він також може суттєво впливати на країни, розширюючи їхню співпрацю на шляху до миру. Я дізнався, що Чемпіонат світу дивилося вдвічі більше людей, ніж Олімпійські ігри. Тож можна собі уявити, скільки людей по всьому світу люблять футбол. Отже, як і Олімпіада, він може стати силою, що дозволяє досягти гармонії між країнами, расами, релігіями та культурами. Я вважаю футбол і мир між країнами потенційно потужними партнерами.

Пеле — король футболу, який був міністром спорту Бразилії, 1995 року відвідав наш сеульський дім у районі Ханнам Дон. Люди пам'ятають його як найкращого футболіста у світі, але Пеле, з яким зустрічався я, був активістом миру. Він хотів побудувати мирний світ завдяки футболу.

Під час нашої зустрічі він, усміхаючись, розповів мені історію однієї гри в Африці. Пеле сказав: «Коли я грав у Габоні в Африці, в країні була війна. Як гадаєте, чи можна було грати у футбол, коли навколо вибухали бомби? На щастя, на час матчу сторони встановили режим припинення вогню. Тоді я глибоко усвідомив, що футбол — це щось більше, ніж просто спорт, де ми буцаємо м'яча. Футбол — це засіб, яким користуються люди заради побудови мирного світу. Тому я вирішив, що маю заснувати рух за мир у всьому світі через футбол».

У той момент Пеле мене настільки вразив, що я міцно схопив його за руку. Ми живемо у конкурентному суспільстві, тому накопичуємо великий стрес. Створюючи напругу в нашому житті, стрес забирає наш душевний спокій. Накопичення стресу призводить до роздратування та сварок між людьми. Спорт і мистецтво допомагають нам знизити рівень стресу. Вони допомагають нам виплеснути накопичені емоції та об'єднати людство. Причина моєї відданості футбольним командам, симфонічним оркестрам і балетним трупам полягає в тому, що ця діяльність є засобом встановлення миру в усьому світі. Пеле розуміє такий хід мислення.

Разом із Пеле ми заснували міжнародний турнір «Кубок миру» (Peace Cup) і, починаючи з 2003, він відбувається кожні два роки. Щоби взяти в ньому участь, до Кореї приїждять відомі футбольні команди з усього світу. А з 2004 що два роки ми стали проводити жіночий турнір — «Кубок королеви миру» (Peace Queen Cup). Улітку 2009 року ми вперше провели чоловічий «Кубок миру» за межами Кореї. Він відбувався в іспанській Андалусії. Усі прибутки від турнірів використовуються для підтримки футбольних змагань для дітей і молоді в країнах, що розвиваються. Зокрема, ми використовуємо футбол, щоб допомогти дітям з вадами фізичного розвитку втілити свої мрії.

Співпрацюючи з Управлінням Верховного комісара ООН у справах біженців, ми провели футбольний турнір для молоді в Ліберії. Це країна, де міжплемінні війни, що тривають уже п'ятнадцять років, геть виснажили людей. ООН надає особливу підтримку Ліберії, оскільки там

відбувається стрімке зменшення населення. Діти цієї зруйнованої війною країни зібралися разом, щоб пограти у футбол і заспівати пісень про мир. Крім гри в пас, вони засвоювали навички командної роботи й чесної гри, які потрібні для досягнення злагоди між племенами. «Кубок за мир» планує побудувати стадіон миру в регіоні Ізраїлю, Палестини та Йорданії якомога ближче до ізраїльсько-палестинського кордону. Стадіон буде доступний для всіх як заклад з розбудови миру. Ми хочемо привезти відомих тренерів з Європи та створити там дитячу футбольну академію. Дорослі можуть націлювати один на одного зброю, але діти прийдуть на футбольний стадіон і буцатимуть м'яча. Багато хто каже, що це нереально, але ми це зробимо. Член ізраїльського кабінету міністрів твердить, що стадіон має бути побудовано на ізраїльській території, а член палестинського кабінету міністрів каже, що він має бути на стороні Палестини. Однак я сповнений рішучості побудувати його так, щоб об'єднати обидві сторони. Я не з тих, хто так легко відмовляється від своїх мрій. Я використовую непохитну силу волі для втілення мрій, які спрямовують світ до миру.

Мистецтво

Створення нашої балетної трупи — яскравий приклад цієї самої сили волі. Люди казали, що це неможливо. Ми заснували «Юніверсал балет» 1984 року. Сьогодні більше ніж будь-коли корейці цікавляться балетом. Коли ми створили нашу балетну трупу, корейський балет був схожий на безплідну пустелю. Тепер Корея навіть має всесвітньо відомих балерин.

Щоразу, дивлячись балет, я відчуваю, що таким має бути мистецтво в Царстві Небесному. Коли балерина стає навшпиньки, витягуючи голову до неба, мене це справді вражає, адже ця поза є ідеальним проявом благоговіння перед Богом. Вона є відображенням палкого бажання. За допомогою балету, використовуючи власне Богом дане вродливе тіло, ми можемо висловити свою любов до Бога. Це найвища форма мистецтва.

«Юніверсал балет» почався з вистав «Лебедине озеро» та «Лускунчик». Потім додалися «Дон Кіхот», «Жизель» та власні оригінальні твори «Шім

Чон» і «Любов Чун Хян». Завдяки цим виставам труппа здобула міжнародне визнання. «Юніверсал балет» запрошують виступати в найвідоміших концертних залах світу. Його танцюристів цінують за додавання унікальної корейської краси до енергійних рухів західного балету. Їх хвалять за те, що у своїх виступах вони гармонізують східний і західний стилі. «Юніверсал балет» має академію у Вашингтоні. Я також заснував Нью-Йоркський симфонічний оркестр і групу «Співаки Нової надії» (New Hope Singers).

Мистецтво дозволяє людству відображати високі ідеали, які є в Божій творчості. Бог вклав усю Свою душу в людей і світ, який Він створив, так само, як художники вкладають усе своє єство у власні твори. Читаючи Книгу Буття, може здаватися, що все сталося дуже просто, Бог лише сказав слово, але це зовсім не так. Бог вклав всю Свою енергію в створення води та землі. Так само й рухи балерин на сцені є плодами творчого процесу, який потребує цілковитої посвяти.

Господар морів володарюватиме світом

Історія показала, що країна, яка контролює моря, стає світовим лідером. Погляньте на Велику Британію. Колись до неї вдерлися вікінги з Норвегії та Швеції. У шістнадцятому столітті, незабаром після коронації, королева Єлизавета I зрозуміла, що Англія втратить усе, якщо не матиме контролю над морем. Тож правителька приділила багато уваги розвитку мореплавства, і завдяки її зусиллям Британія стала могутньою морською державою. Мобілізувавши капітал і технології, щоб побудувати потужні кораблі, Єлизавета наповнила їх відважними моряками та відправила в море. Навіть не знаючи, що їх чекає, сміливці йшли вперед, ризикуючи власним життям. Як наслідок, Англія, маленька острівна держава в Атлантиці, заволодівши колоніями на всіх континентах та океанах, побудувала світову імперію.

У західній цивілізації на чолі з Британією почався колосальний розвиток науки й техніки. Завдяки компасу англійські кораблі подорожували в усі куточки світу. Розвиток у країні науки й технологій створив засади, які дозволили Британії прагнути до завоювання всього світу.

Корея, як і більшість країн Сходу, обрала інший підхід. Східний світ, розвиваючи матеріальну складову життя, не нехтує духовністю. Якщо між духовною та матеріальною складовою нашого життя виникає конфлікт, то Схід віддасть перевагу духовності. Тож на менш матеріально розвиненому Сході життя було важчим, ніж на Заході. Однак дух західних людей не може вічно перебувати під домінуванням матеріального аспекту. Адже абсолютно матеріалістична цивілізація несе деградацію, тому природно виникає потреба вчитися у більш духовно орієнтованого Сходу.

Розвиток цивілізації переміщувався від Єгипту до Греції та Риму, до Великої Британії та Сполучених Штатів, і зараз рухається до тихоокеанського регіону, що оточує Корейський півострів. Розпочалася епоха тихоокеанської цивілізації, яка об'єднує західну науку та східну духовність. Лідерами цієї нової епохи буде Корея та її азійські сусіди. Не випадково Корея та Японія за короткий час здобули міжнародне визнання. Цей розвиток був історичною неминучістю, що вказує на початок азійської епохи.

Однак Сполучені Штати й Росія не будуть стояти осторонь, спостерігаючи, як наша країна виростає до ролі світового лідера. Цілком можливо, що поблизу Кореї може виникнути великий конфлікт за участю США, Японії, Росії та Китаю. Є два можливих шляхи запобігання цим непередбачуваним подіям.

По-перше, ми повинні встановити міцні стосунки між Японією та Сполученими Штатами і, зв'язавши їх із Росією та Китаєм, захистити Корею. Як ми можемо це зробити? Керуючись філософією та душею, які спрямовують до єдності. Потрібна філософія, котра допоможе запобігти війнам між релігіями та вкаже шлях до мирного світу. Єдина здатна на це філософія — та, яка, виходячи за межі рас, національностей і релігій, проголошує, що людство — єдина родина. Щоб захистити себе від небезпек війни, Корея має поширити світом філософію єдності.

По-друге, ми мусимо підготуватися до нової океанічної епохи. Тихоокеанська епоха вже на порозі. Той, хто не може вільно почуватися в океані, не може стати лідером в епоху Тихого океану. Коли сходить Небесна удача, а ми до цього не готові, нагоду може бути втрачено. Знаючи, що незабаром почнеться океанічна епоха, і прагнучи її очолити, Корея має добре підготуватися.

Океан важливий не лише тому, що в ньому є риба; він містить і безліч інших ресурсів. Також цінність океану в тому, що він здатний виробляти енергію. З вичерпанням запасів нафти зростає загроза наближення енергетичної кризи. Варто закінчитися нафті, й наша цивілізація відразу опиниться в темряві. Існують спроби виробити альтернативну енергію з

кукурудзи, але це не виглядає реалістичним, оскільки існує ще й нестача їжі, потрібної, щоб прогодувати населення світу. Справжнім альтернативним джерелом енергії є океан. Майбутнє людства спиратиметься на енергію океану, яку можна отримати з водню, що добувається з морської води.

Дві третини земної поверхні вкриті водою. Це означає, що дві третини сировини, потрібної людству в майбутньому, міститься в океані. Нове майбутнє людства неможливе без ресурсів океану. Розвинені країни вже видобувають нафту і природний газ з океану і продають їх за високими цінами. Світ тільки почав відкривати для себе океанічні ресурси. Наближається день, коли людство залежатиме від океану.

Океанічна епоха не почнеться сама по собі, адже спочатку ми маємо вийти в океани. Ми повинні вийти човнами і боротися з хвилями. Не маючи такої мужності, ми не підготуємося до океанічної епохи. Країна, яка підкорить океани, стане домінувати у світі та побачить, що світ прагне вивчати її культуру та мову. Корея мусить стати в Тихому океані чемпіоном-розпорядником. Вона повинна розуміти волю Творця і добре розпоряджатися Його ресурсами.

Світовий океан може стати центром об'єднання світу. Щоб заволодіти Світовим океаном, нам слід навчитися жити в ньому з такою ж легкістю, як ми живемо на суші. Навчаючи людей ловити рибу, я посилаю десять маленьких човнів з одним великим човном. Коли вони виходять з порту, великий човен буксирує маленькі човни. Однак, тільки-но судна опиняються у відкритому морі, маленькі човни вже плывуть самостійно. Вони повинні знати напрямок вітру, розуміти океанські течії, де ходять рибні косяки. Всього цього вони мусять навчитися самостійно.

Великі можливості в океанічну епоху

Я люблю вживати словосполучення «дух Аляски». Це означає вставати о п'ятій ранку, виходити в море й повертатися далеко після півночі.

Людина залишається в океані, поки не зловить добову норму.

Неможливо стати справжнім рибалкою, не подолавши це випробування.

Ловля риби — це не розважальний круїз. Скільки б риби не було в океані, вона не буде просто так застрибувати до вас у човен. Щоб бути справним рибалкою, потрібні спеціальні знання та великий досвід. Як мінімум, людина повинна вміти лагодити сітку і прив'язувати якірний трос. Після такої інтенсивної підготовки ви можете вирушити в будь-яку точку світу і стати лідером. Навчитися бути рибалкою — це гарна підготовка до лідерства.

Володарювання на морі вимагає кораблів, включно з підводними човнами, здатними ходити в будь-яку точку світу. Корея — найбільша суднобудівна країна світу. Тому вона може стати великою морською державою. Зараз потрібно більше людей, охочих вийти в море. Ми є нащадками Чан Бо Го, видатного судновласника дев'ятого століття, який керував міжнародним морським торговельним бізнесом і якого називали Королем океану. У нас є давня традиція, долаючи хвилі, виходити в море на кораблях та перемагати в битвах.

Люди бояться хвиль. Коли хвилі ловлять вітер, вони стають великими. Утворення хвиль і брижів потрібне для насичення води киснем. Якщо тривалий час в океані немає вітру чи хвиль, він починає вмирати. Ми перестаємо боятися хвиль, коли розуміємо їхню цінність. Навіть якщо дме сильний вітер і хвилі стають величезними, ми розуміємо, що вони

сприяють життю риб. Тоді хвилі стають для нас привабливими.

Тридцять метрів від поверхні океану хвиль уже немає. Варто на підводному човні опуститися на дно океану, там буде настільки холодно, що не знадобиться й кондиціонер. Риби вибирають глибину, яка відповідає їхній температурі. Збираючись у зграї, вони виконують дивовижні танці на улюбленій глибині. Подібно до нашої танцювальної групи «Маленькі янголи», рибки мають своє різноколірне вбрання та ніжно махають плавниками, перебуваючи в прекрасному та мирному середовищі. Світ також рухається до того, щоб стати так само мирним.

Той факт, що настає океанічна епоха, означає, що Корея незабаром матиме можливість змінити світ. Півострівним країнам упродовж історії доводилося боротися зі вторгненнями як із суші, так і з моря. Щоб вижити, вони мали бути сміливими та виховати стійкий національний характер. Не випадково цивілізація розвивалася саме в півострівних країнах, таких як Греція та Італія. Велична культура цих країн розвинулася дякуючи завзяттю та духу першопрохідців, з яким вони йшли на континент і долали бурхливі моря.

Ви чули про Чорну течію? На Сході вона відома як Куросіо. Це течія в Тихому океані, що долає шість тисяч п'ятсот кілометрів на рік завдяки гравітаційному тяжінню Місяця. Це океанічний коловорот, який обертається навколо Тихого океану. Навіть слова «грандіозний» недостатньо для його опису. Рух води в усіх океанах відбувається за допомогою тієї самої сили, що рухає Чорну течію. Якби таких течій не існувало, океани б завмерли та загинули. Подібно до того, як найбільші й наймогутніші річки зрештою вливаються в моря, навіть у великих океанах мають відбуватися такі течії, як Чорний потік. Корейський народ подібно до Чорної течії має нести миролюбну культуру всьому світу. Ми повинні стати джерелом сили у світі, місцем, де всі життєві сили збираються разом у мирній концентрації.

Я багато разів відвідував південне узбережжя Кореї, намагаючись знайти місце, яке могло б стати центром тихоокеанської цивілізації, і я

вважаю, що міста Йосу та Сунчон підходять для цього. Море біля Йосу спокійне, прозоре та дзеркальне. Тут наприкінці 1600-х років адмірал Лі Сун Шін завдав японцям тяжкої поразки, і саме тут він загинув у битві. Історія Йосу сповнена морських битв. Це точка, де сходяться регіони Йоннам і Хонам. Місто розкинулося в кінці підніжжя гори Джірі, де ліві та праві боролися між собою після Корейської війни. У цьому сенсі — ця земля пронизана болем нашого народу. Затока Сунчон, відома своїми очеретяними заростями, має красиве та всесвітньо відоме ріасове узбережжя. Там у чистій морській воді, що виблискує на сонці, можна зловити багато різних видів риб. У спокійних водах затоки ростуть серцевидки та бурі водорості. Великі прибережні мілини заповнені черепашками та різними видами молюсків і маленьких восьминогів. Коли я виходив у море й підіймався в гори, то збагнув, що це дивовижна земля, де є все для прийдешньої тихоокеанської епохи.

Зараз я працюю над розбудовою південного узбережжя Кореї з центром у Йосу. Щоб підготуватися до цього, я був на острові Порт Гамільтон та інших островах у цьому районі й жив там декілька місяців. Я вважаю людей, котрі живуть там протягом останніх десятиліть, займаються сільським господарством і рибальством, своїми вчителями. Я їв і спав у простих придорожніх готелях, вивчаючи все детально. Я не просто читав книжки, а ходив скрізь, перевіряючи все очима та ногами. І тепер я знаю, які види риб водяться в певних частинах океану. Якою сіткою яку рибу слід ловити, які дерева ростуть у горах і в якому будинку на острові є старий чоловік, що самотньо живе після інсульту.

Коли я закінчив досліджувати південне узбережжя, то повіз мера села, який мені допомагав, літаком до Аляски. Він навчав мене всього, що знав, тож я хотів віддячити йому, навчивши того, що знаю про Аляску. Там ми вийшли з ним на риболовлю, і я розповів про різні види риб і про те, як їх можна ловити. Навіть якщо я знаю про щось зовсім трохи, я почуваюся некомфортно, якщо не поділюся цим з іншими.

Невдовзі після того, як я почав розбудовувати Йосу, його обрали місцем проведення міжнародної морської виставки, що відбудеться у 2012 році.

Разом з Олімпійськими іграми та Чемпіонатом світу з футболу міжнародні виставки входять до трійки найбільших подій світового масштабу. Протягом шести місяців, поки Ехро 2012 відбуватиметься в Йосу, 154 країни-члени Міжнародного бюро виставок будуть показувати різноманітні експозиції. Це приверне до Йосу увагу всього світу, а технології та культура розвинених країн потечуть у Йосу. Ви коли-небудь бачили, як улітку хмари з неймовірною швидкістю несуться по небу? Варто їм уловити вітер, і вони стрімко плывуть над горами та океанами. Зараз не час вагатися. Подібно до тих хмар, Небесна удача буде спрямовувати світ у бік Йосу та Корейського півострова.

Я планую з'єднати всі острови вздовж південного узбережжя мостами та побудувати кондомініуми, куди з усього світу з'їжджатимуться люди, які люблять човни. Це житло буде не просто для розваги. Приїдуть американці, німці, японці, бразильці, африканці. Вони можуть на різних човнах виходити на риболовлю, та я запропоную їм залишатися пожити в цих кондомініумах, щоб показати, що людство — це одна сім'я.

Океанська епоха буде також епохою космічного простору. Настає час, коли аеронавігаційні технології стануть неабияк потрібні. Якщо не почати вже нині, Корея запізниться з підготовкою космічної галузі. Я готую аеронавігаційний індустріальний парк у Кімпо, провінція Кьонгі. Я планую налагодити виробництво всесвітньо відомих гелікоптерів Сікорського в Кореї.

Незабаром настане день, коли гелікоптери з корейським знаком Тегук літатимуть над морями й небесами по всьому світу.

Чан Бо Го (кор. 鄭和) — видатний корейський судновласник часів Шіли який завдяки своєму потужному флоту протягом десятиліть домінував у торгівлі між Шіллою, Японією та Китаєм і контролював судноплавство в Жовтому морі.

Ріасове узбережжя — тип узбережжя, що складається з декількох паралельних берегових заглибин, сформованих частковим зануренням нельодовикової річкової долини або гирла річки і відділених одна від одної хребтами, які видаються вглиб на сушу.

Одна кульбаба дорожча за ЗОЛОТО

Трьома найбільшими проблемами, з якими стикається сучасне суспільство, є забруднення довкілля, його захист і збільшення виробництва харчових продуктів. Якщо знехтувати будь-якою з цих проблем, людство вимре. Земля вже зазнала значної шкоди. Безмежна жадоба до матеріальних благ спричинила серйозне забруднення повітря та води, що призводить до знищення природи, включно із захисним озоновим шаром. Якщо поточні тенденції збережуться, то, опинившись у пастці матеріальної цивілізації, людство вимре.

Протягом останніх двадцяти років я працював над підтримкою та збереженням південноамериканського регіону Пантанал. Він простягається у Бразилії, Болівії та Парагваї і є найбільшими у світі водно-болотними угіддями. Їх внесено до списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Я проваджу глобальний екологічний рух за збереження живих істот Пантаналу в тому первісному стані, в якому їх створив Бог.

Пантанал — це неймовірне місце, де в гармонії перебувають вода, суша, тварини та рослини. Такими простими словами, як прекрасний і фантастичний, неможливо описати його цінність. Фотографії Пантаналу, зроблені з неба, настільки красиві, що їхня колекція є однією з найбільш продаваних у світі. Це скарбниця людства, де живуть такі рідкісні види, як білогорлий капуцин, червоний ревун, ара, ягуар, анаконда, страус, кайман.

Флора і фауна Пантаналу та басейну Амазонки збереглися такими, якими вони були за часів створення. Пантанал схожий на Едемський сад. Люди знищили силу-силенну істот, створених Богом. Через людську

жадібність вимерло багато видів рослин і тварин. Однак у Пантаналі є ще види, які збереглися в первісному, створеному Богом вигляді. Я працюю над заснуванням пташиного атріуму та заповідника для комах у Пантаналі, щоби врятувати ці унікальні види від вимирання.

Крім того, що Пантанал є середовищем багатьох рослин і тварин, він також є важливим джерелом кисню на Землі. Це «легені світу» та «губка природи», яка виробляє більше кисню, ніж будь-яка інша область. Це також сховище парникових газів. Утім, Пантанал швидко змінюється через розвиток промисловості. Якщо буде знищено регіон Амазонки, який забезпечує таку велику кількість кисню для Землі, майбутнє людства стане похмурым.

У Пантаналі мешкає близько трьох тисяч шестисот видів риб. Одна з них — риба золотавого кольору під назвою дорадо, яка зазвичай важить понад двадцять кілограмів. Коли дорадо вперше потрапила на мій гачок, мені здалося, що моє тіло засмоктується в річку. Коли я чимдуж намотував линву, рибина кілька разів вистрибнула з води. Навіть після кількох стрибків у неї все ще залишилося чимало сил для боротьби. Вона була такою потужною, що більше нагадувала ведмедя чи тигра, ніж рибу.

Озера в Пантаналі завжди чисті. Хай би що потрапило у воду, вона швидко знову стає чистою. Вода миттєво очищається, бо там водиться дуже багато різних видів риб. Кожен вид живиться чимось іншим. Живучи разом у складній системі, вони поїдають усе, що забруднює воду. Їхнє харчування сприяє підтримці води в чистому стані. Риби значно відрізняються від людей. Вони живуть не заради себе, а для того, щоб очистити своє довкілля та зробити його кращим.

Зворотний бік листя водяного гіацинта на водно-болотних угіддях Пантаналу чорний від жуків. Якби комахи залишилися там, гіацинт не зміг би жити, але є риби, які поїдають цих жуків з листя. Таким чином живуть жуки, живе гіацинт, живе риба. Ось так процеси відбуваються у природі. Жодна істота не живе сама по собі; вони живуть одне для

одного. Природа дає нам такий чудовий урок.

Скільки б риби не було в Пантаналі, варто людям дати можливість вільно ловити там рибу, її популяція неминуче зменшиться. Щоб захистити рибу, потрібно розвивати рибні господарства. Оскільки риба в Пантаналі дуже цінна, нам слід облаштувати багато рибних ферм. Для захисту комах, птахів і ссавців також потрібно здійснювати подібні заходи. Розведення комах допоможе збільшити популяцію птахів. Пантанал забезпечує ідеальне середовище для всіх цих істот, і, зосередившись на тому, як збільшити їхню популяцію, людство зможе продовжувати насолоджуватися ними протягом століть.

У Пантаналі багато не тільки риби. На берегах річки ростуть ананаси, бананові та мангові дерева. Там так добре росте рис, що навіть без зрошуваних полів можна отримувати три врожаї на рік. Настільки багатий там ґрунт. Такі культури, як квасоля й кукурудза, можна вирощувати, просто розкидаючи насіння по землі. Це все потребує дуже мало людської праці.

Одного разу, мандруючи на човні річкою Парагвай, ми зупинилися біля будинку на березі. Фермер, який там жив, зрозумівши, що ми голодні, пішов на своє поле й викопав солодку картоплю. Вона була розміром з кавун! Господар пояснив, що залишає коріння в землі, і з нього продовжує рости картопля ще протягом кількох років. Розуміння того, що картоплю можна збирати без щорічного садіння, викликало в мене сильне бажання відвезти її в країни, де не вистачає їжі.

Люди, які виступають за осушення водно-болотних угідь, наголошують на економічних перевагах від цього. Однак Пантанал дає велику економічну вигоду саме завдяки болотистим землям. У цьому районі є незаймані ліси ебенового дерева, воно має тверду деревину високої щільності. Місцеві жителі стверджують, що, навіть коли вбити в це дерево кіл, воно все одно житиме більш як сто років. З них виробляють так зване «чорне дерево», яке не гниє і, кажуть, служить довше, ніж залізо. Ебенові дерева такі величезні, що людина не здатна їх обійняти.

Уявіть собі ліси, повні таких дорогоцінних дерев. Я висадив кілька саджанців на чотирьохстах гектарах землі в Пантаналі. Наші члени висадили багато таких дерев, що зробило Пантанал ще красивішим.

Людський егоїзм нищить природу. Прагнення людей отримати якомога швидше економічну вигоду призвело до завдання шкоди довкіллю. Ми не можемо допустити подальшого знищення Землі. Віряни мусять стояти на чолі руху за збереження природи. Природа — Боже творіння і Його дар людству. Ми повинні докласти максимум зусиль, щоб люди зрозуміли цінність природи та невідкладну потребу відновити її до первісного стану, в якому вона була від часів створення.

Через широкий розголос того, що Пантанал є скарбницею, почалася боротьба за його майбутнє. Місце, яке ми маємо захищати, ось-ось стане полем битви для жадібних людей. Упродовж останніх десяти років, збираючи лідерів з усього світу на Пантаналі, я організовував дискусії про те, як захистити не тільки цей регіон, а й решту світу. Я збираю експертів і науковців з усього світу, щоб зацікавити їх збереженням Пантаналу. Я працюю над тим, щоб не допустити його знищення безжальними матеріальними бажаннями людей.

Зростання екологічних проблем спричинило появу багатьох груп, які стають на захист навколишнього середовища. Проте найкращий екологічний рух той, що поширює любов. Люди піклуються про речі, котрі належать тим, кого вони люблять. Однак ми не піклуємося про природу, створену Богом, і не любимо її. Бог дав нам природу і волів, щоб ми завдяки їй добували собі вдосталь їжі та відчували радість життя в красі природи. Природа — це не одноразова річ, яку можна використати й викинути. Багато прийдешніх поколінь наших нащадків повинні мати можливість користуватися всім цим так само, як і ми.

Найкоротший шлях до захисту природи пролягає через розвиток серця, сповненого любові до неї. Нам потрібно настільки глибоко відчувати природу, щоб бути здатними розплакатися, навіть побачивши травинку, яка росте обабіч дороги. Ми маємо вміти плакати, охопивши дерево. Ми

повинні розуміти, що навіть в одинокому камені або в пориві вітру є дихання Бога. Дбати про довкілля та любити його означає любити Бога. Ми маємо вміти бачити об'єктом нашої любові кожну істоту, створену Богом. З відкритими духовними очима можна побачити, що одна-єдина кульбаба при дорозі дорожча за золоті королівські корони.

Розв'язання проблеми бідності та голоду

Якщо ви ніколи не голодували, то не пізнаєте Бога. Коли ви голодні — це можливість бути ближче до Бога. Якщо, навіть голодуючи, ви здатні смиренно дивитися на кожну людину як на близького родича і прагнете їй допомогти, найімовірніше, хтось вас нагодує. У такі моменти співчуття і доброта мають наповнювати вашу душу.

Голод стосується не лише малорозвинених регіонів планети. Навіть у Сполучених Штатах, де рівень життя один із найвищих у світі, є люди, які недоїдають і голодують. Коли я поїхав до США, одним із моїх перших проєктів було придбання вантажівок для роздачі їжі нужденним. Становище в бідних країнах невимовно гірше. Коли я дивлюся на ситуацію у світі, я відчуваю, що забезпечення достатньої кількості продовольства є найактуальнішою проблемою. Про вирішення продовольчої кризи не можна забувати ані на мить. Навіть зараз близько двадцяти тисяч людей у всьому світі щодня помирають через причини, пов'язані з голодом. Ми не можемо дозволити собі стояти осторонь лише тому, що ця проблема не торкнулася наших родин.

Проте сам по собі розподіл запасів їжі не позбавить нас від голоду. Потрібно знайти фундаментальніший підхід подолання проблеми, тому я розглядаю два принципових і конкретних методи. Перший — забезпечити достатні запаси недорогих харчів, а другий — поділитися технологіями, завдяки яким люди зможуть самотійно подолати голод. У майбутньому перед людством постане серйозна продовольча криза. Неможливо побудувати світ миру, не вирішивши спочатку продовольчу проблему. Неможливо виростити достатні запаси їжі для всього населення світу на тій обмеженій площі землі, яка нині доступна. Ми

мусимо шукати рішення в океанах. Адже саме в них міститься ключ до розв'язання продовольчої кризи майбутнього. Саме тому протягом останніх десятиліть я прокладав шлях освоєння океанів.

На Алясці минтай завдовжки до 38 сантиметрів використовують як добриво. Він міг би бути чудовою їжею, та люди не знають, як його приготувати, тому й використовують лише для добрива. Ще двадцять-тридцять років тому ми могли попросити жителів Заходу дати нам хвіст вола й отримували його безкоштовно. Корейці дуже люблять їжу, приготовану з кісток або кишок корови, але на Заході навіть не уявляють, що таке можна їсти.

Так само і з рибою. Близько 20 відсотків світового вилову риби викидається. Коли я це бачу, то думаю про людей, які помирають від голоду, і в мене крається серце. Риба є набагато кращим джерелом білка, ніж яловичина. Як було б чудово готувати рибні котлети чи рибні ковбаски, щоб роздавати їх людям у бідних країнах!

Щойно я це зрозумів, то започаткував проєкти з обробки та зберігання великих обсягів риби. Немає користі від вилову великої кількості риби, якщо ви потім не можете правильно нею розпорядитися. Навіть найкраща риба не може добре зберігатися більш ніж вісіммісяців. Навіть якщо заморозити її в холодильнику, через тріщини в кризі потрапляє повітря й вода витікає. Можна додати води та знову заморозити, але на той час найкращий смак уже зникне, і рибу вже можна буде викидати.

Зібравши рибу, яку зазвичай викидають, ми дослідили, як перетворити її на рибний порошок. Адже ми прагнули зробити те, чого не роблять навіть такі передові країни, як Франція та Німеччина. Рибний порошок можна легко транспортувати і зберігати навіть у спекотному та вологому кліматі. Рибний порошок на 98 відсотків складається з білка. Це один з найкращих показників серед усіх харчових продуктів. Завдяки цьому його можна використовувати, щоби врятувати людей від голодної смерті. З рибного порошку також можна готувати хліб. Ми продовжуємо шукати способи зробити його доступним для бідних країн

світу.

Океани містять безмежні запаси їжі, але найкращим способом порятунку людства від продовольчої кризи є рибництво. Я передбачаю, що в майбутньому будуть споруди, подібні до сучасних хмарочосів, де розводитимуть рибу. Використовуючи системи водопровідних труб, це можливо робити не тільки в багатоповерхових будівлях, але й навіть на вершинах гір. Таким чином, ми зможемо виробляти більш ніж достатньо їжі, щоб нагодувати всіх людей на планеті.

Океан — це благословення, заповідане нам Богом. Коли я виходжу в океан, я повністю занурююся в риболовлю. Яку тільки рибу я не ловив у різних країнах. Одна з причин, чому я рибалю — це можливість навчити людей, які не вміють цього робити. У Південній Америці я провів кілька місяців, показуючи місцевим жителям свої способи риболовлі. Я брав заплутані рибальські сітки і три-чотири години показував, як їх розплутувати.

Щоб забезпечити достатні запаси недорогого продовольства, людство має освоїти океан. Адже саме океани і великі степи, які все ще перебувають у своєму первісному стані, є нашими останніми скарбницями. Але це завдання буде непростим. Воно вимагатиме наполегливої і кропіткої праці там, де занадто спекотно й висока вологість. Розвиток пасовищ у тропічних регіонах неможливий без пристрасної та відданої любові до людства.

Район Жардім у Бразилії — саме таке місце, в якому дуже складно жити. Там стоїть спека і безперервно кусають жуки, котрі ще навіть не дістали назв. Я жив у тому місці й подружився з усіма різноманітними істотами, що там мешкають. Я ходив босоніж, відчуваючи під ногами червоний ґрунт Жардіму, немов простий селянин. Ловлячи на річці рибу, я був схожий на місцевих рибалок. Тільки тоді, коли, дивлячись на вас, тамтешні жителі скажуть: «Ти справжній фермер» або «Ти справжній рибалка», вони поділяться з вами своїми знаннями й готові будуть послухати те, що знаєте ви. Цього не зможе зробити той, хто спить вісім годин на добу в чистому та зручному ліжку, їсть тричі на добу і дрімає

під тінистим деревом.

Коли з групою наших членів ми розробляли проєкт у Парагваї, то жили в маленькій хатині в Олімпо. Там був лише один туалет, яким ми щоранку користувалися по черзі. Щодня я вставав о третій ранку, робив зарядку та йшов рибалити. Тим, хто був зі мною, доводилося вельми непросто в той час. Але вони мусили звикнути готувати наживку рано-вранці, коли ще навіть до кінця не прокинулися.

Щоб дістатися човна, ми мали проходити через кілька інших маєтків. Відчиняти ворота в непроглядній темряві було важко. Одного ранку, коли члени возилися з одним із замків і не могли його відімкнути, я вигукнув: «Що ви там робите?!» Я закричав так голосно й люто, що й сам здивувався. Я впевнений, що їм було непросто в той момент, але відчував, що не можу гаяти й секунди. У мене немає часу простоювати без діла. Я чітко бачу список усього, що маю виконати, перш ніж мир запанує у світі, тому моє серце завжди поспішає.

Коли, ще до світанку, я ловив рибу на річці, комарі налітали на мене, як темна хмара. Їхні жала були настільки гострими, що могли простромити джинси. У темряві не було видно поплавців, тому доводилося прикріпляти до них білі поліетиленові пакети. Я не міг дочекатися, коли ж зійде сонце, і дуже поспішав.

Я й досі сумую за Жардімом, тужу за всім цим. Варто мені заплющити очі, і я відчуваю тепло жардімського повітря, що обдуває моє обличчя. Я навіть не звертаю уваги на дрібні незручності для мого тіла. Тілесні страждання швидко минають. Важливо те, що одного дня це місце може відіграти значну роль у служінні світу. Перебування в Жардімі принесло моєму серцю велику радість.

Замість давати хліб, краще навчіть його робити

Щоб розв'язати проблему голоду, ми повинні усією душею прагнути сіяти насіння. Насіння висаджується та непомітно чекає у ґрунті, доки зможе прорости, прорвавшись крізь зовнішню оболонку. Так само, замість давати шматок хліба людині, яка помирає від голоду, краще навчити її вирощувати пшеницю, а потім робити з неї хліб. Такий підхід буде складнішим і може не принести визнання, однак це єдиний шлях подолати проблему голоду у світі раз і назавжди. Нам потрібно вивчати клімат, ґрунт і характер людей у регіонах, які страждають від голоду.

В Африці є дерева, що називаються маньчука. Їхнє листя має високу поживну цінність. У Конго ним вигодовують худобу перед продажем на базарі. Листя цього дерева також товчуть на кам'яних жорнах і смажать у клярі на олії. Було б добре посадити багато дерев маньчуки і зробити з листя порошок. Їхнє коріння слід викидати, бо воно отруйне. Тоді як порошок можна використовувати для приготування хліба. Крім того, топінамбур, котрий нагадує солодку картоплю, стрімко росте після посадки. Урожай топінамбура втричі більший за інші культури. Вирощування великої кількості топінамбура — це ще один спосіб зробити внесок у подолання проблеми голоду.

Фермери в Жардімі використовують великого дощового черв'яка, щоб зробити ґрунт родючим. Цей дощовий черв'як існує лише в Кампані, але, можливо, вивчивши його середовище, ми зможемо використати його для допомоги сільському господарству в інших місцях. Корейці в регіоні Мату-Гросу вивчають шовкопрядів. Якщо там вийде успішно вирощувати їх, можна буде дешево виготовляти шовк і продавати його, щоб купувати їжу.

Не існує швидкого розв'язання проблеми голоду. Люди в кожній країні мають різні смаки до їжі, власні звичаї, а також різняться флорою і фауною. Однак передусім важливо навчитись турбуватися про ближніх. Навіть тоді, коли ми самі їмо вдосталь, ніколи не треба забувати про тих, хто голодує. Варто думати, як ми можемо їм допомогти. Справжній мир не настане, доки людство не покінчить з проблемою голоду. Якщо людина поряд зі мною ось-ось помре від голоднечі, то про який мир може йти мова?

Навчати інших виробляти їжу так само важливо, як і роздавати її безпосередньо тим, хто потребує. Для такого навчання нам потрібно будувати школи у віддалених районах, щоб боротися з неписьменністю. Треба створювати технічні школи, які даватимуть людям можливість утримувати себе. Західні люди, які завоювали Африку та Південну Америку, не поділилися технологіями з тими, хто там жив. Навпаки, вони використовували місцевий люд для праці, намагаючись забрати корисні копалини. Вони не вчили мешканців вести господарство чи керувати фабрикою. Це було неправильно. Від самого початку місіонерської діяльності наша церква створювала школи в таких місцях, як Заїр, для навчання сільського господарства та промислових технологій.

Три місяці я мандрував річкою Парагвай, їв і спав з місцевими людьми. Коли мені було за сімдесят, я взявся за завдання, яке люди називали нездійсненним. Я ділився знаннями про риболовлю з тими, кого зустрічав, а вони навчали мене своєї мови. Ми три місяці були разом на човні та подружилися.

Коли місцеві відкрили свої душі, я знов і знов розповідав їм про те, чому світ має об'єднатися. Спочатку їм було байдуже. Та рік за роком жителі Чако змінювалися. Через десять років вони настільки змінилися, що з великим ентузіазмом провели всесвітній фестиваль миру.

Вирішення продовольчої ситуації не означає, що одразу настане мир. Розв'язавши проблему голоду, важливо проводити освітні програми про

мир і любов. Я побудував багато шкіл у таких місцях, як Жардім і Чако. Спершу люди не віддавали дітей до школи, а лишали їх допомагати вирощувати худобу. Ми доклали чимало зусиль, аби переконати батьків, що дітям і молоді потрібна освіта. Тепер у нас багато студентів. Ми побудували фабрику легкої промисловості, де вони отримали змогу виробляти речі за простими технологіями. Учні більше цікавлять навчання, бо тоді вони зможуть працювати на фабриці.

На всіх нас лежить відповідальність за тих, хто помирає від голоду. Ми маємо діяти, щоб допомогти їм. Нам потрібно відчувати цю відповідальність. Люди, які живуть добре, повинні опуститися трохи нижче й підняти тих, хто живе бідніше, для створення світу, де всі люди житимуть добре.

Глава 8. Звернення до молоді

Поставте перед собою мету — і змініть своє ЖИТТЯ

Зустрічаючи нову людину, ми завжди цікавимося, хто вона і чим живе. Таку саму цікавість до людей відчуває і Бог. Особливо Його цікавить молодь. Як же Він радіє, ближче знайомлячись з юнаками та дівчатами! Чому так відбувається? Бо молодість — це найважливіший і найпрекрасніший період нашого життя. Час, коли людина готується до майбутнього, має бути виваженим. Процес становлення зрілою особистістю стає фундаментом, що відкриває нам шлях до нової епохи.

У наш час не так і часто зустрінеш молодих людей, які із запалом і пристрастю ставляться до свого життя. Здебільшого вони безцільно тиняються, навіть не замислюючись, навіщо живуть і що їх чекає попереду. Проте найвидатніші діячі історії з дитинства мали чітко визначену мету. Змалку, плекаючи цю мрію у своєму серці, вони докладали максимум зусиль для її втілення. І уві сні, і під час ігор з друзями — кожен момент своєї юності вони присвячували підготовці до майбутнього. А у вас таке ставлення до свого життя?

Усі ми були створені для того, щоб стати великими. Кожного з нас Бог послав у цей світ з певною метою. Під час створення в кожного з нас Він уклав усю Свою любов без залишку. Тому всі ми створені для великих звершень. Бог дійсно існує, і тому немає нічого неможливого. Коли в мені прокинулася любов до Бога, я став зовсім іншим. Я став любити людство більше, ніж самого себе, і зрозумів, що набагато сильніше мене хвилюють проблеми інших людей, ніж власної сім'ї. Я

полюбив усе Боже творіння — дерева на вершинах гір, риб у глибинах вод. Мої духовні почуття настільки загострилися, що я навчився бачити найтоншу Божу роботу в усьому, що мене оточувало.

Водночас, як я міняв свою душу, налаштовуючись на Божу любов, я тренував і тіло, щоб належним чином виконувати свою місію. Я був готовим вирушити куди і коли завгодно, варто лише Богу покликати мене. Я став грати у футбол, займатися боксом і деякими традиційними видами корейських бойових мистецтв, а також вонвадо — це було бойове мистецтво, яке я розробив самотійно. У вонвадо рухи спортсмена м'які та округлі, майже як у танці. В основі цього виду бойових мистецтв лежить розуміння того, що на відміну від прямолінійного руху в коловому русі криється куди більше сили.

Навіть зараз я починаю кожен ранок із вправ на розтяжку для м'язів і суглобів, а ще дихальної гімнастики, яку винайшов сам. Інколи під час тривалих подорожей по світу або турне з виступами мені бракує часу на ранкову зарядку, та я все одно намагаюся викроїти хвилинку-другу для вправ, хоча б сидячи в туалеті! Я ще не пропустив жодного дня тренувань. Коли я був молодшим, мені вистачало й тридцяти хвилин на день; постарівши, я збільшив час занять до години.

2008 року я вижив в аварії з гвинтокрилом. Під час польоту наш вертоліт раптово оточила щільна пелена дощових хмар, і в ту ж мить ми врізалися в гірський схил. Гелікоптер перевернувся догори ногами, і я повис униз головою, пристебнутий до крісла ременем безпеки. Мої руки інстинктивно вхопилися за підлокітники. Якби не мої регулярні тренування, імовірно, я зламав би ногу в момент перевероту. Тіло є вмістилищем здорового духу, тому дуже важливо серйозно ставитися до фізичного тренування.

Рідко хто з учнів ходить до школи, бо сильно прагне навчатися. Зазвичай діти вчаться з волі батьків, а не тому, що в них прокинувся інтерес до знань. Але з часом їм починає подобатися навчання і з'являється бажання вчитися самотійно, знаходячи в цьому те, що для

них найцікавіше. Поява особистої зацікавленості в навчанні — це і є ознака дорослішання.

Але батьки не можуть чекати, поки їхнє чадо достатньо подорослішає і саме захоче вчитися. Вони кажуть: «Ти повинен учитися! Будь ласка, настройся на навчання», — і змушують дитину ставитися до навчання серйозніше. Батьки чинять так, оскільки знають, що заради підготовки до майбутнього дітям важливо вчитися. Вони хвилюються, що, коли дитина не почне вчитися в певному віці, то не зможе підготуватися до життя.

Однак у процесі підготовки до майбутнього є речі куди важливіші за навчання. Перед тим як зануритися в науку, молодим людям слід зрозуміти, чому саме вони хотіли б присвятити своє життя. Вони мають сповнитися рішучості спрямувати свої таланти на допомогу світу, а не тільки на задоволення власних потреб. На мій погляд, переважна більшість молоді вчиться просто заради отримання освіти. Але ж поки у вашому житті не з'явиться конкретна мета, навчанню буде не вистачати пристрасті, яка так потрібна людині для щастя.

Якось я спитав одного корейського студента, котрий ретельно вивчав англійську мову:

— Навіщо ти так старанно вчиш англійську?

— Щоби вступити до університету, — відповів він.

Ну що за дурість, га? Адже вступ до університету — це ж не мета! Університет призначений для того, щоб студент міг вивчити в ньому конкретні дисципліни на шляху до шляхетнішої мети. Саме по собі навчання в університеті не може бути метою!

Також сума грошей, яку ви хочете заробити, не може бути метою. Я ніколи не отримував зарплату, однак мені завжди було що поїсти, і я не помер із голоду. Гроші — це засіб для того, щоб щось зробити, а не самоціль. Перш ніж прагнути заробляти їх, складіть план, на що ви хотіли б їх витратити. Гроші, зароблені без конкретної мети, дуже швидко розлітаються.

Обираючи майбутню професію, не керуйтеся лише своїми талантами й

сильними сторонами. Авжеж, ви можете стати ким завгодно — пожежником, фермером або футболістом; ви самі вирішуєте, який шлях вам обрати. Але ж мова про інше. Якими принципами ви будете керуватися, якщо станете футболістом? Як ви житимете, якщо станете фермером? Яка буде ваша мета в житті?

Поставити перед собою мету — значить наповнити ваше майбутнє сенсом. Наприклад, якщо ви хочете стати фермером, вашою метою може бути вивчення нових методів ведення сільського господарства та вирощування кращих сортів урожаю, щоб розв'язати проблему голоду у світі. Якщо ж ви збираєтеся стати футболістом, то можна поставити величну мету — підвищити престиж своєї країни в очах усього світу або організувати футбольні клуби й таким чином допомогти дітям із бідних сімей утілити свої мрії.

Щоб стати футболістом світового класу, потрібно, не шкодуючи себе, старанно працювати. Але, якщо у вас немає чіткої мети, вам не витримати виснажливих тренувань на шляху до вершини. Тільки маючи перед собою чітку мету, ви знайдете силу пройти весь шлях до кінця і зможете домогтися набагато більшого, ніж ваше оточення.

Глобальний лідер здатен обійняти весь світ

Ставити мету в житті — все одно, що саджати дерева. Якщо ви посадите в себе у дворі фінікову пальму, у вас удома завжди будуть фініки, а якщо посадите на пагорбі за будинком кілька яблунь, у вас завжди будуть яблука. Добре подумайте, яку мету вибрати і де її «посадити». Залежно від вибору мети і місця її застосування ви можете стати фініковою пальмою в Сеулі або яблунею в Африці. Чи ви станете пальмою на півдні Тихого океану? Мета, яку ви «садите» зараз, принесе плоди у майбутньому. Подумайте як слід, куди найкраще висадити свою мету, щоб вона принесла найкращі плоди.

Обираючи мету, керуйтеся у своєму рішенні глобальними потребами світу. Згадайте про Африку, жителі якої й досі страждають від злиднів і хвороб. Згадайте про Ізраїль та Палестину, де люди все ще націлюють одне на одного зброю і ведуть війну на релігійному ґрунті. Згадайте й про Афганістан, де люди вирощують мак для важких наркотиків лише для того, щоб не померти з голоду. І про США, які загнали в глухий кут світову економіку через свою невгамовну жадобу та егоїзм. І згадайте Індонезію, Гаїті й Чилі — країни, які то затоплює, то руйнує нескінченними землетрусами. Уявіть себе в кожній із цих країн і подумайте, де ви найкраще змогли б докласти свої зусилля й таланти. Може, це буде Індія, де ось-ось спалахне новий міжрелігійний конфлікт, або Руанда, яка гине від посухи й голоду?

Ставлячи перед собою цілі, студенти не повинні бути настільки недалекоглядними й думати, якщо їхня маленька країна така, як Корея, то не заслуговує того, щоб пов'язувати з нею свої мрії та надії. Залежно від того, що ви збираєтеся робити, навіть найменша країна може стати

для вас неймовірно великою, а її межі будуть просто неосяжними. Де б ви не творили добро — у безкрайній Африці чи в крихітній Кореї, — розміри країни не повинні обмежувати вашу мету. Ставте мету залежно від того, де найкраще зможете застосувати ваші таланти.

Отже, зважуючи, чому присвятити своє б життя, майте на увазі, що у вашому розпорядженні весь світ. Тоді перед вами відкриється набагато більше можливостей, про які ви не могли й мріяти. Життя дається тільки раз — тож використовуйте його для звершень, яких потребує світ! Ви не зможете дістатися острова скарбів, якщо не зважитеся на пригоди, тому, ставлячи перед собою мету, вийдіть за межі своєї країни та уявіть, що перед вами — весь світ.

У вісімдесяті роки я посилав багатьох корейських студентів до Японії та США. Я хотів, щоб вони вийшли за межі Кореї, де майже щодня вибухали балони зі слезогінним газом, і побачили, який величезний цей світ і скільки в ньому приховано можливостей. Адже жаба, котра живе на дні колодязя, навіть і не здогадується, що за межами колодязя існує великий світ.

Я почав глобально мислити ще до того, як слово «глобальний» з'явилося в корейській мові, і подався на навчання до Японії, щоб побачити світ. Я збирався влаштуватися на роботу в компанію «Маньчжурія Електрик» у китайському місті Хейлар, а також вивчити китайську, російську та монгольську мови ще до звільнення Кореї, щоб стати громадянином світу. Навіть зараз я подорожую літаком у різні куточки Землі. Щоб відвідати всі країни світу, щодня переїжджаючи в нову країну, знадобиться більш ніж пів року.

У всіх цих країнах живуть люди, і в кожній людині є свої життєві обставини. У якихось країнах не вистачає води, щоб готувати їжу, тоді як в інших, навпаки, води забагато. У деяких країнах недостатньо електрики, тоді як інші не використовують всієї виробленої ними електроенергії. Є безліч прикладів того, як брак чогось в одному місці поєднується з надлишком того самого в іншому. Проблема в тому, що

лише мала кількість людей зацікавлена в справедливому й рівномірному розподілі ресурсів.

Те саме стосується й сировини. У деяких країнах рясні розсипи вугілля та залізної руди утворюють на поверхні цілі гори. Щоб її добувати, не треба навіть копати землю, все, що потрібно — це просто згрібати сировину екскаватором прямо з гір. Але в тій-таки Кореї запаси вугілля й руди мізерно малі, тому заради їхнього видобутку людям доводиться з ризиком для життя спускатися на десятки метрів під землю.

Це саме стосується і технологій. У багатьох країнах Африки росте вдосталь бананів, які могли б урятувати людей від голоду. Але немає технології, яка б дала змогу створювати плантації і вирощувати на них достатню кількість бананів. З іншого боку, корейський клімат не підходить для вирощування бананів, проте ми їх вирощуємо. Наші технології могли б допомогти подолати проблему бідності в Африці, так само, як південнокорейські технології вирощування зерна колись допомогли врятувати від голоду населення в Північній Кореї.

У Кореї вираз «глобальний лідер» набув широкої популярності. Люди хочуть професійно вивчати англійську, щоб стати глобальними лідерами. Однак для цього недостатньо добре знати англійську. Здатність вільно нею висловлюватися — це лише засіб, немов інструмент. Справжній глобальний лідер — це людина, котра піклується про весь світ. Той, кого не хвилюють проблеми планети, не стане глобальним лідером, навіть із досконалим знанням англійської мови.

Щоб стати лідером глобального рівня, людина мусить перейматися світовими проблемами, як власними, та ще й мати дух першовідкривача, без якого не знайти рішення у складних ситуаціях. Той же, хто занадто звик до гарантованого та постійного доходу і хто мріє, щоб після виходу на пенсію вести спокійне й розмірене сімейне життя, не стане глобальним лідером. Лише той, кого не лякає невідомість майбутнього і хто вважає весь світ своєю країною, а все людство — своїми братами та сестрами, може стати глобальним

лідером.

Ким є брати й сестри? І чому Бог дарує їх нам? Наші брати й сестри символізують людей усього світу. Оточуючи любов'ю рідних братів і сестер, ми вчимося любити наших співгромадян і все людство. Так наша любов до братів і сестер розширюється і виходить на новий рівень. Сім'я, члени якої люблять одне одного, — це модель суспільства, де всі люди живуть у єдності й гармонії. Коли ти готовий добровільно голодувати, щоб твій брат або сестра могли поїсти — це і є любов між братами та сестрами. Глобальний лідер — це той, хто любить усе людство, як членів своєї власної родини.

Зараз поняття «глобальне село» стало загальноновживаним. Усе людство тепер перебуває у тісній взаємодії. Якщо людина мріє тільки про те, як би закінчити університет, знайти високооплачувану роботу і вести тихе й розмірене життя, всі її досягнення будуть дрібними, як у цуценяти. Але якщо вона присвятить своє життя, наприклад допомозі біженцям в Африці, її чекає по-справжньому великий успіх. Душа кожного робить відповідний вибір.

Мені вже дев'яносто, але я все ще продовжую колесити по світу і не збираюся відмовлятися від своєї місії. Світ схожий на живий організм, який постійно змінюється. Раз у раз виникають дедалі нові проблеми, і я вирушаю в найвіддаленіші куточки земної кулі прямо їм назустріч. У таких місцях немає ані чудових пейзажів, ані комфортних умов, але там, де похмуро, важко й самотньо, я відчуваюся щасливим.

Я сподіваюся, що Корея дасть світу глобальних лідерів в істинному розумінні цього слова, і дуже хочу стати свідком появи нових політичних діячів, які допоможуть Організації Об'єднаних Націй досягти своєї мети; а також талановитих дипломатів, чиї зусилля допоможуть зупинити війни в «гарячих точках» планети. Мені хотілося б зустріти таких людей, як мати Тереза, котрі взяли б під своє крило всіх, хто поневіряється без житла і вмирає просто неба. Так хочеться побачити появу «лідерів миру», які продовжать мою місію освоєння

недоглянутого суходолу й океану і розширять межі світу.

Для початку нам потрібні мрія і мета. А ще — готовність до пригод і дух першовідкривача. Наважтеся мріяти про те, що інші не можуть собі навіть уявити! Ставте перед собою справді значущі цілі та станьте глобальними лідерами, здатними принести користь людству.

Усе, що в нас є, позичили нам Небеса

Люди називають мене одним із найбагатших людей світу, але вони навіть не уявляють, про що говорять. Я працював не покладаючи рук усе своє життя, але в мене немає навіть будинку, який належав би особисто мені. Усе, що я маю, — це суспільна власність. Практично в кожного дорослого корейця є своя фамільна печатка, за допомогою якої він підписує офіційні документи. У мене такої печатки немає.

Ви можете запитати, яка мені користь з того, що я недосипав і недоїдав, тоді як інші спали і їли досхочу. Я трудився не заради того, щоб розбагатіти. Гроші для мене нічого не значать. Немає в грошах ніякої цінності, якщо їх використовують не на благо людства і не для допомоги ближньому, який умирає в злиднях. Гроші, зароблені старанною працею, повинні використовуватися з любов'ю до світу і витрачатися на те, що принесе благо всьому світу.

Посилаючи місіонерів за кордон, я не даю їм багато грошей. Проте вони успішно виживають усюди, куди б їх не закинула доля. Нам потрібно зовсім небагато, щоб забезпечити себе всім необхідним. Якщо є спальний мішок, можна ночувати де завгодно. Важливі не умови, в яких ми живемо, а те, заради чого ми живемо. Багатство й достаток не є гарантією щастя. Дуже шкода, що фраза «добре жити» в наш час означає лише матеріальне благополуччя. У моєму розумінні «добре жити» означає «наповнити своє життя сенсом».

Я надіваю краватку тільки на служби й офіційні церемонії і вкрай рідко ношу костюми. Удома я взагалі ходжу у светрі. Можу лише уявити, скільки грошей витрачають на краватки західні чоловіки! Усі ці шпильки

для краваток, білосніжні сорочки й запонки — які ж вони дорогі! Якби люди перестали купувати краватки і замість цього віддали гроші своїм побратимам, що гинуть від голоду, наш світ став би кращим і світлішим.

Усякі дорогі прикраси — це аж ніяк не межа мрій; ми цілком можемо обійтися і без них. Уявіть, у будинку раптом почалася пожежа. Хто швидше вийде на вулицю: я в моєму светрі чи якийсь чепурун із краваткою на шиї? Я-то завжди готовий вискочити назовні.

Можливо, дехто вважає мене занадто економним, але я не звик митися щодня і роблю це раз на три дні; мені цього цілком достатньо. І шкарпетки я щодня не перу, а просто знімаю їх увечері і кладу в задню кишеню, щоб знову надіти наступного дня. Зупиняючись у готелі, я використовую найменший рушник з усіх запропонованих і змиваю за собою лише після триразового відвідування туалету по малій нужді. Мені цілком вистачає одного клаптя туалетного паперу — я просто складаю його навпіл тричі, і все. І мені абсолютно байдуже, ким ви мене назвете після цього — дикуном чи невігласом.

Я дуже ощадливий і під час їди. Мене не назвеш гурманом чи цінителем вишуканих страв — переді мною може стояти цілий ряд екзотичних страв і десертів, але я навіть не гляну на них. І я не накладаю собі повну тарілку рису, мені цілком вистачає і трьох п'ятих.

Мої улюблені черевики коштують у Кореї 49 тисяч вон (приблизно 40 доларів) і продаються у великих і дешевих супермаркетах, а зі своїх повсякденних штанів я не вилажу вже понад п'ять років. Коли я буваю в Америці, мені найбільше подобається їсти в «МакДональдзі». Деякі вважають, що «фастфуд» — це взагалі не їжа, тому не споживають таке. Я ж вибираю цю їжу з двох причин: вона дешева та економить час. Коли мені хочеться піти в ресторан з ким-небудь із дітей, ми йдемо в «МакДональдз». Я не уявляю, звідки люди дізналися про мою любов до «МакДональдзу», але з деяких пір глава цієї корпорації шле мені вітальні листівки на кожен Новий рік.

Щороку я вчу своїх парафіян: «Будьте ощадливі у витраті грошей та економні в усьому». Але ж я кажу це не для того, щоб вони збирали гроші й багатіли. Мені хочеться виховати в людях ощадливість, яка допоможе їм підтримати свою країну і врятувати людство. Адже ми нічого не візьмемо із собою, коли прийде наша черга вмирати. Усі це знають і все ж чомусь відчайдушно рвуться прибрати до рук якомога більше цінних речей. Я ж перед відходом до іншого світу хочу роздати іншим усе, що накопичив протягом життя. На Небесах повно скарбів, і брати із собою щось немає потреби. Коли ми зрозуміємо, що нам належить вирушити у світ, кращий за той, у якому ми живемо, у нас зникне будь-яка прив'язаність до земних речей.

Є одна пісенька, яку я люблю наспівувати. Це дуже стара пісня, відома багатьом корейцям. Варто мені її наспівати, як я одразу заспокоююсь і навіть можу поплакати. Пісня нагадує мені про те, як іще хлопчиськом я любив лежати на лузі поряд із домом:

Не пропонуй мені золоту корону, прикрашену перлинами,
Бо мені більше до вподоби брудна сорочка, просочена потом.
Із мого молодого серця б'є ключем чиста любов,
З верби я виріжу сопілку, і заспіває серденько моє,
А під мою мелодію зацвірінькають горобці.
Не пропонуй мені золоті гори,
Бо мені достатньо й одного бика, щоб зорати поле під ячмінь.
Із мого молодого серця пробиваються паростки надії,
Невимушено я заведу бесіду з кроликами,
А під звуки моєї сопілки спливатиме час.

Щастя завжди десь поруч з нами. Однак саме наші власні бажання перегороджують нам дорогу до щастя. Поки ми зосереджені на цих бажаннях, ми не бачимо шляху, що відкрився перед нами. Ми настільки занурилися в пошук крупинок золота під ногами, що не помічаємо величезної золотої гори перед нами. Ми несамовито розпихаємо ці крихти по кишенях, навіть не здогадуючись, що кишені діряві! Я ще не забув, як це — жити у в'язниці Хиннам. Як порівняти з цією тюрмою,

найжахливіше місце на землі здається напрочуд комфортним і навіть розкішним. Отже, все, що в нас є, то суспільні речі, які належать не нам, а Небесам. А ми — лише їхні управителі, тимчасові хранителі.

Щастя в житті заради ІНШИХ

Діти народжуються з плоті й крові своїх батьків. Без батьків не було б і дітей. Однак люди відстоюють індивідуалізм, немов вони з'явилися на світ самі по собі. Лише той, хто ніколи в житті ні від кого не отримував жодної допомоги, має право ратувати за індивідуалізм. Ніщо не з'являється на світ тільки заради себе. Усі істоти створені одна задля одної. Я існую заради вас, а ви — заради мене.

Немає більших дурнів, ніж егоїсти, що живуть заради себе. Може здатися, що жити задля себе вигідно, та врешті-решт таке життя веде до саморуйнування. Людина повинна жити заради своєї сім'ї, сім'я — заради країни, країна — заради всього світу, а світ — заради Бога.

Усі навчальні заклади, які я заснував, мають три девізи. Перший з них: «Живіть, не відкидаючи тіні, немов під полуденним сонцем». Жити, не відкидаючи тіні, — значить жити з чистою совістю. Коли наше земне життя добіжить свого кінця і ми опинимося в духовному світі, все, що з нами відбувалося, пронесеться перед нами в одну мить, наче відеозапис. Куди ми вирушимо: на Небеса чи в пекло, залежатиме від того, як ми прожили наше життя, тому воно має бути незаплямованим і чистим, без найменшої тіні.

Другий девіз: «Живи, проливаючи піт за землю, сльози за людство і кров за Небеса». У крові, поті й сльозах, пролитих людьми, немає і краплі фальші. Вони — справжні. Однак, якщо людина проливає кров, піт і сльози заради власної користі, в них немає особливого сенсу. Це потрібно робити заради блага інших.

І третій девіз: «Єдина родина під Богом!» Є тільки один Небесний Батько, і всі люди Його діти, всі люди — брати й сестри. Мовні, расові та культурні відмінності становлять менш як один відсоток. На 99% ми, люди, схожі між собою.

У південній частині Тихого океану є чотирнадцять острівних держав.

Коли я був на Маршаллових островах, я запитав президента:

— Ваша країна дуже красива, але хіба вам легко нею керувати?

— Наше населення налічує всього шістдесят тисяч, і наші землі лежать у середньому всього на два метри вище від рівня моря, — зітхнувши, відповів він. — Тому будь-яка хвиля метрової висоти може затопити більшу частину країни. Проте наша найгостріша проблема — це освіта. Діти багатих сімей виїжджають на навчання до Америки чи Європи і не повертаються назад. А для дітей бідних родин у нас просто немає шкіл, де вони могли б здобути гарну освіту, тому навіть найобдарованіші діти не можуть, вивчившись, вийти в люди і стати лідерами нашого суспільства. Основна проблема острівних держав, подібних до нашої, полягає в тому, що в нас немає можливості виховати лідерів, які очолять країну в майбутньому.

Вислухавши занепокоєння президента, я незабаром відкрив «Тихоокеанську середню школу» в Кона на Гаваях для дітей з острівних держав. Цей заклад дає їм середню освіту з можливістю по закінченню вступити до коледжу. Ми оплачуємо авіаквитки в обидва боки, навчання та харчування, надаємо комп'ютери, щоб учні могли здобути найкращу освіту. Перед дітьми з острівних держав ми ставимо лише одну умову: закінчивши навчання, вони мають повернутися додому і працювати на благо своєї країни та народу.

Життя заради інших іноді вимагає від нас іти на жертви. Кілька років тому один із місіонерів нашої Церкви подорожував Південною Америкою. В той час у районі, в якому він перебував, стався потужний землетрус. Дружина цього місіонера прибігла до мене бліда як полотно. — Що мені робити? — ридала вона. — Я так хвилююся! Я просто не знаю, що робити...

Як ви думаєте, що я відповів? Замість поплескати її по плечу і втішити, я накричав на неї:

— Тебе найбільше хвилює безпека чоловіка? Чи ти турбуєшся про те, скільки життів він може врятувати в районі, де сталося лихо?

Для неї було цілком природним хвилюватися, чи все добре з чоловіком. Але як дружину місіонера її мали турбувати речі вищого порядку. Замість того, щоб молитися тільки про його безпеку, жінка мусила молитися, щоб її чоловік міг урятувати якомога більше життів. Ніщо в нашому світі не існує заради власного блага. Принцип, за яким Бог створив наш світ, не такий. Чоловік існує заради жінки, а жінка — заради чоловіка. Природа існує заради людини, а людина — заради природи. Усі створені істоти в нашому світі живуть заради своїх партнерів, з якими вони взаємодіють. Це аксіома Небес: усе, що є в нашому світі, існує заради блага партнера.

Щастя можливе лише у взаєминах із партнером. Уявіть собі чоловіка, який усе життя був співаком і раптом опинився на безлюдному острові. Він співатиме там свої найкращі пісні, але, якщо навколо не буде жодного слухача, хіба він буде щасливий?

Тож усвідомлення того, що ми існуємо заради блага інших, — це величезний скарб, здатний докорінно змінити спосіб нашого життя. Розуміючи, що наше життя не належить нам і має бути прожите заради інших, ми мусимо обрати зовсім інший шлях, відмінний від того, яким ішли досі.

Щастя в житті, яке ви ведете заради інших. Як спів на самоті не зробить вас щасливими, так само ви не отримаєте радості від справ, які робите заради себе. Навіть найменший і найбанальніший учинок може принести вам щастя, якщо він зроблений заради іншої людини. Ви можете стати щасливим, тільки коли живете заради інших.

Мрія про мирний світ

Упродовж багатьох років я відстоював світ, де всі релігії співіснують у гармонії, де люди всіх рас живуть, як одна сім'я, і всі народи процвітають у єдності. Але протягом тисячолітньої історії відбувався лиш безперервний процес дедалі більшого роз'єднання людей. Щоразу при зародженні нової релігії або під час встановлення нового ладу між державами виростали нові кордони чи спалахували війни. Однак зараз, в епоху глобалізації, нам обов'язково потрібно об'єднатися заради майбутнього.

Саме заради цієї мети я запропонував побудувати Міжнародне шосе миру — грандіозний проєкт, який з'єднає Корею з Японією за допомогою підводного тунелю. У цей проєкт також входить будівництво моста чи тунелю через Берингову протоку, що розділяє Росію та Північну Америку. Ці міжнародні магістралі допоможуть об'єднати наш світ. Коли їх побудують, ви зможете проїхати машиною від африканського мису Доброї Надії до чилійського Сантьяго, і від Лондона до Нью-Йорка. На цьому шляху не виникне жодних перешкод: уся планета буде пов'язана між собою, неначе система кровоносних судин.

Наш світ стане єдиною спільнотою, де люди вільно подорожуватимуть різними країнами без обмежень. Кордони, крізь які будь-хто може вільно проїхати, втратять свій сенс. Щось подібне станеться і з релігіями. Чим глибшим буде взаємообмін між релігіями, тим кращим буде взаєморозуміння між ними, припиняться всі конфлікти і зникнуть усі бар'єри, що їх розділяють.

Коли різні люди житимуть разом, як єдина громада, зникнуть межі між расами. Незалежно від раси ми будемо будувати взаємини, попри мовні та зовнішні відмінності. Ця культурна революція допоможе світові об'єднатися.

Великий шовковий шлях був не лише торговельним маршрутом, завдяки якому продавали шовк і купували прянощі. Він служив засобом спілкування для народів Сходу і Заходу, допомагаючи зближенню буддизму, ісламу та християнства. Усі ці культури змішалися і дали народження новій культурі. Міжнародне шосе миру матиме в XXI столітті таку саму функцію.

Рим став процвітати, бо «всі дороги вели в Рим». Це прислів'я свідчить про важливість доріг. Якщо є дорога, люди починають нею подорожувати. Магістралі слугують поширенню культур та ідеологій. Ось чому будівництво доріг змінює хід історії. Коли Міжнародне шосе миру буде побудовано, світ фізично об'єднається і стане єдиним цілим: саме дорога допоможе нам цього досягти.

Неможливо переоцінити важливість об'єднання світу. Хтось вважатиме, що ця ідея випереджає свою епоху, однак релігійні люди здатні передбачати майбутнє і починають готуватися до нього завчасно. Тому цілком природно, що ми випереджаємо час. Можливо, світ не завжди розуміє нас та іноді змушує страждати, проте віряни, стійко переносячи труднощі, мають відкривати шлях у майбутнє.

Для будівництва Міжнародного шосе миру потрібна співпраця багатьох країн. Китаю, що колись став жертвою японської агресії, може не сподобатися ідея з'єднання з Японією за допомогою автостради. Але Японія та Корея не зможуть з'єднатися з іншими країнами, оминаючи Китай, тому нам слід докласти зусиль, щоб завоювати довіру Китаю. Хто це робитиме? Ті, хто, немов господар, візьме на себе відповідальність за будівництво Міжнародного шосе миру в XXI столітті, мають здійснити цю важливу місію.

А як щодо проєкту мосту або тунелю через Берингову протоку? Він обійдеться в астрономічну суму, але про це не варто турбуватися. Тієї кількості грошей, яку Сполучені Штати витратили на війну в Іраку, з лишком вистачило б на будівництво мосту. Ми мусимо зупинити війни, через які гинуть і страждають люди. Безглуздо розпалювати війни й викидати на вітер трильйони доларів. Настав час перекувати мечі на

орала, а списи — на серпи.

Міжнародне шосе миру — це можливість об'єднати світ у єдину спільноту. Об'єднання — це щось більше, ніж просто зв'язок між континентами за допомогою мостів і тунелів. Це означає вирівнювання рівня життя всіх людей. Варто якійсь країні монополізувати свої технології та отримувати собі весь прибуток від їх використання, світовий баланс порушується.

Міжнародне шосе миру покликане змінити нинішню нерівність, відкривши доступ усім до наявних природних і людських ресурсів, і завдяки цьому досягти єдиного для всіх рівня добробуту. Єдиний рівень добробуту означає, що частину багатств заможних держав буде передано бідним країнам для підвищення їхнього добробуту. Це вимагатиме певних жертв із боку країн, які мають великі матеріальні блага чи знання. Побудова миру на землі неможлива лише завдяки благодійним акціям чи одноразовим пожертвуванням. Тільки щира любов і постійний внесок зможуть створити мир на землі. Ми повинні бути готові віддати все, що в нас є.

Будівництво Міжнародного шосе миру — це щось більше, ніж просто поєднання світу фізичними засобами комунікацій. Люди були створені таким чином, щоб їхня душа і тіло перебували в єдності. Те саме стосується і світу, в якому ми живемо. Він зможе повністю згуртуватися тільки тоді, коли разом з об'єднанням завдяки фізичним засобам комунікацій об'єднуються серця всіх людей.

Саме через це багато років тому я задумав реформування й оновлення Організації Об'єднаних Націй. Так, ця організація зробила дуже важливий внесок у справу миру, і всі корейці вдячні їй за те, що під час Корейської війни вона доклала зусиль задля збереження нашої свободи. Однак нині, через більш як шістдесят років після заснування, здається, що ООН втрачає свою початкову мету і стає організацією, котра підтримує інтереси лише кількох впливових країн.

Саме тому я запропонував реорганізувати ООН у двопалатну структуру, яка б складалася з верхньої і нижньої палат. На додаток до Генеральної

Асамблеї повинна з'явитися релігійна, або культурна, асамблея чи рада. У цю організацію мають входити поважні духовні лідери й діячі зі сфер релігії, культури та освіти. Членам цієї міжрелігійної асамблеї належить вийти за межі інтересів окремих релігій і культур, ставши на захист духовних і моральних цінностей усього людства. Я впевнений, що ці дві палати, співпрацюючи одна з одною і проявляючи взаємоповагу, здатні реально наблизити побудову миру на землі.

Дехто може заперечити — мовляв, навіщо потрібно залучати релігійних діячів у світові справи? Однак зараз настала епоха, коли участь релігійних діячів, які досягли глибокого рівня самосвідомості завдяки релігійним практикам, стає критично важливою. Саме набожні люди можуть стати на боротьбу з несправедливістю і злом, практикуючи істинну любов. Тільки, коли знання та досвід політичних лідерів поєднуються з мудрістю міжрелігійних лідерів, людство знайде шлях до істинного миру.

Щодня знову і знову я йду вперед з рішучістю досягти цієї мети. Я молюся, щоб кожен житель Землі зміг відродитися, вийти за рамки релігій, ідеологій та рас і стати «громадянином світу, який любить мир».